

ภารกิจจัดการศึกษาของเทศบาลนคร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2559

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ภารกิจจัดการศึกษาของเทศบาลนคร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

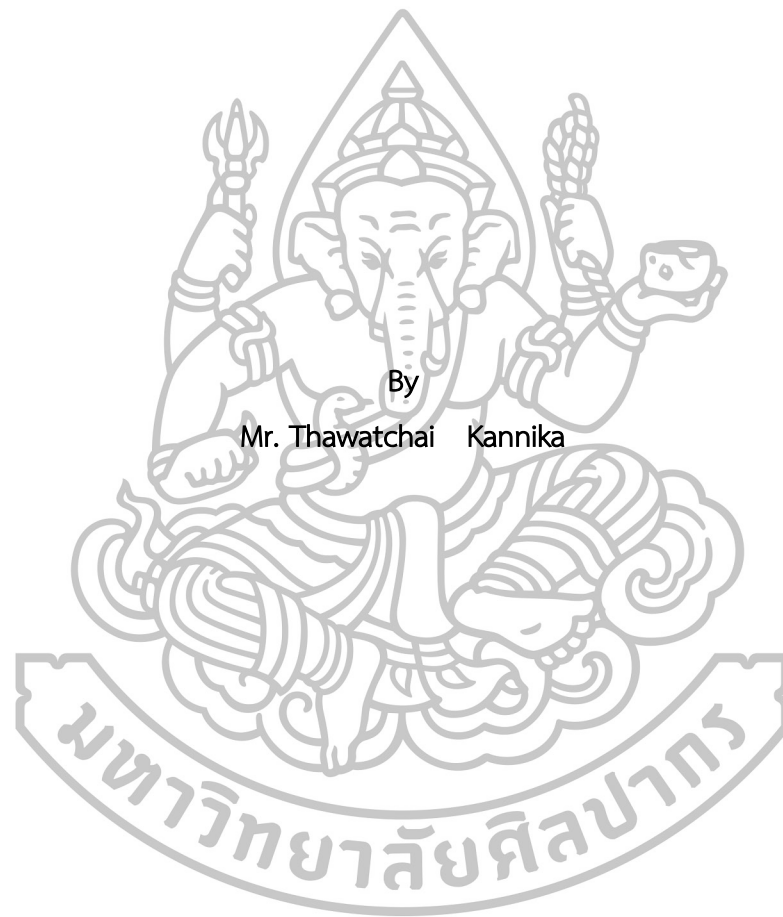
ภาควิชาการบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2559

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

THE EDUCATIONAL ADMINISTRATION TASK OF CITY MUNICIPALITY

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree
Doctor of Philosophy Program in Educational Administration
Department of Educational Administration
Graduate School, Silpakorn University
Academic Year 2016
Copyright of Graduate School, Silpakorn University

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร อนุมัติให้วิทยานิพนธ์เรื่อง “ภารกิจการจัด
การศึกษาของเทศบาลนคร” เสนอโดย นายธวัชชัย กรรณิการ์ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.ปานใจ ธารทัศน์วงศ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่.....เดือน..... พ.ศ.....

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วาที่พันตรี ดร.นพดล เจนอักษร
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ อินทร์รักษ์

คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรกาญจน์ สุขสดเขียว)

...../...../.....

..... กรรมการ

(ดร.ระวี อรรถวิสัย)

...../...../.....

..... กรรมการ

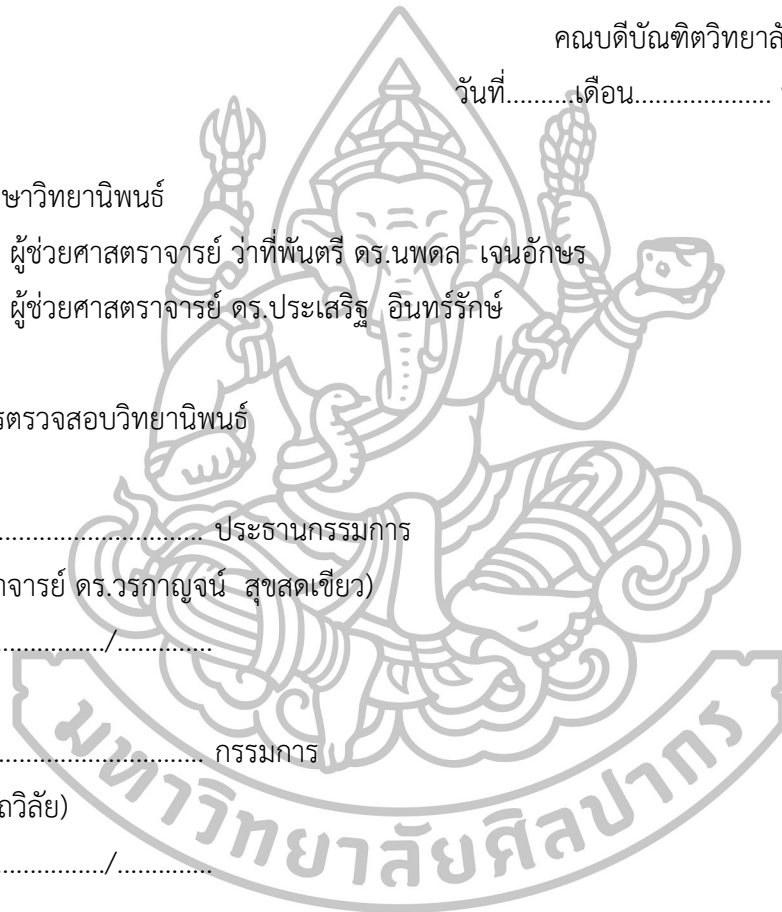
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วาที่พันตรี ดร.นพดล เจนอักษร)

...../...../.....

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ อินทร์รักษ์)

...../...../.....

55252911: สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คำสำคัญ: การจัดการจัดการศึกษา / เทศบาลนคร

ธวัชชัย กรรณิการ์: การจัดการจัดการศึกษาของเทศบาลนคร. อาจารย์ที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์: ผศ.ว่าที่ พ.ต.ดร.นพดล เจนอักษร และ ผศ.ดร.ประเสริฐ อินทร์รักษ์. 197 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้ใช้เทคนิคการวิจัยอนาคต EDFR มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อทราบภารกิจ
การจัดการศึกษาของเทศบาลนคร เครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูล คือ 1) แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง
2) แบบสอบถามความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ ประกอบด้วย 1) ผู้บริหารระดับนโยบาย กรมส่งเสริมการ
ปกครองส่วนท้องถิ่น 2) ผู้บริหารระดับท้องถิ่น 3) ผู้ปฏิบัติระดับท้องถิ่น 4) ผู้บริหารระดับสถานศึกษา
5) ผู้ทรงคุณวุฒิ รวมทั้งสิ้น 19 คน สถิติวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย ค่ามัธยฐาน, ค่าฐานนิยม, ค่าพิสัย
ระหว่างควอไทล์ และการวิเคราะห์เนื้อหาจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ

ผลการวิจัยพบว่า

ภารกิจจัดการศึกษาของเทศบาลนครประกอบด้วย 13 ด้าน 96 ภารกิจ ดังนี้ 1) ด้านการจัด
การศึกษาพัฒนาเด็กเล็ก ประกอบด้วย 7 ภารกิจ 2) ด้านการจัดการศึกษาภาคบังคับ ประกอบด้วย
6 ภารกิจ 3) ด้านการจัดการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย ประกอบด้วย 5 ภารกิจ 4) ด้านการจัดการศึกษา
อาชีวศึกษา ประกอบด้วย 7 ภารกิจ 5) ด้านการจัดการศึกษานอกระบบ ประกอบด้วย 7 ภารกิจ
6) ด้านการจัดการศึกษาตามอัธยาศัย ประกอบด้วย 8 ภารกิจ 7) ด้านการส่งเสริมพัฒนาบุคลากรทาง
การศึกษา ประกอบด้วย 8 ภารกิจ 8) ด้านส่งเสริมสนับสนุน อนุรักษ์วัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น
ประกอบด้วย 8 ภารกิจ 9) ด้านการจัดการศึกษาอาชีพในชุมชน ประกอบด้วย 8 ภารกิจ 10) ด้านการ
จัดแหล่งเรียนรู้ในเขตเทศบาลนคร ประกอบด้วย 7 ภารกิจ 11) ด้านการเตรียมการศึกษาสำหรับ
ศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 9 ภารกิจ 12) ด้านการจัดการศึกษาองค์กรแห่งการเรียนรู้ ประกอบด้วย
10 ภารกิจ 13) ด้านการจัดการอุดมศึกษาของเทศบาลนคร ประกอบด้วย 6 ภารกิจ คือ (1) สำรวจ
ความต้องการทุกภาคส่วนในการจัดการอุดมศึกษาของเทศบาลนคร (2) จัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเฉพาะ
ทางในเขตเทศบาลนคร (3) จัดทำหลักสูตรอุดมศึกษาสอดคล้องบริบทเทศบาลนคร (4) ส่งเสริมการ
จัดการเรียนการสอนใช้สื่อสังคม (Social Network) ในสถาบันอุดมศึกษา (5) จัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาที่
ใช้หลักสูตรต้นแบบจากต่างประเทศ และ (6) สนับสนุนสถาบันอุดมศึกษามุ่งผลิตผลงานวิจัย

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ลายมือชื่อนักศึกษา.....

ปีการศึกษา 2559

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ 1. .... 2. ....

55252911: MAJOR: EDUCATIONAL ADMINISTRATION

KEY WORD: THE EDUCATIONAL ADMINISTRATION TASK OF CITY MUNICIPALITY

THAWATCHAI KANNIKA: THE EDUCATIONAL ADMINISTRATION TASK OF CITY MUNICIPALITY. THESIS ADVISORS: ASST.PROF.MAJ.NOPADOL CHENAKSARA, RTAR., Ph.D. AND ASST.PROF.PRASERT INTARAK, Ed.D. 197 pp.

This thesis was designed as Ethnographic Delphi Futures Research (EDFR). The research objective was to determine educational administration task of city municipality. The instruments used for data collection were 1) a semi-structured interview form, and 2) a questionnaire. The experts were comprised of 1) Policy Administrator at Local Administration Promotion Department, 2) Local Administrator, 3) Local Practitioner, 4) School Administrator, 5) Expertise, in the total of 19 units. The statistics used for data analysis were median, mode, inter-quartile, and content analysis from interviewing content of experts.

The findings of this research were as follows:-

The educational administration tasks of city municipality consisted of 13 dimensions in 96 tasks as follows; 1) early childhood development education in 7 tasks, 2) compulsory education in 6 tasks, 3) senior secondary education in 5 tasks, 4) vocational education in 7 tasks, 5) non-formal education in 7 tasks, 6) informal education in 8 tasks, 7) educational personnel development in 8 tasks, 8) cultural support and local tradition conservation in 8 tasks, 9) profession education in community in 8 tasks, 10) learning sources management in city municipality in 7 tasks, 11) preparation for 21st century education in 9 tasks, 12) learning organization, in 10 tasks, and 13) higher education of city municipality in 6 tasks which included (1) surveying needs in each area for higher education of city municipality, (2) founding particular higher education institute of city municipality, (3) creating curriculums conforming to city municipality context, (4) supporting an instructional media such as social network in higher education institute, (5) founding higher education institute by adopting a foreign curriculum as a teaching model, and (6) supporting higher education institute to produce researches.

Department of Educational Administration

Graduate School, Silpakorn University

Student's signature .....

Academic Year 2016

Thesis Advisors' signature 1. ....

2. ....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี จากการเรียนรู้ศึกษาค้นคว้า และได้รับความอนุเคราะห์ความเมตตาจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่พันตรี ดร.นพดล เจนอักษร ประธานกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ อินทร์รักษ์ กรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วราภาวจน์ สุขสดเขียว ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และ ดร.ระวี อรรถวิสัย กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ให้คำปรึกษาแนะนำเป็นอย่างดี ช่วยตรวจแก้ไขข้อบกพร่องที่พบจนสำเร็จเรียบร้อยอย่างสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบพระคุณในความกรุณาเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ พร้อมทั้งขอกราบพระคุณคณาจารย์ในภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากรทุกท่านที่ให้ความสนใจ ประสิทธิ์ประสาทความรู้ให้แก่ผู้วิจัยตลอดระยะเวลาที่ศึกษาด้วยดีเสมอมา

ขอกราบขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่ให้ความร่วมมือให้ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ แนวคิด แนวทางในการศึกษาวิจัย ตลอดจนให้ความอนุเคราะห์การดำเนินการวิจัยครั้งนี้จนสำเร็จ

ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อประยูร คุณแม่สุกัญญา ภรรยา และครอบครัวทุกท่านที่คอยให้กำลังใจ ให้ความช่วยเหลือ สนับสนุน และส่งเสริมผู้วิจัยได้ศึกษาตลอดเวลาจนสามารถดำเนินการวิจัยครั้งนี้สำเร็จด้วยดี

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ซึ่งมีคุณค่า และเป็นประโยชน์อันเกิดจากผู้วิจัย ขอขอบคุณเพื่อนๆ น้องๆ นักศึกษา ปริญญาเอกตลอดจนผู้มีอุปการะต่อผู้วิจัยทุกท่าน ที่ให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจอันมีค่ายิ่งตลอดมา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญแผนภูมิ.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	2
ปัญหาของการวิจัย	3
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	6
ข้อคำถามของการวิจัย	6
กรอบแนวคิดของการวิจัย.....	7
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	8
2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	9
แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น	10
ความหมายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	10
ประเภทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	12
องค์ประกอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	12
หน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	14
กฎหมายที่เกี่ยวกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	17
แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	23
ความหมายการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น.....	23
กฎหมายเกี่ยวกับการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น.....	29
วัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	39
มาตรฐานการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	47
การบริหารจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น.....	49
การวิจัยเชิงอนาคตเทคนิค EDFR.....	65
ความหมายการวิจัยเชิงอนาคตเทคนิค EDFR.....	65
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยเทคนิค EDFR.....	66
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	69

บทที่	หน้า
งานวิจัยที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาของเทศบาล	69
งานวิจัยที่เกี่ยวกับเทคนิคการวิจัยเชิงอนาคตเทคนิค EDFR.....	73
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างประเทศ	77
3 วิธีดำเนินการวิจัย	80
ขั้นตอนดำเนินการวิจัย	80
แผนแบบการวิจัย	82
ประชากร.....	82
ตัวแปรที่ศึกษา.....	83
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	83
การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ.....	83
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	84
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	84
สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	86
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	87
รอบที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ.....	87
รอบที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ.....	90
5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	122
สรุปผลการวิจัย.....	122
อภิปรายผลการวิจัย.....	126
ข้อเสนอแนะในการวิจัย.....	134
ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย.....	134
ข้อเสนอแนะการนำไปใช้	138
ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป	138
รายการอ้างอิง	139
ภาคผนวก.....	144
ภาคผนวก ก แบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ.....	145
ภาคผนวก ข แบบสอบถามผู้เชี่ยวชาญ.....	148
ภาคผนวก ค รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ	166
ภาคผนวก ง หนังสือขอสัมภาษณ์งานวิจัย	172
ภาคผนวก จ ค่าสถิติในการวิจัย.....	192
ประวัติของผู้วิจัย	197

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	เงื่อนไขด้านรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น.....	42
2	การยื่นเรื่องขอประเมินความพร้อม	45
3	ผลการวิเคราะห์ภารกิจจัดการศึกษาของเทศบาลนครด้านการจัดการศึกษา พัฒนาเด็กเล็ก	91
4	ผลการวิเคราะห์ภารกิจจัดการศึกษาของเทศบาลนคร ด้านการจัดการศึกษา ภาคบังคับ	93
5	ผลการวิเคราะห์ภารกิจจัดการศึกษาของเทศบาลนครด้านการจัดการศึกษา มัธยมตอนปลาย.....	95
6	ผลการวิเคราะห์ภารกิจจัดการศึกษาของเทศบาลนครด้านการจัดการศึกษา อาชีวศึกษา	96
7	ผลการวิเคราะห์ภารกิจจัดการศึกษาของเทศบาลนครด้านการจัดการศึกษา นอกระบบ	98
8	ผลการวิเคราะห์ภารกิจจัดการศึกษาของเทศบาลนครด้านการจัดการศึกษา ตามอัธยาศัย	100
9	ผลการวิเคราะห์ภารกิจจัดการศึกษาของเทศบาลนครด้านการส่งเสริมและพัฒนา บุคลากรทางการศึกษา	102
10	ผลการวิเคราะห์ภารกิจจัดการศึกษาของเทศบาลนครด้านส่งเสริมสนับสนุน อนุรักษ์วัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น	103
11	ผลการวิเคราะห์ภารกิจจัดการศึกษาของเทศบาลนครด้านการจัดการศึกษาอาชีพ ในชุมชน.....	105
12	ผลการวิเคราะห์ภารกิจจัดการศึกษาของเทศบาลนครด้านการจัดแหล่งเรียนรู้ใน เขตเทศบาลนคร	106
13	ผลการวิเคราะห์ภารกิจจัดการศึกษาของเทศบาลนคร ด้านการเตรียมการศึกษา สำหรับศตวรรษที่ 21	108
14	ผลการวิเคราะห์ ภารกิจจัดการศึกษาของเทศบาลนครด้านการจัดการศึกษา องค์กรแห่งการเรียนรู้.....	110
15	ผลการวิเคราะห์ภารกิจจัดการศึกษาของเทศบาลนครด้านการจัดการอุดมศึกษา ของเทศบาลนคร.....	112

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่		หน้า
1	แสดงกรอบแนวคิดการวิจัย	7
2	รูปแบบการดำเนินการขององค์กรเทศบาลในประเทศไทย	17
3	โครงสร้างของเทศบาลในปัจจุบัน	21
4	การแบ่งระดับและประเภทของการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2546.....	34
5	แสดงขั้นตอนการดำเนินการวิจัย	81
6	องค์ประกอบภารกิจจัดการศึกษาของเทศบาลนคร	114

บทที่ 1

บทนำ

การศึกษามีความสำคัญในการพัฒนามนุษย์ให้เป็นกำลังสำคัญของประเทศชาติอย่างยิ่ง เพราะการศึกษาจะช่วยสร้างคนในชาติให้มีความรู้ ความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรมและ สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้การศึกษาเป็นกระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยวิธีการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์ความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้ขึ้นเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคมการเรียนรู้ และปัจจัยเกื้อหนุนให้เรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ปัจจุบันกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนไม่ได้จำกัดเฉพาะการเรียนในห้องเรียนและครูเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้เท่านั้นยังรวมถึงการเรียนรู้จากนอกห้องเรียน การเรียนรู้ที่เกิดจากสิ่งแวดล้อมทั้งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติหรือสิ่งแวดล้อมที่บุคคลสร้างขึ้นการจัดสภาพแวดล้อมสังคมภูมิปัญญาท้องถิ่น แหล่งเรียนรู้ต่างๆ ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนที่มีอยู่อย่างพอเพียงและมีประสิทธิภาพเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เรียนรู้เต็มตามศักยภาพ¹ ปัจจุบันการศึกษาของไทยยังไม่สามารถให้การศึกษาที่มีคุณภาพและเตรียมความพร้อมนักเรียนให้มีศักยภาพในการแข่งขันกับประชาคมโลกได้เท่าที่ควร แม้แต่การพิจารณาดัชนีการพัฒนามนุษย์ของโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ พบว่าไทยมีดัชนีการพัฒนามนุษย์ในอันดับที่ 81 จากทั้งหมด 134 ประเทศ โดยประเทศไทยมีสภาพการพัฒนาทางเศรษฐกิจสังคมต่ำกว่าประเทศที่มีประชากรและทรัพยากรใกล้เคียงกันสะท้อนให้เห็นว่าประเทศไทยพัฒนาน้อยกว่าประเทศอื่น นอกจากนี้ดัชนีขีดความสามารถทางการแข่งขันเปรียบเทียบกับ 60 ประเทศ โดย IMD ในปี 2557 พบว่าลดลงจากเดิม 2 อันดับ มาอยู่ที่อันดับที่ 29 โดยตัวชี้วัดด้านการศึกษาโดยรวมอยู่อันดับที่ 54 ซึ่งตัวชี้วัดที่อันดับลดลงมากที่สุด คือ คุณภาพอุดมศึกษาที่ตอบสนองต่อการแข่งขันทางเศรษฐกิจ ตามด้วยอัตราการเข้าเรียนระดับมัธยมศึกษา และตัวชี้วัดด้านการศึกษาที่ถูกจัดลำดับไว้ต่ำที่สุดที่ลำดับ 57 คือ ผลการสอบ TOEFL ดังนั้นทุก ภาคส่วนในสังคมไทยควรหันมาให้ความสำคัญกับการพัฒนาการศึกษาอย่างจริงจัง มิฉะนั้นจะส่งผลให้ความสามารถของประเทศไทยเมื่อเทียบกับประเทศอื่นๆ ในโลกลดต่ำลงไปอีก²

¹กระทรวงศึกษาธิการ, **คู่มือประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น** (กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ, 2558), 22.

²สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, **นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2557** (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตร, 2557), 17.

จากนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเรื่องการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาทั้งระบบต้องได้รับความร่วมมือจากภาครัฐและภาคเอกชนทั้งจาก ครู โรงเรียน ชุมชนและ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษา นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยการกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นสามารถปกครองดูแลตนเองได้จึง เป็นการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับพลเมืองของประเทศ โดยส่วนรวมเป็นการคืนอำนาจบางส่วน ให้กับประชาชนในการเลือกตัดสินใจเกี่ยวกับความต้องการจำเป็นของท้องถิ่นเอง ซึ่งท้องถิ่น จำเป็นต้องปรับเปลี่ยนบทบาทจากผู้รับบริการสาธารณะจากส่วนกลาง ไปเป็น ผู้ให้บริการ สาธารณะแก่ชุมชนของตนเองเป็นหลัก องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงต้องพัฒนาตนเองให้มี ความสามารถในการบริหารงานและทรัพยากรต่าง ๆ รวมทั้งการปกครองตนเอง เพื่อก่อให้เกิด การบริการสาธารณะที่ตรงต่อความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริง

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้กำหนดตั้งแต่เรื่อง แนวนโยบาย พื้นฐานแห่งรัฐ ที่รัฐต้องกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นพึ่งตนเองและตัดสินใจในกิจการท้องถิ่นได้เอง ให้ ความเป็นอิสระท้องถิ่น ให้สิทธิจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้ความเป็นอิสระของ องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ระบุโครงสร้างองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น การถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่น การริเริ่มเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น การบริหารงาน บุคคล หน้าที่ต่อศิลปะ จารีตประเพณีท้องถิ่น สิทธิจัดการศึกษาการฝึกอาชีพและการส่งเสริมและ รักษาคุณภาพและสิ่งแวดล้อม จากนโยบายและหลักการสำคัญของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 283 วรรคแรก มาตรา 284 วรรคแรก และมาตรา 80 วรรค 4 ได้ส่งเสริม และสนับสนุนการกระจายอำนาจเพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน องค์กรทางศาสนาและ เอกชน จัดและมีส่วนร่วมในจัดการศึกษาเพื่อพัฒนามาตรฐานคุณภาพการศึกษาให้เท่าเทียมและ สอดคล้องกับแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ ซึ่งทำให้การกระจายอำนาจนั้นสามารถทำได้จริง³

การกระจายอำนาจจึงเป็นสิ่งที่พึงปฏิบัติในการบริหารราชการแผ่นดินของไทยในปัจจุบัน กล่าวคือจากเดิมที่เป็นการบริหารแบบรวมศูนย์อำนาจไว้ที่ส่วนกลางและส่วนภูมิภาคจึงก่อให้เกิด ความล่าช้าของสายงานการบริหาร การสั่งการเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่มีขั้นตอนยุ่งยากล่าช้า การนำปัญหา มาแก้ไขไม่ทันเหตุแห่งทุกข์ มีการทุจริต คอร์รัปชั่น รั้งเต็น เส้นสาย เต็มไปด้วยการมุ่งแสวงหาอำนาจ และผลประโยชน์ สิ้นเปลืองงบประมาณอย่างมหาศาล จึงมีการปรับเปลี่ยนกลายเป็นระบบบริหารที่ ให้มีการกระจายอำนาจลงสู่ท้องถิ่นให้คนในท้องถิ่นได้บริหารและพัฒนาท้องถิ่นของตนเองด้วยมี

³สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 (กรุงเทพฯ: สำนักการพิมพ์สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2550), 113.

ความเชื่อว่า “ไม่มีใครรู้ปัญหาของท้องถิ่น ดีเท่าคนในท้องถิ่นและไม่มีใครรักท้องถิ่นเท่าคนในท้องถิ่น” และถือเป็นการกระจายความรับผิดชอบให้คนหลาย ๆ ฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง อันเป็นหลักการที่ถูกต้องของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

ในด้านการศึกษานโยบายและหลักการของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิในการจัดการศึกษาและการฝึกอาชีพแล้วนั้น ถือว่าเป็นฉบับแรกของประเทศไทย ที่ได้กำหนดสิทธิให้คนไทยได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานและกำหนดให้เป็นหน้าที่ของรัฐที่จะต้องจัดการศึกษาและส่งเสริมให้ทุกส่วนของสังคมมาร่วมจัดการศึกษา จนเป็นที่มาของการปฏิรูปการศึกษา และเกิดพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 3) พุทธศักราช 2553 เป็นกฎหมายแม่บททางการศึกษาของไทย ที่มีสาระการปฏิรูปการศึกษาได้กำหนดถึงการบริหารและการจัดการศึกษาไว้ถึง 3 ส่วน คือ 1. การบริหารและการจัดการศึกษาของภาครัฐ 2. การบริหารและการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และ 3. การบริหารและการจัดการศึกษาของเอกชนโดยเฉพาะในมาตรา 41 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิจัดการศึกษาในระดับใดระดับหนึ่งหรือทุกระดับตามความพร้อม ความเหมาะสมและความต้องการภายในท้องถิ่น⁴

ปัญหาของการวิจัย

ปัจจุบันองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการจัดการศึกษาในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย รวมทั้งมีส่วนร่วมส่งเสริมการจัดการศึกษาของรัฐ ให้ประชาชนได้รับการศึกษาเรียนรู้ได้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ เพื่อให้ภารกิจในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพจนเป็นที่ประจักษ์และยอมรับของชุมชน การควบคุมคุณภาพการบริหารจัดการการศึกษาให้กับชุมชนจึงเป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่ง เพราะหากประชาชนในชุมชนมีความรู้มากจะนำไปให้ชุมชนมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องอันจะส่งผลให้ประเทศมีการพัฒนาและขับเคลื่อนไปได้อย่างยั่งยืน อีกทั้งในปัจจุบันมีการย้ายสังกัดโรงเรียนมาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพิ่มจำนวนมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง จากเดิมในปี 2551 มีจำนวนโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหมดเพียง 187 โรงเรียน ต่อมาในปี 2559 มีจำนวนโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวนมากถึง 30512 โรงเรียนและแบ่งออกเป็นจำนวนโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครจำนวน 376 โรงเรียน⁵ โดยสถานศึกษาส่วนใหญ่เปิดสอนในระดับก่อนประถมศึกษาและชั้นประถมศึกษามากที่สุด อีกทั้งการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนคร

⁴กระทรวงศึกษาธิการ, **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 3) พุทธศักราช 2553** (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.), 2553), 15.

⁵สำนักประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 3) พุทธศักราช 2553** (กรุงเทพฯ: เพลิน สตุติโอ จำกัด, 2559), 5.

ยังแยกออกเป็นหลายประเภท เช่น การจัดการศึกษาพัฒนาเด็กเล็ก การจัดการศึกษาภาคบังคับ การจัดการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย การจัดการศึกษาอาชีวศึกษา เป็นต้น ทำให้การบริหารจัดการเป็นไปอย่างก้าวกระโดดและมีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น

อีกทั้งในด้านคุณภาพการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังอยู่ในระดับต่ำกว่าโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จากการศึกษาของ ผศ.ดร.พิชิต ฤทธิ์จรูญ อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ในฐานะหัวหน้าคณะผู้วิจัย กล่าวว่าจากการสำรวจกลุ่มตัวอย่างการจัดการศึกษาในระบบของ อบต. องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) เทศบาล กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา รวมทั้งสิ้น 779 แห่ง พบว่าภาพรวมในด้านคุณภาพผู้บริหารสถานศึกษาและครูจัดอยู่ในเกณฑ์ยอดเยี่ยมแต่ในทางตรงกันข้ามคุณภาพเด็กนักเรียนยังไม่น่าพึงพอใจเหมือนกับเด็กในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งนี้ วิเคราะห์จากผลประเมินของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ช่วงปี 2549-2553 โรงเรียนสังกัด อบต. ตั้งแต่ระดับปฐมวัย ถึงมัธยมศึกษาส่วนใหญ่ สามารถผ่านเกณฑ์มาตรฐาน สมศ.เกือบทุกด้าน แต่เมื่อมองลึกลงไปในรายละเอียด คุณภาพของผู้เรียนในด้านสำคัญๆ ยังอยู่ในระดับปานกลางถึงค่อนข้างต่ำ⁶

ผู้วิจัยในฐานะผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดของเทศบาลนครปากเกร็ดมีหน้าที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาของนักเรียนในชุมชนปากเกร็ด เห็นความสำคัญของการจัดการศึกษาในท้องถิ่นจึงมุ่งประเด็นความสนใจในการศึกษาใน เรื่องภารกิจจัดการศึกษาของเทศบาลนครโดยทำการศึกษายุทธศาสตร์การกระจายอำนาจการจัดการศึกษาในประเทศไทย เริ่มดำเนินการในปีพุทธศักราช 2544 แบ่งระยะเวลาการถ่ายโอนเป็น 2 ระยะ คือ ระยะ 1 ถึง 4 ปี (พ.ศ. 2544 - 2547) และ 1 ถึง 10 ปี (พ.ศ.2544 - 2553) ตามแผนการกระจายอำนาจแผนที่ 1 และ 2 ในแผนภารกิจด้านการศึกษา อยู่ในภารกิจด้านงานส่งเสริมคุณภาพชีวิต ในระยะเริ่มแรกกระทรวงศึกษาธิการร่วมกับคณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีประเมินความพร้อมของ อปท. ในการจัดการศึกษา ซึ่งแบ่งการจัดการศึกษาออกเป็น 2 ระบบ คือ กลุ่มภารกิจจัดการศึกษาในระบบที่เป็นการจัดการขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย การจัดการศึกษาในระบบที่เป็นการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการจัดการอาชีวศึกษา ให้กระทรวงศึกษาธิการและเขตพื้นที่การศึกษาดำเนินการ (1) กำหนดนโยบาย แผนและมาตรฐานการศึกษาในระดับชาติและในระดับเขตพื้นที่การศึกษา (2) ประเมินความพร้อมของ อปท. ในการจัดการศึกษาตามหลักเกณฑ์และวิธีการประเมิน

⁶พิชิต ฤทธิ์จรูญ, การวิจัยประเมินผลการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (กรุงเทพฯ: สำนักนโยบายด้านประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการมีส่วนร่วม สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2554), 71-77.

ที่กำหนด รวมทั้งการเสนอแนะการจัดสรรงบประมาณอุดหนุนการจัดการศึกษาของ อปท. 3) ติดตามตรวจสอบและประเมินผลการจัดการศึกษา (4) ให้กระทรวงศึกษาธิการร่วมกับคณะกรรมการการกระจายอำนาจเร่งรัดในการสร้างความพร้อมให้กับ อปท. ในการจัดการศึกษาได้เองและสองกลุ่มภารกิจจัดการศึกษานอกระบบและการจัดการศึกษาตามอัธยาศัย ประกอบด้วยห้องสมุด และการบริการการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เจือจางในการถ่ายโอนหรือการกระจายอำนาจการศึกษา มี (1) รูปแบบการดำเนินภารกิจคือ ภารกิจที่รัฐยังคงดำเนินการอยู่ อปท.สามารถดำเนินการได้ (2) ให้กระทรวงศึกษาธิการและคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่ อปท.ร่วมกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาของ อปท. และมีหน้าที่ในการประสานและส่งเสริม อปท. ให้สามารถจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายและได้มาตรฐานการศึกษา รวมทั้งการเสนอแนะการจัดสรรงบประมาณอุดหนุนการจัดการศึกษาของ อปท. ตามที่กฎหมายกำหนด (3) กระทรวงศึกษาธิการกำหนดมาตรฐานเพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติให้แก่ อปท. (4) สำนักปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ส่งเสริมทางด้านวิชาการให้แก่ อปท. และ (5) อปท. อาจดำเนินการจัดการศึกษาในรูปแบบอื่นใดก็ได้ที่ทำให้แล้วจะเกิดประโยชน์ต่อการจัดการศึกษา และทำให้การจัดการศึกษามีคุณภาพมากขึ้นทิศทางการดำเนินการกระจายอำนาจการจัดการศึกษาสู่ อปท. ในช่วงสิบปีจากนี้ตามกรอบการปฏิรูปการศึกษารอบสอง (พ.ศ. 2552-2561) ได้ระบุเรื่องการส่งเสริมบทบาท อปท. ให้เข้ามาร่วมจัดและสนับสนุนการจัดการศึกษามากขึ้น ตามความเหมาะสม และความต้องการของท้องถิ่น ในทุกระดับหรือประเภทการศึกษา ซึ่งต้องคำนึงถึงความสอดคล้องกับมาตรฐานและระบบการศึกษาของชาติด้วย

ชุมชนในเขตการปกครองของเทศบาลนครด้วยเหตุที่เป็นแหล่งเศรษฐกิจของประเทศจึงทำให้มีบุคคลต่าง ๆ ย้ายถิ่นฐานมาอาศัยอยู่ในเขตเทศบาลนครจึงเกิดเป็นแหล่งชุมชนที่มีความหลากหลายทางเชื้อชาติและศาสนา จากการลงพื้นที่สำรวจพบว่า มีโรงเรียน แบ่งออกเป็น 4 รูปแบบ คือ โรงเรียนวิถีพุทธ โรงเรียนนานาชาติ โรงเรียนที่มีนักเรียนนับถือศาสนาอิสลาม และโรงเรียนพระปริยัติธรรม จึงทำให้รูปแบบการจัดการศึกษาของชุมชนในเขตการปกครองของเทศบาลนคร มีความหลากหลาย อีกทั้งการบริหารจัดการของโรงเรียนมีความแตกต่างๆ ของต้นสังกัด ได้แก่โรงเรียนวิถีพุทธที่มีการสังกัดเทศบาลนคร ที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน โรงเรียนนานาชาติแบ่งออกเป็นโรงเรียนนานาชาติที่สอนโดยใช้หลักสูตรการจัดการสอนเป็นภาษาอังกฤษหรือโรงเรียนที่มีการสอนในระบบ English Program ที่เน้นการสอนเป็นภาษาอังกฤษ ส่วนโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครส่วนใหญ่พบว่ามีการจัดการศึกษา 3 รูปแบบคือ โรงเรียนระดับประถมศึกษา โรงเรียนระดับมัธยมศึกษาและศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในภารกิจจัดการศึกษาของเทศบาลนครที่มุ่งส่งเสริมการจัดการศึกษาให้ครอบคลุมพื้นที่บริการ ครอบคลุมกลุ่มประชากรที่มีความต้องการอย่างหลากหลายของเทศบาลนคร

เพื่อให้การดำเนินการจัดการศึกษาของเทศบาลนคร เป็นไปเพื่อความสอดคล้องกับกฎหมายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องและเพื่อทราบแนวทางปฏิบัติและข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องกับภารกิจการจัดการศึกษาของเทศบาลนครว่ามีแนวปฏิบัติและข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องอย่างไร ประกอบด้วยงานใดบ้าง มาเป็นแนวคิดในการพัฒนาการจัดการศึกษาของเทศบาลนคร เพื่อให้ภารกิจการจัดการศึกษาของเทศบาลนครมุ่งพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพรองรับการเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 โดยอาศัยหลักการแนวคิดและทฤษฎีเป็นแนวทางในการพัฒนา โดยศึกษาภารกิจการจัดการศึกษาของเทศบาลนครในอนาคต จากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมีแนวทางการจัดการศึกษารูปแบบใดบ้าง นำรูปแบบการจัดการศึกษาของแต่ละเทศบาลมาสังเคราะห์ ประยุกต์ให้สอดคล้องกับบริบทของเทศบาลนครเพื่อหาแนวทางจัดการศึกษาที่เหมาะสมกับเทศบาลนครโดยให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนที่มีวัฒนธรรมท้องถิ่นมาอย่างยาวนาน มีการส่งเสริมอาชีพในชุมชน ประเพณีดั้งเดิมของชุมชน รวมถึงการจัดการศึกษาที่สูงกว่าระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย หรือระดับอาชีวศึกษา

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อทราบภารกิจการจัดการศึกษาของเทศบาลนคร

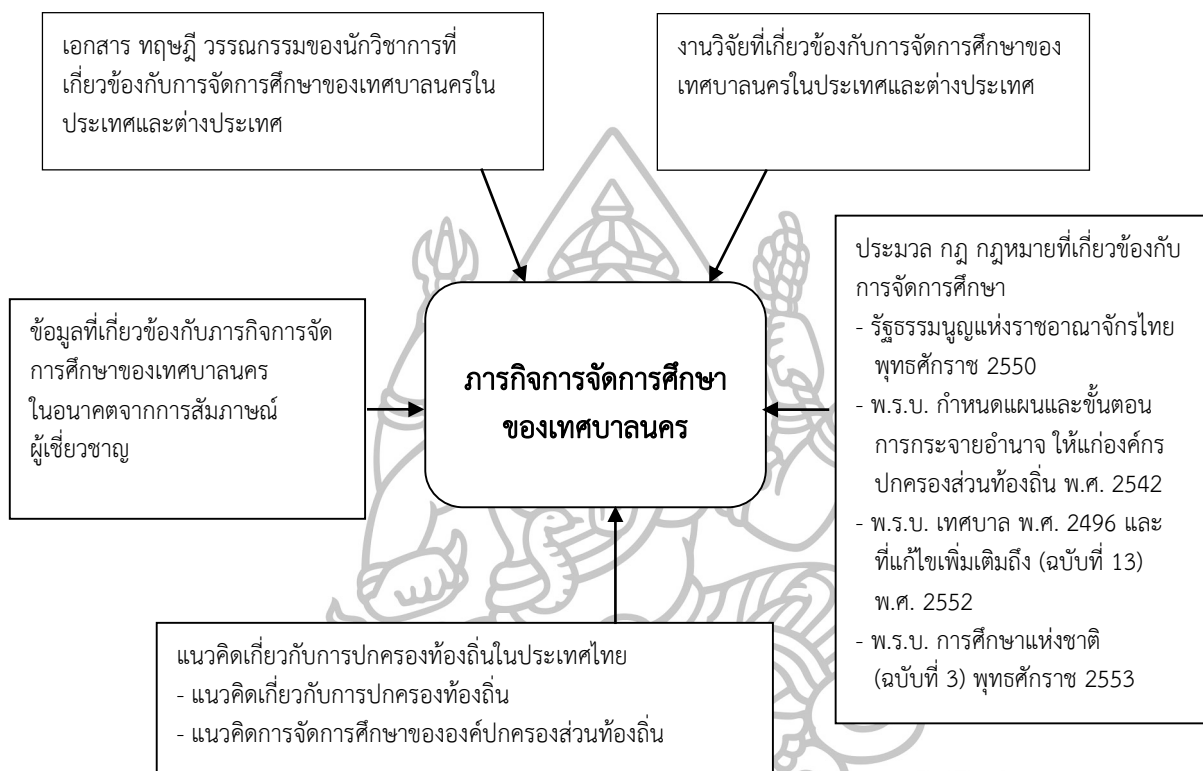
ข้อคำถามของการวิจัย

เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยจึงกำหนดข้อคำถามของการวิจัยดังนี้
ภารกิจการจัดการศึกษาของเทศบาลนคร ประกอบด้วยอะไรบ้างและเป็นอย่างไร

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ว่าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการจัดการศึกษาของเทศบาลนคร เพื่อกำหนดกรอบแนวคิดวิจัยปรากฏดังนี้

แผนภูมิที่ 1 แสดงกรอบแนวคิดการวิจัย

ที่มา : กระทรวงศึกษาธิการ, **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 3) พุทธศักราช 2553** (กรุงเทพฯ: คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553).

: กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, **การจัดการศึกษาท้องถิ่นตามที่กฎหมายกำหนดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาท้องถิ่น** (กรุงเทพฯ: สำนักประสานและพัฒนากิจการการศึกษาท้องถิ่น, 2555).

: พิเชิต ฤทธิ์จรรย์, **การวิจัยประเมินผลการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น** (กรุงเทพฯ: สาขาวิชาวิจัยและประเมินการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ, 2554).

: พัชรชัย พัฒนสุวรรณ, **โรงเรียน อบจ.: บทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการบริหารจัดการศึกษา** (กรุงเทพฯ: สาขาวิชาบริหารรัฐกิจ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2554).

: จุมพล พลภูภัทรชีวิน, **การวิจัยอนาคตด้วย EDFR** (ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2554).

: วิโรจน์ สารรัตน์, **ปฏิบัติการวิจัยอนาคตด้วย EDFR** (กรุงเทพฯ: อักษราพิพัฒน์, 2557).

: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, **การจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น** (กรุงเทพฯ: กลุ่มนโยบายส่งเสริมการกระจายอำนาจทางการศึกษา, 2551).

: Craft, Rickie Clinton, **Community Attitudes Toward Education and Levels of Participation in School**, Accessed February 16, 2015, Available from <http://www.lib.uni.com/dissertations/fullcit/2081147>

: Healy, M., **BS 5750 and beyond in a secondary school: A change for the best.** In C. Parsons (ed.), **Quality improvement in education** (London: David Fulton, 1994).

นิยามศัพท์เฉพาะ

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ให้คำนิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการในความหมายเฉพาะกับการวิจัยเรื่อง “ภารกิจจัดการศึกษาของเทศบาลนคร” ไว้ดังนี้

เทศบาลนคร หมายถึง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสำหรับเมืองขนาดใหญ่ ที่มีประชากรตั้งแต่ห้าหมื่นคนขึ้นไป และมีรายได้เพียงพอต่อการให้บริการสาธารณะและตามหน้าที่ที่กฎหมายบัญญัติไว้

ภารกิจจัดการศึกษา หมายถึง ความรับผิดชอบของเทศบาลนครในการวางแผนพัฒนา ด้านการศึกษาและกำหนดบทบาทขององค์กรในการทำหน้าที่บริหารจัดการด้านการศึกษาอย่างเป็นระบบ รวมถึงมีหน่วยงานภายในทำหน้าที่ในการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล ด้านการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วยภารกิจหลักคือ การจัดการศึกษาพัฒนาเด็กเล็ก,การจัดการศึกษาภาคบังคับ, การจัดการศึกษามัธยมตอนปลาย,การจัดการศึกษาอาชีวศึกษา,การจัดการศึกษานอกระบบ,การจัดการศึกษาตามอัธยาศัย,การส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา,ส่งเสริมสนับสนุนอนุรักษ์วัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น,การจัดการศึกษาอาชีพในชุมชน,การจัดแหล่งเรียนรู้ในเขตเทศบาลนคร, การเตรียมการศึกษาสำหรับศตวรรษที่ 21,การจัดการศึกษาองค์กรแห่งการเรียนรู้, การจัดการอุดมศึกษาของเทศบาลนคร

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง “ภารกิจการจัดการศึกษาของเทศบาลนคร” นี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาวรรณกรรม หลักการทฤษฎี ค้นคว้าเอกสารเกี่ยวข้อง ซึ่งประกอบด้วยรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น
  - 1.1 ความหมายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
  - 1.2 ประเภทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
  - 1.3 องค์ประกอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
  - 1.4 หน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
  - 1.5 กฎหมายที่เกี่ยวกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
2. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
  - 2.1 ความหมายการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
  - 2.2 กฎหมายเกี่ยวกับการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
  - 2.3 วัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
  - 2.4 มาตรฐานการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
  - 2.5 การบริหารจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
3. การวิจัยเชิงอนาคตเทคนิค EDFR
  - 3.1 ความหมายการวิจัยเชิงอนาคตเทคนิค EDFR
  - 3.2 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยเทคนิค EDFR
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
  - 4.1 งานวิจัยที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาของเทศบาล
  - 4.2 งานวิจัยเกี่ยวกับเทคนิคการวิจัยเชิงอนาคตเทคนิค EDFR
  - 4.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างประเทศ

1. แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น

การปกครองระบอบประชาธิปไตย เป็นรูปแบบการปกครองที่นานาอารยประเทศ ใช้เป็นรูปแบบในการปกครองบริหารกิจการบ้านเมือง เพราะการปกครองในระบอบนี้ให้สิทธิเสรีภาพแก่ประชาชนเป็นผู้มีอำนาจ และใช้อำนาจในการเลือกผู้แทนเข้ามาดำเนินการด้านนิติบัญญัติผ่านทางรัฐสภา ด้านบริหารผ่านทางคณะรัฐมนตรี เรียกว่าประชาธิปไตยแบบรัฐสภาบางประเทศก็ใช้ระบบประธานาธิบดีเป็นผู้บริหารประเทศ สำหรับประเทศไทยนับแต่มีการเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์มาเป็นระบอบประชาธิปไตย ตามแบบอย่างนานาอารยประเทศ เมื่อปี พ.ศ. 2475 ใช้รูปแบบการปกครองระบอบประชาธิปไตยแบบรัฐสภา โดยมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และพระมหากษัตริย์ทรงอยู่ภายใต้รัฐธรรมนูญ แต่การใช้พระราชอำนาจด้านนิติบัญญัติ บริหาร ตุลาการ ทรงมิได้ใช้พระราชอำนาจเหล่านั้นด้วยพระองค์เอง แต่มีองค์การหรือหน่วยงานที่รับผิดชอบต่างๆ กันไป พระราชอำนาจทั้งปวงไม่ว่าจะเป็นฐานะประมุขของรัฐ หรือในฐานะอื่น ได้ถูกกำหนดไว้โดยชัดแจ้งในรัฐธรรมนูญราชอาณาจักรไทย ซึ่งถือเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ¹

การปกครองท้องถิ่นไทย ได้มีวิวัฒนาการมาเป็นลำดับตามกระแสความคิด อุดมการณ์ สถานการณ์ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองของคนในชาติ ตามกระแสโลกที่เปลี่ยนแปลงไป ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการปกครองอีกหลายรูปแบบ เช่น ปัจจุบันยกฐานะสุขาภิบาลขึ้นเป็นเทศบาล กำหนดให้เมืองพัทยาเป็นรูปแบบการปกครองพิเศษในเขตเมืองหลวง ได้ยกฐานะเทศบาลนครกรุงเทพและเทศบาลนครธนบุรี เป็นกรุงเทพมหานคร กำหนดให้เมืองพัทยาเป็นรูปแบบการปกครองที่พิเศษที่แตกต่างออกไป เพื่อให้เหมาะสมกับพื้นที่และความต้องการของประชาชน

นอกจากปรับเปลี่ยนรูปแบบแล้วได้มีการแก้ไขให้สิทธิเสรีภาพประชาชนมากขึ้น เพื่อสร้างศักยภาพ ความเข้มแข็งภาคประชาชน โดยประชาชนมีอำนาจเลือกผู้บริหารท้องถิ่นโดยตรง เป็นหัวหน้าผู้บริหารเพียงคนเดียว แต่เนื่องจากรูปแบบการปกครองท้องถิ่น มีหลายรูปแบบแต่ละรูปแบบต่างมีกฎหมายของตนเป็นหลักในการปฏิบัติ ซึ่งบางอย่างไม่สอดคล้อง ซ้ำซ้อน ไม่ชัดเจน รัฐบาลมีนโยบายที่จะปรับปรุงแก้ไขเป็นประมวลกฎหมายท้องถิ่น โดยรวมรูปแบบที่เหมือนกัน ใกล้เคียงกันให้มีมาตรฐาน และกำหนดบทบาทหน้าที่ภารกิจให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น

1.1 ความหมายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ความหมายของการปกครองท้องถิ่นนั้น ได้มีผู้ให้ความหมายหรือให้คำนิยามไว้มากมาย ซึ่งส่วนใหญ่แล้วคำนิยามเหล่านั้นต่างมีหลักการที่สำคัญคล้ายคลึงกัน ดังเช่นความหมายดังต่อไปนี้ เดเนียลวิท (Daniel Wit) ได้ให้ความหมายคำว่า “การปกครองท้องถิ่น” หมายถึง การปกครองที่

¹ไพฑูริย์ บุญวัฒน์ และคณะ, การปกครองท้องถิ่นไทย (กรุงเทพฯ: สมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย, 2551), 2-5.

รัฐบาลกลางให้อำนาจ หรือกระจายอำนาจไปให้หน่วยการปกครองท้องถิ่น เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นได้มีอำนาจในการปกครองร่วมกันทั้งหมดหรือเพียงบางส่วนในการบริหารท้องถิ่น ตามหลักการที่ว่าถ้าอำนาจการปกครองมาจากประชาชนในท้องถิ่นแล้ว รัฐบาลของท้องถิ่นก็ย่อมเป็น รัฐบาลของประชาชนโดยประชาชนและเพื่อประชาชน ดังนั้นการบริหารการปกครองท้องถิ่นจึง จำเป็นต้องมีองค์กรของตนเอง อันเกิดจากการกระจายอำนาจของรัฐบาลกลาง โดยให้องค์กรอันมิได้ เป็นส่วนหนึ่งของรัฐบาลกลาง มีอำนาจในการตัดสินใจและบริหารงานภายในท้องถิ่นในเขตอำนาจ ของตน²

จอห์น เจ. คลาร์ก (John J. Clark) ได้ให้ความหมายคำว่า “การปกครองท้องถิ่น” หมายถึงหน่วยการปกครองที่มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการให้บริการประชาชนในเขตพื้นที่หนึ่งพื้นที่ใด โดยเฉพาะ และหน่วยการปกครองดังกล่าวนี้จัดตั้งและจะอยู่ในความดูแลของรัฐบาลกลาง³

แฮร์ริส จี. มอนตากู (Harris G. Mongtagu) ได้ให้ความหมายคำว่า “การปกครองท้องถิ่น” หมายถึง การปกครองซึ่งหน่วยการปกครองท้องถิ่นได้มีการเลือกตั้งโดยอิสระ เพื่อเลือกผู้ที่มี หน้าที่บริหารการปกครองท้องถิ่น มีอำนาจอิสระ พร้อมความรับผิดชอบซึ่งตนสามารถที่จะใช้ได้โดย ปราศจากการควบคุมของหน่วยการบริหารราชการส่วนกลางหรือภูมิภาค แต่ทั้งนี้หน่วยการปกครอง ท้องถิ่นยังต้องอยู่ภายใต้บังคับว่าด้วยอำนาจสูงสุดของประเทศ ไม่ได้กลายเป็นรัฐอิสระใหม่แต่ อย่างใด⁴

วิลเลียม เอ. ร็อบสัน (William A. Robson) ได้ให้ความหมายคำว่า “การปกครอง ท้องถิ่น” หมายถึง หน่วยการปกครองซึ่งรัฐได้จัดตั้งขึ้นและให้อำนาจปกครองตนเอง (Autonomy) มีสิทธิตามกฎหมาย (Legal Rights) และต้องมีองค์กรที่จำเป็นในการปกครอง (Necessary Organization) เพื่อปฏิบัติหน้าที่ให้สมความมุ่งหมายของการปกครองท้องถิ่นนั้นๆ⁵

จากความหมายของการปกครองท้องถิ่นข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า หลักการปกครอง ท้องถิ่น หมายถึง การปกครองของชุมชนหนึ่ง ซึ่งชุมชนเหล่านั้นอาจมีความแตกต่างกันในด้านความ เจริญ จำนวนประชากรหรือขนาดของพื้นที่ มีอำนาจอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ตามความเหมาะสม มี สิทธิตามกฎหมายที่จะดำเนินการปกครองตนเอง รวมถึงประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการ

²Daniel Wit, **A Comparative Survey of Local Govt. And Administration** (Bangkok: Kurusapha Press, 1967), 101 - 103.

³John J. Clark, **1 Clark, Jong J. Outline of Local Government of The United Kingdom** (London: Sir Issac Pitman and Son, Ltd, 1957), 87-89.

⁴Harris G. Mongtagu, **Comparative Local Government** (Great Britain: William Brendon and Son Ltd, 1984), 570.

⁵William A. Robson, **“Local government” in Encyclopedia of Social Science vo.x** (New York: The Macmillan Company, 1953), 574.

ปกครองท้องถิ่น จึงจำเป็นต้องมีคนในท้องถิ่นมาบริหารงานเพื่อให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์และความต้องการของชุมชนและอยู่ภายใต้การควบคุมของประชาชนในท้องถิ่น นอกจากนี้ยังเป็นการฝึกให้ประชาชนท้องถิ่นเข้าใจในระบบและกลไกของประชาธิปไตยอย่างแท้จริง

1.2 ประเภทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การปกครองส่วนท้องถิ่นในปัจจุบัน ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2534 มาตรา 70 ได้แบ่งการปกครองส่วนท้องถิ่นเป็น 4 รูปแบบ ได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล สุขาภิบาล และราชการส่วนท้องถิ่นตามที่กฎหมายกำหนด ซึ่งได้แก่ กรุงเทพมหานครและเมืองพัทยา

ต่อมาในปี พ.ศ. 2537 ได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ทำให้มีการปกครองส่วนท้องถิ่นเพิ่มขึ้นอีก 1 รูปแบบ คือ องค์การบริหารส่วนตำบล หลังจากนั้นได้มีพระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงฐานะสุขาภิบาลเป็นเทศบาล พ.ศ. 2542 ดังนั้นการปกครองส่วนท้องถิ่นจึงมี 5 รูปแบบ คือ

1. องค์การบริหารส่วนจังหวัด
2. เทศบาล
3. กรุงเทพมหานคร
4. เมืองพัทยา
5. องค์การบริหารส่วนตำบล

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละรูปแบบนั้น มีการกำหนดโครงสร้างอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละรูปแบบไว้ ซึ่งในที่นี้จะขอนำเสนอเฉพาะเทศบาล เนื่องจากเทศบาลเป็นเป้าหมายของการศึกษาวิจัย⁶

1.3 องค์ประกอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกรูปแบบ ประกอบด้วย กลุ่มบุคคลที่ทำหน้าที่ตามภารกิจภายในขอบเขตอำนาจของตน 3 กลุ่มหลักดังนี้

1. ฝ่ายนิติบัญญัติ คือ กลุ่มบุคคลที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับการบัญญัติและแก้ไขกฎหมายของท้องถิ่นและยังทำหน้าที่ในการพิจารณาให้ความเห็นชอบหรืออนุมัติงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเสนอโดยฝ่ายบริหาร ตลอดจนควบคุมการปฏิบัติหน้าที่ของฝ่ายบริหาร
2. ฝ่ายบริหาร คือ บุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่ทำหน้าที่ในการบริหารงานของท้องถิ่นในรูปของการกำหนดนโยบาย กำหนดแผนงาน คิดค้นโครงการ จัดทำงบประมาณ ตลอดจนควบคุมดูแล

⁶ อูสาห์ โกลมปาณิก, ระเบียบบริหารราชการแผ่นดินในกฎหมายมหาชน (นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2554), 26.

ฝ่ายปฏิบัติงานซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ประจำหรือข้าราชการท้องถิ่นให้ปฏิบัติงานเป็นไปตามนโยบาย แผนงานหรือโครงการของฝ่ายบริหาร

3. ฝ่ายปฏิบัติงาน คือ กลุ่มบุคคลที่ทำหน้าที่ปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในด้านต่างๆ ในลักษณะที่เป็นงานประจำแต่ละวัน มีหน้าที่ปฏิบัติงานตามนโยบาย แผนงาน โครงการ ต่างๆ ตามที่ได้รับมอบหมายจากฝ่ายบริหารในฐานะที่เป็นผู้บังคับบัญชา⁷

ระบบการปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องประกอบด้วย องค์ประกอบ 8 ประการ คือ

1. สถานะตามกฎหมาย (Legal Status) หมายความว่า หากประเทศใดกำหนดเรื่องการปกครองท้องถิ่นไว้ในรัฐธรรมนูญของประเทศ การปกครองท้องถิ่นในประเทศนั้นจะมีความเข้มแข็งกว่าการปกครองท้องถิ่นที่จัดตั้งโดยกฎหมายอื่น เพราะข้อความที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญนั้นเป็นการแสดงให้เห็นว่า ประเทศนั้นมีนโยบายที่จะกระจายอำนาจอย่างแท้จริง

2. พื้นที่และระดับ (Area and Level) ปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการกำหนดพื้นที่และระดับของหน่วยการปกครองท้องถิ่นมีหลายประการ เช่น ปัจจัยทางภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ เชื้อชาติ และความสำนึกในการปกครองตนเองของประชาชน จึงได้มีกฎเกณฑ์ที่จะกำหนดพื้นที่และระดับของหน่วยการปกครองท้องถิ่นออกเป็น 2 ระดับ คือ หน่วยการปกครองท้องถิ่นขนาดเล็กและขนาดใหญ่ สำหรับขนาดของพื้นที่จากการศึกษาขององค์การสหประชาชาติ โดยองค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ (FAO) องค์การศึกษาวិทยาศาสตร์และวัฒนธรรม (UNESCO) องค์การอนามัยโลก (WHO) และสำนักกิจการสังคม (Bureau of Social Affair) ได้ให้ความเห็นว่าหน่วยการปกครองท้องถิ่นที่สามารถให้บริการและบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพได้ ควรมีประชากรประมาณ 50,000 คน แต่ยังมีปัจจัยอื่นที่จะต้องพิจารณาด้วย เช่น ประสิทธิภาพในการบริหาร รายได้ และบุคลากร เป็นต้น

3. การกระจายอำนาจและหน้าที่ การที่จะกำหนดให้ท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ที่มากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับนโยบายทางการเมืองและการ ปกครองของรัฐบาลเป็นสำคัญ

4. องค์การนิติบุคคล จัดตั้งขึ้นโดยผลแห่งกฎหมายแยกจากรัฐบาลกลางหรือรัฐบาล แห่งชาติ มีขอบเขตการปกครองที่แน่นอน มีอำนาจในการกำหนดนโยบาย ออกกฎ ข้อบังคับ ควบคุม ให้มีการปฏิบัติตามนโยบายนั้นๆ

5. การเลือกตั้ง สมาชิกองค์การหรือคณะผู้บริหารจะต้องได้รับเลือกตั้งจากประชาชนในท้องถิ่นนั้นๆ ทั้งหมดหรือบางส่วน เพื่อแสดงถึงการเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองของประชาชน โดยเลือกผู้บริหารท้องถิ่นของตนเอง

⁷ ฐเนศวร์ เจริญเมือง, การปกครองท้องถิ่นกับการบริหารจัดการท้องถิ่น: อีกมิติหนึ่งของ อารยธรรมโลก, พิมพ์ครั้งที่ 5 (กรุงเทพฯ: ชุมชนุสสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2553), 12.

6. อีสาระในการปกครองตนเอง สามารถใช้ดุลยพินิจของตนเองในการปฏิบัติ กิจการ ภายใน ขอบเขตของกฎหมาย โดยไม่ต้องขออนุมัติจากรัฐบาลกลาง และไม่อยู่ในสายการบังคับบัญชา ของหน่วยงานทางราชการ

7. งบประมาณของตนเอง มีอำนาจในการจัดเก็บรายได้ การจัดเก็บภาษีตามขอบเขต ที่กฎหมายให้อำนาจในการจัดเก็บ เพื่อให้ท้องถิ่นมีรายได้เพียงพอที่จะทำนุบำรุง ท้องถิ่นให้ เจริญก้าวหน้าต่อไป

8. การควบคุมดูแลของรัฐ เมื่อได้รับการจัดตั้งขึ้นแล้วยังคงอยู่ในการกำกับ ดูแลจากรัฐ เพื่อประโยชน์และความมั่นคงของรัฐและประชาชนโดยส่วนรวม โดยการมีอีสาระ ในการดำเนินงาน ของหน่วยการปกครองท้องถิ่นนั้น ทั้งนี้ได้หมายความว่าอีสาระเต็มที่ที่เดียว คงหมายถึงเฉพาะอีสาระ ในการดำเนินการเท่านั้น เพราะมิฉะนั้นแล้วท้องถิ่น จะกลายเป็น รัฐอธิปไตยไป⁸

การปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องมีองค์ประกอบที่สำคัญ ดังนี้

1. เป็นองค์กรที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล และทบวงการเมือง
2. มีสภาและผู้บริหารระดับท้องถิ่นมีที่มาจากการเลือกตั้งตามหลักการที่บัญญัติใน กฎหมายรัฐธรรมนูญ
3. มีอีสาระในการปกครองตนเอง
4. มีเขตการปกครองที่ชัดเจนและเหมาะสม
5. มีงบประมาณรายได้ที่เป็นของตนเองอย่างเพียงพอ
6. มีบุคลากรปฏิบัติงานของตนเอง
7. มีอำนาจท้องถิ่นที่เหมาะสมต่อการให้บริการ
8. มีอำนาจออกข้อบังคับเป็นกฎหมายของท้องถิ่นภายใต้ขอบเขตของกฎหมายแม่บท
9. มีความสัมพันธ์กับส่วนกลางในฐานะเป็นหน่วยงานระดับรองของรัฐ⁹

1.4 หน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ในเรื่องหน้าที่ความรับผิดชอบของหน่วยการปกครองท้องถิ่นนั้น ควรจะต้องพิจารณาถึง กำลังเงิน กำลังงบประมาณ กำลังคน กำลังความสามารถของอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ และหน้าที่ ความรับผิดชอบควรเป็นเรื่องที่เป็นประโยชน์ต่อท้องถิ่นอย่างแท้จริง หากเกินกว่าภาระ หรือเป็น นโยบายซึ่งรัฐบาลต้องการความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันทั้งประเทศ ก็ไม่ควรมอบให้ท้องถิ่นดำเนินการ เช่น งานทะเบียนที่ดิน การศึกษาในระดับอุดมศึกษา

⁸กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, **มาตรฐานการพัฒนาเด็กและเยาวชน** (กรุงเทพฯ: ชุมชน สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2553), 12.

⁹โกวิท พวงงาม, **การปกครองท้องถิ่นไทย** (กรุงเทพฯ: ส.เอเชียเพรส, 2550), 7.

การกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบให้หน่วยการปกครองท้องถิ่นดำเนินการ มีข้อพิจารณา ดังนี้

1. เป็นงานที่เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของท้องถิ่น และงานที่เกี่ยวกับการอำนวยความสะดวกในชีวิตความเป็นอยู่ของชุมชน ได้แก่ การจัดทำถนน สะพาน สวนหย่อม สวนสาธารณะ การกำจัดขยะมูลฝอย เป็นต้น

2. เป็นงานที่เกี่ยวกับการป้องกันภัย รักษาความปลอดภัย เช่น งานดับเพลิง

3. เป็นงานที่เกี่ยวกับสวัสดิการสังคม ด้านนี้มีความสำคัญต่อประชาชนในท้องถิ่นมาก เช่น การจัดให้มีหน่วยบริการทางสาธารณสุข จัดให้มีสถานสงเคราะห์เด็กและคนชรา เป็นต้น

4. เป็นงานที่เกี่ยวกับการพาณิชย์ท้องถิ่น เป็นงานที่หากปล่อยให้ประชาชนดำเนินการเอง อาจไม่ได้รับผลดีเท่าที่ควรจะเป็นจึงได้จัดให้มีโรงรับจำนำ การจัดตลาดและงานต่างๆ ที่มีรายได้ โดยสามารถเรียกค่าบริการจากประชาชนเทศบาลถือว่าเป็นหน่วยการปกครองท้องถิ่น ที่จัดตั้งขึ้นในเขตชุมชนที่มีความเจริญและใช้ในการบริหารเมืองเป็นหลัก ซึ่งหลายประเทศประสบความสำเร็จในการใช้เทศบาล เป็นเครื่องมือที่สำคัญในการปกครองประเทศโดยเฉพาะประเทศที่พัฒนาแล้วทั้งหลาย สำหรับสังคมไทยเทศบาลเป็นรูปแบบการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นในเขตชุมชนเมืองที่เข้ามาตั้งแต่ พ.ศ. 2476 จนถึงปัจจุบัน

สำหรับการปฏิบัติงานหน้าที่ประจำในเทศบาล จะมีโครงสร้างทางเจ้าหน้าที่อีกส่วนหนึ่ง เรียกว่า พนักงานเทศบาล

พนักงานเทศบาล เป็นเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นของเทศบาลที่ปฏิบัติงานอันเป็นภารกิจประจำ สำนักงานหรืออาจจะนอกสำนักงานก็ได้ ซึ่งมีความเกี่ยวพันกับชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนอย่างใกล้ชิด เพราะหน้าที่ของเทศบาลนั้นต้องติดต่อและให้บริการแก่ประชาชนทั้งในเรื่องงานการทะเบียน การสาธารณสุข โภค การศึกษา การรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ซึ่งนับว่าเป็นภาระหน้าที่ที่ใกล้ชิดกับประชาชนในท้องถิ่นมาก โดยมีปลัดเทศบาลเป็นผู้รับผิดชอบ

พนักงานเทศบาลจะมีมากหรือขึ้นอยู่กับปริมาณและคุณภาพของงาน ส่วนการบรรจุแต่งตั้ง การให้ความดีความชอบ ตลอดจนการออกจากตำแหน่งเป็นไปตามพระราชกฤษฎีการะเบียบพนักงานเทศบาล พ.ศ. 2519 เป็นสำคัญ

พนักงานเทศบาลเป็นเจ้าหน้าที่ประจำ มีการแบ่งหน่วยงานของเทศบาลออกเป็น 6 ส่วน เพื่อที่จะให้บริการประชาชนได้ดังนี้

1. สำนักปลัดเทศบาล มีหน้าที่ดำเนินกิจการให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบแบบแผน และนโยบายของเทศบาล ทั้งมีหน้าที่เป็นเลขานุการของสภาเทศบาลและคณะเทศมนตรีเกี่ยวกับงานสารบรรณ งานธุรการ งานประชาสัมพันธ์ งานนิติการ งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย งานทะเบียน

ตลอดจนงานอื่นๆ ที่มีได้กำหนดไว้เป็นงานของหน่วยงานใดโดยเฉพาะ เช่น สถานธนาภิบาลของเทศบาล (โรงรับจำนำ)

2. ส่วนคลัง มีหน้าที่เกี่ยวกับการเงินและการบัญชี จัดเก็บภาษีต่างๆ เช่น ภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีป้าย ฯลฯ งานจัดทำงบประมาณ งานผลประโยชน์ของเทศบาล ควบคุมดูแลพัสดุและทรัพย์สินของเทศบาลตลอดจนงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเงินที่มีได้กำหนดไว้เป็นงานของส่วนใดหรือตามที่ได้รับมอบหมาย

3. ส่วนสาธารณสุข มีหน้าที่แนะนำช่วยเหลือด้านการเจ็บป่วยของประชาชน การป้องกันและระงับโรค การสุขาภิบาล การรักษาความสะอาด งานสัตวแพทย์ ตลาดสาธารณะ สุสาน ฌาปนสถานสาธารณะ ตลอดจนควบคุมการประกอบอาชีพที่เกี่ยวกับสุขภาพอนามัยของประชาชน เช่น การแต่งผม การจำหน่ายอาหาร เป็นต้น รวมถึงว่า การประกอบการค้าอันอาจจะเป็นอันตรายต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน รวมทั้งงานสาธารณสุขอื่นๆ ให้เป็นไปตามกฎหมายหรืองานที่ได้รับมอบหมายเทศบาลแห่งที่มีรายได้เพียงพอก็จัดตั้งโรงพยาบาลขึ้นเอง เช่น โรงพยาบาลของเทศบาลนครเชียงใหม่ นอกจากนี้แล้วเทศบาลเล็กๆ ก็จัดให้มีสถานีอนามัยศูนย์บริการสาธารณสุข

4. ส่วนช่าง มีหน้าที่ดำเนินการเกี่ยวกับงานโยธา งานบำรุงรักษาทางบก ทางระบายน้ำ สวนสาธารณะ งานสำรวจและแบบแผน งานสถาปัตยกรรม และผังเมืองและงานสาธารณูปโภค งานควบคุมการก่อสร้างอาคารเพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง งานเกี่ยวกับไฟฟ้าหรืองานอื่นที่ได้รับมอบหมาย

5. ส่วนการประปา มีหน้าที่ดำเนินการกิจการเกี่ยวกับการให้บริการ และจำหน่าย น้ำสะอาด ตลอดจนการเก็บผลประโยชน์ในการนี้

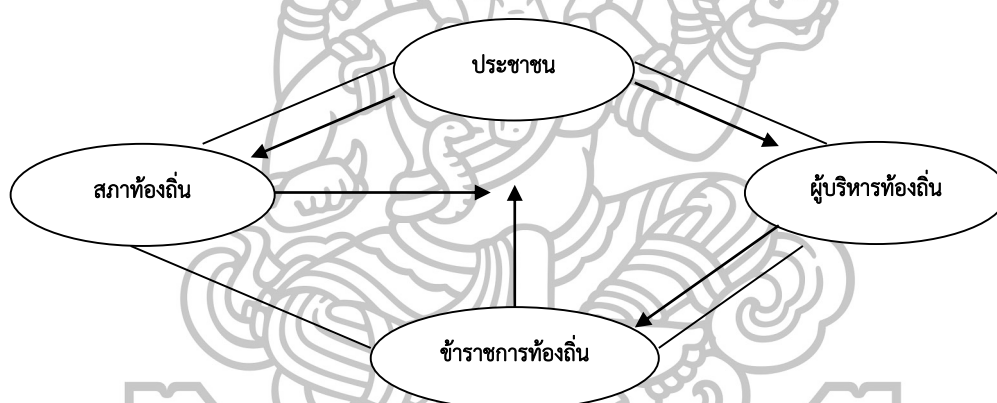
6. ส่วนการศึกษา มีหน้าที่ดำเนินการกิจการเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในด้านการศึกษาระดับประถมศึกษาของเทศบาล งานด้านการสอน การนิเทศ การศึกษา งานสวัสดิการสังคมและนันทนาการ ตลอดจนปฏิบัติงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง¹⁰

กล่าวโดยสรุป ส่วนงานต่างๆ ของเทศบาลอาจจัดให้มีฐานะเป็นสำนัก กอง ฝ่าย แผนก หรืองานก็ได้ โดยคำนึงถึงลักษณะงานในหน้าที่และความรับผิดชอบ ปริมาณ และคุณภาพของงานได้ตามความเหมาะสมของแต่ละเทศบาล แต่หากงานใดยังไม่มีความจำเป็นจะต้องแยกจัดเป็นส่วนการบริหารงานต่างหาก ก็ให้รวมกิจการนั้นเข้ากับส่วนอื่นที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันได้ หรือเทศบาลใดมีงานอื่นเพิ่มขึ้นจากที่กำหนดไว้ และไม่อาจรวมไว้กับส่วนใดก็อาจจัดเป็นส่วนต่างหากก็ได้ตามหลักเกณฑ์ข้างต้นโดยอนุโลม

¹⁰ไพฑูริย์ บุญวัฒน์ และคณะ, การปกครองท้องถิ่นไทย (กรุงเทพฯ: สมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย, 2551), 12.

1.5 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ตามพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ 13) พ.ศ. 2552 พระราชบัญญัติเทศบาล เดิมเรียกว่าพระราชบัญญัติจัดระเบียบเทศบาล ประกาศใช้ครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. 2476 จนถึงปี พ.ศ. 2481 ถูกยกเลิกและตราเป็นพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2486 แทนถึงปี พ.ศ. 2496 ถูกยกเลิกอีก และใช้ฉบับปี พ.ศ. 2496 ถึงปัจจุบัน มีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงถึง 12 ครั้งด้วยกัน ปัจจุบันเป็นฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2552) การเปลี่ยนแปลงแต่ละครั้งก็เพื่อให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน โดยเฉพาะเกี่ยวกับรูปแบบ อำนาจ-หน้าที่ ชื่อตำแหน่งความรับผิดชอบ รวมทั้งการตรวจสอบและกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของคณะเทศมนตรี และสภาเทศบาลที่มีเทศบาลตำบล เทศบาลเมือง เทศบาลนคร เปลี่ยนมาสู่รูปแบบนายกเทศมนตรีมาจากการเลือกตั้ง และสมาชิกสภาที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรงซึ่งมีรายละเอียดดังแผนภูมิที่ 1 ดังนี้

แผนภูมิที่ 2 รูปแบบการดำเนินการขององค์กรเทศบาลในประเทศไทย
ที่มา: ไพฑูรย์ บุญวัฒน์ และคณะ, การปกครองท้องถิ่นไทย (กรุงเทพฯ: สมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย, 2551), 6-7.

1. สภาท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่นมาจากการเลือกตั้งทั้งหมด ซึ่งจำนวนสมาชิกขึ้นอยู่กับรูปแบบขององค์กรและจำนวนประชากรในเขตท้องถิ่นนั้น คุณสมบัติเป็นไปตามกฎหมายและอยู่ในตำแหน่งคราวละ 4 ปี สภาท้องถิ่นประกอบด้วยประธาน และรองประธานที่เลือกตั้งขึ้นมาจากสภา สภามีระเบียบในการประชุมสภา

อำนาจและหน้าที่ของสภา ประกอบด้วย การควบคุมฝ่ายบริหาร การออกข้อบัญญัติตามกฎหมาย การออกข้อบังคับด้านงบประมาณประจำปี การกำหนดนโยบาย และการออกข้อบัญญัติอื่น โดยเฉพาะการควบคุมตรวจสอบฝ่ายบริหารให้เป็นไปตามกฎหมาย และประโยชน์แก่ประชาชนสภาท้องถิ่นแต่ละประเภทมีชื่อเรียกดังนี้

องค์การบริหารส่วนจังหวัด เรียกว่า สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด
 เทศบาล เรียกว่า สภาเทศบาล
 องค์การบริหารส่วนตำบล เรียกว่า สภาองค์การบริหารส่วนตำบล
 กรุงเทพมหานคร เรียกว่า สภากรุงเทพมหานคร
 เมืองพัทยา เรียกว่า สภาเมืองพัทยา

2. ฝ่ายบริหาร ผู้บริหาร เป็นผู้บริหารคนเดียวมาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน อยู่ในตำแหน่ง 4 ปี คุณสมบัติเป็นไปตามกฎหมายขององค์กรนั้นๆ ผู้บริหารอาจแต่งตั้งรองผู้บริหาร เป็นผู้ช่วยในการบริหารได้ อำนาจหน้าที่ของผู้บริหารเป็นผู้รับผิดชอบในการบริหารงานของท้องถิ่น เป็นการกำหนดนโยบายการบริหารงบประมาณ การใช้อำนาจตามกฎหมายต่างๆ ในการพัฒนาชุมชน และบริการประชาชน ผู้บริหารต้องรับผิดชอบต่อการตรวจสอบจากสภา และการคานอำนาจจากสภา

ฝ่ายบริหารท้องถิ่นแต่ละประเภทมีชื่อเรียกดังนี้

องค์การบริหารส่วนจังหวัด เรียกว่า นายกององค์การบริหารส่วนจังหวัด
 เทศบาล เรียกว่า นายกเทศมนตรี
 องค์การบริหารส่วนตำบล เรียกว่า นายกององค์การบริหารส่วนตำบล
 กรุงเทพมหานคร เรียกว่า ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร
 เมืองพัทยา เรียกว่า นายกเมืองพัทยา

3. ข้าราชการท้องถิ่น เป็นฝ่ายประจำรับผิดชอบต่อการปฏิบัติงานของท้องถิ่นซึ่งถือว่าเป็นผู้มีความรู้ทางวิชาชีพตามกฎหมาย และน่านโยบายของฝ่ายบริหารไปปฏิบัติให้บังเกิดผลตาม กฎหมายการบริหารงานบุคคล โดยเฉพาะซึ่งแต่ละท้องถิ่นมีอำนาจอิสระในการบริหารงานบุคคล

4. ประชาชน เป็นผู้ที่พักอาศัยอยู่ในเขตพื้นที่ความรับผิดชอบของเทศบาล และมีสิทธิ ในด้านต่างๆ ตามที่พระราชบัญญัติเทศบาลกำหนดไว้¹¹

อำนาจหน้าที่ของเทศบาล

พระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ 13) พ.ศ. 2552 กำหนดอำนาจหน้าที่เทศบาลไว้ 2 ประเภท คือ อำนาจหน้าที่ตามกฎหมายจัดตั้งเทศบาล มี 2 ส่วน คือ อำนาจหน้าที่ที่ต้องทำและ อำนาจหน้าที่ ที่อาจจัดทำในแต่ละเทศบาล และอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายเฉพาะ อย่างไรก็ตาม เทศบาลแต่ละประเภทมีอำนาจหน้าที่สรุปได้ดังนี้¹²

¹¹ไพฑูริย์ บุญวัฒน์ และคณะ, การปกครองท้องถิ่นไทย (กรุงเทพฯ: สมาคมสันนิบาต เทศบาลแห่งประเทศไทย, 2551), 6-7.

¹²สถาบันศึกษานโยบายสาธารณะ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ระบบสารสนเทศ ท้องถิ่นและ ชุมชน (เชียงใหม่: สถาบันศึกษานโยบายสาธารณะ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2555), 50.

เทศบาลตำบล มีอำนาจหน้าที่เพื่อบำรุงให้ประชาชนมีความปลอดภัย และความ
สะดวกสบาย ในการดำรงชีวิตพื้นฐาน ดังนี้

1. รักษาความสงบเรียบร้อย
2. ให้มีและบำรุงทางบกและทางน้ำ
3. รักษาความสะอาดของถนนหรือทางเดินและที่สาธารณะ รวมทั้งการกำจัดขยะ

มูลฝอยสิ่งปฏิกูล

4. ป้องกันและระงับโรคติดต่อ
5. ให้มีเครื่องใช้ในการดับเพลิง
6. ให้ราษฎรได้รับการศึกษาอบรม
7. ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ
8. บำรุงศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่น
9. หน้าที่อื่นๆ มีคำสั่งกระทรวงมหาดไทยหรือกฎหมายบัญญัติให้เป็นหน้าที่เทศบาล

เทศบาลเมือง มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

1. มีหน้าที่เช่นเดียวกับเทศบาลตำบล
2. ให้มีน้ำสะอาดหรือการประปา
3. ให้มีโรงฆ่าสัตว์
4. ให้มีและบำรุงสถานที่ทำการพิทักษ์รักษาคนไข้
5. ให้มีและบำรุงทางระบายน้ำ
6. ให้มีและบำรุงส้วมสาธารณะ
7. ให้มีและบำรุงการไฟฟ้าหรือแสงสว่างโดยวิธีอื่น
8. ให้มีการดำเนินกิจการโรงรับจำนำ หรือสถานสินเชื่อท้องถิ่น

เทศบาลนคร มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

1. มีหน้าที่เช่นเดียวกับเทศบาลเมือง
2. ให้มีการบำรุงการสงเคราะห์มารดาและเด็ก
3. กิจการอย่างอื่น ซึ่งจำเป็นเพื่อการสาธารณสุข
4. การควบคุมสุขลักษณะและอนามัยในร้านจำหน่าย โรงมหรสพและสถานบริการอื่น
5. จัดการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัยและการปรับปรุงแหล่งเสื่อมโทรม
6. จัดให้มีและควบคุมตลาด ท่าเทียบเรือ ท่าข้าม และที่จอดรถ
7. การวางผังเมืองและควบคุมการก่อสร้าง
8. การส่งเสริมกิจการการท่องเที่ยว

กล่าวโดยสรุป ในเรื่องบทบาทในการให้ความคุ้มครอง การปกครองส่วนท้องถิ่นจะมีบทบาทในการให้ความคุ้มครองปกป้องสิทธิ เสรีภาพของประชาชนในท้องถิ่นด้วย เช่น การดูแล การตรวจสอบมิให้โรงงานอุตสาหกรรมในพื้นที่ปล่อยมลภาวะออกมาเป็นอันตรายต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน การให้การดูแลเด็ก ผู้สูงอายุ โดยการจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็ก ศูนย์ส่งเสริมคนชราและ ผู้ยากไร้ เป็นต้น

เทศบาลในยุคปัจจุบัน

เทศบาลในปัจจุบันยังคงจัดตั้งและดำเนินงานภายใต้พระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ 13) พ.ศ. 2552 แต่มีการแก้ไขเพิ่มเติมหลายครั้ง เพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มีการแก้ไขเพิ่มเติมแล้วรวม 13 ฉบับ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มีสาระสำคัญดังนี้

1. ประเภทของเทศบาล รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 9 ถึงมาตรา 11 แบ่งประเภทของเทศบาลออกเป็น 3 ประเภท คือ

1.1 เทศบาลตำบล มีหลักเกณฑ์การจัดตั้งดังนี้

1.1.1 มีรายได้จริงโดยไม่รวมเงินอุดหนุนในปีงบประมาณที่ผ่านมา ตั้งแต่ 12,000,000 บาทขึ้นไป

1.1.2 มีประชากรตั้งแต่ 7,000 คนขึ้นไป

1.1.3 ความหนาแน่นของประชากรตั้งแต่ 1,500 คน ต่อตารางกิโลเมตรขึ้นไป

1.1.4 มีพระราชกฤษฎีกายกฐานะเป็นเทศบาลตำบล

1.2 เทศบาลเมือง มีหลักเกณฑ์การจัดตั้งดังนี้

1.2.1 ท้องถิ่นอันเป็นที่ตั้งศาลากลางจังหวัดทุกแห่ง ให้ยกฐานะเป็นเทศบาลเมืองโดยไม่ต้องพิจารณาถึงหลักเกณฑ์อื่นๆ ประกอบ

1.2.2 ส่วนท้องถิ่นที่ไม่ใช่เป็นที่ตั้งศาลากลางจังหวัดจะยกฐานะเป็นเทศบาลเมืองต้องประกอบไปด้วยหลักเกณฑ์ดังนี้

1.2.2.1 มีประชากรตั้งแต่ 10,000 คนขึ้นไป

1.2.2.2 ความหนาแน่นประชากรไม่ต่ำกว่า 3,000 คน ต่อตารางกิโลเมตร

1.2.2.3 มีรายได้พอแก่การปฏิบัติหน้าที่อันต้องทำตามที่กฎหมายกำหนดไว้

1.2.2.4 มีพระราชกฤษฎีกายกฐานะเป็นเทศบาลเมือง

1.3 เทศบาลนครมีหลักเกณฑ์ในการจัดตั้งดังนี้

1.3.1 มีประชากรตั้งแต่ 50,000 คนขึ้นไป

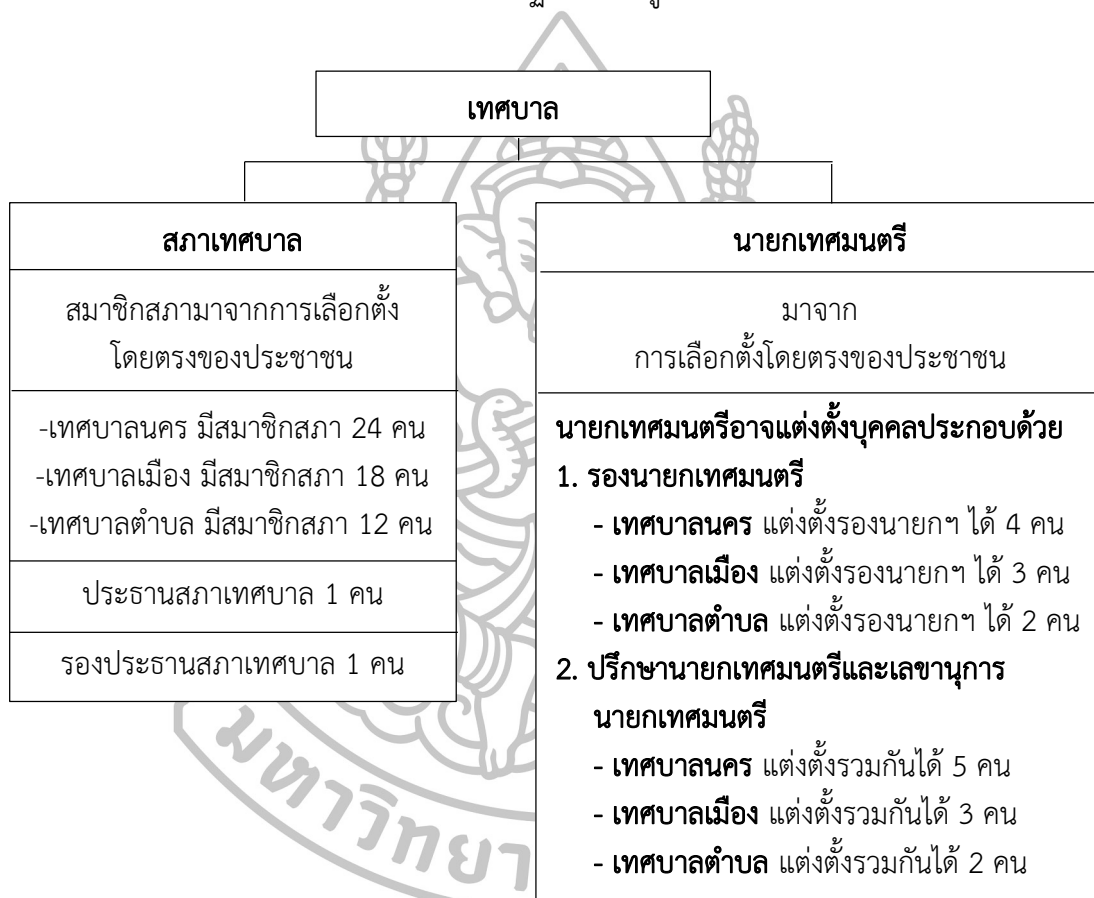
1.3.2 ความหนาแน่นของประชากรไม่ต่ำกว่า 3,000 คน ต่อตารางกิโลเมตร

1.3.3 มีรายได้พอแก่การปฏิบัติหน้าที่อื่นต้องทำตามที่กฎหมายกำหนดไว้

1.3.4 มีพระราชกฤษฎีกายกฐานะเป็นเทศบาลนคร¹³

2. โครงสร้างของเทศบาล

โครงสร้างของเทศบาลในปัจจุบัน ประกอบด้วยฝ่ายนิติบัญญัติ หรือสภาเทศบาล และฝ่ายบริหาร หรือนายกเทศมนตรี ดังที่ปรากฏตามแผนภูมิที่ 2 ดังนี้

แผนภูมิที่ 3 โครงสร้างของเทศบาลในปัจจุบัน

ที่มา: พระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ 13) พ.ศ. 2552 เกี่ยวกับการเลือกตั้งและการดำรงตำแหน่งของนายกเทศมนตรี (กรุงเทพฯ: พินเนสพริ้นท์ติ้งเซ็นเตอร์จำกัด, 2553).

¹³พระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ 13) พ.ศ. 2552 เกี่ยวกับการเลือกตั้งและการดำรงตำแหน่งของนายกเทศมนตรี (กรุงเทพฯ: พินเนสพริ้นท์ติ้งเซ็นเตอร์ จำกัด, 2553), 12-24.

2.1 สภาเทศบาลประกอบด้วยสมาชิกสภาเทศบาลที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชน มีวาระในการดำรงตำแหน่งคราวละ 4 ปี นับตั้งแต่วันเลือกตั้ง มีจำนวนสมาชิกแตกต่างกันตามประเภทของเทศบาล ดังนี้

2.1.1 สภาเทศบาลตำบล ประกอบด้วยสมาชิกสภาจำนวน 12 คน โดยแบ่งเขตเทศบาลออกเป็นเขตเลือกตั้ง 2 เขต และมีจำนวนสมาชิกสภาได้เขตละ 12 คน

2.1.2 สภาเทศบาลเมือง ประกอบด้วยสมาชิกสภาจำนวน 18 คนโดยแบ่งเขตเทศบาลออกเป็นเขตเลือกตั้ง 3 เขต และมีจำนวนสมาชิกสภาได้เขตละ 6 คน

2.1.3 สภาเทศบาลนคร ประกอบด้วยสมาชิกสภาจำนวน 24 คน โดยแบ่งเขตเทศบาลออกเป็นเขตเลือกตั้ง 4 เขต และมีจำนวนสมาชิกสภาได้เขตละ 6 คน

2.2 นายกเทศมนตรีนายกเทศมนตรี เป็นหัวหน้าฝ่ายบริหาร มาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนดำรงตำแหน่งคราวละ 4 ปี นับตั้งแต่วันเลือกตั้ง และดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกิน 2 วาระไม่ได้ ตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2546 และปัจจุบันพระราชบัญญัติดังกล่าวได้ถูกแก้ไขเพิ่มเติมในส่วนของ การดำรงตำแหน่ง ตามพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ 13) พ.ศ. 2552 โดยให้นายกเทศมนตรีดำรงตำแหน่งนับตั้งแต่วันเลือกตั้ง และมีระยะเวลาการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี นับแต่วันเลือกตั้ง (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 126 ตอนที่ 85 ก) ลงวันที่ 13 พฤศจิกายน 2552 และปัจจุบันพระราชบัญญัติดังกล่าวถูกแก้ไขเพิ่มเติมตามพระราชบัญญัติเทศบาลนายกเทศมนตรีอาจแต่งตั้งรองนายกเทศมนตรีซึ่งไม่ใช่สมาชิกสภา เพื่อให้เป็นผู้ช่วยเหลือในการบริหารราชการของเทศบาลตามที่นายกเทศมนตรีมอบหมาย โดยมีหลักเกณฑ์ ดังนี้

1. เทศบาลตำบล ให้แต่งตั้งรองนายกเทศมนตรีได้ไม่เกิน 2 คน
2. เทศบาลเมือง ให้แต่งตั้งรองนายกเทศมนตรีได้ไม่เกิน 3 คน
3. เทศบาลนคร ให้แต่งตั้งรองนายกเทศมนตรีได้ไม่เกิน 4 คน

นายกเทศมนตรี อาจแต่งตั้งที่ปรึกษานายกเทศมนตรี และเลขานุการนายกเทศมนตรีซึ่งไม่ใช่สมาชิกสภาเทศบาลได้ โดยในกรณีเทศบาลตำบล ให้แต่งตั้งได้จำนวนรวมกันไม่เกิน 2 คน ในกรณีเทศบาลเมือง ให้แต่งตั้งได้จำนวนรวมกันไม่เกิน 3 คน และในกรณีเทศบาลนคร ให้แต่งตั้งได้จำนวนรวมกันไม่เกิน 5 คน¹⁴

¹⁴พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 13) พ.ศ. 2552 เกี่ยวกับการเลือกตั้งและการดำรงตำแหน่งของนายกเทศมนตรี (กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, 2552), 10-22.

2. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2.1 ความหมายการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

Encyclopedia of Education ได้อธิบายถึงการศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึงอะไรก็ตามที่จำเป็นสำหรับการทำให้บรรลุความสำเร็จในเรื่องของความรู้ ทักษะ และค่านิยมพื้นฐาน ซึ่งในปัจจุบันก็คือกิจกรรมที่ทำให้กับเด็กก่อนวัยเรียน เด็กที่อยู่ในโรงเรียนประถมศึกษา การรู้หนังสือในผู้ใหญ่ และกิจกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ให้กับเด็กประถมศึกษาในระบบและผู้ที่ไม่สามารถเรียนจบการศึกษาในระบบได้¹⁵

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 3) พุทธศักราช 2553 ได้บัญญัติว่าการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน หมายถึง การศึกษาก่อนระดับอุดมศึกษา¹⁶

การศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นการจัดการศึกษาสำหรับบุคคลในวัยเรียนในระบบการเรียนในโรงเรียน ในครอบครัว หรือในสถานศึกษารูปแบบอื่น ในประเทศไทย การศึกษาขั้นพื้นฐานไล่เรียงกันไปตั้งแต่ระดับประถมศึกษา ไปจนถึงชั้นมัธยมศึกษา การศึกษาขั้นพื้นฐานนั้นมักใช้เวลาประมาณสิบสองปี ในช่วงปลายของการศึกษาระดับนี้ เยาวชนที่สนใจศึกษาสายอาชีพแทนที่จะศึกษาสายสามัญ ก็อาจเลือกเข้าเรียนในสถานศึกษาสายอาชีพ ซึ่งได้แก่ โรงเรียนอาชีวศึกษาระดับต้นต่างๆ ได้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน¹⁷

การศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นการศึกษาสำหรับคนไทยตามที่กฎหมายกำหนด เพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาที่ กระทรวงศึกษาธิการประกาศให้ใช้เมื่อ วันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2554 การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานยึดหลักการ ดังนี้

1. หลักการพัฒนาผู้เรียนอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ ทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ จิตใจ สังคม ความรู้ และคุณธรรม เป็นผู้ที่มีจริยธรรมในการดำเนินชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ใฝ่รู้ มีทักษะในการแสวงหาความรู้ที่เพียงพอต่อการพัฒนางานอาชีพ และคุณภาพชีวิตส่วนตน สามารถเผชิญความเปลี่ยนแปลงได้อย่างเท่าทันและชาญฉลาด และมีความเป็นประชาธิปไตย

2. หลักการจัดการศึกษาเพื่อความเป็นไทย ให้มีความรัก และภาคภูมิใจในท้องถิ่น และประเทศชาติ มีความรู้และทักษะพื้นฐานสำหรับการประกอบอาชีพสุจริต มีความมุ่งมั่น ขยัน ซื่อสัตย์

¹⁵Encyclopedia of Education, The Education Foundation for All (Oxford, England: Pergamon Press, 1994), 510.

¹⁶กระทรวงศึกษาธิการ, พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 3) พุทธศักราช 2553 (กรุงเทพฯ: คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553), 20-39.

¹⁷ปรัชญา เวสารัชช์, หลักการจัดการศึกษา (กรุงเทพฯ: โครงการพัฒนาผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาครู ผู้นำชุมชนและผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, 2552), 18.

ประหยัด อดทน มีลักษณะนิสัยและทัศนคติที่พึงประสงค์ เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีทั้งของ ครอบครัว ชุมชน สังคมไทย และสังคมโลก

3. หลักแห่งความเสมอภาค คนไทยทั้งปวงต้องมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า 12 ปี อย่างทั่วถึงเท่าเทียม ควบคู่ไปกับความมีคุณภาพ โดยไม่แบ่งชนชั้นหรือความแตกต่างทางสังคมวัฒนธรรม

4. หลักการมีส่วนร่วม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการบริหารและการจัดการศึกษาร่วมกับคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา เพื่อเสริมสร้างเอกลักษณ์ศักดิ์ศรีและตอบสนองความต้องการของท้องถิ่นตามนโยบาย รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 เกี่ยวกับการกระจายอำนาจ

5. หลักแห่งความสอดคล้อง อุดมการณ์และมาตรฐานในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานต้องสอดคล้องกับสาระบัญญัติในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 3) พุทธศักราช 2553 นโยบายการศึกษาของรัฐบาลที่แถลงต่อรัฐสภา สอดคล้องกับมาตรฐาน การศึกษาของชาติ และสัมพันธ์เชื่อมโยงกับมาตรฐานการอาชีวศึกษา และมาตรฐานการอุดมศึกษา¹⁸

กระทรวงศึกษาธิการ กล่าวถึงความสำคัญของการศึกษาขั้นพื้นฐานไว้ในนโยบายและแผนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี ไว้โดยสรุปว่า การศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นปัจจัยที่จำเป็นและมีประโยชน์อย่างยิ่งต่อการดำรงชีวิตมนุษย์ที่ไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าปัจจัย 4 เพราะการศึกษาขั้นพื้นฐานจะเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้มนุษย์สามารถพัฒนาตนเองทั้งทางด้านความรู้ ความสามารถที่จะใช้ในการดำรงอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข มีศักดิ์ศรี และด้านคุณธรรม จริยธรรม ที่ทำให้มนุษย์รู้จักช่วยกันทำนุบำรุงสังคมของตนให้คงอยู่ได้อย่างสงบสุขและมีดุลยภาพ หากบุคคลผู้ไม่ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน บุคคลนั้นจะเป็นผู้ที่ผิดปกติ ต้องมีความเป็นอยู่ที่เดือดร้อนลำบากและไม่มีศักดิ์ศรี¹⁹

จรินทร์ ลักษณวิศิษฐ์ ได้กล่าวว่า ไม่ว่าจะอยู่ที่ไหนของประเทศ วันนี้โอกาสทางการศึกษาต้องเกิดขึ้นอย่างมีคุณภาพและเท่าเทียมกันใน “Tutor Channel เพื่ออนาคตชาติ เพื่อโอกาสทุกคน” โดยจัดให้ผู้เรียนได้รับโอกาสศึกษาผ่านช่องทางโทรทัศน์ช่อง 11 และทางคลื่นวิทยุเพื่อการศึกษาซึ่งประชาชนสามารถที่จะเรียนรู้ได้ในช่องทางดังกล่าว

¹⁸สำนักทดสอบทางการศึกษา, แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา (กรุงเทพฯ: สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, 2554), 2.

¹⁹กระทรวงศึกษาธิการ, นโยบายและแผนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2552), 6-17.

การศึกษาและการเรียนรู้ มีความหมายแตกต่างกัน ซึ่งการศึกษานั้นต้องมีการจัดการ แต่การเรียนรู้อาจเกิดขึ้นได้เองตามธรรมชาติ มนุษย์เรียนรู้ได้ตลอดเวลา อาจจะเรียนรู้้น้อย เรียนรู้มาก เรียนรู้จากการแก้ไขปัญหา จากวิกฤตการณ์ของชีวิตและการทำงาน เรียนรู้จากเพื่อน พี่น้อง จากครูอาจารย์และพ่อแม่โดยไม่รู้ตัว

ในยุคสมัยปัจจุบันอยู่ในยุคสมัยของคลื่นลูกที่สาม ความรู้ได้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วตามกระแสการเปลี่ยนแปลงทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยี และความรู้คือฐานของความมั่นคงและอำนาจ จึงส่งผลกระทบต่อระบบการศึกษาของไทยต้องมีการปรับระบบการศึกษา ให้เยาวชนของไทยทันต่อโลก หากเยาวชนของไทยเราเพียงแต่จบการศึกษาจากระบบโรงเรียนและมหาวิทยาลัย จะตามโลกไม่ทันและจะล้าสมัยในที่สุดจึงเป็นที่มาของการปรับระบบการศึกษาและการเรียนรู้ของคนในสังคมให้เป็นระบบการศึกษาตลอดชีวิต²⁰

บทบัญญัติตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550

ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 ได้กล่าวถึงสิทธิและเสรีภาพในการศึกษาไว้ดังต่อไปนี้

มาตรา 49 ว่า “บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐจะต้องให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่ายผู้ยากไร้ ผู้พิการ หรือผู้ทุพพลภาพ หรือ ผู้ที่อยู่ในภาวะยากลำบาก ต้องได้รับสิทธิตามวรรคหนึ่ง และการสนับสนุนจากรัฐเพื่อให้ได้รับการศึกษาโดยทัดเทียมกับบุคคลอื่นการจัดการศึกษาอบรมขององค์กรวิชาชีพ หรือเอกชน การศึกษาทางเลือกของประชาชน การเรียนรู้ด้วยตนเอง และการเรียนรู้ตลอดชีวิต ย่อมได้รับการคุ้มครองและส่งเสริมที่เหมาะสมจากรัฐ”

มาตรา 50 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 กล่าวว่า “บุคคลย่อมมีเสรีภาพในทางวิชาการ การศึกษาอบรม การเรียนการสอน การวิจัย และการเผยแพร่งานวิจัยตามหลักวิชาการ ย่อมได้รับความคุ้มครอง ทั้งนี้ เท่าที่ไม่ขัดต่อหน้าที่ของพลเมืองหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

มาตรา 80 (3) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 กล่าวว่า รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านการศึกษาและวัฒนธรรม พัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานการจัดการศึกษาในทุกกระดับและทุกรูปแบบให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมจัดให้มีแผนการศึกษาแห่งชาติ ภูมิหมายเพื่อพัฒนาการศึกษาของชาติ จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ก้าวหน้าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก รวมทั้งปลูกฝังให้ผู้เรียนมี

²⁰สมาคมนักเรียนทุนรัฐบาลไทย, **วิสัยทัศน์ประเทศไทย ด้านการศึกษา สังคมวัฒนธรรมและศาสนา** (กรุงเทพฯ: บริษัท รุ่งเรืองรัตน์พรินตติ้ง จำกัด, 2550), 21.

จิตสำนึกของความเป็นไทย มีระเบียบวินัย คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมและยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

มาตรา 80 (4) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 กล่าวว่า รัฐต้องส่งเสริมและสนับสนุนการกระจายอำนาจเพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน องค์กรทางศาสนาและเอกชน จัดและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนามาตรฐานคุณภาพการศึกษาให้เท่าเทียมและสอดคล้องกับแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ

มาตรา 80 (5) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 กล่าวว่า รัฐต้องส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาวิจัยในศิลปวิทยาการแขนงต่างๆ และเผยแพร่ข้อมูลผลการศึกษาวิจัยที่ได้รับทุนสนับสนุนการศึกษาค้นคว้าวิจัยของรัฐ

มาตรา 80 (6) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 กล่าวว่า รัฐต้องส่งเสริมสนับสนุนการรู้จักสามัคคีและการเรียนรู้ ปลูกจิตสำนึกและเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีของชาติตลอดจนค่านิยมอันดีงามและภูมิปัญญาท้องถิ่น

มาตรา 289 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 กล่าวว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ย่อมมีอำนาจหน้าที่บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ย่อมมีสิทธิที่จะจัดการศึกษาอบรมและการฝึกอบรมตาม ความเหมาะสมและความต้องการของท้องถิ่นนั้น และเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอบรมของรัฐ โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับมาตรฐานและระบบการศึกษาของชาติ

การจัดการศึกษาอบรมภายในท้องถิ่น ตามวรรคสอง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องคำนึงถึงการบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่นด้วย

ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 3) พุทธศักราช 2553 (มาตรา 6) บัญญัติว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรมมีจริยธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และในกระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย²¹

²¹เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 (กรุงเทพฯ: สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2550), 7-15.

รูปแบบการศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 3) พุทธศักราช 2553 มาตรา 15 ได้บัญญัติว่า รูปแบบการศึกษาในประเทศไทยมี 3 รูปแบบ ดังนี้คือ

1. การศึกษาในระบบ (Formal Education) เป็นการศึกษาที่กำหนดจุดมุ่งหมาย วิธีการศึกษา หลักสูตร ระยะเวลาของการศึกษา การวัดผลประเมิน ซึ่งเป็นเงื่อนไขของการสำเร็จการศึกษาที่แน่นอน

2. การศึกษานอกระบบ (Nonformal Education) เป็นการศึกษาที่มีความยืดหยุ่นในการกำหนดจุดมุ่งหมาย รูปแบบ วิธีการจัดการศึกษา ระยะเวลาของการจัดการศึกษา การวัดและประเมินผลซึ่งเป็นเงื่อนไขสำคัญของการสำเร็จการศึกษา โดยเนื้อหาและหลักสูตรจะต้องมีความเหมาะสม สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการแต่ละกลุ่ม ตัวอย่างเช่น การจัดกลุ่มเรียนตามความสนใจของผู้เรียน การเรียนหรือการฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้น เป็นต้น

3. การศึกษาตามอัธยาศัย (Informal Education) เป็นการศึกษาที่ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเอง ตามความสนใจ ศักยภาพ ความพร้อมและโอกาส โดยศึกษาจากบุคคล ประสบการณ์ สังคม สภาพแวดล้อม สื่อและหรือแหล่งความรู้อื่นๆ เช่น การฝึกฝนและการปฏิบัติงานกับพ่อแม่หรือสถานประกอบการศึกษาด้วยตนเองจากหนังสือหรือสื่อต่างๆ เป็นต้น ในการจัดการเรียนการสอนจะต้องเน้นให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางตามแนวทางการจัดการศึกษา หมวดที่ 4 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 3) พุทธศักราช 2553 โดยมีความคาดหวังว่า ผู้เรียนจะเป็นคนเรียนเก่ง เป็นคนดี มีความสุข สามารถเรียนรู้ และพัฒนาตนเองได้ตลอดชีวิตเต็มศักยภาพ ซึ่งการจัดการเรียนการสอนที่สามารถสนองความคาดหวังดังกล่าวได้ดีที่สุดคือ การจัดการเรียนการสอนโดยผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง อันเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิรูปการศึกษา เป็นการปฏิรูประบบการเรียนการสอนจากผู้สอนเป็นศูนย์กลางหรือผู้สอนบอกความรู้ให้กับผู้เรียนมาเป็นการให้ผู้เรียนได้ค้นพบความรู้เองภายใต้สถานการณ์ที่ผู้สอนเป็นผู้ออกแบบไว้ ซึ่งเป็นวิธีที่นักศึกษายอมรับกันว่าเป็นวิธีการที่มีประสิทธิภาพสูงในการให้การศึกษแก่ผู้เรียน การจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เพื่อให้สอดคล้องกับความสนใจและสภาพชีวิตจริงของผู้เรียน และให้โอกาสเท่าเทียมกันในการพัฒนาตนเองตามความสามารถ “โดยหลักสูตรเปิดโอกาสให้โรงเรียนในท้องถิ่นสามารถพัฒนา หรือบูรณาการขึ้นเพื่อใช้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นนั้นๆ ได้ ซึ่งก็สอดคล้องกับแนวทางการจัดการศึกษาของแผนการศึกษาชาติ พุทธศักราช 2535 ด้วย²²

จากแนวทางการจัดการศึกษาดังกล่าว ซึ่งมีลักษณะของการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางดังกล่าวมาสรุปได้ว่า การเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางคือ การที่ครู

²²สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 3) พุทธศักราช 2553** (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2553), 2-20.

จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ใช้ ความรู้ ประสบการณ์ ความชำนาญและความสนใจของนักเรียนเองมาสร้างเป็นเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน โดยมีครูเป็นผู้คอยให้ความช่วยเหลือแนะนำและส่งเสริมให้นักเรียนได้ค้นพบความรู้ด้วยตนเองอย่างเต็มศักยภาพมากที่สุด

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 3) พุทธศักราช 2553 มาตรา 16 ได้บัญญัติว่าการศึกษาในระบบ (Formal Education) มี 2 ระดับคือ

1. การศึกษาขั้นพื้นฐาน จัดไม่น้อยกว่า 12 ปี ก่อนระดับอุดมศึกษา และให้มีการศึกษาภาคบังคับเก้าปี (มาตรา 17)
2. การศึกษาระดับอุดมศึกษาให้จัดในมหาวิทยาลัย สถาบันวิทยาลัยหรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่น (มาตรา 19)

ในกระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข รู้จักรักษาและส่งเสริมสิทธิหน้าที่ เสรีภาพ ความเคารพกฎหมาย ความเสมอภาคและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย และรู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติ รวมทั้งส่งเสริมศาสนาและความรู้อันเป็นสากล ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเองมีความริเริ่ม สร้างสรรค์ ใฝ่รู้ และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง (มาตรา 7)

การจัดระบบ โครงสร้าง และกระบวนการจัดการศึกษาให้ยึดหลักดังนี้

1. มีเอกภาพด้านนโยบาย และมีความหลากหลายในการปฏิบัติ
2. มีการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
3. มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษา และการจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษาทุกระดับ และประเภทการศึกษา
4. มีหลักการส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพครูอาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา และการพัฒนาครูคณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง
5. ระดมทรัพยากรจากแหล่งต่างๆ มาใช้ในการจัดการศึกษา
6. การมีส่วนร่วมของบุคลากร ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันการศึกษา สถานประกอบการและสถาบัน สังกัดอื่น (มาตรา 9)

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีสิทธิจัดการศึกษาในระดับใดระดับหนึ่งหรือทุกระดับตามความพร้อมและความเหมาะสม และความต้องการภายในท้องถิ่น (มาตรา 41) และให้กระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และทำหน้าที่ในการประสานและส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สามารถจัดการศึกษาสอดคล้องกับ

นโยบายและได้มาตรฐานการศึกษา รวมทั้งการเสนอแนะการจัดสรรงบประมาณอุดหนุนการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

จากเจตนารมณ์ของกฎหมายดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่ารัฐต้องการให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้ามามีบทบาท ในการส่งเสริม สนับสนุน ช่วยเหลือ ตลอดทั้งเป็นผู้จัดการศึกษาในท้องถิ่นของตนเอง ทั้งนี้ ตามความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นและตามความต้องการของประชาชนและตามความเหมาะสมด้านอื่นๆ ด้วย

นอกจากนี้พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พุทธศักราช 2542 ยังกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีแผนปฏิบัติการเพื่อกำหนดขั้นตอนในการให้บริการสาธารณะ โดยกำหนดให้ภารกิจจัดการศึกษา ทั้งการศึกษาในระบบและการศึกษานอกระบบ เป็นภารกิจที่ต้องถ่ายโอนตามแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดบริการสาธารณะด้านการจัดการศึกษาเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเองและกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกประเภทมีหน้าที่ที่จะต้องจัดทำภารกิจจัดการศึกษาทั้งในระบบและการจัดการศึกษานอกระบบดังนี้

1. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานถ่ายโอนการจัดการศึกษาก่อนวัยเรียน หรือระดับปฐมวัย (อนุบาล 4-6ปี) และการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกประเภท เมื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผ่านการประเมินความพร้อม
2. ให้ส่วนราชการที่จัดการศึกษานอกโรงเรียน ถ่ายโอนศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนระดับอำเภอ ระดับเขต ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกประเภท เมื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผ่านการประเมินความพร้อม
3. การถ่ายโอนสถานศึกษาที่มีลักษณะพิเศษบางประการที่อยู่ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกประเภท เมื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผ่านการประเมินความพร้อม²³

2.2 กฎหมายเกี่ยวกับการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การจัดการศึกษาและการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ได้วางหลักการการจัดการศึกษาและการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไว้โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. หลักการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

²³สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 3) พุทธศักราช 2553 (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2553), 2-20.

หลักการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะมีลักษณะเช่นเดียวกันกับการจัดการศึกษาของรัฐ เมื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดการศึกษา หลักการในการจัดการศึกษาต้องเป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย กฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง หลักการที่สำคัญ ได้แก่

1.1 การจัดการศึกษาต้องยึดหลักเป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและการพัฒนาสาระ และกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง

1.2 การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานที่รัฐประกาศว่าเป็นการศึกษาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา 43 ต้องทั่วถึงประชาชน มีคุณภาพและไม่เก็บค่าใช้จ่าย ทั้งนี้ จะต้องจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม หรือความบกพร่องทางการสื่อสารและการเรียนรู้ หรือมีร่างกายพิการ หรือทุพพลภาพ หรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้ หรือไม่มีผู้ดูแลหรือด้อยโอกาส ให้มีสิทธิและโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ และจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความสามารถพิเศษด้วยรูปแบบที่เหมาะสม โดยคำนึงถึงความสามารถของบุคคลนั้น

1.3 การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

1.4 ในกระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษาและส่งเสริมสิทธิและหน้าที่เสรีภาพความเคารพกฎหมาย ความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมและของประเทศชาติ รวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปวัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาไทย และความรู้อันเป็นสากล ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง

2. ลักษณะและวิธีการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เพื่อพิจารณาถึงลักษณะและวิธีการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแล้ว (การกำหนดลักษณะและวิธีการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะสัมพันธ์กับการประเมินความพร้อมซึ่งจะได้กล่าวต่อไป) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจจะจัดการศึกษาไว้ 2 ลักษณะ คือ

2.1 การจัดตั้งสถานศึกษาขึ้นเอง หรือขยายหรือเปลี่ยนแปลงระดับและประเภทการศึกษาโดยให้สถานศึกษาที่จัดตั้งขึ้นใหม่หรือสถานศึกษาเดิมที่ขยายหรือเปลี่ยนแปลงระดับและประเภทการศึกษาโดยให้สถานศึกษาที่จัดตั้งขึ้นใหม่หรือสถานศึกษาเดิมที่ขยายหรือเปลี่ยนแปลง

ระดับและประเภทการศึกษาจัดการศึกษาในระดับและประเภทที่มีความพร้อมมีความเหมาะสม และมีความต้องการภายในท้องถิ่นอาจแยกได้เป็น 4 กรณี คือ

2.1.1 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังไม่เคยจัดการศึกษามาก่อน จัดตั้งสถานศึกษา เพื่อให้จัดการศึกษาในระดับและประเภทที่กำหนด

2.1.2 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดการศึกษาอยู่แล้ว จัดตั้งสถานศึกษาขึ้นเพิ่มเติมโดยให้สถานศึกษาใหม่จัดการศึกษาในระดับและประเภทที่จัดการศึกษาอยู่แล้วในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น

2.1.3 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดการศึกษาอยู่แล้ว จัดตั้งสถานศึกษาขึ้นเพิ่มเติม โดยสถานศึกษาใหม่จัดการศึกษาในระดับและประเภทที่แตกต่างไปจากระดับ และประเภทที่จัดอยู่แล้วในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น

2.1.4 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมิได้จัดตั้งสถานศึกษาเพิ่มเติม แต่ขยายหรือเปลี่ยนแปลงระดับหรือประเภทการศึกษาจากระดับและประเภทที่จัดอยู่เดิม

2.2 การถ่ายโอนการศึกษาจากกระทรวงศึกษาธิการตามแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจตามแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

สำหรับวิธีการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น เมื่อพิจารณาตามกรอบของกฎหมาย รวมทั้งความเหมาะสมด้านนโยบาย สภาพการณ์ทางเศรษฐกิจ สังคม และความจำเป็นด้านอื่นแล้วอาจแยกได้เป็น 2 กรณี คือ

1. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดการศึกษาเองตามอำนาจหน้าที่ที่ได้กล่าวแล้วข้างต้น
2. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น หรือ ร่วมมือกับรัฐ (กระทรวงศึกษาธิการ หรือกระทรวง ทบวง กรมอื่น) หรือเอกชนจัดการศึกษา ทั้งนี้ อาจมีความจำเป็นที่ต้องดำเนินการ เช่น เทศบาลจัดตั้งสถานศึกษาเพื่อจัดการศึกษาให้แก่ประชาชนในเขตเทศบาลแต่โดยข้อเท็จจริงจะมีประชาชนนอกเขตเทศบาลมาเข้าเรียนด้วย โดยไม่ต้องจำกัดสิทธิของประชาชนเหล่านั้นได้ หากประชาชนนอกเขตเทศบาลมาเข้าเรียนเป็นจำนวนมากและเทศบาลมีข้อจำกัดด้านงบประมาณที่จะสนับสนุนการศึกษาให้ได้ ก็อาจโอนโรงเรียนในองค์การบริหารส่วนจังหวัดหรือขอให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดเข้าเป็นเจ้าของสังกัดรวมของโรงเรียนดังกล่าว หรือกรณีโรงเรียนตั้งอยู่ในเขตขององค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนตำบลมีนโยบายจะขอโอนโรงเรียนมาสังกัดแต่มีข้อจำกัดทางรายได้ และไม่ยอมให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดโอนไปสังกัด

องค์การบริหารส่วนจังหวัดก็อาจทำความตกลงจัดตั้งสหการศึกษา หรือองค์การที่เรียกชื่ออย่างใด โดยมีองค์การบริหารส่วนจังหวัดและองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเจ้าของร่วม เพื่อรับโอนสถานศึกษานั้นไปบริหารจัดการแทน

3. หลักการที่ยึดถือในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีดังต่อไปนี้

3.1 หลักการที่ว่าด้วยการศึกษาที่ทั่วถึงและมีคุณภาพ

เพื่อให้การศึกษาซึ่งเป็นบริการสาธารณะสำคัญที่รัฐต้องจัดให้ประชาชน เป็นการศึกษาที่ดีมีคุณภาพ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา 81 จึงบัญญัติให้รัฐต้องจัดการศึกษาอบรมให้เกิดความรู้คู่คุณธรรม ปรับปรุงการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมและให้รัฐออกกฎหมายการศึกษาแห่งชาติเป็นกฎหมายปฏิรูปการศึกษาและยังได้บัญญัติไว้ในมาตรา 43 ให้บุคคลมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า 12 ปี ที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย

โดยบทบัญญัตินี้ ประกอบกับบทบัญญัติของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 3) พุทธศักราช 2553 การจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงต้องดำเนินการในลักษณะเช่นเดียวกับการศึกษาที่รัฐจัดการกำหนดเกณฑ์การประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงต้องมีการกำหนดเกณฑ์ที่ว่าด้วยความพร้อมด้านต่างๆ เช่น การมีรายได้ที่เพียงพอในการจัดการศึกษาและการใช้รายได้เพื่อการศึกษาหรือจัดการศึกษา การมีแผนที่แสดงให้เห็นถึงความพร้อมและศักยภาพในการจัดการศึกษา รูปแบบของการบริหารจัดการศึกษา หรือด้านความเหมาะสม เช่น การตั้งสถานศึกษาชั้นในสถานที่ที่เหมาะสม การมีประสบการณ์ในการจัดหรือมีส่วนร่วมจัดการศึกษา เป็นต้น

3.2 หลักการที่ว่าด้วยการกระจายอำนาจในการจัดการศึกษาให้สถานศึกษา

หลักการที่สำคัญอย่างหนึ่งของการบริหารและการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 3) พุทธศักราช 2553 ก็คือการกระจายอำนาจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการกระจายอำนาจการบริหารจัดการให้สถานศึกษา เพื่อให้สถานศึกษาบริหารจัดการอย่างเบ็ดเสร็จด้วยตัวเอง จากหลักการนี้จึงนำไปสู่การเสนอให้ใช้ระบบคณะกรรมการในการบริหารจัดการและให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรพิจารณากระจายอำนาจให้สถานศึกษา

3.3 หลักการที่ว่าด้วยการพัฒนาวิชาชีพครู

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยได้บัญญัติให้รัฐต้องส่งเสริมวิชาชีพครู และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 3) พุทธศักราช 2553ก็ได้กำหนดหลักการสำคัญให้มี การส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา และพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่องให้มีองค์กรวิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้บริหาร การศึกษา โดยให้ครู ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา และบุคลากรทางการศึกษาอื่นทั้งของ รัฐและเอกชนต้องมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพตามที่กฎหมายบัญญัติ นอกจากนั้นยังได้กำหนดให้มี กฎหมายว่าด้วยเงินเดือนค่าตอบแทนสวัสดิการ และสิทธิประโยชน์ที่เกี่ยวเนื่องสำหรับข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาเพื่อให้มีรายได้ที่เพียงพอและเหมาะสมกับฐานะทางสังคมและวิชาชีพ

โดยหลักการนี้จึงต้องมีเกณฑ์ที่ว่าด้วยการปรับระบบการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ได้มาตรฐานเดียวกันกับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาของรัฐ

3.4 หลักการที่ว่าด้วยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 3) พุทธศักราช 2553 มาตรา 12 การจัดการศึกษาให้คำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารและการจัดการศึกษาอย่างกว้างขวาง เปิดโอกาสให้บุคคล ครอบครัวยุวมชน องค์กรชุมชน เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่นสามารถจัดการศึกษาได้เองและมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการในสถานศึกษาของรัฐผ่านทางคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะกรรมการสภาการศึกษา และมีส่วนร่วมในการช่วยระดมทุนและทรัพยากรเพื่อการศึกษา

ด้วยหลักการนี้จึงต้องกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดการศึกษาควรบริหารจัดการศึกษาในรูปแบบคณะกรรมการ ทั้งยังควรกำหนดให้มีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้วย

3.5 หลักการที่ว่าด้วยทางเลือกของประชาชนในการรับการศึกษา

หลักการนี้ยึดถือว่าประชาชนมีสิทธิเสรีภาพในการเลือกสถานศึกษาที่เห็นว่าจะจัดการศึกษาที่ดีกว่าให้กับบุตรหลานของตน ประชาชนจึงควรมีส่วนให้ความเห็นว่างค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา 289 วรรคสอง กำหนดด้วย หากประชาชนเห็นว่าสถานศึกษาของรัฐหรือเอกชนที่มีอยู่สามารถจัดการศึกษาที่ดีให้กับบุตรหลานเพียงพอแล้ว ประชาชนยังเห็นว่างค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรจัดการศึกษาอีกด้วยหรือไม่และสามารถแปลผลต่อไปได้ว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตั้งสถานศึกษาขึ้นมาประชาชนจะส่งบุตรหลานเข้าเรียนหรือไม่

อีกประการหนึ่ง การจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังต้องคำนึงถึงผลกระทบต่อการจัดการศึกษาของเอกชน จึงควรมีการกำหนดเกณฑ์เกี่ยวกับสถานที่ตั้งสถานศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วย²⁴

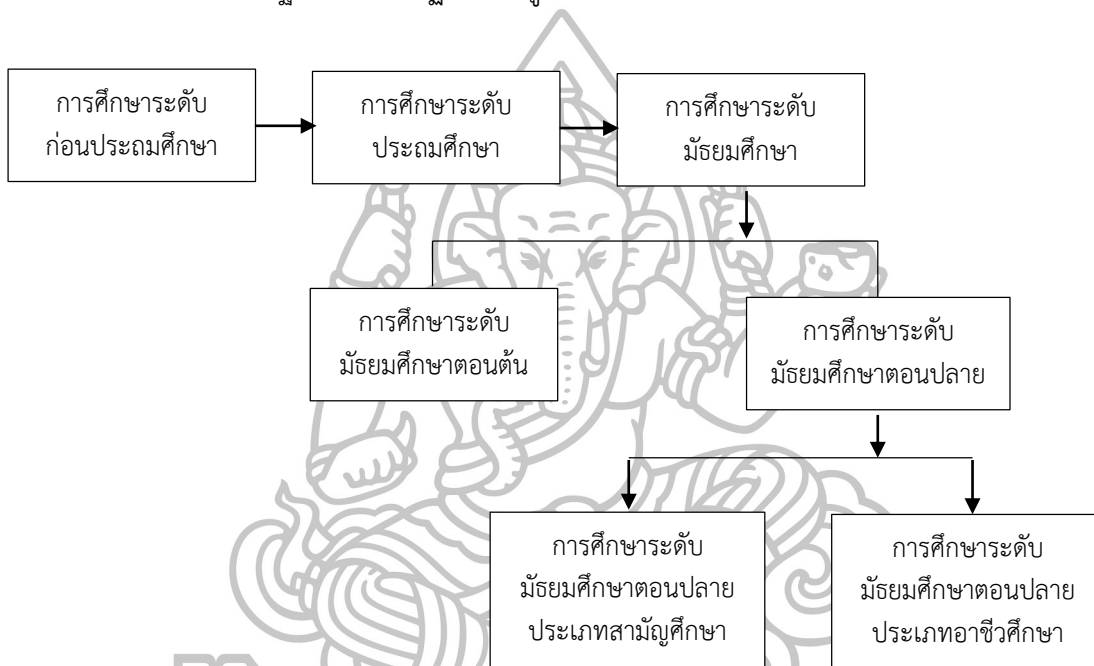
4. สาระสำคัญของหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

4.1 ขอบเขตการใช้หลักเกณฑ์ประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

²⁴กระทรวงศึกษาธิการ, **เกณฑ์การประเมินความพร้อม**, พิมพ์ครั้งที่ 2 (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2551), 24.

4.1.1 หลักเกณฑ์ประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามกฎหมายกระทรวงใช้ประเมินใน 3 กรณี คือ กรณีจัดการศึกษาขึ้นใหม่ กรณีเปลี่ยนแปลงการจัดการศึกษาและกรณีขอถ่ายโอนการจัดการศึกษาจากรัฐ

4.1.2 การศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง การศึกษาก่อนระดับอุดมศึกษา ซึ่งได้มีกฎหมายว่าด้วยการแบ่งระดับและประเภทของการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2546 แบ่งระดับและประเภทการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังปรากฏในแผนภูมิดังนี้

แผนภูมิที่ 4 การแบ่งระดับและประเภทของการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2546

ที่มา: สำนักประสานและพัฒนากิจการการศึกษาท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย, **แนวทางการเสริมสร้างความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2556** (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์อาสาสมัครชาติแดง, 2556), 123.

4.1.3 ลักษณะการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ต้องผ่านการประเมินความพร้อมมี 3 ลักษณะ คือ

4.1.3.1 การจัดการศึกษาขึ้นใหม่โดยที่ยังไม่เคยจัดการศึกษามาก่อน เป็นกรณีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังไม่มีสถานศึกษาในสังกัดมาก่อน คำว่า สถานศึกษา หมายถึงหน่วยงานจัดการศึกษาที่เรียกชื่อต่างๆ เช่น สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย โรงเรียน ศูนย์การเรียนรู้ วิทยาลัย สถาบัน มหาวิทยาลัย หรือหน่วยงานจัดการศึกษาที่เรียกชื่ออย่างอื่น หากองค์กรปกครอง

ส่วนท้องถิ่นมีสถานศึกษาในสังกัดแล้วไม่ว่าจะเป็นการจัดการศึกษาในระดับ ประถม หรือ รูปแบบใด เมื่อจะเปลี่ยนแปลงหรือขยายการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเพิ่มก็ไม่ต้องประเมินความพร้อมอีก

4.1.3.2 การเปลี่ยนแปลงประเภทการจัดการศึกษา หมายถึง การเปลี่ยนแปลง การจัดการศึกษาจากประเภทที่จัดอยู่เดิมไปจัดประเภทอื่นหรือจัดประเภทอื่นเพิ่มเติม อาทิ

1. เดิมจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายประเภทสามัญศึกษา (ม.4-ม.6) ต่อมายกเลิกประเภทสามัญศึกษาเปลี่ยนไปจัดประเภทอาชีวศึกษา (ปวช.) แทน
2. เดิมจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายประเภทอาชีวศึกษา (ปวช.) ต่อมายกเลิกประเภทอาชีวศึกษา เปลี่ยนไปจัดประเภทสามัญศึกษา (ม.4-ม.6) แทน
3. เดิมจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายประเภทสามัญศึกษา (ม.4-ม.6) ต่อมาจัดประเภทอาชีวศึกษา (ปวช.) ด้วย
4. เดิมจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายประเภทอาชีวศึกษา (ปวช.) ต่อมาจัดประเภทสามัญศึกษา (ม.4-ม.6) ด้วย

4.1.3.3 การรับโอนการจัดการศึกษาจากกระทรวงศึกษาธิการ นอกจากดำเนินการตามกฎหมายกระทรวงนี้แล้ว ยังดำเนินการตามแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วย ซึ่งอาจแบ่งกรณีการรับโอนตามลักษณะของสถานศึกษาได้เป็น 2 ประเภท คือ

1. การรับโอนสถานศึกษาจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ แบ่งเป็น
  - 1.1 สถานศึกษาทั่วไป คือสถานศึกษาซึ่งไม่เข้าลักษณะสถานศึกษาพิเศษ 9 ประเภท
  - 1.2 สถานศึกษาพิเศษ ได้แก่ สถานศึกษาที่มีลักษณะพิเศษ 9 ประเภท

2. การรับโอนสถานศึกษานอกระบบ สถานศึกษานอกระบบ หมายถึง สถานศึกษาสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษานอกโรงเรียน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เฉพาะศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอ (ศบอ.) หรือศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขต (ศบข.) ซึ่งกำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

4.1.3.4 สำหรับการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา ซึ่งได้แก่การศึกษา ระดับ ปวท. ปวส. อนุปริญญา และระดับปริญญาขึ้นไป กระทรวงศึกษาธิการจะต้องออกกฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษา ระดับอุดมศึกษาขึ้นมาอีกฉบับหนึ่ง หากยังมีได้กำหนดกฎกระทรวงดังกล่าว องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะจัดการศึกษาระดับ

อุดมศึกษาได้โดยไม่ต้องประเมินความพร้อม แต่จะขอรับโอนสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาหรือสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาไม่ได้ เนื่องจากมิได้กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ต้องถ่ายโอน

4.2 โดยสรุปมีกรณีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดการศึกษาและต้องประเมินความพร้อมแยกได้เป็น 3 กรณี ดังนี้

4.2.1 กรณีที่ 1 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดการศึกษาขึ้นใหม่โดยที่ยังไม่เคยจัดการศึกษามาก่อนแยกเป็น

4.2.1.1 กรณีที่ 1.1 จัดการศึกษาทั่วไป เว้นแต่การศึกษาสงเคราะห์

4.2.1.2 กรณีที่ 1.2 จัดการศึกษาสงเคราะห์

4.2.2 กรณีที่ 2 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเปลี่ยนแปลงประเภทการจัดการศึกษา

4.2.3 กรณีที่ 3 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรับโอนการจัดการศึกษาจากกระทรวงศึกษาธิการแยกเป็น

4.2.3.1 กรณีที่ 3.1 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่เคยจัดการศึกษาขอรับการโอนการจัดการศึกษาทั่วไป เว้นแต่การศึกษาสงเคราะห์

4.2.3.2 กรณีที่ 3.2 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่เคยจัดการศึกษาขอรับการโอนการจัดการศึกษาสงเคราะห์

4.2.3.3 กรณีที่ 3.3 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดการศึกษาอยู่แล้วขอรับการโอนการจัดการศึกษาทั่วไป เว้นแต่การศึกษาสงเคราะห์

4.2.3.4 กรณีที่ 3.4 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดการศึกษาอยู่แล้วขอรับการโอนการจัดการศึกษาสงเคราะห์

4.3 เกณฑ์การประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมี 6 องค์ประกอบดังนี้ คือ ประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดหรือมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา แผนการเตรียมความพร้อมในการจัดการศึกษาหรือแผนพัฒนาการจัดการศึกษาซึ่งแสดงให้เห็นถึงความพร้อมด้านต่างๆ ที่เหมาะสมกับระดับ ประเภท และรูปแบบการศึกษา วิธีการบริหารและจัดการศึกษา การจัดสรรรายได้เพื่อการศึกษา ระดับและประเภทการศึกษาที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชน และความเห็นของประชาชนผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่อความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละองค์ประกอบมีตัวชี้วัดตั้งแต่ 1 - 4 ตัวชี้วัด รวม 11 ตัวชี้วัด แต่ละตัวชี้วัดมีระดับคุณภาพ 3 ระดับ นอกจากนั้นยังมี

เงื่อนไขประกอบเกณฑ์ (ซึ่งพัฒนามาจากองค์ประกอบและตัวชี้วัดที่ไม่อาจแบ่งระดับคุณภาพเป็น 3 ระดับได้) อีก 5 ข้อ อาจสรุปองค์ประกอบตัวชี้วัด ระดับคุณภาพและเงื่อนไข ประกอบเกณฑ์

4.4 เกณฑ์การตัดสินความพร้อม

4.4.1 การผ่านเงื่อนไขบังคับก่อนการขอประเมินความพร้อม

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องตรวจสอบตนเองให้มีคุณสมบัติตามเงื่อนไขบังคับก่อนการขอประเมินความพร้อมโดยเงื่อนไขบังคับก่อนการขอประเมินความพร้อมมี 1 รายการ คือ การมีรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพียงพอในการจัดการศึกษา

การกำหนดเงื่อนไขมีรายได้เพียงพอในการจัดการศึกษามีความจำเป็นเนื่องจากงานการจัดการศึกษามีค่าใช้จ่ายสูง และเมื่อจัดการศึกษาแล้วจะผูกพันเป็นภาระด้านงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตลอดไป จริงอยู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเมื่อจัดการศึกษาย่อมได้รับเงินอุดหนุนจากรัฐบาล แต่หากยังมีรายได้น้อยหรือไม่เพียงพอที่จะจัดการศึกษาทำให้ต้องขอรับการสนับสนุนส่วนใหญ่จากรัฐบาล ก็สมควรที่จะจำกัดบทบาทด้านการจัดการศึกษาด้วยการมีส่วนร่วมในการจัดไปก่อน หรือจัดการศึกษาในระดับต้นๆ เพื่อค่อยๆ เตรียมความพร้อมที่จะจัดการศึกษาเองหรือจัดในระดับสูงขึ้นในอนาคต

ตามกฎหมายกระทรวง กำหนดขอบเขตของ “รายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” ให้ครอบคลุมรายได้ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดเก็บได้เองหรือได้รับไว้เองจากการจัดบริการสาธารณะรวมเงินอุดหนุนทั่วไปจากรัฐและเงินกู้ แต่ไม่รวมถึงเงินอุดหนุนเฉพาะกิจจากรัฐ โดยพิจารณาจากรายได้ 3 ปีงบประมาณย้อนหลัง ไม่นับปีงบประมาณที่จะประเมินความพร้อม ตัวอย่างเช่น ขอประเมินความพร้อมในปีงบประมาณที่จะประเมินความพร้อมในปีงบประมาณ 2547 จะคำนวณรายได้เฉลี่ยจากปีงบประมาณ 2544 ปีงบประมาณ 2545 และปีงบประมาณ 2546 ตามลำดับ ซึ่งจะได้อธิบายรายละเอียดการผ่านเงื่อนไขด้านรายได้ในบทต่อไป

4.4.2 การผ่านเกณฑ์การประเมินความพร้อม

เกณฑ์การประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ และมีตัวชี้วัด 11 ตัวชี้วัด แต่ใช้วัดในการจัดการศึกษาตามกรณีต่างๆ ระหว่าง 5 – 9 ตัวชี้วัดนั้น กำหนดการผ่านเกณฑ์และให้จัดการศึกษาตามเกณฑ์การผ่านการประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและลักษณะการจัดการศึกษาตามผลการประเมิน

4.4.3 การผ่านเงื่อนไขบังคับหลังการประเมินความพร้อม

เมื่อผ่านเกณฑ์การประเมินความพร้อมแล้ว ก่อนจัดการศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องดำเนินการตามเงื่อนไขอีก 4 ประการ คือ

4.4.3.1 การกระจายอำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สถานศึกษาให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดการศึกษากระจายอำนาจการบริหารงานวิชาการ การบริหารงบประมาณการบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไปให้สถานศึกษา เพื่อให้สถานศึกษาสามารถบริหารจัดการได้อย่างอิสระเป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 3) พุทธศักราช 2553 มาตรา 39 และสอดคล้องกับนโยบายและมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ

เงื่อนไขการกระจายอำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สถานศึกษานี้เป็นไปตามหลักการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นมาตรฐาน (School Based Management: SBM) โดยยึดหลักว่าการตัดสินใจทางการบริหารจัดการศึกษาควรเป็นอำนาจของสถานศึกษา เนื่องจากเป็นหน่วยปฏิบัติการจัดการศึกษาโดยตรง ผลสัมฤทธิ์ (Result) ของการจัดการศึกษาอันได้แก่ ผลผลิต (Output) และผลลัพธ์ (Outcome) ล้วนเกิดขึ้นที่สถานศึกษา สถานศึกษาจึงควรมีความสะดวกคล่องตัวในการบริหารจัดการภายใต้แนวดำเนินการจัดการศึกษาที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนด การนี้เทียบได้กับที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 3) พุทธศักราช 2553 กำหนดในมาตรา 39 ให้กระทรวงศึกษาธิการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคลและการบริหารทั่วไปไปยังสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง

อย่างไรก็ตาม หากพิจารณาว่าคณะผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมาจากการเลือกตั้งจากประชาชนโดยตรง ถือเป็นกระจายอำนาจแล้ว จึงไม่กระจายอำนาจ (โดยการมอบอำนาจและวิธีการอื่น) ต่อไปยังสถานศึกษานั้น ย่อมไม่เป็นผลดีต่อการปฏิรูปการศึกษา ทั้งนี้เพราะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเมื่อจัดการศึกษาต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติเช่นกัน เนื่องจากเป็นกฎหมายที่ออกตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา 43 และมาตรา 81 (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา 289 วรรคสอง บัญญัติสิทธิจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นว่า “องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นย่อมมีสิทธิที่จะจัดการศึกษาอบรมและการฝึกอาชีพตามความเหมาะสมและตามความต้องการภายในท้องถิ่นนั้นและ ยังเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอบรมของรัฐแต่ต้องไม่ขัดต่อมาตรา 43 และมาตรา 81 ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ”)

4.4.3.2 การจัดโครงสร้างองค์กรภายในรองรับการบริหารจัดการศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องจัดโครงสร้างองค์กรภายในตามความจำเป็นและเหมาะสมเพื่อรองรับการบริหารจัดการศึกษา บริหารจัดการโดยบุคลากรวิชาชีพและมีจำนวนบุคลากรที่เพียงพอ

4.4.3.3 การมีคณะกรรมการที่ปรึกษาในการจัดการศึกษาเพื่อหน้าที่ เสนอนโยบายแนวทาง มาตรการและมาตรฐานในการบริหารและการจัดการศึกษาขององค์กร

ปกครองส่วนท้องถิ่น องค์ประกอบของคณะกรรมการให้คำนึงถึงหลักการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

4.4.3.4 การจัดระบบบริหารงานบุคคลเพื่อการศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรจัดระบบบริหารงานบุคคลให้มีมาตรฐานใกล้เคียงกันกับระบบบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาของรัฐ²⁵

2.3 วัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ได้กำหนดวัตถุประสงค์การจัดการศึกษาไว้ดังต่อไปนี้ เพื่อให้เด็กปฐมวัยได้รับการส่งเสริมพัฒนาการและเตรียมความพร้อมทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม สติปัญญา ให้มีความพร้อมที่จะเข้ารับการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1. เพื่อให้เด็กที่อยู่ในเกณฑ์การศึกษาขั้นพื้นฐานทุกคนในเขตความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้รับการบริการการศึกษาขั้นพื้นฐานครบตามหลักสูตรอย่างเสมอภาคและเท่าเทียมกัน

2. เพื่อพัฒนาการดำเนินการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีคุณภาพประสิทธิภาพบรรลุเป้าหมาย วัตถุประสงค์เป็นไปตามมาตรฐานที่รัฐกำหนดและตรงตามความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น โดยมุ่งพัฒนาให้เกิดความสมดุลทั้งทางด้านปัญญา จิตใจ ร่างกาย สังคม ระดับความคิด ค่านิยม และพฤติกรรม ซึ่งเน้นวิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีความหลากหลายและให้ผู้เรียนเป็นสำคัญ

3. เพื่อให้การจัดการศึกษาของท้องถิ่นดำเนินการตามความต้องการและคำนึงถึงการมีส่วนร่วม การสนับสนุนของบุคคล ครอบครัว ชุมชน เอกชน องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและประชาชนในท้องถิ่นในการจัดการศึกษาทุกระดับตามศักยภาพและความสามารถของท้องถิ่น

4. เพื่อส่งเสริมให้เด็ก เยาวชนและประชาชนในท้องถิ่นได้ออกกำลังกายและฝึกฝนกีฬา ร่วมกิจกรรมนันทนาการและกิจกรรมพัฒนาเยาวชน เพื่อพัฒนาให้เป็นคนที่มีคุณภาพ ทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา จิตใจ และสังคม โดยมีความตระหนักในคุณค่าของกรกีฬานันทนาการ และปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเด็ก เยาวชน ไปในแนวทางที่ถูกต้องใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

²⁵ สำนักประสานและพัฒนากิจการการศึกษาท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย, **แนวทางการเสริมสร้างความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2556** (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์อาสาสมัครชาติแดง, 2556), 117 – 130.

5. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนในการสร้างและพัฒนาอาชีพเพื่อคุณภาพชีวิต โดยเฉพาะในกลุ่มผู้ขาดโอกาส ผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการทุพพลภาพ ซึ่งเป็นการส่งเสริมสนับสนุนการประกอบอาชีพให้มีความทำไม่เป็นภาระแก่สังคม

6. เพื่อบำรุงการศาสนาและอนุรักษ์บำรุงรักษาศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น มีความภาคภูมิใจในเอกลักษณ์ความเป็นไทย²⁶

การมีส่วนร่วมในการบริหารและการจัดการศึกษาของรัฐ

นอกจากภารกิจจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามที่ได้กล่าวแล้ว องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังมีภารกิจด้านการมีส่วนร่วมในการบริหารและการจัดการศึกษาของรัฐตามกฎหมายกำหนดและตามนโยบายของรัฐหรือนโยบายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น เช่น

1. การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาของรัฐ โดยการส่งผู้แทนเป็นคณะกรรมการในระดับต่างๆ เช่น

1.1 กรรมการผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในคณะกรรมการสภาการศึกษา ทำหน้าที่พิจารณาเสนอแผนการศึกษาแห่งชาติที่บูรณาการศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมและกีฬากับการศึกษาทุกระดับพิจารณาเสนอนโยบาย แผน และมาตรฐานการศึกษาเพื่อดำเนินการศึกษา ดำเนินการประเมินผลการจัดการศึกษา และให้ความเห็นหรือคำแนะนำในเรื่องกฎหมายและกฎกระทรวงที่เกี่ยวกับการศึกษา

1.2 กรรมการผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทำหน้าที่พิจารณาเสนอ นโยบาย แผนพัฒนา มาตรฐาน และหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและแผนการศึกษาแห่งชาติและแผนการศึกษาแห่งชาติ การสนับสนุนทรัพยากร การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน และเสนอแนะในการออกระเบียบหลักเกณฑ์ และประกาศที่เกี่ยวกับการบริหารงานของสำนักงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.3 กรรมการผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในคณะกรรมการอุดมศึกษาทำหน้าที่พิจารณาเสนอ นโยบาย แผนพัฒนา และมาตรฐานการอุดมศึกษาที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและแผนการศึกษาแห่งชาติ การสนับสนุนทรัพยากร การติดตามตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา และเสนอแนะในการออกระเบียบหลักเกณฑ์ และประกาศที่เกี่ยวกับการบริหารงานของสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา

²⁶สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, **อำนาจหน้าที่ตามแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ** (กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี, 2556), 24.

1.4 กรรมการผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ทำหน้าที่พิจารณาเสนอโยกย้าย แผนพัฒนา มาตรฐานและหลักสูตรอาชีวศึกษาทุกระดับที่สอดคล้องกับ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและแผนการศึกษาแห่งชาติ การส่งเสริมประสานงาน การจัดการอาชีวศึกษาและเสนอแนะในการออกระเบียบ หลักเกณฑ์ และประกาศที่เกี่ยวกับการ บริหารงานของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

1.5 กรรมการผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษามี อำนาจหน้าที่ กำกับดูแล จัดตั้ง ยุบ รวม หรือเลิกสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่ การศึกษา ประสานส่งเสริม และสนับสนุนสถานศึกษาเอกชนในเขตพื้นที่การศึกษา ประสานและ ส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สามารถจัดการศึกษา สอดคล้องกับนโยบายและมาตรฐาน การศึกษา ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัว องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษาในรูปแบบที่ หลากหลายในเขตพื้นที่การศึกษาและปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง

1.6 กรรมการผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาระดับอุดมศึกษาต่ำกว่าปริญญา และสถานศึกษาอาชีวศึกษา ทำหน้าที่กำกับและส่งเสริม สนับสนุนกิจการของสถานศึกษา

2. การสนับสนุนส่งเสริมการจัดการศึกษาของรัฐ เช่น การให้ความช่วยเหลือทางวิชาการ สนับสนุนงบประมาณเพื่อการเรียนการสอนและกิจการนักเรียน เป็นต้น²⁷

การประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

กระบวนการประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นและการดำเนินการตามผลการประเมินความพร้อมตาม กฎกระทรวง ประกาศกระทรวง ประกอบกับแผนปฏิบัติการกำหนดการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อาจแยกเป็น ขั้นตอนได้ดังนี้

1. การขอประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
2. การรับการประเมินความพร้อม
3. การดำเนินการตามผลประเมินความพร้อม

การขอประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมี ขั้นตอนการดำเนินการที่สำคัญรวม 5 ขั้นตอน คือ

1. การตรวจสอบรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อวางแผนการจัดการศึกษา

²⁷ สำนักประสานและพัฒนาการจัดการศึกษาท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย, **แนวทางการเสริมสร้างความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น พ.ศ. 2556** (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์อาสาสมัครชาติแดง, 2556), 131-132.

2. การจัดทำนโยบาย แผน งบประมาณ นำเสนอสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ความเห็นชอบการจัดการศึกษา
3. การยื่นเรื่องขอประเมินความพร้อมต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง
4. การเสนอกรรมการประเมินให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง
5. การจัดเตรียมเอกสาร หลักฐานรองรับการประเมินความพร้อม

การตรวจสอบรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อวางแผนการจัดการศึกษา

ก่อนการขอประเมินความพร้อม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรพิจารณารายได้ของตนเอง หากมีรายได้ระดับใดก็ควรขอจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับระดับรายได้นั้น

ตามกฎหมายกระทรวงกำหนดขอบเขตของ รายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้ครอบคลุมรายได้ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดเก็บได้เอง หรือได้รับไว้เองจากการจัดบริการสาธารณะรวมเงินอุดหนุนทั่วไปจากรัฐและเงินกู้ แต่ไม่รวมถึงเงินอุดหนุนเฉพาะกิจจากรัฐ โดยพิจารณาจากรายได้ 3 ปี งบประมาณย้อนหลัง ไม่นับปีงบประมาณที่จะประเมินความพร้อม ตัวอย่างเช่น ขอประเมินความพร้อมในปีงบประมาณ 2548 จะคำนวณรายได้เฉลี่ยจากปีงบประมาณ 2545 ปีงบประมาณ 2546 และปีงบประมาณ 2547 ดังปรากฏในตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ 1 เงื่อนไขด้านรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

รายได้เฉลี่ย	ลักษณะการจัดการศึกษา
ระดับ 1 ปีละไม่เกิน 5 ล้านบาท	<ul style="list-style-type: none"> - จัดและรับโอนการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาที่มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของรัฐได้เพื่อเตรียมความพร้อมจัดการศึกษาเองในอนาคต - ร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นจัดการศึกษา
ระดับ 2 ปีละเกิน 5 ล้านบาทแต่ไม่เกิน 10 ล้านบาท	<ul style="list-style-type: none"> - จัดการศึกษาตามระดับ 1 - จัดและรับโอนการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ระดับประถมศึกษา) - รับโอนสถานศึกษาระดับประถมศึกษาที่มีจำนวน 300 คนขึ้นไป

ตารางที่ 1 เงื่อนไขด้านรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ต่อ)

รายได้เฉลี่ย	ลักษณะการจัดการศึกษา
ระดับ 3 ปีละเกิน 10 ล้านบาท	<ul style="list-style-type: none"> - จัดการศึกษาตามระดับ 2 - จัดและรับโอนการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา) - รับโอนสถานศึกษาระดับประถมศึกษาที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 300 คนขึ้นไป และรับโอนระดับมัธยมศึกษาที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 1,500 คนขึ้นไป เว้นแต่ที่กำหนดไว้สำหรับระดับ 4
ระดับ 4 ปีละเกิน 20 ล้านบาท ขึ้นไป	<ul style="list-style-type: none"> - จัดการศึกษาตามระดับ 3 - จัดการศึกษาสงเคราะห์ - จัดการศึกษาเพื่อคนพิการ - จัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนมีความสามารถพิเศษ - จัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายประเภทอาชีวศึกษา - รับโอนสถานศึกษาพิเศษของรัฐ

ที่มา: สำนักประสานและพัฒนากิจการการศึกษาท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย, **แนวทางการเสริมสร้างความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2556** (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์อาสาธาธาธาธา, 2556), 135.

2. การจัดทำนโยบายแผน งบประมาณ นำเสนอสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ความเห็นชอบการจัดการศึกษาคณะผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรพิจารณาความต้องการจำเป็นในท้องถิ่นที่จะจัดการศึกษาและความพร้อมในการจัดการศึกษาตามกฎกระทรวงโดยประเมินตนเองว่ามีความเหมาะสมที่จะจัดการศึกษาหรือไม่ เพียงใด การตัดสินใจดังกล่าว อาจแยกเป็นกรณีๆ ได้ดังนี้

2.1 กรณียังไม่เคยจัดการศึกษามาก่อน ควรพิจารณา

2.1.1 ระดับการศึกษา ที่จะจัดการศึกษาระดับใด ได้แก่ ระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายประเภทสามัญศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายประเภทอาชีวศึกษา หรือหลายระดับ หรือทุกระดับ

2.1.2 รูปแบบการจัดการศึกษา อาจจัดรูปแบบในระบบ หรือนอกระบบ หรือการศึกษาตามอัธยาศัย หรืออาจจัดหลายรูปแบบ หรือจัดทุกรูปแบบ

2.1.3 วิธีการจัดการศึกษา อาจจัดตั้งสถานศึกษาขึ้นเอง หรือขอรับโอนสถานศึกษาของกระทรวงศึกษาตามแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2.2 กรณีจัดการศึกษาอยู่แล้ว จะเปลี่ยนแปลงประเภทการศึกษาจากที่เคยจัดประเภทสามัญศึกษาไปจัดประเภทอาชีวศึกษา หรือเคยจัดประเภทอาชีวศึกษาไปจัดประเภทสามัญศึกษาด้วย รวมทั้งจะขอรับโอนสถานศึกษาของกระทรวงศึกษาตามแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือไม่

2.3 กรณีรับโอนสถานศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการนั้น จะต้องพิจารณาว่าจะรับโอนสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในระบบ หรือสถานศึกษานอกระบบ หรือทั้งสองประเภท สำหรับสถานศึกษาในระบบนั้นเป็นสถานศึกษาทั่วไป หรือสถานศึกษา จำนวนสถานศึกษาที่จะขอรับโอนมีเท่าใด โรงเรียนใดบ้าง

หากตัดสินใจในฝ่ายบริหารแล้ว ก็ควรจัดทำแผนในลักษณะแผนยุทธศาสตร์เพื่อจัดการศึกษา แผนยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาที่จัดทำขึ้นควรเป็นแผนในการเตรียมการและดำเนินการจัดการศึกษาโดยครอบคลุมภารกิจครบถ้วน มีแผนปฏิบัติการที่แปลงกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ และมีระบบการควบคุมกำกับตรวจสอบนำไปสู่การสร้างเชื่อมั่นว่าจะจัดการศึกษาได้อย่างมาตรฐาน และควบคู่ไปกับแผนยุทธศาสตร์ควรกำหนดแผนงบประมาณเพื่อใช้ในการจัดการศึกษาโดยคาดคะเนรายจ่ายเพื่อการจัดการศึกษาในระยะสั้น (1 ปีงบประมาณ) และระยะยาว (มากกว่า 1 ปีงบประมาณตามระยะเวลาของแผนยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเอง)

เมื่อดำเนินการทางด้านนโยบายของฝ่ายบริหาร แผนยุทธศาสตร์ แผนปฏิบัติการ และแผนงบประมาณแล้ว จึงนำเรื่องการจัดการศึกษาขอความเห็นชอบหรือขออนุมัติจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อให้ความเห็นชอบหรืออนุมัติให้จัดการศึกษา

3. การยื่นเรื่องขอประเมินความพร้อมต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง

3.1 การยื่นเรื่องขอประเมินความพร้อมให้ยื่นต่อส่วนราชการที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาหรือเป็นต้นสังกัดของสถานศึกษาที่ขอรับโอน ดังปรากฏในตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ 2 การยื่นเรื่องขอประเมินความพร้อม

ลักษณะการจัดการศึกษา/สถานศึกษา	ยื่นต่อ
- จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานระบบ เว้นแต่ การศึกษาเพื่อคนพิการ - รับโอนสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในระบบเว้นแต่ การศึกษาเพื่อคนพิการ	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
- จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในระบบเพื่อคนพิการ - รับโอนสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อคนพิการ	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานนอกระบบและ การศึกษาตามอัธยาศัย - รับโอนสถานศึกษานอกระบบ	ส่วนภูมิภาค: ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน จังหวัด ส่วนกลาง: สำนักงานการศึกษานอกโรงเรียน
- จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานประเภทอาชีวศึกษา	สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ที่มา: สำนักประสานและพัฒนากิจการการศึกษาท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย, **แนวทางการเสริมสร้างความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2556** (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์อาสาฬหาคาณินแดง, 2556), 137.

3.2 การยื่นให้ยื่นก่อนเปิดภาคต้นปีการศึกษาที่จะจัดไม่น้อยกว่า 180 วัน เหตุผลที่ให้ยื่นก่อนเป็นเวลานานก็เพื่อให้เวลาในการประเมินความพร้อมและแจ้งผลเป็นเวลา 90 วัน อีก 90 วันที่เหลือหากผ่านการประเมินความพร้อมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะได้ดำเนินการตามเงื่อนไขประกอบเกณฑ์รวมทั้งเตรียมความพร้อมจัดการศึกษาด้านต่างๆ

3.3 คำขอประเมินความพร้อม ให้ใช้แบบตามที่กำหนดในคู่มือนี้ โดยให้แนบเอกสารที่จำเป็นประกอบด้วย คือ

3.3.1 รายงานการประชุมสภาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่เห็นชอบหรืออนุมัติให้จัดการศึกษา

3.3.2 แบบกรอกข้อมูลเบื้องต้นประกอบการขอประเมินความพร้อมตามแบบที่กำหนดในคู่มือนี้

3.3.3 รายชื่อผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิที่เสนอแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการประเมินความพร้อม และรายชื่อเจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เสนอแต่งตั้งเป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการประเมิน

3.3.4 บัญชีรายชื่อโรงเรียน/สถานศึกษา สถานที่ตั้งของโรงเรียนที่ขอรับโอน คู่มือ คำขอประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและแบบกรอกข้อมูล ประกอบขอประเมินความพร้อมในภาคผนวก

4. การเสนอชื่อกรรมการประเมินให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ร่วมกับการยื่นขอประเมินความพร้อมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

4.1 เสนอชื่อบุคคลเป็นผู้แทนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความรู้ในเรื่องการจัดการศึกษาที่ขอรับการประเมิน จำนวน 3 คน เพื่อเป็นผู้แทนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน คณะกรรมการประเมิน

4.2 เสนอชื่อผู้ทรงคุณวุฒิจากผู้ที่มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ด้านการศึกษาด้านการบริหารจัดการ และด้านศาสนา ศิลปวัฒนธรรม กีฬา และภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านใดด้านหนึ่งหรือหลายๆ ด้าน จำนวน 3 คนเป็นอย่างน้อย ซึ่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือส่วนราชการและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะได้ตกลงร่วมกันเพื่อพิจารณาคัดเลือกเป็นกรรมการประเมินความพร้อม ฝ่ายผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 คน ต่อไป

4.3 เสนอชื่อเจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นคนหนึ่งเป็นผู้ช่วยเลขานุการ คณะกรรมการประเมินความพร้อม

5. การจัดเตรียมเอกสาร หลักฐานรองรับการประเมินความพร้อม

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรเตรียมการเพื่อรับการประเมินโดยอาจดำเนินการดังนี้

5.1 ตรวจสอบกรณีการจัดการศึกษาว่าเป็นกรณีใด เพื่อเตรียมการดำเนินการ เตรียมเอกสารหลักฐานและบุคคลตามจำนวนตัวชี้วัดที่ต้องประเมินสำหรับการจัดการศึกษานั้น

5.2 จัดแฟ้มเอกสารแยกตามจำนวนตัวชี้วัดที่ต้องประเมิน โดยมีเอกสารตามรายการที่ คณะกรรมการจะพิจารณาประเมินในแต่ละตัวชี้วัด (รายละเอียดตามบทที่ 4)

5.3 จัดบุคคลซึ่งอาจเป็นเจ้าหน้าที่ หรือผู้บริหาร หรือบุคคลอื่นที่สามารถให้ข้อมูลประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการได้ในแต่ละตัวชี้วัด

5.4 จัดเตรียมสถานที่ให้คณะกรรมการได้ปฏิบัติงานด้วยความสะดวก

5.5 ดำเนินการอื่นใดที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาเห็นว่าจำเป็นหรือเห็นว่าจะเหมาะสม เช่น การบรรยายสรุปก่อนการประเมิน การจัดทำสื่อประกอบการบรรยายสรุป เป็นต้น

การประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ตามที่กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2547 และประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง หลักเกณฑ์วิธีการ เงื่อนไขตัวชี้วัด และระดับคุณภาพในการประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2547 กำหนดให้มีเกณฑ์การประเมินความพร้อมใน

การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน 3 กรณี คือ การจัดการศึกษาขั้นใหม่ โดยที่ยังไม่เคยจัดการศึกษามาก่อนการเปลี่ยนแปลงประเภทการจัดการศึกษา และการรับโอนการจัดการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ²⁸

ในการประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สำนักงานเขตพื้นที่การจัดการศึกษาหรือส่วนราชการที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาหรือเป็นเจ้าของสังกัดของสถานศึกษาที่จะถ่ายโอน เมื่อได้รับคำขอประเมินความพร้อมแล้ว จะต้องแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อการประเมินความพร้อมขึ้นภายใน 30 วัน ซึ่งประกอบด้วยคณะบุคคล จำนวน 9 คน ดังนี้

1. ผู้แทนของเขตพื้นที่การศึกษาหรือส่วนราชการ จำนวน 3 คน
2. ผู้แทนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ยื่นคำขอ จำนวน 3 คน
3. ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งส่วนราชการและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร่วมกันเสนอชื่อจากผู้ที่มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ด้านการศึกษา การบริหารจัดการ ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม กีฬา หรือภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านใดด้านหนึ่ง หรือหลายด้าน จำนวน 3 คน

ในกรณีที่มีการเสนอชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตามข้อ 3 เกิน 3 คน และไม่อาจเลือกให้เหลือ 3 คน ได้ ให้ใช้วิธีการจับฉลาก ให้คณะกรรมการทั้ง 9 คนเลือกผู้ทรงคุณวุฒิตามข้อ 3 คนหนึ่งเป็นประธานกรรมการ ให้ส่วนราชการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ของส่วนราชการนั้นคนหนึ่งเป็นเลขานุการ และให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ยื่นคำขอแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นคนหนึ่งเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

2.4 มาตรฐานการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 289 วรรคสอง กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นย่อมมีสิทธิจัดการศึกษา อบรมและการฝึกอาชีพตามความเหมาะสมและความต้องการภายในท้องถิ่นนั้น และเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอบรมของรัฐ แต่ต้องไม่ขัดต่อมาตรา 43 และมาตราตรา 81 ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ และวรรคสาม การจัดการศึกษาอบรมภายในท้องถิ่นตามวรรคสองขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องคำนึงถึงการบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่นด้วยมาตรา 43 และมาตรา 81 คือ บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย การจัดการศึกษาอบรมของรัฐต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเอกชน ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ และรัฐต้องจัดการศึกษา อบรมและสนับสนุนให้เอกชนจัดการศึกษาอบรมให้เกิดความรู้คู่คุณธรรม จัดให้มีกฎหมายเกี่ยวกับ

²⁸กระทรวงศึกษาธิการ, **เกณฑ์การประเมินความพร้อม**, พิมพ์ครั้งที่ 2 (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2551), 27.

การศึกษาแห่งชาติ ปรับปรุงการศึกษาให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม สร้างเสริมความรู้และปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข²⁹

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 3) พุทธศักราช 2553 มาตรา 41 กำหนดว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิจัดการศึกษาในระดับใดระดับหนึ่งหรือทุกระดับตามความพร้อม ความเหมาะสมและความต้องการภายในท้องถิ่น และในมาตรา 42 กำหนดว่า ให้กระทรวงกำหนด หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และมี หน้าที่ในการประสานและส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สามารถจัดการศึกษา สอดคล้องกับ นโยบายและได้มาตรฐานการศึกษารวมทั้งการเสนอแนะการจตุสรงบประมาณอุดหนุนการจัด การศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น³⁰

พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น พ.ศ. 2542 มาตรา 16 มาตรา 17 และมาตรา 18 กำหนดให้เทศบาลเมืองพัทยา องค์การ บริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนจังหวัดและกรุงเทพมหานครมีอำนาจและหน้าที่ในการ จัดระบบการบริการสาธารณะด้านการจัดการศึกษาเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตน³¹

แผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านงานส่งเสริมคุณภาพชีวิต การจัดการศึกษาในระบบและนอกระบบกำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติถ่ายโอนการศึกษาก่อนวัยเรียนหรือปฐมวัย (อนุบาลอายุ 4-6 ปี) การศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษา การศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา และสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการถ่ายโอนศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนระดับอำเภอ หรือ ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนระดับเขตให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ผ่านหลักเกณฑ์และ วิธีการประเมินความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ภารกิจจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้กล่าวว่า จากการศึกษาที่กฎหมายกำหนดให้องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดการศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงได้กำหนดภารกิจ ในการจัดการศึกษาไว้ดังนี้ การจัดการศึกษาปฐมวัย เป็นการจัดการศึกษาที่มุ่งพัฒนาความพร้อมแก่

²⁹สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 (กรุงเทพฯ: สำนักการพิมพ์สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2550), 113.

³⁰กระทรวงศึกษาธิการ, พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 3) พุทธศักราช 2553 (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.), 2553), 15.

³¹วุฒิสภา, ต้นไชย, การกระจายภารกิจหน้าที่ไปสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยุคใหม่ (กรุงเทพฯ: สำนักปลัดกระทรวงมหาดไทย, 2555), 21.

เด็กตั้งแต่แรกเกิดถึงก่อนการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้เด็กปฐมวัยได้รับการพัฒนาความพัฒนาทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและสติปัญญา เต็มตามศักยภาพและมีความพร้อมในการเข้ารับการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งประกอบด้วย

1. การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นการจัดการศึกษาที่มุ่งพัฒนาและวางรากฐานชีวิต การเตรียมความพร้อมทางร่างกายจิตใจ สติปัญญา อารมณ์ บุคลิกภาพและสังคมให้ผู้เรียนได้พัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านคุณธรรม จริยธรรม ความรู้ความสามารถขั้นพื้นฐาน รวมทั้งให้สามารถค้นพบความต้องการ ความสนใจ ความถนัดของตนเองด้านวิชาการ วิชาชีพ ความสามารถในการประกอบกรงานอาชีพและทักษะทางสังคม โดยให้ผู้เรียนมีความรู้คู่คุณธรรมและมีความสำนึกในความเป็นไทย

2. การจัดบริการให้ความรู้ด้านอาชีพ เป็นการจัดบริการและหรือส่งเสริม สนับสนุนพัฒนาความรู้ทักษะในการประกอบอาชีพแก่ประชาชน รวมทั้งการรวมกลุ่มผู้ประกอบการอาชีพเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน

3. การจัดการส่งเสริมกีฬา นันทนาการและกิจกรรมเด็กเยาวชนและประชาชนทั่วไปอย่างหลากหลาย

4. การดำเนินงานด้านการศาสนา ศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นการดำเนินงานด้านกิจกรรมส่งเสริม สนับสนุน อนุรักษ์ ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยเฉพาะกิจกรรมที่เน้นเอกลักษณ์ความเป็นไทยและท้องถิ่น³²

2.5 การบริหารจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้กล่าวว่า การบริหารจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในปัจจุบัน ประกอบด้วยโครงสร้างการบริหารจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การจัดระบบบริหารงานบุคคลเพื่อการศึกษา การดำเนินการด้านวิชาการและการดำเนินการด้านงบประมาณ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. โครงสร้างการบริหารจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น โดยคณะกรรมการกลางบริหารงานบุคคลข้าราชการ พนักงานส่วนท้องถิ่น (ก.จ., ก.ท. และ ก.อบต.) ได้กำหนดโครงสร้างสำนัก/กอง/ส่วนการศึกษา เพื่อให้เป็นหน่วยรับผิดชอบด้านการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละประเภท โดยกำหนดให้ต้องเป็นบุคคลที่มีคุณวุฒิทางการศึกษา สำหรับจำนวนบุคลากรด้านการศึกษาองค์กร

³²กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, **การจัดการศึกษาท้องถิ่นตามที่กฎหมายกำหนดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาท้องถิ่น** (กรุงเทพฯ: สำนักประสานและพัฒนากิจการการศึกษาท้องถิ่น, 2555), 10.

ปกครองส่วนท้องถิ่นจะเป็นผู้กำหนดตามความเหมาะสม สอดคล้องกับภารกิจที่ดำเนินการในปัจจุบัน และที่ดำเนินการในอนาคต รวมถึงกรณีรับโอนการจัดการศึกษาด้วย

2. การจัดระบบบริหารงานบุคคลเพื่อการศึกษา

การบริหารงานบุคคล/บุคลากรทางการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการเปลี่ยนแปลง เนื่องจากนโยบายการปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 3) พุทธศักราช 2553 พระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2546 และระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ.2547 พระราชบัญญัติเงินเดือน เงินวิทยฐานะ และเงินประจำตำแหน่ง ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 ซึ่งทำให้การบริหารงานบุคคล ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องกำหนดให้มีความสอดคล้อง ดังนั้น แม้ว่าการบริหารงานบุคคลข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะถือปฏิบัติตาม พร.บ. ระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 แต่มาตรฐานกลางการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นก็กำหนดให้คณะกรรมการกลางข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่น (ก.จก.ท. และ ก.อบต.) ต้องนากฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูฯ ในส่วนที่เกี่ยวข้องมาใช้บังคับในการบริหารงานบุคคลข้าราชการ พนักงานครูและบุคลากรทางการศึกษาท้องถิ่น โดยอนุโลม ดังนั้น คณะกรรมการกลางข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่น (ก.จ. ก.ท.และ ก.อบต.) จึงต้องปรับปรุงมาตรฐานและหลักเกณฑ์การบริหารงานบุคคลของข้าราชการพนักงานครูและบุคลากรทางการศึกษาส่วนท้องถิ่นให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงตามกฎหมายดังกล่าว โดยจัดทำประกาศมาตรฐานทั่วไปและหลักเกณฑ์ของคณะกรรมการกลางข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่น และมีผลบังคับใช้เช่นเดียวกับหลักเกณฑ์ของ ก.พ. โดยไม่จำเป็นต้องแก้ไขกฎหมายใดๆ ดังนั้น การบริหารงานบุคคล มาตรฐานวิชาชีพและความก้าวหน้าทางวิชาชีพ ตลอดจนสวัสดิการ สิทธิประโยชน์ต่างๆ ของข้าราชการ พนักงานครูส่วนท้องถิ่น จึงสามารถปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ³³

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้กำหนดการกำหนดตำแหน่งบุคลากรทางการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นปัจจุบันมีการกำหนดตำแหน่งบุคลากรทางการศึกษา จำแนกเป็น 2 ประเภทใหญ่ ดังนี้

1. บุคลากรในสถานศึกษา

1.1 สายงานบริหารสถานศึกษา ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา และรองผู้อำนวยการสถานศึกษา

1.2 สายงานการสอน ได้แก่ ครูผู้ช่วย และครู

³³สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, การจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (กรุงเทพฯ: กลุ่มนโยบายส่งเสริมการกระจายอำนาจทางการศึกษา, 2551), 31.

1.3 บุคลากรสนับสนุนการสอน (พนักงานจ้างตามภารกิจ) ได้แก่ กลุ่มตำแหน่งการเงิน/บัญชี/พัสดุ กลุ่มตำแหน่งธุรการ/บันทึกข้อมูล กลุ่มตำแหน่งโภชนาการ/อนามัยโรงเรียน กลุ่มตำแหน่งคอมพิวเตอร์ โสตทัศนศึกษา

2. ข้าราชการและพนักงานครูไม่สังกัดสถานศึกษา

2.1 สายงานบริหารการศึกษา ได้แก่ ผู้อำนวยการสำนักการศึกษา รองผู้อำนวยการสำนักการศึกษา ผู้อำนวยการกองการศึกษา หัวหน้ากองการศึกษา หัวหน้าส่วนการศึกษา หัวหน้าฝ่ายการศึกษา

2.2 สายงานนิเทศการศึกษา ได้แก่ ตำแหน่งศึกษานิเทศก์

2.3 สายงานการศึกษานอกระบบและส่งเสริมการศึกษา ได้แก่ เจ้าหน้าที่สนับสนุนการสารวัตรนักเรียน นักวิชาการศึกษา นักวิชาการวัฒนธรรม และบรรณารักษ์

2.4 สายงานทั่วไป (บุคลากรทางการศึกษา) ได้แก่ เจ้าพนักงานห้องสมุด เจ้าพนักงานศูนย์เยาวชน เจ้าหน้าที่ห้องสมุด เจ้าหน้าที่ศูนย์เยาวชน

แนวทางการปฏิบัติสำหรับการบริหารงานบุคคลข้าราชการ พนักงานครู และบุคลากรทางการศึกษาท้องถิ่นที่ได้ผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการกลางข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นแล้ว มีดังต่อไปนี้

1. การกำหนดให้ดำรงตำแหน่งหรือดำรงตำแหน่งที่มีวิทยฐานะ และให้ได้รับเงินเดือนเงินวิทยฐานะ ตั้งแต่วันที่ 24 ธันวาคม 2547 เช่นเดียวกับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ

2. การกำหนดวิทยฐานะและอัตราเงินวิทยฐานะ กำหนดให้ข้าราชการ พนักงานครู และบุคลากรทางการศึกษาท้องถิ่นซึ่งได้รับเงินประจำตำแหน่งที่มีวิทยฐานะและได้รับเงินวิทยฐานะสอดคล้องกับพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 และพระราชบัญญัติเงินเดือน เงินวิทยฐานะ และเงินประจำตำแหน่งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547³⁴

3. การบริหารงานวิชาการ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยึดแนวการบริหารงานวิชาการตามความมุ่งหมายหลักการและแนวการจัดการศึกษาที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 3) พุทธศักราช 2553 และใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นหลักสูตรแกนกลางสำหรับใช้ในโรงเรียนซึ่งได้มีการดำเนินงานเพื่อส่งเสริมด้านวิชาการในด้านต่างๆ ดังนี้

³⁴กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, การบริหารงานบุคคลครูและบุคลากรทางการศึกษาท้องถิ่น (กรุงเทพฯ: กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2553), 25.

3.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน

3.1.1 การอบรมทบทวนการจัดทำและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ให้สถานศึกษาดำเนินการจัดหลักสูตรได้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานแก่ผู้บริหารสถานศึกษาทุกโรงเรียน

3.1.2 พัฒนาบุคลากรระดับปฏิบัติการสอนให้สามารถวิเคราะห์หลักสูตรสู่แผนการจัดการเรียนรู้ได้อย่างสมบูรณ์ในชั้นที่เริ่มใช้หลักสูตรในปีการศึกษาแรกของทุกชั้นปี

3.1.3 ให้เทศบาลและเมืองพัทยาจัดตั้งبودชนสถานศึกษาเพื่อการจัดทำและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาทุกโรงเรียน

3.2 ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้

3.1.1 การส่งเสริมให้สถานศึกษาจัดการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยกรอบครุเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

3.1.2 การส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนกลุ่มด้อยโอกาส ส่งเสริมให้สถานศึกษาของท้องถิ่นจัดการเรียนการสอนแก่เด็กพิการ

3.1.3 การวิจัยในชั้นเรียน โดยนำผลการวิจัยในชั้นเรียนมาเป็นข้อมูลในการพัฒนาการเรียนการสอน

3.1.4 การสนับสนุนให้มีส่วนร่วมจัดการศึกษาของชุมชน กำหนดให้สถานศึกษาในสังกัดทุกแห่งจัดให้มีคณะกรรมการสถานศึกษาที่มีกรรมการจากชุมชนเป็นกรรมการร่วมและให้สถานศึกษาของเทศบาลเป็นศูนย์บริการชุมชนของเทศบาล

3.1.5 การวัดและการประเมินผล สถานศึกษาเป็นผู้กำหนดแนวทางการวัดผล การเรียนตามหลักสูตรแต่ละสถานศึกษาเองทุกท้องถิ่น และต้องมีการประเมินคุณภาพภายในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้แบบประเมินเดียวกันเพื่อประโยชน์ในการวิเคราะห์ผลใช้วางแผนพัฒนาร่วมกันได้ในทุกระดับ

4. การบริหารงบประมาณ

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ได้จัดสรรงบประมาณให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและสถานศึกษาในสังกัด เป็นเงินอุดหนุนสำหรับการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยการศึกษาภาคบังคับ การพัฒนาบุคลากร การก่อสร้างอาคารเรียน อาคารอเนกประสงค์ฯ การสนับสนุนวัสดุครุภัณฑ์ต่างๆ โครงการ/กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เด็กด้อยโอกาส กิจกรรมนันทนาการ การส่งเสริมเด็กและเยาวชน การกีฬา การแก้ไขปัญหาเสพติด และการถ่ายโอนเป็นค่าอาหารเสริม (นม) อาหารกลางวันแก่นักเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และหน่วยงานต่างๆ โดยมีแหล่งที่มาของงบประมาณเพื่อการศึกษาขอเทศบาลและเมืองพัทยาได้จากแหล่งเงินดังนี้ เงินรายได้ของเทศบาลและเมืองพัทยา เงินอุดหนุนจากรัฐบาล ได้แก่ งบประมาณที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ได้รับเงินอุดหนุนเพื่อการจัดการศึกษาจากรัฐบาล ตามแผนงานจัดการศึกษาปฐมวัย แผนงานจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานและแผนงานส่งเสริมและพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

5. การบริหารสถานศึกษา

งานบริหารสถานศึกษาในประเทศไทย ตามแกนกลางได้จำแนกงานบริหารสถานศึกษาออกเป็น 4 ด้าน ด้านวิชาการ งบประมาณ บริหารงานบุคคล และบริหารงานทั่วไป

1. งานวิชาการประกอบด้วย

1.1 การจัดการศึกษาของสถานศึกษา ต้องยึดหลักว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด และต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาเต็มตามศักยภาพ

1.2 การจัดกระบวนการเรียนรู้ ให้สถานศึกษาจัดทำสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน ฝึกทักษะกระบวนการคิด การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติ ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง จัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้แก่ผู้เรียนและจัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นตลอดเวลาและทุกสถานที่

1.3 การประเมินผู้เรียนโดยพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การร่วมกิจกรรมและการทดสอบ โดยใช้วิธีการที่หลากหลายในการจัดสรรโอกาสเข้าศึกษาต่อและนำผลการประเมินผู้เรียนมาประกอบการพิจารณาด้วย

1.4 การจัดทำสาระหลักสูตร ในส่วนที่เกี่ยวกับปัญหาในชุมชนและนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาร่วมจัดการศึกษา

1.5 ให้สถานศึกษาจัดกระบวนการเรียนรู้ในชุมชน เพื่อส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน

1.6 ให้สถานศึกษาพัฒนาการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ และส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน

1.7 จัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายใน และให้ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และสาธารณชน

1.8 สถานศึกษาต้องได้รับการประเมินคุณภาพอย่างน้อย 1 ครั้งในทุก 5 ปี

2. งานงบประมาณ สถานศึกษามีอำนาจในการบริหารงบประมาณของตนเองและมีอิสระในการบริหารงบประมาณและทรัพยากร

3. งานบุคคล มีอำนาจในการบริหารงานบุคคลของตนเอง

4. งานบริหารทั่วไป มีอำนาจในการบริหารงานทั่วไป

สภาพการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้กล่าวว่า สภาพการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการดำเนินการดังนี้

1. จำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีสถานศึกษาในสังกัดและจำนวนสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ในปีการศึกษา 2549 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีสถานศึกษาในสังกัดมีจำนวน 164 แห่ง จำแนกเป็นเทศบาล 156 แห่ง เมืองพัทยา 1 แห่ง และกรุงเทพมหานคร 1 แห่ง องค์การบริหารส่วนจังหวัด 3 แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบล 3 แห่ง โดยเปิดสอนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีเพียงกรุงเทพมหานครเท่านั้นที่เปิดสอนถึงระดับอุดมศึกษา (วิทยาลัยแพทยศาสตร์และวิทยาลัยก่อการณย์) สำหรับสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เปิดสอนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีจำนวน 981 แห่ง ส่วนใหญ่เปิดสอนระดับก่อนประถมศึกษาและประถมศึกษา และเริ่มมีการขยายถึงระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย มีเทศบาลที่เปิดสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) 2 แห่ง คือ เทศบาลนครนครปฐม และเทศบาลเมืองพระพุทธบาท จังหวัดสระบุรี

นอกจากนี้ มีการจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยมีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดขึ้นเอง 2,774 ศูนย์ และที่รับโอนมาจากกรมพัฒนาชุมชน กรมการศาสนาและจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 14,326 ศูนย์ รวมทั้งสิ้น 17,100 ศูนย์ โดยมีจำนวนเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กรวมจำนวน 750,563 คน

2. จำนวนนักเรียน

จำนวนนักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีจำนวน 597,259 คน ในปีการศึกษา 2540 และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเป็น 699,582 คน ในปีการศึกษา 2543 เพิ่มขึ้น 733,306 คน ในปีการศึกษา 2546 และเพิ่มขึ้นเป็น 759,822 คน ในปีการศึกษา 2549

3. คุณภาพการศึกษา

ผลการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา เมื่อเปรียบเทียบผลการประเมินสถานศึกษาในภาพรวมระดับประเทศกับสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (กรุงเทพมหานคร เทศบาล และเมืองพัทยา) พบว่า สถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีร้อยละของสถานศึกษาที่มีระดับคุณภาพดีสูงกว่าค่าเฉลี่ยร้อยละของสถานศึกษาในภาพรวมทั้งประเทศ (เกณฑ์ระดับดี หมายถึง ค่าเฉลี่ย ของผลการประเมินทั้ง 14 มาตรฐาน มากกว่า 2.50 และไม่มีมาตรฐานใดอยู่ในระดับปรับปรุง)³⁵

³⁵สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, การจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (กรุงเทพฯ: กลุ่มนโยบายส่งเสริมการกระจายอำนาจทางการศึกษา, 2551), 5.

ความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เสริมศักดิ์ พงษ์พานิช ได้กล่าวว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีคุณภาพขึ้นอยู่กับปัจจัย

1) ความเจริญและรายได้ที่สามารถจัดเก็บได้ 2) ความพร้อมของบุคลากรในพื้นที่ 3) ความพร้อมในการมีส่วนร่วมของประชาชน การพิจารณาความพร้อมในการจัดการศึกษาพิจารณาจากลักษณะและการแบ่งกลุ่มขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยกำหนดไว้ในแนวนโยบายการจัดการศึกษาในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระยะ 15 ปี (พ.ศ. 2545 – 2559) ของกระทรวงมหาดไทย ดังนี้

1. ลักษณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

1.1 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดการศึกษาอยู่แล้ว ดำเนินการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 3) พุทธศักราช 2553 โดยเฉพาะการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้แก่ประชาชนในความรับผิดชอบของท้องถิ่นอย่างทั่วถึง ตามความต้องการของประชาชน

1.2 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ยังไม่ได้จัดการศึกษา ดำเนินการจัดบริการทางการศึกษาแก่ประชาชนในความรับผิดชอบของท้องถิ่น ให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 3) พุทธศักราช 2553 และพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ตามความเหมาะสม ความพร้อม และความต้องการของท้องถิ่น ทั้งนี้ ภายใต้การประเมินความพร้อมตามเกณฑ์ที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

2. การแบ่งกลุ่มขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2.1 กลุ่มความพร้อมสูง ควรดำเนินการกิจการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา การศึกษาขั้นพื้นฐาน การส่งเสริมอาชีพ/การศึกษานอกระบบ กิจกรรมเด็ก เยาวชน การกีฬานันทนาการและบำรุงรักษาศิลปะ วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น

2.2 กลุ่มความพร้อมปานกลาง ควรดำเนินการกิจการศึกษาขั้นพื้นฐาน (การศึกษา ระดับก่อนประถมศึกษา) การส่งเสริมอาชีพ/การศึกษานอกระบบ กิจกรรมเด็ก เยาวชน กีฬานันทนาการและบำรุงศิลปะ วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น

2.3 กลุ่มความพร้อมต่างๆ ควรดำเนินการกิจการส่งเสริมอาชีพ/การศึกษานอกระบบ กิจกรรมเด็ก เยาวชน กีฬา นันทนาการ บำรุงศิลปะ วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และร่วมการจัดการศึกษาของรัฐ

3. หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

โดยที่กฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิจัดการศึกษาในระดับใดระดับหนึ่งหรือทุกระดับตามความพร้อม ความเหมาะสม และความต้องการ

ภายในท้องถิ่น กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2547 ซึ่งตามกฎหมายกระทรวง ข้อ 2 กำหนดให้มีเกณฑ์และเงื่อนไขประกอบเกณฑ์การประเมินดังต่อไปนี้

3.1 เกณฑ์การประเมิน ประกอบด้วย

3.1.1 ประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดหรือมีส่วนร่วมจัดการศึกษา

3.1.2 แผนการเตรียมความพร้อมในการจัดการศึกษาหรือแผนพัฒนาการจัดการศึกษาซึ่งแสดงให้เห็นถึงความพร้อมด้านต่างๆ ที่เหมาะสมกับระดับ ประเภท และรูปแบบการศึกษา

3.1.3 วิธีการบริหารและการจัดการศึกษา

3.1.4 การจัดสรรรายได้เพื่อการศึกษ

3.1.5 ระดับและประเภทการศึกษาที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชน

3.1.6 ความเห็นของประชาชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่อความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

3.2 เงื่อนไขประกอบเกณฑ์การประเมิน ประกอบด้วย

3.2.1 การมีรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพียงพอในการจัดการศึกษา

3.2.2 การกระจายอำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สถานศึกษา

3.2.3 การจัดโครงสร้างองค์กรภายในรองรับการบริหารจัดการศึกษา

3.2.4 การมีคณะกรรมการที่ปรึกษาการจัดการศึกษาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

3.2.5 การจัดระบบบริหารงานบุคคลเพื่อการศึกษา

3.3 เงื่อนไขประกอบเกณฑ์การประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีดังนี้

3.3.1 เงื่อนไขบังคับก่อนการขอประเมินความพร้อม

การมีรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพียงพอในการจัดการศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะจัดการศึกษาจะต้องมีรายได้ รวมเงินอุดหนุนทั่วไปและเงินกู้จากรัฐ (ไม่รวมเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ) เฉลี่ย 3 ปีงบประมาณย้อนหลัง (ไม่รวมปีงบประมาณปัจจุบัน) เพียงพอที่จะใช้จัดการศึกษาได้สัมฤทธิ์ผล โดยถือระดับรายได้และลักษณะการจัดการศึกษา ตามที่กำหนดไว้เป็นเกณฑ์ในการพิจารณา

3.3.2 เจ็อนไขบั้งคัปลั้งฝ่านเกณทการประเมึนควมพร้อม

3.3.2.1 การกระจายอำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สถานศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดการศึกษา ควรกระจายอำนาจการบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ให้สถานศึกษาสามารถบริหารจัดการได้อย่างเป็นอิสระสอดคล้องกับนโยบายและมาตรฐานการศึกษาชาติ

3.3.2.2 การจัดโครงสร้างองค์กรภายในรองรับการบริหารจัดการศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องจัดโครงสร้างองค์กรภายในตามความจำเป็นและเหมาะสมเพื่อรองรับการบริหารจัดการศึกษา บริหารจัดการโดยบุคลากรวิชาชีพ และมีจำนวนบุคลากรที่เพียงพอ

3.3.2.3 มีคณะกรรมการที่ปรึกษาในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรจัดให้มีคณะกรรมการที่ปรึกษาในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อทำหน้าที่เสนอแนะนโยบาย แนวทาง มาตรการและมาตรฐานในการบริหารและการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์ประกอบของคณะกรรมการให้คำนึงถึงหลักการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

3.3.2.4 การจัดระบบบริหารงานบุคคลเพื่อการศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรจัดระบบบริหารงานบุคคลให้เป็นมาตรฐานเดียวกับระบบบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาของรัฐ³⁶

4. ปัจจัยความสำเร็จที่ส่งผลต่อการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

จากการศึกษาแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการจัดการศึกษาเบื้องต้น พบว่า Steers ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยซึ่งมีอิทธิพลต่อประสิทธิผลขององค์การโดยจำแนกเป็น 4 ประเภท ดังนี้

1. ลักษณะขององค์การ หมายถึง ลักษณะโครงสร้างองค์การและความสัมพันธ์ระหว่างสายงาน การบังคับบัญชาตามบทบาทหน้าที่และตัวบุคคลในองค์การ ตลอดจนขนาดขององค์การโดยมีความเกี่ยวข้องกับ

- 1.1 การกระจายอำนาจ (decentralization)
- 1.2 ความชำนาญเฉพาะทาง (Specialization)
- 1.3 ความเป็นทางการ (formalization)
- 1.4 ช่วงการบังคับบัญชา (span of control)
- 1.5 ขนาดขององค์การ (organization size)

³⁶เสริมศักดิ์ พงษ์พานิช, “แนวทางการดำเนินงานของกระทรวงมหาดไทยในการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” (เอกสารประกอบการศึกษาอบรมและสัมมนาหลักสูตรสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล กระทรวงมหาดไทย, 2554), 21.

2. ลักษณะของสภาพแวดล้อม มีทั้งสภาพแวดล้อมภายนอก ได้แก่ ความสลับซับซ้อน ความมั่นคง และความไม่แน่นอน เช่น สภาพการณ์ด้านการตลาด เศรษฐกิจ และการเมือง เป็นต้น และสภาพแวดล้อมภายในองค์กร หมายถึง บรรยากาศองค์การ ซึ่งมีผลกระทบต่อการทำงาน ดังนั้น องค์กรที่มีประสิทธิผลผู้บริหารต้องทำความเข้าใจกับสภาพแวดล้อมภายนอกและปรับโครงสร้างและการปฏิบัติให้เข้ากับสถานะที่เป็นอยู่

3. ลักษณะของบุคคลในองค์กร พฤติกรรมของบุคคลในองค์กรมีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานซึ่งจะนำไปสู่ความสำเร็จหรือความล้มเหลวขององค์กร องค์กรที่มีประสิทธิผลต้องสร้างบรรยากาศในการทำงานที่เอื้ออำนวยให้บุคลากรไม่เพียงแต่ทำงานตามหน้าที่ แต่ต้องมีความรับผิดชอบต่อการคิดสร้างสรรค์ที่พัฒนาการทำงานให้ไปสู่เป้าหมายขององค์กร

4. ลักษณะของนโยบายการบริหารและการปฏิบัติ ได้แก่ การกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน และแน่นอน การจัดหาและการใช้ทรัพยากร การสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงาน กระบวนการติดต่อสื่อสาร ภาวะผู้นำและการตัดสินใจ การปรับตัวขององค์กรและการริเริ่มสร้างสรรค์

คัตแทนซ์ (Cuttance) ได้กล่าวถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิผลของสถานศึกษา โดยนำเสนอเพิ่มเติมเกี่ยวกับวัฒนธรรมและบรรยากาศของสถานศึกษาไว้ว่า วัฒนธรรมและบรรยากาศของสถานศึกษาที่เอื้อต่อการพัฒนาจะมีสภาพแวดล้อมและบรรยากาศที่เป็นระเบียบเอื้อต่อการพัฒนา วัฒนธรรมการทำงานที่มีการยอมรับของผู้ปฏิบัติงานที่จะร่วมดำเนินการตามพันธกิจที่เน้นผลสำเร็จ การมุ่งเน้นการแก้ปัญหาและมีความสามัคคี ความร่วมมือ การเห็นพ้อง การสื่อสารของบุคลากรในองค์กรที่ถูกต้อง คล่องตัว นอกจากนั้นยังมีปัจจัยที่สถานศึกษาให้ความสำคัญกับการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ และการติดตามความก้าวหน้าของนักเรียนอย่างเหมาะสม เพื่อนักเรียนจะได้ประโยชน์สูงสุดในการเรียนรู้ จัดหาวัสดุอุปกรณ์การสอนให้สมบูรณ์และเหมาะสม มีการพัฒนานักเรียนเป็นรายบุคคล สำหรับเรื่องภาวะผู้นำถือว่าเป็นปัจจัยสำคัญ ผู้นำควรสามารถคัดเลือกและแต่งตั้งบุคลากรอย่างเหมาะสม มีความเป็นอิสระ ไม่แบ่งพรรคแบ่งพวก สามารถกำกับติดตามกิจกรรมของโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอด้วยตนเอง รู้จักใช้เวลาและพลังงานในการปรับปรุงสถานศึกษา ให้การสนับสนุนและพัฒนาครูอาจารย์ จัดหาทรัพยากรให้เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน และที่สำคัญคือการเป็นผู้นำด้านวิชาการ ปัจจัยภายนอกที่กล่าวถึงคือ การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง³⁷

นอกจากนั้น เฮร์ทลิง (Hertling) ได้ให้ข้อเสนอเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้การเปลี่ยนแปลงนำไปสู่ความสำเร็จและความล้มเหลวในการดำเนินการ พบว่า ปัจจัยที่มีความสำคัญ ได้แก่

³⁷Cuttance, P., *The Contribution of quality assurance reviews to development in school systems* In D.H. Hargreaves and D. Hopkins (eds.), *Development planning for school improvement* (London: Cassell, 1994), 49-68.

1. การเลือกรูปแบบที่เหมาะสมในการดำเนินการปฏิรูป ดังนั้น ทีมงานที่จะออกแบบการดำเนินการจึงมีส่วนสำคัญมาก เพราะจะต้องออกแบบอย่างระมัดระวังบนพื้นฐานของความเป็นจริง และจุดแข็งจุดอ่อนของสถานศึกษา

2. การได้รับความช่วยเหลือจากภายนอก โดยเฉพาะจากหน่วยงานที่ไม่มีผลประโยชน์ใดๆ มีส่วนช่วยในการดำเนินการพัฒนาสถานศึกษาอย่างมาก

3. งบประมาณ อาจเป็นอุปสรรคในการดำเนินการตามรูปแบบที่กำหนด การขาดงบประมาณหรือการไม่ได้งบประมาณสนับสนุนจากรัฐที่เพียงพอสามารถนำไปสู่การสูญเสียบุคลากร ขาดการสนับสนุนการปฏิรูปและในที่สุดก็อาจทำให้การปฏิรูปล้มเหลว

4. ภาวะผู้นำที่เข้มแข็ง สถานศึกษาหลายแห่งที่ล้มเหลวเนื่องจากผู้บริหารไม่ได้สนับสนุน ผู้ปฏิบัติงานให้ดำเนินงานสอดคล้องกับเป้าหมายและรูปแบบการปฏิรูป และยังขาดภาวะผู้นำที่ดี

5. การยอมรับของครูในการปฏิรูป ครูอาจรู้สึกว่าคุณบังคับให้เปลี่ยนแปลง หรือยอมรับนวัตกรรมและเทคโนโลยีต่างๆ ครูมองว่าการปฏิรูปเป็นสิ่งที่ผู้คนมักคลั่งไคล้แต่ไม่มีผลอะไรยั่งยืน ครูจึงไม่ทุ่มเทในการดำเนินการ

6. การต่อต้านจากนักเรียน การเปลี่ยนแปลงหลักสูตรอย่างรวดเร็ว ผู้นำจะได้รับการสนับสนุนหากมีการสื่อสารอย่างชัดเจนกับนักเรียน ผู้ปกครอง และสมาชิกของชุมชน

7. การดำเนินการตามรูปแบบที่กำหนดจากภายนอก ทำให้ผู้บริหารและครูไม่ได้รู้สึกว่าคุณเขามีอำนาจที่จะจัดสรรทรัพยากร หรือทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญในการดำเนินการของสถานศึกษาอย่างแท้จริง³⁸

มอร์เฮด และ กริฟฟิน (Moorhead and Griffin) ได้ระบุถึงปัจจัยในการดำเนินการเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาองค์กรประสบความสำเร็จว่า ปัจจัยเหล่านี้ ได้แก่

1. การดำเนินการให้เป็นภาพรวม ผู้บริหารต้องพิจารณาในภาพรวมขององค์การเพราะระบบย่อยขององค์การนั้นต่างมีความสัมพันธ์กัน การมองภาพรวมจะทำให้เข้าใจวัฒนธรรมทั้งระบบ เห็นการประสานร่วมมือระหว่างบุคคล งาน โครงสร้าง และระบบสารสนเทศ

2. ความมั่นใจในการสนับสนุนของผู้บริหารระดับสูง การสนับสนุนของผู้บริหารระดับสูงเป็นปัจจัยสำคัญต่อความสำเร็จของการเปลี่ยนแปลง ทั้งนี้เพราะความร่วมมือในองค์กรที่มีพลังต้องอาศัยกลไกการควบคุมและกลไกการแก้ปัญหาที่มีประสิทธิภาพของผู้บริหารระดับสูง

3. การสนับสนุนให้เกิดการมีส่วนร่วม ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการต่อต้านการควบคุมและการใช้อำนาจ สามารถแก้ไขได้ด้วยการขยายความร่วมมือในการวางแผนการเปลี่ยนแปลงโดยให้โอกาสแก่บุคลากรให้มีสิทธิ์มีเสียงในการเปลี่ยนแปลง

³⁸Hertling, E., **Implementing whole-school reform**, accessed February 16, 2015, available from <http://www.cumberland.k12.il.us/DecemberMinutesCUSD#77>

4. ส่งเสริมการสื่อสารในระบบเปิด การสื่อสารอย่างเปิดเผยเป็นปัจจัยสำคัญในการลดการต่อต้านการเปลี่ยนแปลง ซึ่งโดยทั่วไปในระหว่างการเปลี่ยนแปลงผู้ปฏิบัติงานจะเกิดความไม่มั่นใจ มีความคลุมเครือ และพยายามแสวงหาข้อมูลเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลง และหากขาดข้อมูลอาจทำให้เกิดช่องว่างและอาจเกิดข้อมูลที่ไม่เหมาะสม ซึ่งจะเป็นอันตรายต่อกระบวนการเปลี่ยนแปลง

5. การให้รางวัลแก่ผู้ที่สนับสนุน การให้รางวัลแก่ผู้ที่สนับสนุนการเปลี่ยนแปลง ซึ่งอาจเป็นการยกย่อง ชมเชย หรือการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งที่เหมาะสม จะเป็นพลังผลักดันที่ทำให้การเปลี่ยนแปลงได้รับการสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง และดำรงอยู่ตลอดไป³⁹

เฮลีย์ (Healy) ได้เสนอว่าการบริหารจัดการและการสนับสนุนการเปลี่ยนแปลงในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาขึ้นอยู่กับปัจจัย 6 ประการ คือ

1. การสร้างวิสัยทัศน์ เป็นสิ่งสำคัญที่บุคลากรจะร่วมรับรู้และตกลงเกี่ยวกับวิสัยทัศน์และวัตถุประสงค์ขององค์กรซึ่งจะมีส่วนสนับสนุนการวางแผน

2. การวางแผนการเปลี่ยนแปลง การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นต้องสามารถตอบสนองความต้องการเปลี่ยนแปลงตามแรงกดดันของสถานศึกษา

3. การเริ่มดำเนินการและการเสริมพลังจูงใจ การเปลี่ยนแปลงในระยะแรกๆ เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบที่ไม่แน่นอนและความกังวลใจ แต่การดำเนินการให้ประสบผลสำเร็จในระยะต่อมาจะเพิ่มกำลังใจในการทำงาน

4. การพัฒนาบุคลากรและการสนับสนุนด้านทรัพยากร เป็นปัจจัยที่ช่วยสนับสนุนในการดำเนินการอย่างต่อเนื่องไปได้

5. การกำกับติดตามและการจัดการกับปัญหา จะมีส่วนผลักดันและสนับสนุนให้เกิดความสำเร็จเป็นที่ยอมรับได้

6. การปรับโครงสร้าง/การจัดองค์การใหม่ ในการเปลี่ยนแปลงอาจจำเป็นที่บุคคลแต่ละคนจะต้องเปลี่ยนแปลงวิถีคิดและการปฏิบัติ ซึ่งการเปลี่ยนแปลงที่เป็นผลตามมา คือการปรับโครงสร้างหรือการจัดองค์การใหม่⁴⁰

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ได้ร่วมกับการส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ดำเนินโครงการคัดเลือกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดีเด่นด้านการศึกษา เพื่อยกย่องเชิดชูเกียรติองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีผลการจัดการศึกษาดีเด่น โดยให้ได้รับรางวัลดีเด่นและ

³⁹Moorhead, G. and Griffin R.W., **Organization behavior: managing people and organization**, 5th ed. (Boston: Houghton Mifflin, 1998), 145.

⁴⁰Healy, M. BS 5750 and beyond in a secondary school: A change for the best. In C. Parsons (ed.), **Quality improvement in education** (London: David Fulton, 1994), 68-69.

รางวัลชมเชย ทั้งนี้ได้จำแนกเป็น 2 กลุ่ม คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีโรงเรียนในสังกัด และ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ไม่มีโรงเรียนในสังกัด

จากการศึกษาวิเคราะห์เอกสารที่นำเสนอผลงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดีเด่น ด้านการศึกษา พบว่า การดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดีเด่นด้านการศึกษา มีจุดเด่นที่ อาจจัดเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดังนี้

1. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีโรงเรียนในสังกัด ได้แก่ เทศบาลที่มีโรงเรียนในความดูแล พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ ได้แก่

ด้านการบริหารจัดการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดีเด่นได้กำหนดวิสัยทัศน์ในการจัดการศึกษาอย่างชัดเจน พัฒนาเด็กและเยาวชนให้ตอบสนองวิสัยทัศน์การพัฒนาท้องถิ่น มีแผนเชิงรุกในการจัดการศึกษา เน้นการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยเปิดโอกาสให้ฝ่ายต่างๆ มีส่วนในการให้ข้อมูล และแสดงความคิดเห็นซึ่งทำให้ผู้ที่เกี่ยวข้องมีความรู้สึกเป็นเจ้าของ มีการแสวงหาและพัฒนาทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด นอกจากนี้ยังมีการบริหารงานแบบองค์รวมและเป็นระบบ เน้นการอนุรักษ์วัฒนธรรมและการพัฒนาเทคโนโลยี มีการพัฒนาโดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาคนและสังคมโดยรวม และการสร้างชุมชนเข้มแข็งโดยใช้ทุนทางสังคมรวมทั้งพัฒนาคนแบบองค์รวม และเตรียมความพร้อมด้านเทคโนโลยี

ด้านการประสานงาน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถประสานงานกับหน่วยงานต่างสังกัดได้เป็นอย่างดี รวมทั้งการได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานทั้งภายในและภายนอกประเทศ ซึ่งเป็นการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ไม่มีโรงเรียนในสังกัด ซึ่งได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาลที่ไม่มีโรงเรียนในสังกัดและองค์การบริหารส่วนตำบล พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ ได้แก่

ด้านการบริหารจัดการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดีเด่นให้ความสำคัญกับการศึกษา กำหนดวิสัยทัศน์ไว้อย่างชัดเจน โดยมุ่งเน้นการส่งเสริมสนับสนุนเพื่อไปสู่การเรียนรู้ตลอดชีวิตและสังคมแห่งการเรียนรู้ กำหนดแผนยุทธศาสตร์ในการส่งเสริมการจัดการศึกษาไว้ในแผนพัฒนาการศึกษา โดยให้ประชาชนทุกกลุ่มเข้ามามีส่วนร่วม เน้นการบริหารแบบมีส่วนร่วมทุกภาคส่วนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยได้รับความร่วมมือร่วมใจและการสนับสนุนจากชุมชน องค์กรต่างๆ ในท้องถิ่นและสถานศึกษา รวมทั้งมีการระดมทรัพยากรจากภายนอกมาใช้ประโยชน์ในการจัดการศึกษา มีการจัดสรรงบประมาณจำนวนมากสนับสนุนการจัดการศึกษาของสถานศึกษา การจัดการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย

ด้านการประสานงาน มีการระดมความร่วมมือจากหน่วยงานต่างๆ มาใช้ประโยชน์เพื่อการศึกษา โดยสร้างเครือข่ายความร่วมมืออย่างกลมกลืนกับหน่วยงานต่างๆ ทั้งสำนักงานเขต

พื้นที่การศึกษากิจกรรมพัฒนาชุมชนใช้พลังประชาชนร่วมสร้างความพร้อมในการถ่ายโอนสถานศึกษา บุคลากรที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมเรียนรู้กระบวนการถ่ายโอนสถานศึกษาร่วมเตรียมความพร้อม ร่วมจัดทำแผนงานและกิจกรรมการถ่ายโอนสถานศึกษา มีการสร้างความเข้าใจกับประชาชนและ ประชาสัมพันธ์แผนการถ่ายโอนสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง และผู้บริหารเทศบาลทุกคนเป็นกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อประสานการปฏิบัติงานการศึกษาร่วมกับสถานศึกษา⁴¹

ความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา เป็นระบบที่สถานศึกษาร่วมกับ ชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ภายใต้การกำกับ ดูแลและสนับสนุนส่งเสริมของหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อสร้างความมั่นใจที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของหลักวิชา ข้อมูลหลักฐาน ที่ตรวจสอบได้ และการมีส่วนร่วม ของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องว่า ผู้เรียนทุกคนจะได้รับบริการด้านการศึกษาที่มีคุณภาพจากสถานศึกษา เพื่อพัฒนาความรู้ ความสามารถและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่กำหนดในมาตรฐานหลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

การประกันคุณภาพการศึกษาจัดเป็นกิจกรรม ที่จำเป็นต้องดำเนินงานเพื่อประกันว่าคุณภาพ ของการศึกษาได้รับการดำรงไว้ และส่งเสริมเพิ่มประสิทธิภาพ รวมถึงกิจกรรมหรือแนวปฏิบัติใดๆ ที่ หากได้ดำเนินการตามระบบและแผนที่วางไว้แล้วจะทำให้เกิดความมั่นใจว่าจะได้ผลผลิตของการศึกษา ที่มีคุณภาพตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่กำหนดไว้

ความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 3) พุทธศักราช 2553 ได้ให้ความสำคัญของการ ประกันคุณภาพการศึกษาทุกระดับโดยกำหนดให้เป็นหมวดหนึ่งในพระราชบัญญัติ คือหมวดที่ 6 เรื่อง มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา ตั้งแต่มาตรา 47 – 51 โดยเฉพาะในมาตรา 47 ระบุว่าให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วยระบบการประกันคุณภาพภายในและระบบการประกันคุณภาพภายนอก และมาตรา ระบุว่า ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของการกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้อง ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่ เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาและเพื่อรองรับ การประกันคุณภาพภายนอก

⁴¹สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดีเด่นด้านการศึกษา (กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค, 2551), 27.

วัตถุประสงค์การประกันคุณภาพการศึกษา

1. เพื่อให้สถานศึกษาได้พัฒนาคุณภาพของผลผลิตทางการศึกษา และประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง
2. เพื่อให้สังคมมั่นใจเกี่ยวกับผลผลิตและบริการของสถานศึกษา
3. เพื่อให้หน่วยงานต้นสังกัดจัดสรรงบประมาณได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมตามความเป็นจริง ตามภารกิจที่สถานศึกษาดำเนินการ
4. เพื่อให้ข้อมูลแก่ผู้ที่สนใจสมัครเข้าศึกษาในสถานศึกษาเกี่ยวกับคุณภาพของนักเรียน และประชาชนทั่วไปเกี่ยวกับการบริการ
5. เพื่อให้ข้อมูลแก่ผู้ปกครอง ผู้จ้าง รัฐบาล เกี่ยวกับกลไกในการดำเนินงานของสถานศึกษา ตลอดถึงส่วนงานในสังกัด
6. เพื่อให้เกิดความโปร่งใสในกระบวนการจัดการศึกษาแก่ประชาชน โดยเฉพาะการนำเงินภาษีอากรของประชาชนมาใช้⁴²

หลักการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ ได้เสนอหลักการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา มีหลักการสำคัญมีดังนี้

1. คุณภาพการศึกษาในบริบทของการประกันคุณภาพจะเน้นการสร้าง ความพึงพอใจให้กับผู้บริโภคทั้งภายในและภายนอกคุณภาพภายใน หมายถึง ความรู้ ความสามารถ และคุณลักษณะของผู้เรียนที่สร้างความพึงพอใจให้กับผู้รับช่วงต่อในทุกขั้นตอนของกระบวนการผลิต หรือทุกระดับชั้นเรียนคุณภาพภายนอก หมายถึง ความพึงพอใจในเชิงเศรษฐกิจและสังคมระดับมหัพภาค ซึ่งหมายถึง ความรู้ความสามารถและ คุณลักษณะของผู้เรียนที่จำเป็นต่อความอยู่รอด และการสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจการเมืองและวัฒนธรรมของ ประเทศชาติ ในการแข่งขันทางธุรกิจ การค้าและทางเทคโนโลยี ระดับภูมิภาคและระดับโลก
2. การประกันคุณภาพการศึกษาเป็น ยุทธศาสตร์เชิงรุกที่เน้นการวางแผนและเตรียมการป้องกันล่วงหน้าก่อนที่ปัญหาจะเกิดขึ้นไม่ใช่การแก้สถานการณ์เฉพาะหน้าเพื่อตอบสนองต่อปัญหาที่เกิดขึ้นแล้ว
3. การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นการสร้างความมั่นใจที่ตั้งอยู่บนรากฐานของหลักวิชา หลักฐานข้อเท็จจริงที่สามารถตรวจสอบได้ กระบวนการวิเคราะห์และประมวลผลที่เป็นวิทยาศาสตร์ หลักตรรกะ และความสมเหตุสมผล

⁴²ราชกุมารี ดูเบย์, “สมรรถนะของผู้บริหารกับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองท้องถิ่น กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1” (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2554), 35.

4. การตรวจสอบ การวัดและประเมินผลในบริบทของการประกันคุณภาพ มีจุดประสงค์สำคัญเพื่อให้ได้มาเพื่อข้อมูลย้อนกลับสำหรับใช้ในการวางแผนเพื่อการปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่อง มีใช้การจับผิด หรือการตัดสินให้รางวัลหรือลงโทษ

5. คุณภาพของการออกแบบและกระบวนการทำงานเป็นองค์ประกอบสำคัญที่นำไปสู่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

6. การประกันคุณภาพการศึกษาเน้นความสำคัญของการสร้างความรู้ ทักษะ และความมั่นใจ แก่บุคลากรที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอก สถานศึกษา เพื่อสร้างโอกาสให้เกิด การมีส่วนร่วม อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

7. การประกันคุณภาพการศึกษาให้ความสำคัญต่อการประสานสัมพันธ์ภายในระหว่างหน่วยงานทางการศึกษาทุกระดับและการร่วมมือ ของหน่วยงานและองค์กรต่างๆ ในเขตพื้นที่ การศึกษา และภูมิภาค

8. ภาวะความเป็นผู้นำและความเอาใจจริงเอจิงของผู้บริหารสถานศึกษา และการกระจายอำนาจความรับผิดชอบที่เหมาะสม เป็นปัจจัย สำคัญ ของการประกันคุณภาพการศึกษา⁴³

การดำเนินการประกันคุณภาพภายใน ประกอบด้วยขั้นตอนหลัก 4 ขั้นตอน คือ

1. การวางแผน (plan) โดยเริ่มตั้งแต่ขั้นตอนแรกที่สำคัญคือการกำหนดเป้าหมายการจัด อันดับความสำคัญของเป้าหมาย กำหนดแนวทางการดำเนินงานหรือวิธีปฏิบัติงาน กำหนดระยะเวลา การกำหนดงบประมาณ และการกำหนดผู้รับผิดชอบ

2. การปฏิบัติตามแผน (do) ได้แก่ การส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรทุกคนทำงานอย่าง มีความสุข จัดสิ่งอำนวยความสะดวก สนับสนุนทรัพยากรเพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมี ประสิทธิภาพ กำกับ ติดตาม (monitoring) ทุกระดับ และให้การนิเทศ

3. การตรวจสอบประเมินผล (check) ได้แก่ การวางกรอบการประเมิน จัดหาหรือจัดทำ เครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การแปลความหมาย และการตรวจสอบและ ปรับปรุงคุณภาพการประเมิน

4. การนำผลการประเมินมาปรับปรุงงาน (action) ได้แก่ การปรับปรุงการปฏิบัติงานของ ผู้บริหารและบุคลากร การวางแผนในระยะต่อไป รวมทั้งการจัดทำข้อมูลสารสนเทศ

⁴³รุ่งนภา แดงดี, “การดำเนินการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมของสถาบันการอาชีวศึกษา ภาคกลาง 1 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในทัศนะของผู้บริหาร กรรมการ สภา สถาบัน สถานประกอบการและชุมชน” (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาพัฒนาอาชีวศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2557), 22.

3. การวิจัยเชิงอนาคตเทคนิค EDFR

3.1 ความหมายการวิจัยเชิงอนาคตเทคนิค EDFR

บุญมี พันธุ์ไทย ได้ให้ความหมาย เทคนิคการวิจัยแบบ EDFR ว่าเป็นการพัฒนาขึ้นโดยผสมผสานเทคนิคการวิจัยแบบ EFR (Ethnographic Futures Research) กับเดลฟาย (Delphi) ขั้นตอนของ EDFR ก็คล้ายกันกับ Delphi แต่ปรับปรุงวิธีให้ยืดหยุ่นและเหมาะสมมากขึ้น โดยรอบแรกจะใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบ EFR หลังจากการสัมภาษณ์รอบแรก ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์และสังเคราะห์แล้วสร้างเครื่องมือ ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสอบถามโดยให้ผู้เชี่ยวชาญตอบตามรูปแบบของเดลฟายเพื่อกรองความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อหาฉันทามติ ทำประมาณ 2-3 รอบ แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์แนวโน้มที่มีความเป็นไปได้มากและสอดคล้องทางความคิดเห็นระหว่างกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ เพื่อสรุปเป็นอนาคตภาพ⁴⁴

วิโรจน์ สารรัตน์ะ กล่าวว่า การวิจัยอนาคตด้วย EDFR เป็นระเบียบวิธีวิจัยในการคาดการณ์อนาคต (research technique) เป็นทั้งเทคนิคการสื่อสารระหว่างผู้เชี่ยวชาญ (communicating process) ซึ่งผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่มักไม่มีเวลาว่างที่จะมานั่งแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยตรง เทคนิคการวิจัยแบบ EDFR และ Delphi จะเปิดโอกาสให้ผู้เชี่ยวชาญได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ความเชี่ยวชาญระหว่างกันและกัน การแบ่งช่วงเวลานักอนาคตนิยมแบ่งช่วงเวลาออกเป็น 4 เวลา คือ ช่วงเวลา 5 ปี เป็นการทำนายหรือวางแผนระยะกระชั้นชิด เป็นการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า เป็น immediate problem solving ,immediate forecasting, immediate planning ช่วงประมาณ 5-10 ปี เป็นการทำนายหรือการวางแผนระยะสั้น (short range forecasting, short range planning) ช่วงประมาณ 10-15 ปี ไปจนถึง 20 ปี เป็นระยะปานกลาง middle range forecasting หรือ planning เป็นการศึกษาอนาคตของสังคมหรือวัฒนธรรมของหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่ง ช่วงระยะ 20 หรือ 25 ปี ขึ้นไป เป็นการวิจัยอนาคตระยะยาว ข้อมูลที่ได้หรือผลที่ได้ อาจจะขาดแรงจูงใจ⁴⁵

สุบัน มุขระโกษา กล่าวถึงเทคนิคการวิจัยแบบ EDFR พัฒนาโดยผสมเทคนิคการวิจัยแบบ EFR (Ethnographic Futures Research) กับการวิจัยแบบเดลฟาย (Delphi) ขั้นตอนของ EDFR จะมีลักษณะคล้ายกับ Delphi แต่ปรับปรุงให้ยืดหยุ่นมากขึ้น ซึ่งมีขั้นตอนดังต่อไปนี้ กำหนดและเตรียมตัวกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ การเตรียมตัวกลุ่มผู้เชี่ยวชาญก็ยิ่งมีความจำเป็น เพราะผู้เชี่ยวชาญอาจมองไม่เห็นความสำคัญของการวิจัยหรืออาจไม่มีเวลาให้ผู้วิจัยได้เต็มที่ ผู้วิจัยจึงจำเป็นต้องติดตามกับ

⁴⁴บุญมี พันธุ์ไทย, **เทคนิคการวิจัยแบบ EDFR (Ethnographic Delphi Futures Research)** (กรุงเทพฯ: ภาควิชาการประเมินและการวิจัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2553), 2.

⁴⁵วิโรจน์ สารรัตน์ะ, **ปฏิบัติการวิจัยอนาคตด้วย EDFR** (กรุงเทพฯ: อักษราพิพัฒน์, 2557), 1.

ผู้เชี่ยวชาญเป็นการส่วนตัว อธิบายถึงจุดมุ่งหมายขั้นตอนต่างๆ ของการวิจัย เวลาที่ต้องใช้ โดยประมาณ และประโยชน์ของการวิจัย ย้ำถึงความจำเป็นและความสำคัญของการใช้ผู้เชี่ยวชาญ เปิดโอกาสให้ผู้เชี่ยวชาญได้มีเวลาเตรียมตัวเตรียมข้อมูล จัดระบบข้อมูล และความคิดล่วงหน้า ช่วยให้ผู้วิจัยได้ข้อมูลที่น่าเชื่อถือเพิ่มขึ้น สัมภาษณ์ การสัมภาษณ์มีลักษณะและขั้นตอนคล้ายกับ EFR แต่ EDFR จะมีความยืดหยุ่นมากกว่า คือ ผู้วิจัยสามารถเลือกรูปแบบการสัมภาษณ์ที่จะสนองตอบต่อ จุดมุ่งหมาย เวลา งบประมาณ และสถานการณ์ของการวิจัยได้ คือ อาจยึดตามรูปแบบของ EFR หรือ อาจจะเลือกสัมภาษณ์เฉพาะแนวโน้มที่ผู้เชี่ยวชาญคาดว่าจะเป็นไปได้และน่าจะเป็น โดยไม่คำนึงถึง ว่า แนวโน้มเหล่านี้จะเป็นไปในทางดีหรือร้าย เพราะในการทำ EDFR รอบที่สองและสาม ถ้าหากผู้วิจัย สนใจที่จะแยกศึกษาอนาคตภาพทั้ง 3 ตามแบบ EFR ผู้วิจัยก็สามารถทำได้โดยการออกแบบ แบบสอบถามที่จะช่วยให้ได้อนาคตภาพทั้ง 3 ภาพ อย่างเป็นระบบได้ วิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญมาวิเคราะห์และสังเคราะห์เพื่อสร้างเป็นเครื่องมือสำหรับ ทำเดลฟาย⁴⁶

3.2 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยเทคนิค EDFR

วีโรจน์ สารรัตน์ การใช้เทคนิค EDFR (Ethnographic Delphi Futures Research) เพื่อการวิจัยมีขั้นตอนต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. เริ่มจากกำหนดและติดต่อผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Dept Interview) ในการทำ EDFR รอบที่ 1 และเพื่อตอบแบบสอบถามโดยใช้เทคนิคเดลฟายในการทำ EDFR รอบที่ 2 และ 3
2. EDFR รอบที่ 1 ใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกในกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อให้ได้แนวโน้มที่ผู้เชี่ยวชาญคาดว่าเป็นไปได้และ/หรือควรจะเป็น ภายใต้ภาพอนาคตของโลก และประเทศไทย และระบบราชการไทยในอีก 10 ปีข้างหน้าในด้านที่เป็นไปได้มากที่สุด
3. นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์และสังเคราะห์เป็นประเด็นต่างๆ ในทุกประเด็นที่ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ความเห็น เพื่อนำประเด็นเหล่านั้นไปใช้ในการเก็บข้อมูลด้วยเทคนิคเดลฟายในการ ทำ EDFR รอบที่ 2
4. EDFR รอบที่ 2 ใช้เทคนิคเดลฟายโดยการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ เพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิ (กลุ่มเดิม) พิจารณาประเมินค่าโอกาสความเป็นไปได้และ/หรือควรจะเป็นของประเด็นต่างๆ ที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก

⁴⁶สุบัน มุขระโกษา, การวิจัยอนาคตด้วย เทคนิค EDFR (ขอนแก่น: สำนักทะเบียนและ ประมวลผล มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ, 2557), 1.

5. นำผลที่ได้จากแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูล ตรวจสอบความสอดคล้องของคำตอบด้วยวิธีการเชิงสถิติเพื่อแสดงตำแหน่งค่ามัธยฐาน ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ และค่าร้อยละ (Percentile) เพื่อนำข้อมูลที่ได้จัดทำเป็นแบบสอบถามให้ผู้ทรงคุณวุฒิสำหรับการทำ EDFR รอบที่ 3

6. EDFR รอบที่ 3 ในกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ (กลุ่มเดิม) โดยการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ ผู้ทรงคุณวุฒิจะได้รับข้อมูลป้อนกลับเชิงสถิติ (Statistical feedbacks) ที่เป็นของกลุ่มรวมและคำตอบของตนเอง เพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิทราบความเหมือนหรือความแตกต่างในแต่ละคำตอบภายในกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิและให้ผู้ทรงคุณวุฒิแต่ละท่านได้ทบทวนคำตอบของตนเองอีกครั้ง

7. นำมาวิเคราะห์ข้อมูล ตรวจสอบความสอดคล้องของคำตอบด้วยวิธีการเชิงสถิติเพื่อแสดงตำแหน่งของค่าต่ำสุด สูงสุด ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่ามัธยฐาน และค่าร้อยละอีกครั้ง⁴⁷

จุมพล พลภูภัทรชีวิน กล่าวถึงขั้นตอนการทบทวน EDFR ซึ่งอาจสรุปได้เป็นขั้นตอน ดังนี้

1. การกำหนดและเตรียมตัวกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งเป็นส่วนสำคัญมาก เพราะผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ให้ข้อมูลที่น่าเชื่อถือ ผู้วิจัยต้องติดตามกลุ่มผู้เชี่ยวชาญเป็นการส่วนตัว อธิบายจุดมุ่งหมายขั้นตอนต่างๆ ของการวิจัย เวลาที่ใช้โดยประมาณ และประโยชน์ของการวิจัย ย้ำถึงความจำเป็นและความสำคัญของผู้เชี่ยวชาญ

2. สัมภาษณ์ (EDFR รอบที่ 1) ลักษณะการสัมภาษณ์และขั้นตอนคล้ายกับ EFR แต่ EDFR มีความยืดหยุ่นมากกว่า ผู้วิจัยสามารถที่จะเลือกรูปแบบการสัมภาษณ์รอบที่ 1 อาจยึดรูปแบบ EFR กล่าวคือ เริ่มสัมภาษณ์จาก ภาพอนาคตทางที่ดี (Optimistic Realistic Scenario) ภาพอนาคตทางที่ไม่ดี (Pessimistic Realistic Scenario) ภาพอนาคตที่มีความเป็นไปได้มากที่สุด ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญคิดในหลายแง่มุม ซึ่งเป็นการมองในแง่บวกก่อน แล้วจึงพิจารณาในแง่ลบ และความเป็นไปได้มากที่สุด นอกจากนั้นการสัมภาษณ์แบบ EDFR มีความยืดหยุ่นมาก หากผู้วิจัยต้องการข้อมูลเพิ่มเติมก็สามารถสัมภาษณ์ในประเด็นต่างๆ ที่ต้องการได้ โดยการผนวกเข้ากับการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญลำดับต่อไป หรืออาจแบ่งการสัมภาษณ์เป็นช่วงๆ ก็สามารทำได้

3. วิเคราะห์/สังเคราะห์ข้อมูล ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญมาวิเคราะห์และสังเคราะห์เพื่อเขียนแนวโน้มในแบบสอบถาม

4. สร้างเครื่องมือ การสร้างเครื่องมือถือว่าเป็นขั้นตอนที่สำคัญและยากที่สุดของการวิจัยด้วยเทคนิคนี้ คือ นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญทุกคนมารวมกัน ตัดทอนข้อความที่ซ้ำกันหรือตัดส่วนที่เกินไปจากกรอบของการวิจัยที่กำหนดไว้ออกไป โดยการหาถ้อยคำที่ครอบคลุมข้อความทั้งหมด ทั้งนี้ผู้วิจัยได้พยายามรักษาถ้อยคำของผู้ให้สัมภาษณ์ไว้ให้มากที่สุด การเขียนควรเป็นภาษาที่สั้น กระชับ โดยพยายามรักษาความหมายเดิมของผู้เชี่ยวชาญให้มากที่สุด เขียนแนวโน้มเพียงประเด็นเดียวใน 1 ข้อ ป้องกันมิให้ผู้เชี่ยวชาญเกิดความสับสนในประเด็นนั้นๆ

⁴⁷วิโรจน์ สารรัตน์, **ปฏิบัติการวิจัยอนาคตด้วย EDFR** (กรุงเทพฯ: อักษราพิพัฒน์, 2557), 3.

5. ทำ EDFR รอบที่ 2, 3 การนำแบบสอบถามไปสอบถามผู้เชี่ยวชาญ และนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ด้วยสถิติพื้นฐาน เพื่อทำการจำแนกข้อมูล หาฉันทามติ (Consensus) ในการทำ EDFR รอบที่ 2 และ 3 ในรอบนี้ผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านจะได้รับรู้ข้อมูลป้อนกลับเชิงสถิติ (Statistical Feedbacks) เป็นของกลุ่มโดยรวมโดยหาค่าร้อยละ ค่ามัธยฐาน (Median) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) ของกลุ่ม ผนวกด้วยคำตอบเดิมของตนเอง แล้วขอให้ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนพิจารณาตอบใหม่ จำนวนรอบของการทำวิจัย EDFR ขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายงบประมาณ เวลา และกำลังคนของการวิจัย ทั้งนี้พิจารณาจากคำตอบที่ได้ว่ามีความเป็นเอกพันธ์แล้วหรือยัง มี Homogeneity ของคำตอบหรือมีฉันทามติ (Consensus) ของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่ครอบคลุมเรื่องที่ศึกษามากพอแล้วหรือยัง

6. เขียนภาพอนาคต การนำผลการตอบแบบสอบถามของผู้เชี่ยวชาญมาวิเคราะห์ผลตามเกณฑ์ที่กำหนด ซึ่งโดยทั่วไปถือตามเกณฑ์ที่มีแนวโน้มความเป็นไปได้ค่อนข้างสูง กล่าวคือค่ามัธยฐาน (Median) ที่ 3.5 ขึ้นไป และพิจารณาความสอดคล้องของคำตอบ โดยพิจารณาจาก Interquartile Range (Q3-Q1) ไม่เกิน 1.5 การเขียนภาพอนาคตไม่เขียนเป็นวิชาการมากไป คือ คนทั่วไปอ่านแล้วเข้าใจได้ง่าย⁴⁸

โดยสรุปงานวิจัยอนาคต EDFR เป็นเทคนิคการวิจัยที่มุ่งตอบสนองจุดมุ่งหมายและ ความเชื่อพื้นฐานของการวิจัยอนาคตมากที่สุดวิธีหนึ่งในปัจจุบัน เป็นการวิจัยที่รวมเอาเทคนิค EFR และ Delphi เข้าด้วยกัน ขั้นตอนต่างๆ ของ EDFR คล้ายกับ Delphi โดยขั้นตอนแรกเป็นการสัมภาษณ์แบบ EFR และนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ สังเคราะห์ แล้วสร้างเป็นเครื่องมือ ซึ่งส่วนใหญ่มักจะเป็นแบบสอบถามแล้วส่งไปให้ผู้เชี่ยวชาญเพื่อหาฉันทามติ (Consensus) ซึ่งมักจะทำ 2-3 รอบ หลังจากนั้นนำคำตอบที่ได้มาวิเคราะห์ เพื่อหาแนวโน้มที่มีความเป็นไปได้มากและมีความสอดคล้องทางความคิดระหว่างกลุ่มผู้เชี่ยวชาญเพื่อสรุปและเขียนเป็นภาพอนาคต

⁴⁸จุมพล พลภูภัทรชีวิน, การวิจัยอนาคตด้วย EDFR (ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2554), 19.

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4.1 งานวิจัยที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาของเทศบาล

พัทธนันท์ ปรีชาพรประเสริฐ ได้วิจัยการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของเทศบาลในจังหวัดสระบุรี เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเฉพาะด้านงบประมาณของเทศบาลในจังหวัดสระบุรีและเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาด้านงบประมาณของเทศบาลในจังหวัดสระบุรี ผลการวิจัยพบว่า การวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาด้านงบประมาณของเทศบาล ในจังหวัดสระบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาตามรายด้านพบว่าด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ พบว่า บุคลากรของเทศบาล ในจังหวัดสระบุรีมีความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาด้านงบประมาณของเทศบาลในจังหวัดสระบุรี อยู่ในระดับน้อย ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม พบว่า บุคลากรของเทศบาล ในจังหวัดสระบุรีมีความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาด้านงบประมาณของเทศบาล ในจังหวัดสระบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ พบว่า บุคลากรของเทศบาลในจังหวัดสระบุรีมีความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ด้านงบประมาณของเทศบาล ในจังหวัดสระบุรี ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ด้านงบประมาณ ในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาด้านงบประมาณของเทศบาล ในจังหวัดสระบุรี ผลปรากฏว่าบทบาทหน้าที่ในเทศบาล พบว่า บุคลากรเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาด้านงบประมาณของเทศบาลในจังหวัดสระบุรี ในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ขนาดของเทศบาล พบว่า บุคลากรเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาด้านงบประมาณของเทศบาล ในจังหวัดสระบุรี ในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05⁴⁹

สมหมาย เรืองรัตน์ ได้วิจัยการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประสิทธิภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลวัดศรีสมบุญเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ผลการวิจัยพบว่า สภาพการจัดการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลวัดศรีสมบุญ พบว่า วุฒิกการศึกษาของครูไม่ตรงกับวิชาที่สอน ครูต้องแบกรับภาระงานมากทั้งการจัดการเรียนการสอนและงานด้านอื่นๆ กระบวนการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรไม่ตอบสนองต่อท้องถิ่นและผู้เรียน การพัฒนาประสิทธิภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลวัดศรีสมบุญ ในระบบการบริหารงานบุคคล ระบบการบริหารงานวิชาการ ระบบการบริหารงานทั่วไป และระบบการบริหารงานงบประมาณ โดยกระบวนการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเน้นหลักธรรมาภิบาล มีความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ ส่งผลให้โรงเรียนมีรูปแบบและ

⁴⁹พัทธนันท์ ปรีชาพรประเสริฐ, “การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของเทศบาลในจังหวัดสระบุรี” (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์, 2552), 71-108.

แนวทางการพัฒนาโดยการวางแผนกำลังคนให้มีความเหมาะสมกับงาน มีการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาและนักเรียนให้เกิดกระบวนการเรียนรู้และสามารถพัฒนาตนเองในด้านการวินิจฉัย การตัดสินใจ ความรอบรู้ในงาน มีความคิดสร้างสรรค์และคุณภาพในการปฏิบัติ มีการปรับปรุงยุคต์และพัฒนาหลักสูตรให้มีความเหมาะสมและตอบสนองต่อท้องถิ่นโดยบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นและหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การถ่ายทอดและขยายผลการพัฒนาประสิทธิภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลวัดศรีสมบุญณ์ในลักษณะการเชื่อมโยงเครือข่ายทั้งภายในและภายนอกชุมชน ผ่านกระบวนการพัฒนาประสิทธิภาพการจัดการศึกษาในรูปแบบการจัดการกิจกรรม โดยมีเป้าหมายเพื่อขยายกิจกรรมการพัฒนาประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ก่อเกิดศักยภาพทั้ง บทบาท “ผู้ให้” และ “ผู้รับ” ที่มีความเหมาะสม⁵⁰

พัทธาชัย พัฒนสุวรรณ ได้วิจัยเรื่อง โรงเรียน อบจ.: บทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการบริหารจัดการศึกษา ผลการศึกษาพบว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรีได้ให้การสนับสนุนการจัดการศึกษาแก่โรงเรียนต่างๆ ในเขตจังหวัดนนทบุรีมาก่อนรับถ่ายโอนภารกิจ ด้านการจัดการศึกษา และเมื่อได้รับถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษาแล้ว องค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรีมีบทบาทในการบริหารจัดการศึกษาในประเด็นต่างๆ ได้แก่ ด้านงานวิชาการพบว่า ได้มีโครงการพัฒนาการเรียนการสอนในโรงเรียน เช่น การจ้างครูภาษาต่างประเทศ หรือการจัดซื้อ อุปกรณ์คอมพิวเตอร์เพื่อส่งเสริมการศึกษาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ นอกจากนี้ยังได้มีการเชิญบุคคลในท้องถิ่นเข้ามาให้ความรู้ด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมถึงข้าราชการครูได้จัดทำสื่อการสอนที่สอดแทรกเนื้อหาเกี่ยวกับท้องถิ่น ด้านการบริหารบุคคล พบว่า การบริหารบุคลากรด้านการศึกษาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรีนั้น เหมือนกับการบริหารข้าราชการครูท้องถิ่นอื่น โดยกฎหมายได้กำหนดให้นำระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามาบังคับใช้โดยอนุโลม นอกจากนี้ องค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรียังให้ความสำคัญกับการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาเหล่านี้โดยมีแผนงานในการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และยังจ้างสถาบันอุดมศึกษาภายนอกเข้ามาเป็นผู้วางหลักสูตรและพัฒนาทักษะแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดด้วย ด้านกิจการนักเรียน พบว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรีได้มีโครงการต่างๆ เพื่อสนับสนุนงานด้านกิจการนักเรียน เช่น โครงการกิจกรรมเสริมการเรียนสอน การสนับสนุนอุปกรณ์การเรียนและเครื่องแบบเครื่องแต่งกาย เป็นต้น ในด้านงานบริหารทั่วไป ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเห็นว่าข้อดีของการโอนเข้ามาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี คือลดขั้นตอนการประสานงาน สายการบังคับบัญชาสั้นลง ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน พบว่า สถานศึกษามักจะ

⁵⁰สมหมาย เรืองรัตน์, การมีส่วนร่วมในการพัฒนาประสิทธิภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลวัดศรีสมบุญณ์เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (นครศรีธรรมราช: โรงเรียนเทศบาล วัดศรีสมบุญณ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3, 2555), 25.

ได้รับความร่วมมือและความช่วยเหลือจากชุมชนโดยรอบพื้นที่ เช่น การสนับสนุนอุปกรณ์การบริจาค สิ่งของ รวมถึงการเข้ามาให้ความรู้ด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นแก่นักเรียนอีกด้วย⁵¹

พริ้มเพรา วราพันธุ์พิพิธ ได้วิจัยเชิงนโยบายแบบมีส่วนร่วม มีวัตถุประสงค์เพื่อจัดทำ ข้อเสนอเชิงนโยบาย เพื่อความเป็นเลิศของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผลการวิจัยพบว่า จุดเด่นที่สำคัญ คือ มีอำนาจตามกฎหมายในการจัดการศึกษาครอบคลุมทุกระดับ การกำหนดภาระงานในสถานศึกษามีกฎหมายรองรับอย่างชัดเจนส่งเสริมให้บุคลากรเรียนต่อในระดับสูงขึ้น มีนโยบายการสร้างค่านิยมของบุคลากรในสถานศึกษา สนับสนุนให้มีระบบการเรียนการสอนแบบอิเล็กทรอนิกส์จุดด้อยที่สำคัญ คือ ขาดการนำนโยบายไปปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม ขาดระบบการบริหารจัดการที่ดี การสรรหาบุคคลเข้าปฏิบัติงานยังไม่มีประสิทธิภาพ ขาดความชัดเจนในการกำหนดวัฒนธรรมองค์กร ความไม่พร้อมในการใช้เทคโนโลยีของครู โอกาสที่สำคัญ คือ มีกฎหมายการกระจายอำนาจการจัดการศึกษา มีขอบเขตความรับผิดชอบต่อกลุ่มเป้าหมายชัดเจน มีนโยบายการให้ทุนพัฒนาบุคลากรโดยทำ MOU กับมหาวิทยาลัยในการพัฒนาบุคลากรสถานศึกษาเป็นศูนย์กลางในการจัดกิจกรรมส่งเสริมและอนุรักษ์วัฒนธรรม บริบทสถานศึกษาเป็นสังคมกึ่งเมืองและสังคมเมือง ภาวะคุกคามที่สำคัญ คือ มีกฎ ระเบียบ หรือกฎหมายที่เป็นอุปสรรคต่อการบริหาร บทบาทหน้าที่ในการจัดการศึกษาไม่ชัดเจน ความไม่พร้อมของบุคลากรฝ่ายต่างๆ ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีทัศนคติแบบอนุรักษ์นิยมปฏิเสธหรือต่อต้านเทคโนโลยี มีข้อเสนอแนะแนวทางของนโยบายที่สำคัญ คือ ควรส่งเสริมการจัดรูปแบบการจัดการศึกษาท้องถิ่นแบบบูรณาการที่เน้นการบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษาในสังกัดให้ความสำคัญกับการวางแผนพัฒนาสถานศึกษากระจายอำนาจการสรรหาบุคลากรเข้าปฏิบัติงานไปยังสถานศึกษา สร้างวัฒนธรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ นำเทคโนโลยีมาใช้เพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน และมีข้อเสนอแนะกลไกของนโยบายที่สำคัญ คือ สร้างความเข้มแข็งของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จัดหลักสูตรการศึกษาในระบบให้มีโปรแกรมอย่างหลากหลาย มีแผนพัฒนาศักยภาพและวิชาชีพของบุคลากรอย่างเป็นระบบ สร้างวัฒนธรรมท้องถิ่นให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต และจัดตั้งศูนย์พัฒนาทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรมสำหรับเป็นแหล่งเรียนรู้ อบรม และพัฒนาการจัดกิจกรรมการ

⁵¹พัทธราชัย พัฒนสุวรรณ, “โรงเรียน อบจ.: บทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการบริหารจัดการศึกษา” (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต สาขาวิชาบริหารรัฐกิจ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2554), 39.

เรียนรู้ สื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับแนวโน้มหรือกระบวนทัศน์ใหม่ในการจัดการศึกษา ในศตวรรษที่ 21 และควรจัดตั้งกรมการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นการเฉพาะ⁵²

อาทยวน วิสุทธิญาณเมธี ได้วิจัยการบริหารจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล ตาจัน อำเภอกง จังหวัดนครราชสีมา จากการวิจัยพบว่า นโยบายด้านการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลตาจัน อำเภอกง จังหวัดนครราชสีมาคือ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาการจัดการศึกษา สนับสนุนให้มีการจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพิ่ม ส่งเสริม สนับสนุนการศึกษา โดยประสานความร่วมมือกับสถานศึกษา สนับสนุนอาหารกลางวันและนมให้กับเด็กนักเรียนอย่างทั่วถึง ซึ่งเป็นไปตามแผนพัฒนาการศึกษาสามปี (พ.ศ. 2556 - 2558) สอบถามประชาชนด้านความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลตาจัน อำเภอกง จังหวัดนครราชสีมา โดยรวมอยู่ใน ระดับมาก และข้อเสนอแนะในการบริหารจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลตาจัน อำเภอกง จังหวัดนครราชสีมา ได้แก่ ครู-อาจารย์สอนไม่ครบตามเนื้อหาของหลักสูตรเนื่องจากมีเนื้อหา มาก และเด็กนักเรียนยังไม่ค่อยเข้าใจในการเรียนหนังสือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กยังมีไม่เพียงพอต่อความต้องการของแต่ละหมู่บ้าน และมีงบประมาณสนับสนุนไม่เพียงพอ ครูมีจำนวนน้อย และโครงการที่ดำเนินงานร่วมกับสถานศึกษา บางครั้งขาดการต่อเนื่อง งบประมาณเพื่อจัดอาหารกลางวันตลอดปีการศึกษามีไม่เพียงพอและวัตถุดิบในการประกอบอาหารมีราคาแพงในบางฤดูกาล⁵³

โกสินทร์ ไทยจ้านงค์ศิลป์ ได้วิจัยการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดเทศบาล กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 6 ผลการวิจัยพบว่าการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดเทศบาล กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 6 ภาพรวมและทุกรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านสัมพันธ์ชุมชน ด้านวิชาการและด้านอาคารสถานที่ ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดเทศบาล กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 6 จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษาจังหวัด และรายได้ประจำต่อเดือน ภาพรวมไม่แตกต่างกัน ข้อเสนอแนะด้านวิชาการพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนการแก้ไขและติดตามผลการเรียนของนักเรียน เพื่อพัฒนาและปรับปรุงกระบวนการจัดการศึกษา

⁵²พริ้มเพรา วราพันธุ์พิพิธ, “ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” (วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2556), 42.

⁵³อาทยวน วิสุทธิญาณเมธี, “การมีส่วนร่วมในการพัฒนาประสิทธิภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลวัดศรีสมบุญเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน” (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2557), 32.

ให้พัฒนาการของนักเรียนเพิ่มมากขึ้น ด้านงบประมาณผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรควรเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษาได้เข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบผลการดำเนินงานทางการเงิน และการบริหารงบประมาณ เพื่อให้เกิดความโปร่งใสและตรวจสอบได้ ด้านการบริหารงานบุคคลผู้บริหารควรมีการวางแผนและเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในด้านการจัดกิจกรรมต่างๆ ของสถานศึกษาเพื่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีและเป็นการพัฒนาความรู้ความสามารถต่อบุคลากรในสถานศึกษา ด้านสัมพันธ์ชุมชนผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรในสถานศึกษาควรมีการวางแผนด้านการจัดกิจกรรมต่างๆ ที่เป็นการเอื้อประโยชน์ต่อการพัฒนาชุมชนให้ชุมชนมีศักยภาพที่ดีต่อไป ส่วนด้านอาคารสถานที่ ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการวางแผนและตรวจสอบสภาพของอาคารสถานที่ให้มีความปลอดภัย และเหมาะสมต่อการใช้งานที่สามารถส่งผลต่อพัฒนาการทางการเรียนรู้ของ ผู้เรียนได้เป็นอย่างดี⁵⁴

4.2 งานวิจัยเกี่ยวกับเทคนิคการวิจัยเชิงอนาคตเทคนิค EDFR

สัมพันธ์ สุกใส ได้วิจัยคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของกำลังคนในกลุ่มอุตสาหกรรมปิโตรเคมีในอีก 5 ปีข้างหน้า (พ.ศ.2554-2558) ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะของกำลังคนในกลุ่มอุตสาหกรรมปิโตรเคมีด้านวิชาการ ประกอบด้วย มีความรู้ด้านโพลิเมอร์และวัสดุศาสตร์ มีความรู้ด้านอุตสาหกรรมพลังงาน มีความรู้ในการวางแผนและควบคุมการผลิต มีความรู้ในการออกแบบทางอุตสาหกรรม มีความรู้เกี่ยวกับการซ่อมบำรุงเครื่องจักร มีความรู้เกี่ยวกับการควบคุมคุณภาพอุตสาหกรรม มีความรู้เรื่องคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยี มีความรู้ด้านภาษาต่างประเทศ มีความรู้ด้านการวิจัยและพัฒนา มีความรู้เกี่ยวกับการจัดการในงานอุตสาหกรรม และมีความรู้เกี่ยวกับการจัดการสิ่งแวดล้อม คุณลักษณะด้านปฏิบัติงานและการพัฒนาวิชาชีพ ประกอบด้วย สามารถเรียนรู้และปฏิบัติงานใหม่ได้เร็วสามารถประยุกต์ความรู้ และผสมผสานความรู้ที่มีอยู่เพื่อนำมาใช้ในการปฏิบัติงานได้ สามารถปฏิบัติงานได้ตามเวลาที่กำหนด มีความตั้งใจ รับผิดชอบ และเอาใจใส่ในงานที่ได้รับมอบหมาย มีความคิดสร้างสรรค์และพัฒนางานที่รับผิดชอบได้อย่างเหมาะสม มีการแสวงหาความรู้ใหม่ๆ เพื่อนำมาใช้ในการพัฒนางาน มีการพัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลา สามารถปฏิบัติงานในสถานการณ์ที่กดดันได้⁵⁵

⁵⁴โกสินทร์ ไทยจันทน์ศิลป์, การมีส่วนร่วมในการพัฒนาประสิทธิภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลวัดศรีสมบูรณ์เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา, 2558), 71.

⁵⁵สัมพันธ์ สุกใส, “คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของกำลังคนในกลุ่มอุตสาหกรรมปิโตรเคมีในอีก 5 ปีข้างหน้า (พ.ศ.2554-2558)” (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2553), 55.

ศักดิพันธ์ ตันวิมลรัตน์ ได้วิจัยเรื่อง ข้อเสนอแนะทางแผนกลยุทธ์มหาวิทยาลัยศิลปากร ในช่วงแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ.2555-2559) ผลการวิจัยพบว่า สภาพแวดล้อม ภายในที่เป็นจุดแข็ง ได้แก่ อาจารย์กลุ่มศิลปะของมหาวิทยาลัยมีความสามารถสูง สภาพแวดล้อม ภายในที่เป็นจุดอ่อน ได้แก่ อาจารย์ส่วนมากทำงานเป็นส่วนบุคคลมากกว่าการทำงานเป็นทีม สภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นโอกาส ได้แก่ ภาครัฐสนับสนุนด้านการวิจัยและสิ่งประดิษฐ์ สภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นภัยคุกคาม ได้แก่ การสนับสนุนงบประมาณแผ่นดินจากรัฐบาลมี แนวโน้มลดลง เป็นต้น กลยุทธ์ของมหาวิทยาลัยศิลปากรในช่วงแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 11 (พ.ศ.2555-2559) ควรจะมี 7 กลยุทธ์ 29 มาตรการ ประกอบด้วย กลยุทธ์ผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ ทักษะวิชาชีพเชิงสร้างสรรค์ มีการบูรณาการความรู้สู่สังคมมี 8 มาตรการ กลยุทธ์การพัฒนาหลักสูตร เชิงสร้างสรรค์และการบูรณาการระหว่างศาสตร์และศิลป์มี 5 มาตรการ กลยุทธ์การเป็นมหาวิทยาลัย วิจัยและการสร้างสรรค์ชั้นนามี 5 มาตรการ กลยุทธ์บริการวิชาการโดยการถ่ายทอดความรู้เทคโนโลยี และงานวิจัยสู่สังคมมี 3 มาตรการ กลยุทธ์สืบสาน สร้างสรรค์ส่งเสริมศิลปะและวัฒนธรรมสู่ความ เป็นเลิศมี 3 มาตรการ, กลยุทธ์การบริหารจัดการเชิงสร้างสรรค์มี 3 มาตรการ กลยุทธ์ใช้เทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสารเพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ตามพันธกิจของมหาวิทยาลัยมี 2 มาตรการ ข้อเสนอ แนวทางแผนกลยุทธ์ของมหาวิทยาลัยศิลปากร ในช่วงแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) คือ มหาวิทยาลัยศิลปากรเป็นมหาวิทยาลัยชั้นนำแห่งการสร้างสรรค์ เป็นเลิศด้าน ศิลปวัฒนธรรม บูรณาการศาสตร์และศิลป์ ถ่ายทอดองค์ความรู้สู่การพัฒนาสังคมยั่งยืน⁵⁶

ระวี อรรถวิสัย ได้วิจัยการรักษาบุคลากรทางการศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การรักษาบุคลากรทางการศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และ 2) รูปแบบความสัมพันธ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทางการศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มตัวอย่างได้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 367 แห่ง มีผู้ให้ข้อมูลแต่ละ 2 คน รวมจำนวน 734 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าไค-สแควร์ ดัชนีวัดความกลมกลืน ดัชนีวัดความ กลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ การวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงเส้น การ วิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การรักษาบุคลากรทางการศึกษา สังกัดองค์กร ปกครอง ส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย (1) ผู้นำองค์กร (2) ความพึงพอใจในงาน (3) การสนับสนุน (4) สัมพันธภาพ (5) คุณภาพชีวิตการทำงาน (6) คุณลักษณะเฉพาะบุคคล และ (7) การได้รับการ ยอมรับ 2) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การรักษาบุคลากรทางการศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มี

⁵⁶ศักดิพันธ์ ตันวิมลรัตน์, “ข้อเสนอแนะทางแผนกลยุทธ์มหาวิทยาลัยศิลปากรในช่วง แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ.2555-2559)” (วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎี บัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2553), 41.

ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างกันทั้งทางตรงและทางอ้อม และรูปแบบนี้มีค่าไค-สแควร์ เท่ากับ 6.72 (p-value =0.34754) ค่าดัชนี GFI เท่ากับ 0.99 ดัชนี AGFI เท่ากับ 0.97 และค่า RMSEA เท่ากับ 0.019 จึงมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ในระดับดี⁵⁷

กมลชนก ภาคภูมิ ได้วิจัยการพัฒนาารูปแบบสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อรองรับการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ผลการวิจัย พบว่า การศึกษาสมรรถนะและรูปแบบสมรรถนะสำหรับครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามสภาพปัจจุบัน ซึ่งกำหนดโดยหน่วยงานทางการศึกษาต่างๆ พบว่า ประกอบด้วย 13 สมรรถนะ 64 ตัวชี้วัด การพัฒนาารูปแบบสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อรองรับการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน พบว่า ประกอบด้วย 30 สมรรถนะ 168 ตัวชี้วัด ได้แก่ 1) ด้านความรู้ มี 9 สมรรถนะ 33 ตัวชี้วัด ด้านทักษะ มี 17 สมรรถนะ 99 ตัวชี้วัด และ 3) ด้านคุณลักษณะส่วนบุคคล มี 4 สมรรถนะ 36 ตัวชี้วัด การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะครูเพื่อรองรับการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน พบว่า วิเคราะห์ค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น (PNI Modified) ด้านความรู้ ด้านทักษะและด้านคุณลักษณะส่วนบุคคล ได้เท่ากับ 0.48, 0.38 และ 0.18 ตามลำดับ และเมื่อวิเคราะห์เมทริกซ์ พบว่า สมรรถนะที่ครูจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาเร่งด่วน ซึ่งพิจารณาจากสมรรถนะที่ต่ำกว่าเกณฑ์และต้องปรับปรุง มี 10 สมรรถนะ ประกอบด้วย ด้านความรู้ 4 สมรรถนะ และด้านทักษะ 6 สมรรถนะ และสมรรถนะที่ครูจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาในลำดับรองลงมา ซึ่งพิจารณาจากสมรรถนะที่ต่ำกว่าเกณฑ์แต่ยังไม่น่าห่วง มี 9 สมรรถนะ ประกอบด้วยด้านความรู้ 3 สมรรถนะ ด้านทักษะ 4 สมรรถนะ และด้านคุณลักษณะส่วนบุคคล 2 สมรรถนะ⁵⁸

มฤดี มีอิสสระ ได้วิจัยการพัฒนาตัวบ่งชี้ความเสี่ยงในการบริหารงานเชิงระบบของคณะดุริยางคศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์วิจัยเพื่อพัฒนาตัวบ่งชี้ความเสี่ยงในการบริหารงานเชิงระบบของคณะดุริยางคศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร โดยใช้กระบวนการวิจัยอนาคตแบบ EDFR (Ethnographic Delphi Futures Research) มีวิธีดำเนินการวิจัย 3 ขั้นตอนดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาแนวคิดทฤษฎีและการวิจัยเอกสารที่เกี่ยวข้อง ขั้นตอนที่ 2 การวิจัยอนาคตแบบ EDFR (Ethnographic Delphi Futures Research) และขั้นตอนที่ 3 การวิเคราะห์ความสอดคล้องเชิงเนื้อหาของตัวบ่งชี้ความเสี่ยงกับเทคนิคการวิจัยอนาคตแบบ EDFR ผล

⁵⁷ระวี อรรถวิสัย, “การรักษาบุคลากรทางการศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” (วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2555), 71.

⁵⁸กมลชนก ภาคภูมิ, “การพัฒนาารูปแบบสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อรองรับการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน” (วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2556), 52.

วิจัยพบว่า ตัวบ่งชี้ความเสี่ยงในการบริหารงานเชิงระบบของคณะดุริยางคศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร มี 4 องค์ประกอบหลัก คือ ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการและด้านผลผลิต และผลลัพธ์ ซึ่งในแต่ละองค์ประกอบหลักมีองค์ประกอบย่อยทั้ง หมดย 18 ด้าน และ 56 ตัวบ่งชี้ โดยมีค่าความสอดคล้องของตัวบ่งชี้ความเสี่ยงอยู่ในระดับมาก (Fleiss Kappa = 0.804)⁵⁹

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าว สรุปได้ดังนี้

1. สภาพการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย การบริหารหรือการดำเนินงานด้านงานวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานส่วนบุคคลและด้านการบริหารทั่วไป
2. ความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พิจารณาจากเกณฑ์การประเมินความพร้อมและองค์ประกอบด้านอื่นๆ ซึ่งประกอบด้วย ประสิทธิภาพการจัดการศึกษา แผนการเตรียมความพร้อมในการจัดการศึกษา ความพร้อมด้านอาคารสถานที่ วัสดุครุภัณฑ์ วิธีบริหารจัดการศึกษา ความต้องการของประชาชน ผู้บริหารและบุคลากร
3. การประสานงานการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย ความร่วมมือของหน่วยงานต่างๆ ที่ประสานงานการจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป
4. การส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษา ประกอบด้วย หน่วยงานที่ให้การสนับสนุนส่งเสริมการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป
5. ปัจจัยความสำเร็จและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถจำแนกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ ปัจจัยภายใน ประกอบด้วย ด้านผู้บริหารและบุคลากร ในองค์กร ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารจัดการ ด้านวัสดุครุภัณฑ์ และปัจจัยภายนอก ได้แก่ สภาพการณ์ด้านสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ การเมืองและความร่วมมือของชุมชน
6. ปัญหาการจัดการศึกษา การประสานงาน การส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษา ประกอบด้วย ปัญหาในด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป

⁵⁹มลฤดี มีอิสสระ, “การพัฒนาตัวบ่งชี้ความเสี่ยงในการบริหารงานเชิงระบบ ของคณะดุริยางคศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร” (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2557), 39.

4.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างประเทศ

อัคราร์ (Aktar) ได้ทำการวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาชนบทของประเทศกำลังพัฒนา พบว่า สาเหตุสำคัญประการหนึ่งที่โครงการพัฒนาชนบทของประเทศกำลังพัฒนาล้มเหลวคือประชาชนในชนบทไม่มีส่วนร่วมในการพัฒนา ทำให้ขาดความสำนึกร่วมในการเป็นเจ้าของโครงการ พร้อมกันนั้นยังเป็นเหตุให้ขาดการบำรุงรักษาหลังจากโครงการเสร็จสิ้น⁶⁰

ทอย (Toy) ได้ศึกษาแผนการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนในโรงเรียนชุมชน และให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า ในการที่จะวางแผนสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนของโรงเรียนในชนบทนั้น ควรจะมีการพัฒนาทางด้านนโยบายและกฎต่างๆ ให้มีการวิจัยปรับปรุงแก้ไขในส่วนที่บกพร่องอยู่ กำหนดจุดมุ่งหมาย เป้าหมายให้ชัดเจน สร้างความสัมพันธ์ทั้งภายในและภายนอก จัดให้มีการประชาสัมพันธ์ที่ดี การทำให้เกิดความไว้วางใจ ความกระตือรือร้นในการทำงาน และจัดให้มีการประเมินผลในการดำเนินงานด้วย⁶¹

คิง (King) ได้ทำการวิจัยเรื่อง โรงเรียนในฐานะเป็นชุมชนและความสัมพันธ์ของสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน จุดมุ่งหมายเพื่อแสดงให้เห็นว่าผู้บริหาร สามารถลดความแตกแยกของชุมชน โดยการสร้างความสัมพันธ์ด้วยวิธีการประชาธิปไตยให้เกิดความรู้สึกว่าโรงเรียนเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน ผู้ศึกษาวิเคราะห์ผลวิจัยของบุคคลอื่นที่วิจัยไว้แล้ว 3 คน พบว่า ถ้าหากให้บุคคลเข้าไปเกี่ยวข้องกับการสร้างกฎจะทำให้เขามีความรู้สึกว่าต้องรักษากฎนั้นไว้ ถ้าให้เขามีโอกาสเข้าร่วมจะมีการปฏิบัติตามมากขึ้นและถ้าบุคคลได้เข้าไปเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ เขาจะเป็นผู้เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของโรงเรียน ความแตกแยกจะน้อยลง⁶²

แวง (Wang) ได้ศึกษาการศึกษาแนวความคิดเกี่ยวกับความต้องการที่เพิ่มขึ้นในอันที่จะมีส่วนร่วมในการตัดสินใจด้านการศึกษาของกลุ่มองค์กร 6 กลุ่มในไต้หวัน พบว่า ในการตัดสินใจต่างๆ เกี่ยวกับการศึกษาในประเศไต้หวันจะต้องเกิดจากการร่วมมือจากหลายฝ่ายประกอบด้วยหน่วยงาน

⁶⁰Aktar, Ali, "Integrated Rural Development Philippines," *Journal of Public Administration* 21, 1 (January 1977): 26.

⁶¹Toy, Steven Leonard, *The Development of a School 13 Community Relations Plan for a Small School District*, accessed February 16, 2015, available from <http://www.lib.uni.com/dissertations/fullcit/2080661>

⁶²King, Sherry Parker, *The School as a community: The Importance of School*, accessed February 16, 2015, available from <http://wkbn.com/2016/10/21/gC&pg=PT120&lpg>

ของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาโรงเรียนผู้บริหารระดับโรงเรียนและความต้องการของชุมชนซึ่งจะต้องมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนซึ่งมีผลต่อคุณภาพการจัดการศึกษา⁶³

คราฟฟ์ (Craff) ได้ศึกษาทัศนคติของชุมชนต่อการจัดการศึกษา และระดับการมีส่วนร่วมในกิจการของโรงเรียนที่จะทำให้ทัศนคติของชุมชนต่อโรงเรียนดีขึ้นจุดมุ่งหมาย ต้องการศึกษความสัมพันธ์ระหว่างระดับการมีส่วนร่วมสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนกับทัศนคติต่อสถานศึกษาของครู ผลการศึกษาพบว่า มีค่าความสัมพันธ์กันระหว่างระดับทัศนคติกับระบบโรงเรียนในแต่ละสิ่งแวดล้อม แต่ไม่มีความสัมพันธ์กันระหว่างทัศนคติของชุมชนกับสิ่งแวดล้อมหรือทัศนคติของชุมชนกับระดับการเข้าร่วมกิจการของโรงเรียน⁶⁴

พัตแนม (Putnam) ทำการวิจัยเกี่ยวกับ เรื่องสภาพการปกครองท้องถิ่นในอิตาลี โดยศึกษาระดับความสำเร็จในการบริหารขององค์กรปกครองท้องถิ่นในภาคเหนือและภาคใต้ ซึ่งมีกฎหมายเรื่องการกระจายอำนาจเหมือนกัน ผลการวิจัยพบว่า การบริหารท้องถิ่นในภาคใต้ของอิตาลีมีปัญหาเรื่องอิทธิพลและการทุจริตมาก ผิดกับการปกครองท้องถิ่นทางตอนเหนือที่ประสบความสำเร็จสูงกว่าและมีการทุจริตน้อยมาก โดยการปกครองท้องถิ่นในภาคเหนือกลุ่มบุคคลต่างๆ มีส่วนร่วมในการบริหาร กลุ่มประชาคมในภาคเหนือมีความเข้มแข็ง มีสภาพความเป็นธรรมากกว่าในภาคใต้ซึ่งใช้การบริหารแบบพรรคพวก ระหว่างเจ้าพ่อและกลุ่มอิทธิพลในท้องถิ่น⁶⁵

ชาร์ป คาริส อีริน ศึกษาเกี่ยวกับโรงเรียนมีขนาดเล็กกลางเป็นรูปแบบของการปฏิรูปโรงเรียนที่กำลังเป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวาง ในการศึกษาที่เชื่อมโยงโรงเรียนกับผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนได้ใช้เพื่อสนับสนุนและสร้างโรงเรียนขนาดเล็กอย่างเป็นอิสระที่รู้จักกันว่าเป็นโรงเรียนภายในโรงเรียน ขณะที่การปฏิรูปนี้น่าจะเป็นดังผลประโยชน์ที่สมเหตุสมผลนั้น ซึ่งมีงานวิจัยได้บ่งบอกรูปแบบโรงเรียนภายในโรงเรียนไม่ได้เป็นการปฏิบัติในระดับที่คาดหวังได้ในการวิจัยในการก่อตั้งโรงเรียนที่แตกต่างกัน 2 โรงเรียนต้องถูกแบ่งออก, การถูกตรวจสอบและการได้รับประโยชน์อย่างมีอิสระ การวิจัยที่ไม่มีขอบเขตในส่วนของคำถามเกี่ยวกับด้านการสนับสนุนโรงเรียนเรื่องภาระหน้าที่ของโรงเรียน เช่น

⁶³Wang, Thomas Han-Yuan, **An Examination of Six Constituent Group' Perception of the Need to Increase Perception in Educational Decision - making in Taiwan the Republic of China (Citizen Group)**, accessed February 16, 2015, available from <http://www.lib.uni.com/dissertations/fullcit/2095871>

⁶⁴Craft, Rickie Clinton, **Community Attitudes Toward Education and Levels of Participation in School**, accessed February 16, 2015, available from <http://www.lib.uni.com/dissertations/fullcit/2081147>

⁶⁵Putnam, Robert, **Making democracy work: Civic tradition in modern Italy** (NJ: Princeton University Press, 1993), 204.

ภาวะผู้นำ การศึกษานี้ใช้รูปแบบคำถามแบบ Q ในการศึกษาภาวะผู้นำในโรงเรียนขนาดเล็กของเอกชนแห่งหนึ่งที่ ซีแอตเทิล วอชิงตัน ซึ่งมีนักเรียน 84 คน และจัดอยู่ในโรงเรียนที่มีระดับช่วงชั้นภาวะผู้นำและบรรยากาศที่หลากหลายที่สูง ซึ่งมีความสัมพันธ์กับระดับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนที่สูง รูปแบบ Q มีปริมาณความคิดเห็นของการมีส่วนร่วมในการเรียนในการที่จะค้นหากลุ่มที่มีความรับผิดชอบที่คล้ายคลึงกันเพื่อถูกทดแทนปัจจัยทั้ง 4 แบบ การศึกษาวิจัยนี้พบลำดับที่สูงที่ไม่ปกติของความเห็นสอดคล้องกันระหว่างการมีส่วนร่วมในเรื่องการเรียนและยังมีคุณลักษณะพิเศษที่ยังไม่กระจ่างชัดระหว่างการรับรู้ในกลุ่ม ปัจจัยเดียวที่เป็นผลที่ได้ในการศึกษานี้ทำให้แยกแยะได้ด้วยความเป็นเอกลักษณ์ในเรื่องการปฏิบัติและภาวะผู้นำของครูซึ่งเป็นเรื่องที่สำคัญที่สุดต่อภาวะผู้นำโรงเรียนขนาดเล็กกว่า นอกจากนี้ยังมีภาวะผู้นำของผู้เรียนและการสร้างภาวะผู้นำที่เป็นส่วนหนึ่งของโปรแกรมวิชาที่สอนในโรงเรียนทั้งหมดที่ทำให้ได้ระดับความสำคัญที่สูงที่สุดภาวะผู้นำที่ใช้โดยผู้บริหารโรงเรียนและการปฏิบัติที่ในลักษณะที่เป็นภาวะผู้นำของผู้ปกครองเกี่ยวกับเรื่องประสิทธิภาพของโรงเรียนที่เล็กกว่ายังอยู่ในระดับความสำคัญที่ต่างๆ ตามลำดับ⁶⁶

⁶⁶Sharp, Charis Eirene, **Small School Leadership: a Q Method Study of Elements of Leadership Specific to a Small School Setting**, accessed February 16, 2015, available from http://etd.ohiolink.edu/send-pdf.cgi/Sharp%20Charis%20Eirene.pdf?acc_num=antioch

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ภารกิจจัดการศึกษาของเทศบาลนคร” มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบภารกิจจัดการศึกษาของเทศบาลนครซึ่งเป็นการวิจัยเชิงอนาคต ใช้เทคนิค EDFR (Ethnographic Delphi Futures Research) ประกอบด้วยขั้นตอนการดำเนินการวิจัย และระเบียบวิธีวิจัย มีรายละเอียดดังนี้

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

เพื่อให้การวิจัยดำเนินการเป็นไปตามระเบียบวิธีวิจัย และบรรลุวัตถุประสงค์ ของการวิจัยที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยจึงได้กำหนดขั้นตอนการดำเนินการวิจัย 3 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การจัดเตรียมโครงการวิจัย

โดยการศึกษาวิเคราะห์ เอกสาร แนวคิด ทฤษฎีวรรณกรรมและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศจากสื่อที่หลากหลายและข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตเพื่อนำผลที่ได้จากการศึกษามาจัดทำโครงร่างงานวิจัย กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยโดยเสนออาจารย์ที่ปรึกษาและสอบปกป้องโครงร่างการวิจัยนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษากรรมการควบคุมงานวิจัย ผู้ทรงคุณวุฒิและเสนอขออนุมัติโครงร่างจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร เพื่อดำเนินการทำวิจัยต่อไป

ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนวิธีการดำเนินงานวิจัย โดยใช้เทคนิคการวิจัยแบบ EDFR ดังนี้คือ

การวิเคราะห์ภารกิจจัดการศึกษาของเทศบาลนคร ดำเนินการดังนี้

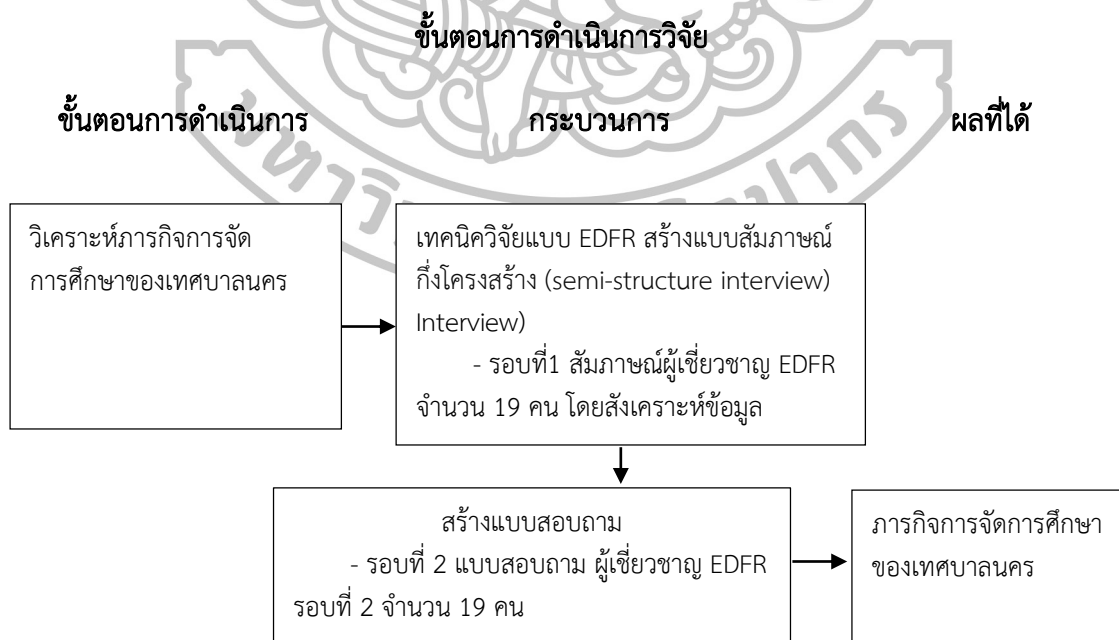
รอบที่ 1 ผู้วิจัยได้นำแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง(semi-structure Interview) ไปสัมภาษณ์เพื่อรวบรวมข้อมูล จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 19 คน พิจารณาจากคุณวุฒิ และประสบการณ์ ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหารระดับนโยบายกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้บริหารระดับนโยบายเทศบาลนครผู้ปฏิบัติการระดับเทศบาลนคร ผู้ปฏิบัติการระดับสถานศึกษา และผู้ทรงคุณวุฒิใช้เทคนิคการคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญโดยเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling) จากตัวแทนดังกล่าวข้างต้น ใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบไม่จำกัดคำตอบ (Non Directive Interview) นำ

ข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์และสังเคราะห์ (content synthesis) พัฒนาเป็นแบบสอบถาม มาตรฐานประมาณค่า (rating scale) เพื่อใช้เก็บข้อมูล EDFR รอบที่ 2

รอบที่ 2 ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมดในรอบที่ 1 มาสังเคราะห์เพื่อสร้างข้อคำถามแสดงความคิดเห็นโดยนำข้อเสนอแนะคงเดิมไว้มากที่สุด และพยายามลดข้อเสนอมที่ซ้ำซ้อนออกมา แล้วสร้างแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นรอบที่ 2 โดยขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อรวบรวมภารกิจจัดการศึกษาของเทศบาลนครในแต่ละด้านสร้างเป็นแบบสอบถามมาตรฐานประมาณค่า (rating scale) ไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 19 คน ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญกลุ่มเดียวกับรอบที่หนึ่งได้พิจารณาและตอบแบบสอบถามความคิดเห็น แล้วนำคำตอบที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลในรอบที่สอง มาวิเคราะห์หาค่ามัธยฐาน (median) ค่าฐานนิยม (mode) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (interquartile) ของแต่ละข้อคำถาม

ขั้นตอนที่ 3 การรายงานผลการวิจัย

ผู้วิจัยนำผลการวิจัย ข้อค้นพบ มาจัดทำรายงานผลการวิจัย นำเสนอต่อคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบความถูกต้อง ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องตามที่คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์เสนอแนะ จัดทำรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์เสนอบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อขออนุมัติเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษาต่อไป

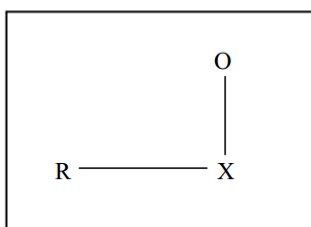

แผนภูมิที่ 5 แสดงขั้นตอนการวิจัย

เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้ดำเนินการเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยจึงกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับระเบียบวิธีวิจัย ซึ่งประกอบด้วยแผนแบบการวิจัย ประชากร ตัวแปรที่ศึกษา การสร้างเครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ใน การวิจัยตามรายละเอียดดังนี้

แผนแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้เทคนิคการวิจัย เชิงอนาคตเทคนิค EDFR (Ethnographic Delphi Futures Research) ซึ่งเขียนเป็นแผนผัง (Diagram) ดังนี้

เมื่อ R หมายถึง กลุ่มผู้เชี่ยวชาญได้จากการเลือกเพื่อการวิจัยโดยเทคนิคการวิจัยแบบ EDFR
 X หมายถึง ตัวแปรที่ศึกษาได้แก่ ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการกิจการทางการศึกษาของเทศบาล
 O หมายถึง ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาผู้เชี่ยวชาญ

ประชากร

ประชากรที่ใช้ศึกษาวิเคราะห์และเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยในครั้งนี้ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 19 คน โดยผู้วิจัยกำหนดคุณสมบัติก่อนการเสนอชื่อ ดังนี้ ผู้บริหารระดับนโยบาย กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น, ผู้บริหารระดับนโยบายของเทศบาลนคร, ผู้ปฏิบัติกรระดับเทศบาลนคร, ผู้บริหารระดับปฏิบัติการของสถานศึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิ

ผู้เชี่ยวชาญได้มาจากการใช้เทคนิคการคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญโดยเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling) จากตัวแทนดังกล่าวข้างต้นตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา ได้ผู้เชี่ยวชาญกระจายไปทุกกลุ่ม จำนวน 19 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษาวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วยตัวแปรพื้นฐานและตัวแปรที่ศึกษาดังนี้

ตัวแปรที่ศึกษา คือ ภารกิจการจัดการศึกษาของเทศบาลนคร ได้จากการผลการวิเคราะห์ข้อมูล (content analysis) จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้วยแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง และแนวปฏิบัติภารกิจการจัดการศึกษาของเทศบาลนคร ได้จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามความคิดเห็น (opinionnaire) จากผู้เชี่ยวชาญกลุ่มเดียวกัน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือเทคนิคการวิจัยแบบ EDR ในแต่ละขั้นตอนประกอบด้วย

การศึกษาตัวแปรเกี่ยวข้องกับภารกิจการจัดการศึกษาของเทศบาลนคร ผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (semi-structure interview) เพื่อสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ 19 คน เกี่ยวกับภารกิจการจัดการศึกษาของเทศบาลนครในรอบที่ 1 จากนั้นนำความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมาสร้างเป็นแบบสอบถามความคิดเห็น (opinionnaire) เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญกลุ่มเดิมแสดงความคิดเห็นในรอบที่ 2 ต่อไป

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

ในการสร้างและพัฒนาเครื่องมือเพื่อนำไปศึกษาวิจัยในแต่ละขั้นตอนมีรายละเอียดดังต่อไปนี้ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยโดยเทคนิคการวิจัยแบบ EDR เพื่อวิเคราะห์ภารกิจการจัดการศึกษาของเทศบาลนครได้แก่แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview) และแบบสอบถาม (opinionnaire)

1. สร้างแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview) เป็นแบบสัมภาษณ์ที่คำถามปลายเปิด โดยสร้างจากข้อสรุปที่ได้จากผลการวิเคราะห์ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (Documentary Analysis) รวมกับข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อใช้เก็บรวบรวมข้อมูลกับผู้เชี่ยวชาญรอบที่ 1

2. สร้างแบบสอบถามจากข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในประเด็นต่างๆ ในรอบที่ 1 มาสร้างเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ เพื่อใช้เก็บรวบรวมข้อมูลกับผู้เชี่ยวชาญในรอบที่ 2

ระดับที่ 5 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยกับภารกิจการจัดการศึกษาของเทศบาลนคร มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 5 คะแนน

ระดับที่ 4 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยกับภารกิจการจัดการศึกษาของเทศบาลนคร มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 4 คะแนน

ระดับที่ 3 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยกับภารกิจการจัดการศึกษาของเทศบาลนคร
มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 3 คะแนน

ระดับที่ 2 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยกับภารกิจการจัดการศึกษาของเทศบาลนคร
มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 2 คะแนน

ระดับที่ 1 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยกับภารกิจการจัดการศึกษาของเทศบาลนคร
มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 1 คะแนน

3. นำคำตอบจากแบบสอบถาม ในรอบที่ 2 แต่ละข้อมาวิเคราะห์หาค่ามัธยฐาน (Median),
ค่าฐานนิยม (Mode: Mo) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquatile Range) และรวบรวม
ข้อเสนอแนะและเหตุผลส่วนท้ายแต่ละด้านของผู้เชี่ยวชาญมารวบรวมเป็นข้อมูลนำเสนอต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ผู้วิจัย ได้ดำเนินการเก็บข้อมูลโดย

1. การสัมภาษณ์ สอบถามด้วยตนเอง
2. การส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์
3. รวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเอง
4. การเก็บข้อมูลด้วยตนเองจากสำนักงานเทศบาลนคร

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

ขั้นที่ 1 การวิเคราะห์เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภารกิจการจัดการศึกษาของเทศบาล
นคร ใช้การวิเคราะห์เอกสาร (Documentary Analysis) การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสัมภาษณ์
ผู้เชี่ยวชาญ ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ขั้นที่ 2 การวิเคราะห์ภารกิจการจัดการศึกษาเทศบาลนคร

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญโดยเทคนิคการวิจัยแบบ EDFR ดังนี้

1. ข้อมูลที่ได้จากแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview) รอบที่ 1 ใช้
การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

2. ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า ในรอบที่ 2 ใช้การคำนวณหาค่า
มัธยฐาน (Median) ค่าฐานนิยม (Mode:Mo) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquatile Range)
โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป แพลตฟอร์มค่าคะแนนกลาง (Mid Point) ดังนี้

2.1 ค่ามัธยฐาน (Median:Mdn) คือค่าของข้อมูลที่อยู่ตรงกลางของข้อมูลทั้งหมดที่ได้
นำมาเรียงลำดับไว้ดังนี้

ค่ามัธยฐาน 4.50-5.00 หมายถึง กลุ่มผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยกับภารกิจจัดการ
การศึกษาของเทศบาลนครมากที่สุด

ค่ามัธยฐาน 3.50-4.49 หมายถึง กลุ่มผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยกับภารกิจจัดการ
การศึกษาของเทศบาลนครมาก

ค่ามัธยฐาน 2.50-3.49 หมายถึง กลุ่มผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยกับภารกิจจัดการ
การศึกษาของเทศบาลนครปานกลาง

ค่ามัธยฐาน 1.50-2.49 หมายถึง กลุ่มผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยกับภารกิจจัดการ
การศึกษาของเทศบาลนครน้อย

ค่ามัธยฐานต่ำกว่า 1.50 หมายถึง กลุ่มผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยกับภารกิจจัดการ
การศึกษาของเทศบาลนครน้อยที่สุด

2.2 ค่าฐานนิยม (Mode: Mo) คือการคำนวณหาค่าความถี่ของระดับคะแนนจาก 1 ถึง 5 สำหรับแต่ละข้อ ระดับคะแนนใดที่มีความถี่มากที่สุด ถือเป็นค่าฐานนิยมของข้อนั้น ในกรณีที่ข้อใดมีความถี่สูงสุดของระดับคะแนนเท่ากันและระดับคะแนนนั้นอยู่ติดกันจะถือเอาค่ากลางระหว่างคะแนนทั้งสองนั้นเป็นฐานนิยมของข้อนั้น ส่วนกรณีที่ข้อใดมีความถี่สูงสุดของระดับคะแนนเท่ากันและระดับคะแนนไม่ได้อยู่ติดกันจะถือว่าระดับคะแนนทั้งสองนั้นเป็นฐานนิยมของข้อนั้น แล้วจึงนำค่าฐานนิยมที่คำนวณได้มาหาค่าสัมบูรณ์ของผลต่างระหว่างมัธยฐานกับฐานนิยม โดยค่าผลต่างต้องมีค่าตั้งแต่ 0.00 – 1.00 จึงถือว่าความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อข้อนั้นสอดคล้องกัน

2.3 ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (InterquatileRange: IR) คือค่าของข้อมูลจำนวน 50% ที่อยู่ตรงกลางของข้อมูลทั้งหมด โดยการคำนวณจากค่าความแตกต่างระหว่างควอไทล์ที่ 3 กับ ควอไทล์ที่ 1 ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ที่ได้จากคำตอบของผู้เชี่ยวชาญเป็นรายข้อ แสดงให้เห็นถึงความสอดคล้องกันของคำตอบ โดยมีเกณฑ์พิจารณา ดังนี้

ถ้าค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ที่คำนวณได้มีค่าน้อยกว่าหรือเท่ากับ 1.50 แสดงว่าความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมีความสอดคล้องกัน หรือได้รับฉันทามติ (consensus)

ถ้าค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ที่คำนวณได้ในแต่ละข้อความมีค่ามากกว่า 1.50 แสดงว่า ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญไม่สอดคล้องกันหรือไม่ได้รับฉันทามติ (consensus)

การวิเคราะห์ข้อมูลรอบที่ 1 และรอบที่ 2

เกณฑ์ในการสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยนำคำตอบในรอบสุดท้ายของ การวิจัยที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด และมาก (ค่ามัธยฐาน 3.50 ขึ้นไป) และมีความสอดคล้องกัน (ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์เท่ากับหรือน้อยกว่า 1.50) มาสรุปเป็นผลการวิจัยและนำเสนอการวิเคราะห์ผลการวิจัยในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

เทคนิคการวิจัยแบบ EDFR สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่ามัธยฐาน (median) ค่าฐานนิยม (Mode: Mo) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (interquartile range)

สรุป

ในการวิจัยเรื่อง “ภารกิจการจัดการศึกษาของเทศบาลนคร” มีวัตถุประสงค์ เพื่อทราบภารกิจการจัดการศึกษาของเทศบาลนคร โดยใช้เทคนิคการวิจัยแบบ EDFR การดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 2 รอบ โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากหน่วยวิเคราะห์และวิเคราะห์ข้อมูล โดยเทคนิคการวิจัยแบบ EDFR ในการวิเคราะห์ภารกิจการจัดการศึกษาของเทศบาลนครรอบที่ 1 เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ แล้วสร้างแบบสอบถามจากข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในประเด็นต่างๆ ในรอบที่ 1 มาสร้างเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ เพื่อใช้เก็บรวบรวมข้อมูลกับผู้เชี่ยวชาญในรอบที่ 2 โดยการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 19 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่ามัธยฐาน (median) ค่าฐานนิยม (mode) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (interquartile) นำมาเขียนรายงานผลการวิจัยโดยนำเสนอรายงานผลการวิจัยต่อคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้อง ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องตามที่คณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์เสนอแนะ พิมพ์และส่งรายงานผลการวิจัยฉบับสมบูรณ์ต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร เพื่อขอจบการศึกษาต่อไป

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบภารกิจการจัดการศึกษาของเทศบาลนคร ผลการวิเคราะห์ข้อมูล เป็นดังนี้

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทราบภารกิจการจัดการศึกษาของเทศบาลนครตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ รายละเอียดของการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลภารกิจการจัดการศึกษาของเทศบาลนครในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้เทคนิคการวิจัยแบบ EDR โดยวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ รอบที่ 1 ด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) มาสรุปผลเป็นภารกิจการจัดการศึกษาของเทศบาลนคร แล้วจึงนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ไปสร้างแบบสอบถามความคิดเห็น รอบที่ 2 โดยการสังเคราะห์ข้อมูลวิเคราะห์ข้อมูลด้วย ค่ามัธยฐาน (Median), ค่าฐานนิยม (mode) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquatile Range) โดยนำค่าค่ามัธยฐาน (Median) ที่มีค่า 3.50 ขึ้นไป, ค่าสัมบูรณ์ของผลต่างระหว่างมัธยฐานกับฐานนิยม มีค่าตั้งแต่ 0.00 – 1.00 และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquatile Range) น้อยกว่าหรือเท่ากับ 1.50 ได้ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

รอบที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ

ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 19 ท่าน ผู้เชี่ยวชาญได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับภารกิจการจัดการศึกษาของเทศบาลนคร เพื่อตอบคำถามตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย คือ เพื่อทราบภารกิจการจัดการศึกษาของเทศบาลนคร ผลการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ สามารถสรุปเป็นรายด้าน ได้ดังนี้

กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่า ด้านการจัดการศึกษาพัฒนาเด็กเล็ก ได้แก่ ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนในเขตเทศบาลนครส่งบุตรหลานเข้าเรียนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและระดับอนุบาลอย่างต่อเนื่องชัดเจนจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีจำนวนเพียงพอต่อความต้องการอย่างครอบคลุมในเขตเทศบาลนคร จัดหาเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนการสอนให้เพียงพอต่อการจัดกิจกรรมเพิ่มประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็กเล็ก สร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนให้มีโอกาสร่วมกันรับผิดชอบในการบริหารพัฒนาเด็กเล็ก การบริหารหลักสูตรโดยการจัดทำหลักสูตรปฐมวัยและกำหนดแนวการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เหมาะสมตามระดับวัย สรรหาบุคลากรให้สอดคล้องกับความขาดแคลนของสถานศึกษาตรงตามวิชาเอกปฐมวัยอย่างเพียงพอเหมาะสมกับจำนวนเด็กและจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเน้นการสนทนาในชีวิตประจำวันระดับอนุบาล ทุกวัน

กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่าการจัดการศึกษาภาคบังคับ ได้แก่ จัดตั้งหรือรับถ่ายโอนสถานศึกษาเพื่อจัดการศึกษาภาคบังคับในสังกัดขยายให้เพียงพออย่างมีประสิทธิภาพพระคัมภีร์พยากรณ์ ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาภาคบังคับบรรณรังคให้พ่อแม่ ผู้ปกครองเห็นความสำคัญในการส่งเสริมบุตรหลานให้เรียนจบการศึกษาภาคบังคับจัดหาเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนการสอนให้เพียงพอต่อการจัดกิจกรรมเพิ่มประสบการณ์การเรียนรู้ภาคบังคับจัดศูนย์การเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ที่มีเนื้อหาสอดคล้องในทุกกลุ่มสาระวิชาและประเมินติดตามและรายงานผลการจัดการศึกษาภาคบังคับอย่างต่อเนื่อง

กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่าการจัดการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย ได้แก่ ส่งเสริมให้เทศบาลนครจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายให้มีประสิทธิภาพ ส่งเสริมผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการวางแผนกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน ส่งเสริมโรงเรียนจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายให้ได้ตามมาตรฐานสากล ส่งเสริมให้เทศบาลนครจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสำหรับผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศเฉพาะทาง และสนับสนุนโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสร้างเครือข่ายการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายร่วมกับเอกชน

กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่าการจัดการศึกษาอาชีวศึกษา ได้แก่ สำรวจความต้องการของผู้ประกอบการส่งเสริมให้เทศบาลนครจัดหลักสูตรการศึกษาอาชีวศึกษาสอดคล้องต่อความต้องการ โดยผู้เรียนสามารถศึกษาต่อ หรือเข้าทำงานได้ ส่งเสริมทักษะความรู้พื้นฐานให้กับนักเรียนที่จำเป็นและเท่าทันความเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ มีสมรรถนะ คุณลักษณะสำคัญที่ตรงกับความต้องการของสถานประกอบการเปิดโอกาสให้นักเรียนเข้าเรียนอาชีวศึกษาต่อเนื่องอย่างทั่วถึงโดยมีระบบการคัดเลือกที่เอื้อผู้เรียน ขยายกลุ่มเป้าหมายการศึกษาต่อในสายอาชีวศึกษาในโรงเรียนการศึกษาขั้นพื้นฐาน และโรงเรียนอาชีวศึกษาเพื่อคนพิการเพิ่มช่องทางการเรียนอาชีวศึกษาด้วย อาชีวศึกษาทางไกล และเครือข่ายวิทยุเพื่อการศึกษาในเขตเทศบาลนครและจัดอาชีวศึกษาทางเลือก เช่น วิทยาลัยอาชีวศึกษาฐานวิทยาศาสตร์ อาชีวศึกษาอินเตอร์ เป็นต้น

กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่าการจัดการศึกษานอกระบบ ได้แก่ จัดหาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาให้เพียงพอต่อการเรียนการสอนนอกระบบ ส่งเสริมพัฒนาแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อเอื้อต่อการเรียนรู้ สนับสนุน ในการจัดศูนย์การเรียนรู้ในชุมชนจัดให้มีพิพิธภัณฑ์การศึกษาท้องถิ่นเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ จัดให้มีห้องสมุด ICT เคลื่อนที่ เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียนจัดให้มีวิทยุและทีวีท้องถิ่นให้ความรู้ด้านการศึกษาอย่างเท่าทันการเปลี่ยนแปลงของข้อมูลข่าวสารและส่งเสริม สนับสนุน และประสานภาคีเครือข่าย เพื่อการจัดการศึกษานอกระบบ

กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่าการจัดการศึกษาตามอัธยาศัย ได้แก่ การพัฒนาระบบการจัดการความรู้ และเผยแพร่ให้กับประชาชน โดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์ ป้ายประกาศ การจัดการศึกษาเน้นด้านการดำรงชีวิตของผู้สูงอายุเพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีความสุขจัดการศึกษาหลักสูตรระยะสั้น

ฝึกอบรมและพัฒนาวิชาชีพต่อประชาชนทั่วไปอย่างทั่วถึงจัดสร้างพิพิธภัณฑ์การศึกษาของชุมชนหรือในสถานศึกษาการจัดคลินิกให้คำปรึกษาด้านความรู้ ด้านอาชีพ และการดำรงชีวิตอย่างพอเพียง ส่งเสริมศูนย์ธรรมชาติศึกษาภายในชุมชนสนับสนุนการจัดนิทรรศการทางวิชาการ ของภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านวัฒนธรรม ด้านประเพณี และด้านศาสนาและจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ตามรอยพระยุคลบาท

กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่าการส่งเสริมพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา ได้แก่ การพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา ใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ ส่งเสริมให้ผู้บริหาร ใช้กระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพงานวิชาการส่งเสริม สนับสนุนให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา จัดระบบนิเทศแบบทางไกลภายในสถานศึกษาให้ทั่วถึงเกิดประสิทธิภาพส่งเสริมให้ครูได้พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายและต่อเนื่องการอบรมครูแบบทางไกลการสร้างเครือข่ายครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางการสอนและการเลือกโปรแกรมอบรม และเข้ารับการอบรมได้ตลอดเวลา ตามความสะดวก ความสนใจ

กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่าการส่งเสริมสนับสนุน อนุรักษ์วัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น ได้แก่ ส่งเสริมสถานศึกษาอนุรักษ์วัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น ส่งเสริมและสนับสนุนแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมกับประเทศเพื่อนบ้านในอาเซียนจัดทำระบบเครือข่ายสารสนเทศทางด้านวัฒนธรรมเพื่อเป็นศูนย์กลางเผยแพร่สนับสนุนร่วมกันอนุรักษ์ภูมิปัญญาที่เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น สนับสนุนให้มีพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นหรือพิพิธภัณฑ์ชุมชนรวบรวมความเป็นมาวัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่นขึ้นใช้ภูมิปัญญาเป็นพื้นฐานในการรวบรวมวัฒนธรรมและประเพณีประชาชนในท้องถิ่นการเสริมสร้างปราชญ์ท้องถิ่นด้านวัฒนธรรมและประเพณีในชุมชน และเลือกสรรภูมิปัญญาด้านวัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่นที่กำลังสูญหาย

กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่าการจัดการศึกษาอาชีพในชุมชน ได้แก่ สนับสนุนการจัดทำฐานความรู้อาชีพในชุมชนส่งเสริมอาชีพและการสร้างอาชีพในชุมชนจัดตลาดนัดการศึกษา ส่งเสริมการเรียนรู้อาชีพในชุมชนจัดเวทีสร้างสรรคงานให้แต่ละอาชีพมาแสดงและสาธิตส่งเสริมโรงเรียนฝึกทำอาหารท้องถิ่นเพื่อการสืบสานและการสร้างอาชีพส่งเสริมอาชีพฝึกอาชีพช่าง เช่น ช่อม บำรุง ยานยนต์ ช่างไฟฟ้า ฯลฯ สนับสนุนกลุ่มสนใจการเรียนรู้แพทย์แผนไทยและการสร้างเครือข่ายอาชีพเดียวกันและต่างอาชีพ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้และพัฒนางาน

กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่าการจัดแหล่งเรียนรู้ในเขตเทศบาลนคร ได้แก่ จัดสร้างศูนย์การเรียนรู้ ICT ในชุมชนเขตเทศบาลนครจัดหารถเคลื่อนที่คอมพิวเตอร์ (MOBITE UNIT) ส่งเสริมแหล่งเรียนรู้การศึกษาภาษาอังกฤษโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ในชุมชนจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ บูรณาการ STEM สนับสนุนการจัดห้องเรียนเสมือนจริงโดยใช้ ICT ในโรงเรียนและชุมชนจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้เสมือนจริงในชุมชนและจัดศูนย์การเรียนรู้ท้องถิ่นเทศบาลนครผ่านอินเทอร์เน็ตในชุมชน

กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่า ด้านการเตรียมการศึกษาสำหรับศตวรรษที่ 21 ได้แก่ ส่งเสริมให้นักเรียนเป็นนักนวัตกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมการเรียนรู้รูปแบบทักษะชีวิตและอาชีพ ส่งเสริมให้นักเรียนเป็นนักประดิษฐ์สิ่งใหม่ๆ ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีทักษะการคิดสร้างสรรค์ สนับสนุนทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยีส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้ยึดโครงการเป็นฐาน โดยการปฏิบัติจริงอบรมส่งเสริมทักษะการดำรงชีวิตและอาชีพพื้นฐานให้กับนักเรียนในยุคปัจจุบัน ด้วยกระบวนการเรียนการสอนเน้นกิจกรรมมากขึ้นส่งเสริมให้ครูจากผู้ถ่ายทอดเป็นผู้สนับสนุนนักเรียนสามารถเปลี่ยนสารสนเทศเป็นความรู้และนำความรู้เป็นเครื่องมือสู่การปฏิบัติและส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครูในศตวรรษที่ 21 ได้แก่ ห้องเรียนกลับด้าน นวัตกรรมทางการศึกษา วิธีการจัดการเรียนการสอน เป็นต้น

กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่า ด้านการจัดการศึกษาองค์กรแห่งการเรียนรู้ได้แก่ สนับสนุนวิสัยทัศน์ของการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้กำหนดกลยุทธ์การส่งเสริมการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ส่งเสริมบุคลากร ได้รับการฝึกทักษะในเรื่องการคิดสร้างสรรค์ การสร้างนวัตกรรม และวิจัยทดลองคิดสรรผู้เชี่ยวชาญ (ครูผู้สอน) ด้านเนื้อหาออกแบบความรู้ผ่านเครือข่ายการเรียนรู้รวบรวมความรู้ ประสบการณ์ที่เกิดจากการปฏิบัติและประสบผลสำเร็จ จัดการความรู้จากภูมิปัญญาชาวบ้านที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียนและเครือข่ายของโรงเรียน นำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพมาใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้และการปฏิบัติงาน นำสื่อประสม (Multimedia) ศิลปะ ข้อความ เสียง ภาพเคลื่อนไหว และวีดิทัศน์ มาใช้เพื่อการเรียนรู้ สนับสนุนการปฏิบัติงานอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อช่วยให้สามารถเรียนรู้และทำงานได้มีประสิทธิภาพมากขึ้น และกำหนดช่องทางในการเผยแพร่การจัดการศึกษาองค์กรแห่งการรู้อย่างหลากหลาย

กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่า ด้านการจัดการอุดมศึกษาของเทศบาลนครได้แก่ สำรวจความต้องการทุกภาคส่วนในการจัดการอุดมศึกษาของเทศบาลนคร จัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเฉพาะทางในเขตเทศบาลนคร จัดทำหลักสูตรอุดมศึกษาสอดคล้องบริบทเทศบาลนคร ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนใช้สื่อสังคม (Social Network) ในสถาบันอุดมศึกษา จัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาที่ใช้หลักสูตรต้นแบบจากต่างประเทศ และสนับสนุนสถาบันอุดมศึกษามุ่งผลิตผลงานวิจัย

รอบที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

ผู้วิจัยกำหนดกลุ่มผู้เชี่ยวชาญกลุ่มเดียวกับรอบที่ 1 สำหรับตอบแบบสอบถามความคิดเห็นซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ช่วงคะแนน วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม เพื่อหาค่ามัธยฐาน (Median) ฐานนิยม (Mode) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) เป็นรายข้อกระทงเพื่อพิจารณาเลือกแนวโน้มที่เป็นไปได้ในระดับมากและมากขึ้นไป คือ แนวโน้มที่มีค่ามัธยฐาน (Median) 4 และ 5 และแนวโน้มที่มีความสอดคล้องกันของความเห็นผู้เชี่ยวชาญที่มีค่าพิสัย

ระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) ไม่เกิน 1.5 ขึ้นไป และค่าความต่างระหว่างฐานนิยมกับค่ามัธยฐาน (Median - Mode) ที่มีค่าไม่เกิน 1 ซึ่งผลการวิเคราะห์สรุปได้ดังนี้

ผลการวิเคราะห์ ภารกิจการจัดการศึกษาของเทศบาล ดังนี้

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ภารกิจการจัดการศึกษาของเทศบาลนครด้านการจัดการศึกษาพัฒนาเด็กเล็ก

ด้านการจัดการศึกษาพัฒนาเด็กเล็ก	มัธยฐาน (Mdn)	ฐานนิยม (Mo)	มัธยฐาน-ฐานนิยม Mdn - Mo	พิสัยระหว่างควอไทล์ (IR)	ระดับความต้องการ	ความคิดเห็นสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ
1. ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนในเขตเทศบาลนครส่งบุตรหลานเข้าเรียนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและระดับอนุบาลอย่างต่อเนื่องชัดเจน	5	5	0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง
2. จัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีจำนวนเพียงพอต่อความต้องการอย่างครอบคลุมในเขตเทศบาลนคร	5	5	0	1	มากที่สุด	สอดคล้อง
3. จัดหาเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนการสอนให้เพียงพอต่อการจัดกิจกรรมเพิ่มประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็กเล็ก	5	5	0	1	มากที่สุด	สอดคล้อง
4. สร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนให้มีโอกาสร่วมกันรับผิดชอบในการบริหารพัฒนาเด็กเล็ก	5	5	0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ภารกิจการจัดการศึกษาของเทศบาลนครด้านการจัดการศึกษาพัฒนา
เด็กเล็ก (ต่อ)

ด้านการจัดการศึกษา พัฒนาเด็กเล็ก	มัธย ฐาน (Mdn)	ฐาน นิยม (Mo)	มัธยฐาน- ฐานนิยม Mdn - Mo	พิสัย ระหว่าง ควอร์ไทล์ (IR)	ระดับ ความ ต้องการ	ความคิดเห็น สอดคล้องของ ผู้เชี่ยวชาญ
5.การบริหารหลักสูตรโดยการจัดทำหลักสูตรปฐมวัยและกำหนดแนวการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เหมาะสมตามระดับวัย	5	5	0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง
6.สรรหาคูคลากรให้สอดคล้องกับความขาดแคลนของสถานศึกษาตรงตามวิชาเอกปฐมวัยอย่างเพียงพอเหมาะสมกับจำนวนเด็ก	5	5	0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง
7.จัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเน้นการสนทนาในชีวิตประจำวันระดับอนุบาลทุกวัน	5	5	0	1	มากที่สุด	สอดคล้อง

จากตารางที่ 3 ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่า ภารกิจการจัดการศึกษาของเทศบาลนครด้านการจัดการศึกษาพัฒนาเด็กเล็ก สอดคล้องกัน เรียงตามลำดับ ดังนี้ ข้อที่ 1 ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนในเขตเทศบาลนครส่งบุตรหลานเข้าเรียนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและระดับอนุบาลอย่างต่อเนื่องชัดเจน (Mdn = 5, IR = 0, |Mdn - Mo| = 0) ข้อที่ 4 สร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนให้มีโอกาสร่วมกัน รับผิดชอบในการบริหารพัฒนาเด็กเล็ก (Mdn = 5, IR = 0, |Mdn - Mo| = 0) ข้อที่ 5 การบริหารหลักสูตรโดยการจัดทำหลักสูตรปฐมวัยและกำหนดแนวการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เหมาะสมตามระดับวัย (Mdn = 5, IR = 0, |Mdn - Mo| = 0) ข้อที่ 6 สรรหาคูบุคลากรให้สอดคล้องกับความขาดแคลนของสถานศึกษาตรงตามวิชาเอกปฐมวัยอย่างเพียงพอเหมาะสมกับจำนวนเด็ก (Mdn = 5, IR = 0, |Mdn - Mo| = 0) ข้อที่ 2 จัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีจำนวนเพียงพอต่อความต้องการ

อย่างครอบคลุมในเขตเทศบาลนคร (Mdn = 5, IR = 1, |Mdn - Mo| = 0) ข้อที่ 3 จัดหาเทคโนโลยี
 เพื่อการจัดการเรียนการสอนให้เพียงพอต่อการจัดกิจกรรมเพิ่มประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็กเล็ก
 (Mdn = 5, IR = 1, |Mdn - Mo| = 0) ข้อที่ 7 จัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเน้นการสนทนาในชีวิต
 ประจำวันระดับอนุบาลทุกวัน (Mdn = 5, IR = 1, |Mdn - Mo| = 0)

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ภารกิจจัดการศึกษาของเทศบาลนคร ด้านการจัดการศึกษาภาคบังคับ

ด้านการจัดการศึกษา ภาคบังคับ	มัธยฐาน (Mdn)	ฐานนิยม (Mo)	มัธยฐาน- ฐานนิยม Mdn - Mo	พิสัย ระหว่าง ควอร์ไทล์ (IR)	ระดับ ความ ต้องการ	ความคิดเห็น สอดคล้องของ ผู้เชี่ยวชาญ
1.จัดตั้งหรือรับถ่าย โอนสถานศึกษาเพื่อ จัดการศึกษาภาค บังคับในสังกัดขยาย ให้เพียงพออย่างมี ประสิทธิภาพ	4	4	0	1	มาก	สอดคล้อง
2.ระดมทรัพยากร ทุก ภาคส่วนเข้ามามีส่วน ร่วมในการจัดการศึกษา ภาคบังคับ	5	5	0	1	มากที่สุด	สอดคล้อง
3.รณรงค์ให้พ่อแม่ ผู้ปกครองเห็น ความสำคัญในการ ส่งเสริมบุตรหลานให้ เรียนจบการศึกษา ภาคบังคับ	5	5	0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง
4.จัดหาเทคโนโลยี เพื่อการจัดการเรียน การสอนให้เพียงพอ ต่อการจัดกิจกรรม เพิ่มประสบการณ์การ เรียนรู้ภาคบังคับ	5	5	0	1	มากที่สุด	สอดคล้อง

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ภารกิจจัดการศึกษาของเทศบาลนคร ด้านการจัดการศึกษาภาค
บังคับ (ต่อ)

ด้านการจัดการศึกษา ภาคบังคับ	มัธยฐาน (Mdn)	ฐาน นิยม (Mo)	มัธยฐาน- ฐานนิยม Mdn - Mo	พิสัย ระหว่าง ควอร์ไทล์ (IR)	ระดับ ความ ต้องการ	ความคิดเห็น สอดคล้องของ ผู้เชี่ยวชาญ
5.จัดศูนย์การเรียนรู้ ภาษาอังกฤษ ที่มีเนื้อหา สอดคล้องในทุกกลุ่มสาระ วิชา	5	5	0	1	มากที่สุด	สอดคล้อง
6.ประเมินติดตามและ รายงานผลการจัด การศึกษาภาคบังคับ อย่างต่อเนื่อง	5	5	0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง

จากตารางที่ 4 ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่า ภารกิจจัดการศึกษาของเทศบาลนครด้าน
การศึกษาภาคบังคับ สอดคล้องกัน เรียงตามลำดับ ดังนี้ ข้อที่ 3 รมรงค์ให้พ่อแม่ ผู้ปกครองเห็น
ความสำคัญในการส่งเสริมบุตรหลานให้เรียนจบการศึกษาภาคบังคับ (Mdn = 5, IR = 0, |Mdn - Mo|
= 0) ข้อที่ 6 (Mdn = 5, IR = 0, |Mdn - Mo| = 0) ข้อที่ 2 ระดมทรัพยากร ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วน
ร่วมในจัดการศึกษาภาคบังคับ (Mdn = 5, IR = 1, |Mdn - Mo| = 0) ข้อที่ 4 จัดหาเทคโนโลยีเพื่อการ
จัดการเรียนการสอนให้เพียงพอต่อการจัดกิจกรรมเพิ่มประสบการณ์การเรียนรู้ภาคบังคับ (Mdn = 5,
IR = 1, |Mdn - Mo| = 0) ข้อที่ 5 จัดศูนย์การเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ที่มีเนื้อหาสอดคล้องในทุกกลุ่มสาระ
วิชา (Mdn = 5, IR = 1, |Mdn - Mo| = 0) ข้อที่ 1 จัดตั้งหรือรับถ่ายโอนสถานศึกษาเพื่อจัดการศึกษา
ภาคบังคับในสังกัดขยายให้เพียงพออย่างมีประสิทธิภาพ (Mdn = 4, IR = 1, |Mdn - Mo| = 0

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์ภารกิจจัดการศึกษาของเทศบาลนครด้านการจัดการศึกษา มัธยมตอนปลาย

ด้านการจัดการศึกษา มัธยมตอนปลาย	มัธ ฐาน (Mdn)	ฐาน นิยม (Mo)	มัธฐาน- ฐานนิยม Mdn - Mo	พิสัย ระหว่าง ควอร์ไทล์ (IR)	ระดับ ความ ต้องการ	ความคิดเห็น สอดคล้องของ ผู้เชี่ยวชาญ
1. ส่งเสริมให้เทศบาลนครจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายให้มีประสิทธิภาพ	5	5	0	1	มากที่สุด	สอดคล้อง
2. ส่งเสริมผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการวางแผนกิจกรรมการเรียนของนักเรียน	5	5	0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง
3. ส่งเสริมโรงเรียนจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายให้ได้ตามมาตรฐานสากล	5	5	0	1	มากที่สุด	สอดคล้อง
4. ส่งเสริมให้เทศบาลนครจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสำหรับผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศเฉพาะทาง	5	5	0	1	มากที่สุด	สอดคล้อง
5. สนับสนุนโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสร้างเครือข่ายการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายร่วมกับเอกชน	5	5	0	1	มากที่สุด	สอดคล้อง

จากตารางที่ 5 ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่า ภารกิจจัดการศึกษาของเทศบาลนครด้านการจัดการศึกษามัธยมตอนปลายสอดคล้องกัน เรียงตามลำดับ ดังนี้ ข้อที่ 2 ส่งเสริมผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการวางแผนกิจกรรมการเรียนของนักเรียน (Mdn = 5, IR = 0, |Mdn - Mo| = 0) ข้อที่ 1 ส่งเสริมให้เทศบาลนครจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายให้มีประสิทธิภาพ (Mdn = 5, IR = 1, |Mdn - Mo| = 0) ข้อที่ 3 ส่งเสริมโรงเรียนจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายให้ได้ตามมาตรฐานสากล (Mdn = 5, IR = 1, |Mdn - Mo| = 0) ข้อที่ 4 ส่งเสริมให้เทศบาลนครจัดการศึกษา

ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสำหรับผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศเฉพาะทาง (Mdn = 5, IR = 1, |Mdn - Mo| = 0) ข้อที่ 5 สนับสนุนโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสร้างเครือข่ายการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายร่วมกับเอกชน (Mdn = 5, IR = 1, |Mdn - Mo| = 0)

ตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์ภารกิจจัดการศึกษาของเทศบาลนครด้านการจัดการศึกษาอาชีวศึกษา

ด้านการจัดการศึกษา อาชีวศึกษา	มัธย ฐาน (Mdn)	ฐาน นิยม (Mo)	มัธยฐาน- ฐานนิยม Mdn - Mo	พิสัย ระหว่าง ควอร์ไทล์ (IR)	ระดับ ความ ต้องการ	ความคิดเห็น สอดคล้องของ ผู้เชี่ยวชาญ
1. สสำรวจความต้องการของ ผู้ประกอบการส่งเสริมให้ เทศบาลนครจัดหลักสูตร การศึกษาอาชีวศึกษาสอดคล้อง ต่อความต้องการ โดยผู้เรียน สามารถศึกษาต่อ หรือเข้า ทำงานได้	5	5	0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง
2. ส่งเสริมทักษะความรู้พื้นฐาน ให้กับนักเรียนที่จำเป็นและเท่า ทันความเปลี่ยนแปลงของ เทคโนโลยี	5	5	0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง
3. ส่งเสริมการจัดการเรียนการ สอนที่มีคุณภาพ มีสมรรถนะ คุณลักษณะสำคัญที่ตรงกับ ความต้องการของสถาน ประกอบการ	5	5	0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง
4. เปิดโอกาสให้นักเรียนเข้า เรียนอาชีวศึกษาต่อเนื่องอย่าง ทั่วถึงโดยมีระบบการคัดเลือกที่ เอื้อผู้เรียน	5	5	0	1	มากที่สุด	สอดคล้อง

ตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์ภารกิจจัดการศึกษาของเทศบาลนครด้านการจัดการศึกษา
อาชีวศึกษา (ต่อ)

ด้านการจัดการศึกษา อาชีวศึกษา	มัธย ฐาน (Mdn)	ฐาน นิยม (Mo)	มัธยฐาน- ฐานนิยม Mdn - Mo	พิสัย ระหว่าง ควอร์ไทล์ (IR)	ระดับ ความ ต้องการ	ความคิดเห็น สอดคล้องของ ผู้เชี่ยวชาญ
5. ขยายกลุ่มเป้าหมาย การศึกษาต่อในสาย อาชีวศึกษาในโรงเรียน การศึกษาขั้นพื้นฐาน และ โรงเรียนอาชีวะเพื่อคนพิการ	5	5	0	1	มากที่สุด	สอดคล้อง
6. เพิ่มช่องทางการเรียน อาชีวศึกษาด้วย อาชีวะ ทางไกล และเครือข่ายวิทยุ เพื่อการศึกษาในเขตเทศบาล นคร	5	5	0	1	มากที่สุด	สอดคล้อง
7. จัดอาชีวศึกษาทางเลือก เช่น วิทยาลัยอาชีวศึกษาฐาน วิทยาศาสตร์ อาชีวศึกษา อินเตอร์ เป็นต้น	5	5	0	1	มากที่สุด	สอดคล้อง

จากตารางที่ 6 ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่า ภารกิจจัดการศึกษาของเทศบาลนครด้านการจัดการศึกษาอาชีวศึกษา สอดคล้องกัน เรียงตามลำดับ ดังนี้ ข้อที่ 1 สสำรวจความต้องการของผู้ประกอบการส่งเสริมให้เทศบาลนครจัดหลักสูตรการศึกษาอาชีวศึกษาสอดคล้องต่อความต้องการโดยผู้เรียนสามารถศึกษาต่อ หรือเข้าทำงานได้ (Mdn = 5, IR = 0, |Mdn - Mo| = 0) ข้อที่ 2 ส่งเสริมทักษะความรู้พื้นฐานให้กับนักเรียนที่จำเป็นและเท่าทันความเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี (Mdn = 5, IR = 0, |Mdn - Mo| = 0) ข้อที่ 3 ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ มีสมรรถนะ คุณลักษณะสำคัญที่ตรงกับความต้องการของสถานประกอบการ (Mdn = 5, IR = 0, |Mdn - Mo| = 0) ข้อที่ 4 เปิดโอกาสให้นักเรียนเข้าเรียนอาชีวศึกษาต่อเนื่องอย่างทั่วถึงโดยมีระบบการคัดเลือกที่เอื้อผู้เรียน (Mdn = 5, IR = 1, |Mdn - Mo| = 0) ข้อที่ 5 ขยายกลุ่มเป้าหมายการศึกษาต่อในสายอาชีวศึกษาในโรงเรียนการศึกษาขั้นพื้นฐาน และโรงเรียนอาชีวะเพื่อคนพิการ (Mdn = 5, IR = 1, |Mdn - Mo| = 0)

ข้อที่ 6 เพิ่มช่องทางการเรียนอาชีวศึกษาด้วย อาชีวะทางไกล และเครือข่ายวิทยุเพื่อการศึกษาในเขตเทศบาลนคร (Mdn = 5, IR = 1, |Mdn - Mo| = 0) ข้อที่ 7 จัดอาชีวศึกษาทางเลือก เช่น วิทยาลัยอาชีวศึกษาฐานวิทยาศาสตร์ อาชีวศึกษาอินเตอร์ เป็นต้น (Mdn = 5, IR = 1, |Mdn - Mo| = 0)

ตารางที่ 7 ผลการวิเคราะห์ภารกิจการจัดการศึกษาของเทศบาลนครด้านการจัดการศึกษานอกระบบ

ด้านการจัดการศึกษานอกระบบ	มัธยฐาน (Mdn)	ฐานนิยม (Mo)	มัธยฐาน-ฐานนิยม Mdn - Mo	พิสัยระหว่างควอร์ไทล์ (IR)	ระดับความต้องการ	ความคิดเห็นสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ
1. จัดหาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาให้เพียงพอต่อการเรียนการสอนนอกระบบ	5	5	0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง
2. ส่งเสริมพัฒนาแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อเอื้อต่อการเรียนรู้	5	5	0	1	มากที่สุด	สอดคล้อง
3. สนับสนุน ในการจัดศูนย์การเรียนรู้ในชุมชน	5	5	0	1	มากที่สุด	สอดคล้อง
4. จัดให้มีพิพิธภัณฑ์การศึกษาท้องถิ่นเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้	5	5	0	1	มากที่สุด	สอดคล้อง
5. จัดให้มีห้องสมุด ICT เคลื่อนที่ เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียน	4	4	0	1	มาก	สอดคล้อง
6. จัดให้มีวิทยุและทีวีท้องถิ่นให้ความรู้ด้านการศึกษาอย่างเท่าทันการเปลี่ยนแปลงของข้อมูลข่าวสาร	4	4	0	1	มาก	สอดคล้อง

ตารางที่ 7 ผลการวิเคราะห์ภารกิจการจัดการศึกษาของเทศบาลนครด้านการจัดการศึกษานอกระบบ
(ต่อ)

ด้านการจัดการศึกษานอกระบบ	มัธยฐาน (Mdn)	ฐานนิยม (Mo)	มัธยฐาน-ฐานนิยม Mdn - Mo	พิสัยระหว่างควอร์ไทล์ (IR)	ระดับความต้องการ	ความคิดเห็นสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ
7. ส่งเสริม สนับสนุน และประสานภาคีเครือข่าย เพื่อการจัดการศึกษานอกระบบ	5	5	0	1	มากที่สุด	สอดคล้อง

จากตารางที่ 7 ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่า ภารกิจการจัดการศึกษาของเทศบาลนครด้านการศึกษานอกระบบ สอดคล้องกัน เรียงตามลำดับ ดังนี้ ข้อที่ 1 จัดหาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาให้เพียงพอต่อการเรียนการสอนนอกระบบ (Mdn = 5, IR = 0, |Mdn - Mo| = 0) ข้อที่ 2 ส่งเสริมพัฒนาแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อเอื้อต่อการเรียนรู้ (Mdn = 5, IR = 1, |Mdn - Mo| = 0) ข้อที่ 3 สนับสนุน ในการจัดศูนย์การเรียนรู้ในชุมชน (Mdn = 5, IR = 1, |Mdn - Mo| = 0) ข้อที่ 4 จัดให้มีพิพิธภัณฑ์การศึกษาท้องถิ่นเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ (Mdn = 5, IR = 1, |Mdn - Mo| = 0) ข้อที่ 7 ส่งเสริม สนับสนุน และประสานภาคีเครือข่าย เพื่อการจัดการศึกษานอกระบบ (Mdn = 5, IR = 1, |Mdn - Mo| = 0) ข้อที่ 5 จัดให้มีห้องสมุด ICT เคลื่อนที่ เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียน (Mdn = 4, IR = 1, |Mdn - Mo| = 0) ข้อที่ 6 จัดให้มีวิทยุและทีวีท้องถิ่นให้ความรู้ด้านการศึกษาอย่างเท่าทันการเปลี่ยนแปลงของข้อมูลข่าวสาร (Mdn = 4, IR = 1, |Mdn - Mo| = 0)

ตารางที่ 8 ผลการวิเคราะห์ภารกิจจัดการศึกษาของเทศบาลนครด้านการจัดการศึกษาตาม
อัยยาศัย

ด้านการจัดการศึกษา ตามตามอัยยาศัย	มัธย ฐาน (Mdn)	ฐาน นิยม (Mo)	มัธยฐาน- ฐานนิยม Mdn - Mo	พิสัย ระหว่าง ควอร์ไทล์ (IR)	ระดับ ความ ต้องการ	ความคิดเห็น สอดคล้องของ ผู้เชี่ยวชาญ
1. การพัฒนาระบบ การจัดการความรู้ และเผยแพร่ให้กับประชาชน โดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์ ป้ายประกาศ	5	5	0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง
2. การจัดการศึกษาเน้นด้านการดำรงชีวิตของผู้สูงอายุเพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข	5	5	0	1	มากที่สุด	สอดคล้อง
3. จัดการศึกษาหลักสูตรระยะสั้น ฝึกอบรมและพัฒนาวิชาชีพต่อประชาชนทั่วไปอย่างทั่วถึง	5	5	0	1	มากที่สุด	สอดคล้อง
4. จัดสร้างพิพิธภัณฑ์การศึกษาของชุมชนหรือในสถานศึกษา	5	5	0	1	มากที่สุด	สอดคล้อง
5. การจัดคลินิกให้คำปรึกษาด้านความรู้ ด้านอาชีพ และการดำรงชีวิตอย่างพอเพียง	5	5	0	1	มากที่สุด	สอดคล้อง
6. ส่งเสริมศูนย์ธรรมชาติศึกษาภายในชุมชน	5	5	0	1	มากที่สุด	สอดคล้อง
7. สนับสนุนการจัดนิทรรศการทางวิชาการ ของภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านวัฒนธรรม ด้านประเพณี และด้านศาสนา	5	5	0	1	มากที่สุด	สอดคล้อง

ตารางที่ 8 ผลการวิเคราะห์ภารกิจจัดการศึกษาของเทศบาลนครด้านการจัดการศึกษาตาม
อัยยาศัย (ต่อ)

ด้านการจัดการศึกษา อาชีวศึกษา	มัธยฐาน (Mdn)	ฐาน นิยม (Mo)	มัธยฐาน- ฐานนิยม Mdn - Mo	พิสัยระหว่าง ควอร์ไทล์ (IR)	ระดับ ความ ต้องการ	ความคิดเห็น สอดคล้องของ ผู้เชี่ยวชาญ
8. จัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ตามรอยพระยุคลบาท	5	5	0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง

จากตารางที่ 8 ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่า ภารกิจจัดการศึกษาของเทศบาลนครด้านการจัดการศึกษาตามอัยยาศัย สอดคล้องกัน เรียงตามลำดับ ดังนี้ ข้อที่ 1 การพัฒนาระบบ การจัดการความรู้ และเผยแพร่ให้กับประชาชน โดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์ ป้ายประกาศ (Mdn = 5, IR = 0, |Mdn - Mo| = 0) ข้อที่ 8 จัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ตามรอยพระยุคลบาท (Mdn = 5, IR = 0, |Mdn - Mo| = 0) ข้อที่ 2 การจัดการศึกษาเน้นด้านการดำรงชีวิตของผู้สูงอายุเพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข (Mdn = 5, IR = 1, |Mdn - Mo| = 0) ข้อที่ 3 จัดการศึกษาหลักสูตรระยะสั้น ฝึกอบรมและพัฒนาวิชาชีพต่อประชาชนทั่วไปอย่างทั่วถึง (Mdn = 5, IR = 1, |Mdn - Mo| = 0) ข้อที่ 4 จัดสร้างพิพิธภัณฑ์การศึกษาของชุมชนหรือในสถานศึกษา (Mdn = 5, IR = 1, |Mdn - Mo| = 0) ข้อที่ 5 การจัดคลินิกให้คำปรึกษาด้านความรู้ ด้านอาชีพ และการดำรงชีวิตอย่างพอเพียง (Mdn = 5, IR = 1, |Mdn - Mo| = 0) ข้อที่ 6 ส่งเสริมศูนย์ธรรมชาติศึกษาภายในชุมชน (Mdn = 5, IR = 1, |Mdn - Mo| = 0) ข้อที่ 7 สนับสนุนการจัดนิทรรศการทางวิชาการ ของภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านวัฒนธรรม ด้านประเพณี และด้านศาสนา (Mdn = 5, IR = 1, |Mdn - Mo| = 0)

ตารางที่ 9 ผลการวิเคราะห์ภารกิจจัดการศึกษาของเทศบาลนครด้านการส่งเสริมและพัฒนา
บุคลากรทางการศึกษา

ด้านการส่งเสริมและพัฒนา บุคลากรทางการศึกษา	มัธย ฐาน (Mdn)	ฐาน นิยม (Mo)	มัธยฐาน- ฐานนิยม Mdn - Mo	พิสัย ระหว่าง ควอร์ไทล์ (IR)	ระดับ ความ ต้องการ	ความคิดเห็น สอดคล้อง ของ ผู้เชี่ยวชาญ
1. การพัฒนาบุคลากรทาง การศึกษา ใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ	5	5	0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง
2. ส่งเสริมให้ผู้บริหาร ใช้ กระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนา คุณภาพงานวิชาการ	5	5	0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง
3. ส่งเสริม สนับสนุนให้ครู และบุคลากรทางการศึกษา ใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและ นอกสถานศึกษา	5	5	0	1	มากที่สุด	สอดคล้อง
4. จัดระบบนิเทศแบบ ทางไกลภายในสถานศึกษา ให้ทั่วถึงเกิดประสิทธิภาพ	5	5	0	1	มากที่สุด	สอดคล้อง
5. ส่งเสริมให้ครูได้พัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ หลากหลายและต่อเนื่อง	5	5	0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง
6. การอบรมครูแบบ ทางไกล	5	5	0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง
7. การสร้างเครือข่ายครู และบุคลากรทางการศึกษา เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ทางการสอน	5	5	0	1	มากที่สุด	สอดคล้อง
8. การเลือกโปรแกรม อบรม และเข้ารับการอบรม ได้ตลอดเวลา ตามความ สะดวก ความสนใจ	4	4	0	1	มาก	สอดคล้อง

จากตารางที่ 9 ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่า ภารกิจการจัดการศึกษาของเทศบาลนครด้านการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา สอดคล้องกัน เรียงตามลำดับ ดังนี้ ข้อที่ 1 การพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา ใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ (Mdn = 5, IR = 0, |Mdn - Mo| = 0) ข้อที่ 2 ส่งเสริมให้ผู้บริหาร ใช้กระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพงานวิชาการ (Mdn = 5, IR = 0, |Mdn - Mo| = 0) ข้อที่ 5 . ส่งเสริมให้ครูได้พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายและต่อเนื่อง (Mdn = 5, IR = 0, |Mdn - Mo| = 0) ข้อที่ 6 การอบรมครูแบบทางไกล (Mdn = 5, IR = 0, |Mdn - Mo| = 0) ข้อที่ 3 ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา (Mdn = 5, IR = 1, |Mdn - Mo| = 0) ข้อที่ 4 จัดระบบนิเทศแบบทางไกลภายในสถานศึกษาให้ทั่วถึง เกิดประสิทธิภาพ (Mdn = 5, IR = 1, |Mdn - Mo| = 0) ข้อที่ 7 การสร้างเครือข่ายครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางการสอน (Mdn = 5, IR = 1, |Mdn - Mo| = 0) ข้อที่ 8 การเลือกโปรแกรมอบรม และเข้ารับการอบรมได้ตลอดเวลา ตามความสะดวก ความสนใจ (Mdn = 4, IR = 1, |Mdn - Mo| = 0)

ตารางที่ 10 ผลการวิเคราะห์ภารกิจการจัดการศึกษาของเทศบาลนครด้านส่งเสริมสนับสนุน อนุรักษ์ วัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น

ด้านส่งเสริมสนับสนุนอนุรักษ์ วัฒนธรรมและประเพณี ท้องถิ่น	มัธยฐาน (Mdn)	ฐานนิยม (Mo)	มัธยฐาน- ฐานนิยม Mdn - Mo	พิสัย ระหว่าง คออร์เทิล (IR)	ระดับ ความ ต้องการ	ความคิดเห็น สอดคล้องของ ผู้เชี่ยวชาญ
1. ส่งเสริมสถานศึกษา อนุรักษ์วัฒนธรรมและ ประเพณีท้องถิ่น	5	5	0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง
2. ส่งเสริมและสนับสนุน แลกเปลี่ยนวัฒนธรรมกับ ประเทศเพื่อนบ้านใน อาเซียน	5	5	0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง
3. จัดทำระบบเครือข่าย สารสนเทศทางด้าน วัฒนธรรมเพื่อเป็น ศูนย์กลางเผยแพร่	5	5	0	1	มากที่สุด	สอดคล้อง

ตารางที่ 10 ผลการวิเคราะห์ภารกิจจัดการศึกษาของเทศบาลนครด้านส่งเสริมสนับสนุน อนุรักษ์ วัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น (ต่อ)

ด้านส่งเสริมสนับสนุน อนุรักษ์ วัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น	มัธยฐาน (Mdn)	ฐานนิยม (Mo)	มัธยฐาน-ฐานนิยม Mdn - Mo	พิสัยระหว่างควอร์ไทล์ (IR)	ระดับความต้องการ	ความคิดเห็นสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ
4. สนับสนุนร่วมกันอนุรักษ์ภูมิปัญญาที่เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น	5	5	0	1	มากที่สุด	สอดคล้อง
5. สนับสนุนให้มีพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นหรือพิพิธภัณฑ์ชุมชนรวบรวมความเป็นมา วัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่นขึ้น	5	5	0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง
6. ใช้ภูมิปัญญาเป็นพื้นฐานในการรวบรวมวัฒนธรรมและประเพณีประชาชนในท้องถิ่น	5	5	0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง
7. การเสริมสร้างปราชญ์ท้องถิ่นด้านวัฒนธรรมและประเพณีในชุมชน	5	5	0	1	มากที่สุด	สอดคล้อง
8. เลือกสรรภูมิปัญญาด้านวัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่นที่กำลังสูญหาย	4	4	0	1	มาก	สอดคล้อง

จากตารางที่ 10 ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่า แนวปฏิบัติภารกิจจัดการศึกษาของเทศบาลนครด้านส่งเสริมสนับสนุน อนุรักษ์วัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น สอดคล้องกัน เรียงตามลำดับ ดังนี้ ข้อที่ 1 ส่งเสริมสถานศึกษาอนุรักษ์วัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น (Mdn = 5, IR = 0, |Mdn - Mo| = 0) ข้อที่ 2 ส่งเสริมและสนับสนุนแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมกับประเทศเพื่อนบ้านในอาเซียน (Mdn = 5, IR = 0, |Mdn - Mo| = 0) ข้อที่ 5 สนับสนุนให้มีพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นหรือพิพิธภัณฑ์ชุมชนรวบรวมความเป็นมาวัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่นขึ้น (Mdn = 5, IR = 0, |Mdn - Mo| = 0) ข้อที่ 6 ใช้ภูมิปัญญาเป็นพื้นฐานในการรวบรวมวัฒนธรรมและประเพณีประชาชนในท้องถิ่น (Mdn = 5, IR = 0,

$|Mdn - Mo| = 0$) ข้อที่ 3 จัดทำระบบเครือข่ายสารสนเทศทางด้านวัฒนธรรมเพื่อเป็นศูนย์กลางเผยแพร่ (Mdn = 5, IR = 1, $|Mdn - Mo| = 0$) ข้อที่ 4 สนับสนุนร่วมกันอนุรักษ์ภูมิปัญญาที่เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น (Mdn = 5, IR = 1, $|Mdn - Mo| = 0$) ข้อที่ 7 การเสริมสร้างปราชญ์ท้องถิ่นด้านวัฒนธรรมและประเพณีในชุมชน (Mdn = 5, IR = 1, $|Mdn - Mo| = 0$) ข้อที่ 8 เลือกรรรมภูมิปัญญาด้านวัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่นที่กำลังสูญหาย (Mdn = 4, IR = 1, $|Mdn - Mo| = 0$)

ตารางที่ 11 ผลการวิเคราะห์ภารกิจการจัดการศึกษาของเทศบาลนครด้านการจัดการศึกษาอาชีพในชุมชน

ด้านการจัดการศึกษาอาชีพในชุมชน	มัธยฐาน (Mdn)	ฐานนิยม (Mo)	มัธยฐาน-ฐานนิยม $ Mdn - Mo $	พิสัยระหว่างควอร์ไทล์ (IR)	ระดับความต้องการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
1. สนับสนุนการจัดทำฐานความรู้อาชีพในชุมชน	5	5	0	1	มากที่สุด	สอดคล้อง
2. ส่งเสริมอาชีพและการสร้างอาชีพในชุมชน	5	5	0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง
3. จัดตลาดนัดการศึกษาส่งเสริมการเรียนรู้อาชีพในชุมชน	5	5	0	1	มากที่สุด	สอดคล้อง
4. จัดเวทีสร้างสรรค์งานให้แก่ละอาชีพมาแสดงและสาธิต	5	5	0	1	มากที่สุด	สอดคล้อง
5. ส่งเสริมโรงเรียนฝึกทำอาหารท้องถิ่นเพื่อการสืบสานและการสร้างอาชีพ	5	5	0	1	มากที่สุด	สอดคล้อง
6. ส่งเสริมอาชีพฝึกอาชีพช่าง เช่น ซ่อมบำรุงยานยนต์ ช่างไฟฟ้า ฯลฯ	5	5	0	1	มากที่สุด	สอดคล้อง
7. สนับสนุนกลุ่มสนใจการเรียนรู้แพทย์แผนไทย	4	4	0	0	มาก	สอดคล้อง
8. การสร้างเครือข่ายอาชีพเดียวกันและต่างอาชีพ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้และพัฒนางาน	5	5	0	1	มากที่สุด	สอดคล้อง

จากตารางที่ 11 ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่า ภารกิจการจัดการศึกษาของเทศบาลนครด้านการจัดการศึกษาอาชีพในชุมชน สอดคล้องกัน เรียงตามลำดับ ดังนี้ ข้อที่ 2 ส่งเสริมอาชีพและการสร้างอาชีพในชุมชน (Mdn = 5, IR = 0, |Mdn - Mo| = 0) ข้อที่ 1 สนับสนุนการจัดทำฐานความรู้อาชีพในชุมชน (Mdn = 5, IR = 1, |Mdn - Mo| = 0) ข้อที่ 3 จัดตลาดนัดการศึกษาส่งเสริมการเรียนรู้อาชีพในชุมชน (Mdn = 5, IR = 1, |Mdn - Mo| = 0) ข้อที่ 4 จัดเวทีสร้างสรรค์งานให้แก่ละอาชีพมาแสดงและสาธิต (Mdn = 5, IR = 1, |Mdn - Mo| = 0) ข้อที่ 5 ส่งเสริมโรงเรียนฝึกทำอาหารท้องถิ่นเพื่อการสืบสานและการสร้างอาชีพ (Mdn = 5, IR = 1, |Mdn - Mo| = 0) ข้อที่ 6 ส่งเสริมอาชีพฝึกอาชีพช่าง เช่น ช่อมบำรุงยานยนต์ ช่างไฟฟ้า ฯลฯ (Mdn = 5, IR = 1, |Mdn - Mo| = 0) ข้อที่ 8 การสร้างเครือข่ายอาชีพเดียวกันและต่างอาชีพ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้และพัฒนางาน (Mdn = 5, IR = 1, |Mdn - Mo| = 0) ข้อที่ 7 สนับสนุนกลุ่มสนใจการเรียนรู้แพทย์แผนไทย (Mdn = 4, IR = 0, |Mdn - Mo| = 0)

ตารางที่ 12 ผลการวิเคราะห์ภารกิจการจัดการศึกษาของเทศบาลนครด้านการจัดแหล่งเรียนรู้ในเขตเทศบาลนคร

ด้านการจัดแหล่งเรียนรู้ในเขตเทศบาลนคร	มัธยฐาน (Mdn)	ฐานนิยม (Mo)	มัธยฐาน-ฐานนิยม Mdn - Mo	พิสัยระหว่างควอร์ไทล์ (IR)	ระดับความต้องการ	ความคิดเห็นสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ
1. จัดสร้างศูนย์การเรียนรู้ ICT ในชุมชนเขตเทศบาลนคร	5	5	0	1	มากที่สุด	สอดคล้อง
2. จัดหารถเคลื่อนที่คอมพิวเตอร์(MOBITE UNIT)	5	5	0	1	มากที่สุด	สอดคล้อง
3. ส่งเสริมแหล่งเรียนรู้การศึกษาภาษาอังกฤษโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ในชุมชน	5	5	0	1	มากที่สุด	สอดคล้อง
4. จัดตั้งศูนย์การเรียนรู้บูรณาการ STEM	5	5	0	1	มากที่สุด	สอดคล้อง

ตารางที่ 12 ผลการวิเคราะห์ภารกิจจัดการศึกษาของเทศบาลนครด้านการจัดแหล่งเรียนรู้ในเขตเทศบาลนคร (ต่อ)

ด้านการจัดแหล่งเรียนรู้ในเขตเทศบาลนคร	มัธยฐาน (Mdn)	ฐานนิยม (Mo)	มัธยฐาน-ฐานนิยม Mdn - Mo	พิสัยระหว่างควอร์ไทล์ (IR)	ระดับความต้องการ	ความคิดเห็นสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ
5. สนับสนุนการจัดห้องเรียนเสมือนจริงโดยใช้ ICT ในโรงเรียนและชุมชน	5	5	0	1	มากที่สุด	สอดคล้อง
6. จัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้เสมือนจริงในชุมชน	5	5	0	1	มากที่สุด	สอดคล้อง
7. จัดศูนย์การเรียนรู้ท้องถิ่นเทศบาลนครผ่านอินเทอร์เน็ตในชุมชน	5	5	0	1	มากที่สุด	สอดคล้อง

จากตารางที่ 12 ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่า ภารกิจจัดการศึกษาของเทศบาลนครด้านการจัดแหล่งเรียนรู้ในเขตเทศบาลนคร สอดคล้องกัน เรียงตามลำดับ ดังนี้ ข้อที่ 1 จัดสร้างศูนย์การเรียนรู้ ICT ในชุมชนเขตเทศบาลนคร (Mdn = 5, IR = 1, |Mdn - Mo| = 0) ข้อที่ 2 จัดหารถเคลื่อนที่คอมพิวเตอร์(MOBITE UNIT)(Mdn = 5, IR = 1, |Mdn - Mo| = 0) ข้อที่ 3 ส่งเสริมแหล่งเรียนรู้การศึกษาภาษาอังกฤษโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ในชุมชน (Mdn = 5, IR = 1, |Mdn - Mo| = 0) ข้อที่ 4 จัดตั้งศูนย์การเรียนรู้บูรณาการ STEM (Mdn = 5, IR = 1, |Mdn - Mo| = 0) ข้อที่ 5 สนับสนุนการจัดห้องเรียนเสมือนจริงโดยใช้ ICT ในโรงเรียนและชุมชน (Mdn = 5, IR = 1, |Mdn - Mo| = 0) ข้อที่ 6 จัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้เสมือนจริงในชุมชน (Mdn = 5, IR = 1, |Mdn - Mo| = 0) ข้อที่ 7 จัดศูนย์การเรียนรู้ท้องถิ่นเทศบาลนครผ่านอินเทอร์เน็ตในชุมชน (Mdn = 5, IR = 1, |Mdn - Mo| = 0)

ตารางที่ 13 ผลการวิเคราะห์ภารกิจจัดการศึกษาของเทศบาลนคร ด้านการเตรียมการศึกษา
สำหรับศตวรรษที่ 21

ด้านการเตรียมการศึกษา สำหรับศตวรรษที่ 21	มัธย ฐาน (Mdn)	ฐาน นิยม (Mo)	มัธย ฐาน- ฐานนิยม Mdn - Mo	พิสัย ระหว่าง ควอร์ไทล์ (IR)	ระดับ ความ ต้องการ	ความคิดเห็น สอดคล้อง ของ ผู้เชี่ยวชาญ
1. ส่งเสริมให้นักเรียน เป็นนักนวัตกรรมการ เรียนรู้	5	5	0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง
2. ส่งเสริมการเรียนรู้ รูปแบบทักษะชีวิตและ อาชีพ	5	5	0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง
3. ส่งเสริมให้นักเรียน เป็นนักประดิษฐ์สิ่งใหม่ๆ	5	5	0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง
4. ส่งเสริมสนับสนุนการ เรียนรู้ให้ผู้เรียนมีทักษะ การคิดสร้างสรรค์	5	5	0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง
5. สนับสนุนทักษะด้าน สารสนเทศ สื่อ และ เทคโนโลยี	5	5	0	1	มากที่สุด	สอดคล้อง
6. ส่งเสริมให้นักเรียนได้ เรียนรู้ยึดโครงการเป็น ฐานโดยการปฏิบัติจริง	5	5	0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง
7. อบรมส่งเสริมทักษะ การดำรงชีวิตและอาชีพ พื้นฐานให้กับนักเรียนใน ยุคปัจจุบันด้วยกระบวนการ เรียนการสอนเน้น กิจกรรมมากขึ้น	5	5	0	1	มากที่สุด	สอดคล้อง

ตารางที่ 13 ผลการวิเคราะห์ภารกิจจัดการศึกษาของเทศบาลนคร ด้านการเตรียมการศึกษา
สำหรับศตวรรษที่ 21 (ต่อ)

ด้านการเตรียมการศึกษา สำหรับศตวรรษที่ 21	มัธย ฐาน (Mdn)	ฐาน นิยม (Mo)	มัธย ฐาน- ฐานนิยม Mdn - Mo	พิสัย ระหว่าง ควอร์ไทล์ (IR)	ระดับ ความ ต้องการ	ความคิดเห็น สอดคล้อง ของ ผู้เชี่ยวชาญ
8. ส่งเสริมให้ครูจากผู้ ถ่ายทอดเป็นผู้สนับสนุน นักเรียนสามารถเปลี่ยน สารสนเทศเป็นความรู้ และนำความรู้เป็น เครื่องมือสู่การปฏิบัติ	5	5	0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง
9. ส่งเสริมการจัดการ เรียนรู้ของครูในศตวรรษ ที่21 ได้แก่ ห้องเรียน กลับด้าน นวัตกรรมทาง การศึกษา วิธีการจัดการ เรียนการสอน เป็นต้น	5	5	0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง

จากตารางที่ 13 ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่า ภารกิจจัดการศึกษาของเทศบาลนครด้านการ
เตรียมการศึกษาสำหรับศตวรรษที่ 21 สอดคล้องกัน เรียงตามลำดับ ดังนี้ ข้อที่ 1 ส่งเสริมให้นักเรียน
เป็นนักนวัตกรรมการเรียนรู้ (Mdn = 5, IR = 0, |Mdn - Mo| = 0) ข้อที่ 2 ส่งเสริมการเรียนรู้รูปแบบ
ทักษะชีวิตและอาชีพ (Mdn = 5, IR = 0, |Mdn - Mo| = 0) ข้อที่ 3 ส่งเสริมให้นักเรียนเป็นนัก
ประดิษฐ์สิ่งใหม่ๆ (Mdn = 5, IR = 0, |Mdn - Mo| = 0) ข้อที่ 4 ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้ให้ผู้เรียน
มีทักษะการคิดสร้างสรรค์ (Mdn = 5, IR = 0, |Mdn - Mo| = 0) ข้อที่ 6 ส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้
ยึดโครงการเป็นฐานโดยการปฏิบัติจริง (Mdn = 5, IR = 0, |Mdn - Mo| = 0) ข้อที่ 8 ส่งเสริมให้ครู
จากผู้ถ่ายทอดเป็นผู้สนับสนุนนักเรียนสามารถเปลี่ยนสารสนเทศเป็นความรู้และนำความรู้เป็น
เครื่องมือสู่การปฏิบัติ (Mdn = 5, IR = 0, |Mdn - Mo| = 0) ข้อที่ 9 ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครู
ในศตวรรษที่21 ได้แก่ ห้องเรียนกลับด้าน นวัตกรรมทางการศึกษา วิธีการจัดการเรียนการสอน เป็น
ต้น (Mdn = 5, IR = 0, |Mdn - Mo| = 0) ข้อที่ 5 สนับสนุนทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี

(Mdn = 5, IR = 1, |Mdn - Mo| = 0) ข้อที่ 7 อบรมส่งเสริมทักษะการดำรงชีวิตและอาชีพพื้นฐานให้กับนักเรียนในยุคปัจจุบันด้วยกระบวนการเรียนการสอนเน้นกิจกรรมมากขึ้น (Mdn = 5, IR = 1, |Mdn - Mo| = 0)

ตารางที่ 14 ผลการวิเคราะห์ การจัดการจัดการศึกษาของเทศบาลนครด้านการจัดการศึกษาองค์กรแห่งการเรียนรู้

ด้านการจัดการศึกษา องค์กรแห่งการเรียนรู้	มัธย ฐาน (Mdn)	ฐาน นิยม (Mo)	มัธย ฐาน- ฐานนิยม Mdn - Mo	พิสัย ระหว่าง ควอร์ไทล์ (IR)	ระดับ ความ ต้องการ	ความคิดเห็น สอดคล้อง ของ ผู้เชี่ยวชาญ
1. สนับสนุนวิสัยทัศน์ของ การเป็นองค์กรแห่งการ เรียนรู้	5	5	0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง
2. กำหนดกลยุทธ์การ ส่งเสริมการเป็นองค์กรแห่ง การเรียนรู้	5	5	0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง
3. ส่งเสริมบุคลากร ได้รับ การฝึกทักษะในเรื่องการคิด สร้างสรรค์ การสร้าง นวัตกรรม และวิจัยทดลอง	5	5	0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง
4. คัดสรรผู้เชี่ยวชาญ (ครูผู้สอน)ด้านเนื้อหา ออกแบบความรู้ผ่าน เครือข่ายการเรียนรู้	5	5	0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง
5. รวบรวมความรู้ ประสบการณ์ที่เกิดจากการ ปฏิบัติและประสบผลสำเร็จ	5	5	0	1	มากที่สุด	สอดคล้อง
6. จัดการความรู้จากภูมิ ปัญญาชาวบ้านที่เป็น ประโยชน์ต่อโรงเรียนและ เครือข่ายของโรงเรียน	5	5	0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง

ตารางที่ 14 ผลการวิเคราะห์ ภารกิจการจัดการศึกษาของเทศบาลนครด้านการจัดการศึกษาองค์กร
แห่งการเรียนรู้ (ต่อ)

ด้านการจัดการศึกษา องค์กรแห่งการเรียนรู้	มัธย ฐาน (Mdn)	ฐาน นิยม (Mo)	มัธย ฐาน- ฐานนิยม Mdn - Mo	พิสัย ระหว่าง ควอร์ไทล์ (IR)	ระดับ ความ ต้องการ	ความคิดเห็น สอดคล้อง ของ ผู้เชี่ยวชาญ
7. นำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพมาใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้และการปฏิบัติงาน	5	5	0	1	มากที่สุด	สอดคล้อง
8. นำสื่อประสม (Multimedia) ศิลปะ ข้อความ เสียง ภาพเคลื่อนไหว และวีดิทัศน์ มาใช้เพื่อการเรียนรู้	5	5	0	1	มากที่สุด	สอดคล้อง
9. สนับสนุนการปฏิบัติงานอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อช่วยให้สามารถเรียนรู้และทำงานได้มีประสิทธิภาพมากขึ้น	5	5	0	1	มากที่สุด	สอดคล้อง
10. กำหนดช่องทางในการเผยแพร่การจัดการศึกษาองค์กรแห่งการเรียนรู้ อย่างหลากหลาย	5	5	0	0	มากที่สุด	สอดคล้อง

จากตารางที่ 14 ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่า ภารกิจการจัดการศึกษาของเทศบาลนครด้านการจัดการศึกษาองค์กรแห่งการเรียนรู้สอดคล้องกัน เรียงตามลำดับ ดังนี้ ข้อที่ 1 สนับสนุนวิสัยทัศน์ของการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ (Mdn = 5, IR = 0, |Mdn - Mo| = 0) ข้อที่ 2 กำหนดกลยุทธ์การส่งเสริมการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ (Mdn = 5, IR = 0, |Mdn - Mo| = 0) ข้อที่ 3 ส่งเสริมบุคลากรได้รับการฝึกทักษะในเรื่องการคิดสร้างสรรค์ การสร้างนวัตกรรม และวิจัยทดลอง (Mdn = 5, IR = 0, |Mdn - Mo| = 0) ข้อที่ 4 คัดสรรผู้เชี่ยวชาญ(ครูผู้สอน)ด้านเนื้อหาออกแบบความรู้ผ่านเครือข่ายการเรียนรู้ (Mdn = 5, IR = 0, |Mdn - Mo| = 0) ข้อที่ 6 จัดการความรู้จากภูมิปัญญาชาวบ้านที่เป็น

ประโยชน์ต่อโรงเรียนและเครือข่ายของโรงเรียน ($Mdn = 5, IR = 0, |Mdn - Mo| = 0$) ข้อที่ 10 กำหนดช่องทางในการเผยแพร่การจัดการศึกษาขององค์กรแห่งการรู้อย่างหลากหลาย ($Mdn = 5, IR = 0, |Mdn - Mo| = 0$) ข้อที่ 5 รวบรวมความรู้ ประสบการณ์ที่เกิดจากการปฏิบัติและประสบผลสำเร็จ ($Mdn = 5, IR = 1, |Mdn - Mo| = 0$) ข้อที่ 7 นำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพมาใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้และการปฏิบัติงาน ($Mdn = 5, IR = 1, |Mdn - Mo| = 0$) ข้อที่ 8 นำสื่อประสม (Multimedia) ศิลปะ ข้อความ เสียง ภาพเคลื่อนไหว และวีดิทัศน์ มาใช้เพื่อการเรียนรู้ ($Mdn = 5, IR = 1, |Mdn - Mo| = 0$) ข้อที่ 9 สนับสนุนการปฏิบัติงานอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อช่วยให้สามารถเรียนรู้และทำงานได้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ($Mdn = 5, IR = 1, |Mdn - Mo| = 0$)

ตารางที่ 15 ผลการวิเคราะห์ภารกิจจัดการศึกษาของเทศบาลนคร ด้านการจัดการอุดมศึกษา
ของเทศบาลนคร

ด้านการจัดการ อุดมศึกษาของ เทศบาลนคร	มัธย ฐาน (Mdn)	ฐาน นิยม (Mo)	มัธย ฐาน- ฐานนิยม ($ Mdn - Mo $)	พิสัย ระหว่าง ควอร์ไทล์ (IR)	ระดับ ความ ต้องการ	ความคิดเห็น สอดคล้องของ ผู้เชี่ยวชาญ
1. สสำรวจความต้องการ ทุกภาคส่วนในการจัดการ อุดมศึกษาของเทศบาล นคร	5	5	0	1	มากที่สุด	สอดคล้อง
2. จัดตั้งสถาบัน อุดมศึกษาเฉพาะทางใน เขตเทศบาลนคร	4	4	0	1	มาก	สอดคล้อง
3. จัดทำหลักสูตร อุดมศึกษาสอดคล้อง บริบทเทศบาลนคร	4	4	0	1	มาก	สอดคล้อง
4. ส่งเสริมการจัดการ เรียนการสอนใช้สื่อสังคม (Social Network) ใน สถาบันอุดมศึกษา	5	5	0	1	มากที่สุด	สอดคล้อง

ตารางที่ 15 ผลการวิเคราะห์ภารกิจจัดการศึกษาของเทศบาลนคร ด้านการจัดการอุดมศึกษาของเทศบาลนคร (ต่อ)

ด้านการจัดการ อุดมศึกษาของ เทศบาลนคร	มัธย ฐาน (Mdn)	ฐาน นิยม (Mo)	มัธย ฐาน- ฐานนิยม Mdn - Mo	พิสัย ระหว่าง ควอร์ไทล์ (IR)	ระดับ ความ ต้องการ	ความคิดเห็น สอดคล้องของ ผู้เชี่ยวชาญ
5. จัดตั้งสถาบัน อุดมศึกษาที่ใช้ หลักสูตรต้นแบบจาก ต่างประเทศ	4	4	0	1	มาก	สอดคล้อง
6. สนับสนุนสถาบัน อุดมศึกษามุ่งผลิต ผลงานวิจัย	5	5	0	1	มากที่สุด	สอดคล้อง

จากตารางที่ 15 ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่า ภารกิจจัดการศึกษาของเทศบาลนครด้านการจัดการอุดมศึกษาของเทศบาลนครสอดคล้องกัน เรียงตามลำดับ ดังนี้ ข้อที่ 1 สสำรวจความต้องการทุกภาคส่วนในการจัดการอุดมศึกษาของเทศบาลนคร (Mdn = 5, IR = 1, |Mdn - Mo| = 0) ข้อที่ 4 ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนใช้สื่อสังคม(Social Network) ในสถาบันอุดมศึกษา (Mdn = 5, IR = 1, |Mdn - Mo| = 0) ข้อที่ 6 สนับสนุนสถาบันอุดมศึกษามุ่งผลิตผลงานวิจัย (Mdn = 5, IR = 1, |Mdn - Mo| = 0) ข้อที่ 2 จัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเฉพาะทางในเขตเทศบาลนคร (Mdn = 4, IR = 1, |Mdn - Mo| = 0) ข้อที่ 3 จัดทำหลักสูตรอุดมศึกษาสอดคล้องบริบทเทศบาลนคร (Mdn = 4, IR = 1, |Mdn - Mo| = 0) ข้อที่ 5 จัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาที่ใช้หลักสูตรต้นแบบจากต่างประเทศ (Mdn = 4, IR = 1, |Mdn - Mo| = 0)

แผนภูมิที่ 6 องค์ประกอบภารกิจจัดการศึกษาของเทศบาลนคร

จากการจากการวิเคราะห์แผนภูมิที่ 6 อธิบายได้ว่าองค์ประกอบภารกิจจัดการศึกษาของเทศบาลนคร ประกอบด้วย 13 องค์ประกอบดังนี้

1. ด้านการจัดการศึกษาพัฒนาเด็กเล็ก ได้แก่ ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนในเขตเทศบาลนครส่งบุตรหลานเข้าเรียนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและระดับอนุบาลอย่างต่อเนื่องชัดเจนจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีจำนวนเพียงพอต่อความต้องการอย่างครอบคลุมในเขตเทศบาลนคร จัดหาเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนการสอนให้เพียงพอต่อการจัดกิจกรรมเพิ่มประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็กเล็ก สร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนให้มีโอกาสร่วมกันรับผิดชอบในการบริหาร

พัฒนาเด็กเล็ก การบริหารหลักสูตรโดยการจัดทำหลักสูตรปฐมวัยและกำหนดแนวการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้เหมาะสมตามระดับวัย สรรหาบุคลากรให้สอดคล้องกับความขาดแคลนของสถานศึกษา ตรงตามวิชาเอกปฐมวัยอย่างเพียงพอเหมาะสมกับจำนวนเด็กและจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ เน้นการสนทนาในชีวิตประจำวันระดับอนุบาลทุกวัน แนวปฏิบัติควรเร่งประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนใน เขตเทศบาลนครสงขลาทราบเข้าเรียนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ทั้งนี้เพราะคุณภาพชีวิตของเด็กเล็กใน สังคมของเทศบาลนครซึ่งเป็นเมืองใหญ่ที่มีความหนาแน่นของประชากรสูงมีการแข่งขันในการ ประกอบอาชีพของผู้ปกครอง ผู้ปกครองไม่มีเวลาในการเลี้ยงดูบุตรหลานเพราะติดภารกิจการทำงาน อาชีพ การอบรมเลี้ยงดูจึงตกไปที่ปู่ย่า ตายาย ทำให้ได้รับการเลี้ยงดูได้ไม่ดีเท่าที่ควร บางต้องย้ายถิ่น ฐานไปอยู่ตามภูมิลำเนาเดิมของผู้ปกครองทำให้เด็กเล็กขาดความอบอุ่นที่พึงจะได้จากผู้ปกครอง เทศบาลนครจึงได้จัดทำศูนย์การจัดการศึกษาพัฒนาเด็กเล็กภายในเทศบาลนคร เพื่อรองรับกับ ความต้องการของชุมชน แต่ทั้งนี้พบว่ายังไม่ได้รับความสนใจจากผู้ปกครองมากนัก จึงทำให้ต้องเร่ง ประชาสัมพันธ์กับผู้ปกครองอย่างต่อเนื่อง ความสำคัญของการจัดการศึกษาพัฒนาเด็กเล็ก พบว่า ประสบการณ์ต่างๆ ของเด็กที่ได้รับการศึกษาในวัยนี้จะมีอิทธิพลต่อชีวิตของคนเราในการจะเติบโต ต่อไปในภายภาคหน้า โดยเชื่อว่าการอบรมเลี้ยงดูในระยะนี้ จะมีผลกระทบต่อพัฒนาบุคลิกภาพ ของเด็กในอนาคตอย่างยิ่ง อีกทั้งยังต้องเร่งพัฒนาบุคลากรที่ดูแลให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการ จัดการศึกษาในระดับนี้อีก อันจะส่งผลดีต่อการเจริญเติบโตของเด็กในระดับสูงขึ้นไป

2. ด้านการจัดการศึกษาภาคบังคับ ได้แก่ จัดตั้งหรือรับถ่ายโอนสถานศึกษาเพื่อจัดการศึกษา ภาคบังคับในสังกัดขยายให้เพียงพออย่างมีประสิทธิภาพพระดมทรพยากร ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วม ในจัดการศึกษาภาคบังคับรณรงค์ให้พ่อแม่ ผู้ปกครองเห็นความสำคัญในการส่งเสริมบุตรหลานให้ เรียนจบการศึกษาภาคบังคับจัดหาเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนการสอนให้เพียงพอต่อการจัด กิจกรรมเพิ่มประสบการณ์การเรียนรู้ภาคบังคับจัดศูนย์การเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ที่มีเนื้อหาสอดคล้อง ในทุกกลุ่มสาระวิชาและประเมินติดตามและรายงานผลการจัดการศึกษาภาคบังคับอย่างต่อเนื่องอีก ทั้งในการจัดการศึกษาภาคบังคับ ควรส่งเสริมให้นักเรียนได้เข้าเรียนการศึกษาภาคบังคับครอบคลุม ครอบคลุมทุกคน โดยไม่มีค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการศึกษา และให้รับเด็กพิการ ผู้ด้อยโอกาสได้เข้าเรียน การศึกษาภาคบังคับอย่างทั่วถึงและครบทุกคน แนวปฏิบัติการจัดการศึกษาของเทศบาลนครควร สนับสนุนการวิจัยในชั้นเรียน โดยนำผลการวิจัยในชั้นเรียนมาเป็นข้อมูลในการพัฒนาการเรียน การสอน ครูจะต้องจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับนักเรียนทั้งชั้นซึ่งมีความสามารถพื้นฐานแตกต่างกัน ออกไป ทำให้บางครั้งเกิดปัญหากับผู้สอนที่ต้องจัดกิจกรรมหลากหลายสนองตอบผู้เรียนแต่ละคน การสอนควบคู่กับการสังเกต เก็บรวบรวมข้อมูลนักเรียนในชั้นมาวิเคราะห์ ศึกษาสภาพ จึงเป็นสิ่ง จำเป็นต้องดำเนินการตลอดเวลา การวิจัยในชั้นเรียนจะเกิดขึ้นหลังจากครูสรุปได้ว่าปัญหาคืออะไร

เกิดที่ไหนและมีแนวทางจะแก้ปัญหานั้นได้อย่างไร กล่าวคือ ครูคิดหาวิธีการแก้ปัญหาแล้วได้นำไปทดลองใช้งานได้ผลแล้วพัฒนาเป็นนวัตกรรม สามารถนำไปเผยแพร่ได้ต่อไป

3. ด้านการจัดการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย ได้แก่ คือ ส่งเสริมให้เทศบาลนครจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายให้มีประสิทธิภาพ ส่งเสริมผู้ประกอบการมีส่วนร่วมในการวางแผนกิจกรรมการเรียนของนักเรียน ส่งเสริมโรงเรียนจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายให้ได้ตามมาตรฐานสากล ส่งเสริมให้เทศบาลนครจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสำหรับผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศเฉพาะทาง และสนับสนุนโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสร้างเครือข่ายการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายร่วมกับเอกชน แนวทางการจัดการศึกษามุ่งให้นักเรียนเลือกเรียน ตามความสนใจของผู้เรียนเพื่อกำหนดเป้าหมายในการเลือกเรียนตามความสนใจของตนเอง เช่น สายวิทย์-คณิต มุ่งการทำงานเกี่ยวกับ แพทย์ พยาบาล นักวิชาการ นักการศึกษา ครู สายศิลป์-คำนวณ มุ่งทำงานเกี่ยวกับ วิศวกร เทคโนโลยีสารสนเทศ IT สายบริหารธุรกิจ บัญชี เศรษฐศาสตร์ หรือ สายศิลป์-ภาษา มุ่งทำงานเกี่ยวกับ แอร์โฮสเตส นักแปล นักเขียน ล่าม ทำงานสถานทูต โรงแรม อาจารย์ ด้านกฎหมาย การเมือง รัฐบาล ผู้พิพากษา อัยการ ทนายความ อีกทั้งแนวทางในการจัดการเรียนการสอนของเทศบาลนครควรจัดให้มีเพียงพอต่อความต้องการเพื่อรองรับนักเรียนในชั้นการศึกษาภาคบังคับ โดยควรส่งเสริมให้โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครมุ่งจัดการศึกษาโดยให้ความสำคัญสำหรับผู้เรียนที่มีความเป็นเลิศเฉพาะทาง เช่น ทางด้านภาษา ทางด้านคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ทางด้านกีฬา อีกทั้งควรเร่งสร้างเครือข่ายการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายร่วมกับสถานศึกษาในระดับอุดมศึกษาเพื่อรองรับนักเรียนได้ตรงความต้องการ อีกทั้งควรมีการส่งเสริมการจัดการเรียนโดยใช้การวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแก้ปัญหาในการจัดการเรียนการสอน

4. ด้านการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาได้แก่ สำรวจความต้องการของผู้ประกอบการส่งเสริมให้เทศบาลนครจัดหลักสูตรการศึกษาอาชีวศึกษาสอดคล้องต่อความต้องการ โดยผู้เรียนสามารถศึกษาต่อ หรือเข้าทำงานได้ ส่งเสริมทักษะความรู้พื้นฐานให้กับนักเรียนที่จำเป็นและเท่าทันความเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ มีสมรรถนะ คุณลักษณะสำคัญที่ตรงกับความต้องการของสถานประกอบการเปิดโอกาสให้นักเรียนเข้าเรียนอาชีวศึกษาต่อเนื่องอย่างทั่วถึงโดยมีระบบการคัดเลือกที่เอื้อผู้เรียน ขยายกลุ่มเป้าหมายการศึกษาต่อในสายอาชีวศึกษาในโรงเรียนการศึกษาขั้นพื้นฐาน และโรงเรียนอาชีวะเพื่อคนพิการเพิ่มช่องทางการเรียนอาชีวศึกษาด้วย อาชีวะทางไกล และเครือข่ายวิทยุเพื่อการศึกษาในเขตเทศบาลนครและจัดอาชีวศึกษาทางเลือก เช่น วิทยาลัยอาชีวศึกษาฐานวิทยาศาสตร์ อาชีวศึกษาอินเตอร์

5. ด้านการจัดการศึกษานอกระบบได้แก่ จัดหาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาให้เพียงพอต่อการเรียนการสอนนอกระบบ ส่งเสริมพัฒนาแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อเอื้อต่อการเรียนรู้ สนับสนุน ในการจัดศูนย์การเรียนรู้ในชุมชนจัดให้มีพิพิธภัณฑ์การศึกษาท้องถิ่นเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้

จัดให้มีห้องสมุด ICT เคลื่อนที่ เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียน จัดให้มีวิทยุและทีวีท้องถิ่นให้ ความรู้ด้านการศึกษาอย่างเท่าทันการเปลี่ยนแปลงของข้อมูลข่าวสารและส่งเสริม สนับสนุน และ ประสานภาคีเครือข่าย เพื่อการจัดการศึกษานอกระบบ สนับสนุนในการจัดศูนย์การเรียนรู้ในชุมชน จัดให้มีพิพิธภัณฑ์การศึกษาท้องถิ่นเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ จัดให้มีห้องสมุด ICT เคลื่อนที่ เพื่อตอบสนอง ความต้องการของผู้เรียน จัดให้มีวิทยุและทีวีท้องถิ่นให้ความรู้ด้านการศึกษาอย่างเท่าทันการ เปลี่ยนแปลงของข้อมูลข่าวสาร และส่งเสริม สนับสนุน และประสานภาคีเครือข่าย เพื่อการจัด การศึกษานอกระบบ พัฒนาแหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นมีการพัฒนาบุคลากรมาอย่างยาวนาน มี ความรู้ ความสามารถในงานทางด้านอาชีพเกิดเป็นองค์ความรู้ เกิดกระบวนการทำงานเป็นทีม เกิด การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เกิดการเรียนรู้จากการปฏิบัติและถอดองค์ความรู้ภายในแหล่งเรียนรู้ และสามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างคุ้มค่า จึงควรจะอนุรักษ์ให้มีการสืบทอดอย่างต่อเนื่อง

6. ด้านการจัดการศึกษาตามอัธยาศัย ได้แก่ การพัฒนาระบบ การจัดการความรู้ และ เผยแพร่ให้กับประชาชน โดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์ ป้ายประกาศ การจัดการศึกษาเน้นด้านการดำรงชีวิตของ ผู้สูงอายุเพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีความสุขจัดการศึกษาหลักสูตรระยะสั้น ฝึกอบรมและพัฒนาวิชาชีพ ต่อประชาชนทั่วไปอย่างทั่วถึงจัดสร้างพิพิธภัณฑ์การศึกษาของชุมชนหรือในสถานศึกษาการจัดคลินิก ให้คำปรึกษาด้านความรู้ ด้านอาชีพ และการดำรงชีวิตอย่างพอเพียง ส่งเสริมศูนย์ธรรมชาติศึกษา ภายในชุมชนสนับสนุนการจัดนิทรรศการทางวิชาการ ของภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านวัฒนธรรม ด้าน ประเพณี และด้านศาสนาและจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ตามรอยพระยุคลบาท ควรเร่งพัฒนาความรู้ให้กับ บุคคลต่างๆ ที่มีความต้องการจะเรียนรู้ ทั้งด้านอาชีพ ทั้งด้านความรู้เกี่ยวกับการรักษาสุขภาพ เพื่อนำ ความรู้ไว้ใช้ในการปรับปรุงคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น โดยทำในรูปแบบเอกสาร การฝึกอบรมความรู้ ระยะสั้น จากการศึกษาพบว่ามีการจัดการศึกษาตามอัธยาศัยที่หลากหลาย เช่น การจัดทำ พิพิธภัณฑ์เมืองของเทศบาลเมืองนครนครศรีธรรมราช ที่มุ่งนำเสนอเรื่องราวในอดีตของชุมชน นครศรีธรรมราช พิพิธภัณฑ์ดาราศาสตร์ของเทศบาลนครหาดใหญ่ เพื่อไว้ใช้ในการศึกษาเกี่ยวกับ ดาราศาสตร์ พิพิธภัณฑ์และศูนย์ฝึกอบรมการแพทย์แผนไทยของเทศบาลนครปากเกร็ด มุ่งให้ ประชาชนมาฝึกวิชาชีพทางด้านแพทย์แผนไทย ห้องสมุดประชาชนเทศบาลนครระยอง ห้องสมุด ประชาชนเทศบาลนครอุดรธานี ที่มุ่งส่งเสริมให้คนในชุมชนมีนิสัยรักการอ่าน

7. ด้านการส่งเสริมพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา ได้แก่ คือ การพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา ใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ ส่งเสริมให้ผู้บริหาร ใช้กระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพงานวิชาการส่งเสริม สนับสนุนให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา จัดระบบนิเทศ แบบทางไกลภายในสถานศึกษาให้ทั่วถึงเกิดประสิทธิภาพส่งเสริมให้ครูได้พัฒนารูปแบบการจัดการ เรียนรู้ที่หลากหลายและต่อเนื่องการอบรมครูแบบทางไกลการสร้างเครือข่ายครูและบุคลากรทางการ ศึกษา เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางการสอนและการเลือกโปรแกรมอบรม และเข้ารับการอบรมได้ทุก

เวลา ตามความสะดวก ความสนใจ มุ่งการพัฒนาเครือข่ายความเข้มแข็งของชุมชน โดยมีส่วนร่วมช่วยขับเคลื่อน เพื่อพัฒนาเครือข่ายความเข้มแข็ง ของเศรษฐกิจชุมชน ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการร่วมคิดร่วมเรียนรู้สู่การ ปฏิบัติ มีกระบวนการเรียนรู้ และการจัดการความรู้ในรูปแบบที่หลากหลาย

8. ด้านส่งเสริมสนับสนุน อนุรักษ์วัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น ได้แก่ ส่งเสริมสถานศึกษา อนุรักษ์วัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น ส่งเสริมและสนับสนุนแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมกับประเทศเพื่อนบ้านในอาเซียนจัดทำระบบเครือข่ายสารสนเทศทางด้านวัฒนธรรมเพื่อเป็นศูนย์กลางเผยแพร่สนับสนุนร่วมกันอนุรักษ์ภูมิปัญญาที่เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่นสนับสนุนให้มีพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นหรือพิพิธภัณฑ์ชุมชนรวบรวมความเป็นมาวัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่นขึ้นใช้ภูมิปัญญาเป็นพื้นฐานในการรวบรวมวัฒนธรรมและประเพณีประชาชนในท้องถิ่นการเสริมสร้างปราชญ์ท้องถิ่นด้านวัฒนธรรมและประเพณีในชุมชน และเลือกสรรภูมิปัญญาด้านวัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่นที่กำลังสูญหาย เร่งส่งเสริมให้มีการอนุรักษ์รักษาวัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น เพื่อให้ดำรงอยู่คู่ชุมชน เนื่องจากวัฒนธรรมเป็นเรื่องของการสั่งสมและเป็นสิ่งที่มีคุณค่า ที่มีการปฏิบัติสืบทอดต่อกันมาจนเป็นที่ยอมรับของสังคม ซึ่งมีผลต่อวิถีการดำเนินชีวิตที่มีความหลากหลายอันสืบเนื่องมาจากวัฒนธรรมประเพณีและภูมิปัญญาของแต่ละชุมชน เพื่อให้เกิดความเหมาะสมกับวิถีชีวิตและความเป็นอยู่ จึงเกิดการผสมผสานทางวัฒนธรรมประเพณีที่ก่อให้เกิดความแตกต่าง ๆ รูปแบบของวัฒนธรรมที่สะท้อนให้เห็นวิถีชีวิตความเป็นอยู่ค่านิยมความเชื่อขนบธรรมเนียมประเพณีของท้องถิ่น ซึ่งแสดงถึงความเป็นเอกลักษณ์ของชุมชน ควรเร่งสร้างพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น เรื่องพิพิธภัณฑ์ชุมชน เพื่อเก็บรวบรวมองค์ความรู้ของชุมชนไว้ให้อยู่คู่กับชุมชน

9. ด้านการจัดการศึกษาอาชีพในชุมชน ได้แก่ สนับสนุนการจัดทำฐานความรู้อาชีพในชุมชน ส่งเสริมอาชีพและการสร้างอาชีพในชุมชนจัดตลาดนัดการศึกษาส่งเสริมการเรียนรู้อาชีพในชุมชนจัดเวทีสร้างสรรค์งานให้แก่อาชีพมาแสดงและสาธิตส่งเสริมโรงเรียนฝึกทำอาหารท้องถิ่นเพื่อการสืบสานและการสร้างอาชีพส่งเสริมอาชีพฝึกอาชีพช่าง เช่น ช่อมบ่า รุง ยานยนต์ ช่างไฟฟ้า ฯลฯ สนับสนุนกลุ่มสนใจการเรียนรู้แพทย์แผนไทยและการสร้างเครือข่ายอาชีพเดียวกันและต่างอาชีพ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้และพัฒนางาน มุ่งการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพในชุมชน จะก่อให้เกิดรายได้ และแก้ปัญหาการว่างงานของประชาชนในชุมชนที่ได้รับผลกระทบจากภาวะวิกฤตทางการเงินเป็นกระบวนการพัฒนาท้องถิ่นเพื่อสร้างชุมชนให้เข้มแข็งพึ่งตนเองได้ เป็นอีกวิธีหนึ่งที่จะส่งเสริมให้ประชาชนได้เกิดกลุ่มอาชีพที่หลากหลาย มีการพึ่งพาอาศัยกันและกัน เกิดความสามัคคีขึ้นในหมู่คณะ และชุมชนรายยังสามารถนำสินค้ามาจำหน่ายหรือแลกเปลี่ยนกันจะเป็นทุนหมุนเวียนในชุมชน และดึงให้ประชาชนในบริเวณใกล้เคียงมาใช้บริการเช่นเดียวกับการอุดหนุนร้านค้าในชุมชน เช่น การจัดการเรียนนวดแผนไทย เป็นสาขาอาชีพที่สามารถก่อให้เกิดรายได้ในระดับอาชีพ การผลิตและแปรรูป

อาหารตามฤดูกาล ที่ผลผลิตออกมาจำนวนมากจนล้นตลาด การแปรรูปสินค้าเป็นอีกแนวทางหนึ่งที่จะก่อให้เกิดการเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้า อีกทั้งควรเป็นหลักสูตรระยะสั้นที่ไม่ต้องลงทุน มากนัก เพื่อนำความรู้ที่ได้มาใช้ในการประกอบอาชีพ หรือการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

10. ด้านการจัดแหล่งเรียนรู้ในเขตเทศบาลนคร ได้แก่ จัดสร้างศูนย์การเรียนรู้ ICT ในชุมชน เขตเทศบาลนครจัดการเคลื่อนที่คอมพิวเตอร์(MOBITE UNIT)ส่งเสริมแหล่งเรียนรู้การศึกษาภาษาอังกฤษโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ในชุมชนจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ บูรณาการ STEM สนับสนุนการจัดห้องเรียนเสมือนจริงโดยใช้ ICT ในโรงเรียนและชุมชนจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้เสมือนจริงในชุมชนและจัดศูนย์การเรียนรู้ท้องถิ่นเทศบาลนครผ่านอินเทอร์เน็ตในชุมชน มุ่งจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้เสมือนจริงในชุมชน จัดศูนย์การเรียนรู้ท้องถิ่นเทศบาลนครผ่านอินเทอร์เน็ตในชุมชน จากการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ พบว่าในการจัดแหล่งเรียนรู้ในเขตเทศบาลนครควรเร่งพัฒนาอย่างเร่งด่วน เพราะองค์ความรู้ต่างๆ เป็นการสืบทอดทางสายเลือด บุตรหลานเท่านั้น องค์ความรู้เหล่านี้ยังไม่ได้มีการจัดกระทำข้อมูลในรูปแบบเอกสาร เช่น ประวัติความเป็นมาของชุมชน ประวัติความเป็นมาของบุคลากรที่สำคัญของชุมชน หรือแม้กระทั่งแนวทางในการดำเนินชีวิตของประชาชนชาวบ้านที่มีความรู้ทางด้านเกษตร เกษตรกรที่ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพ ต่างๆ เหล่านี้ควรเร่งอนุรักษ์ไว้ให้บุตรหลานในชุมชนได้สืบสานองค์ความรู้ต่างๆ เหล่านี้ว่าเป็นรูปธรรม

11. ด้านการเตรียมการศึกษาสำหรับศตวรรษที่ 21 ได้แก่ ส่งเสริมให้นักเรียนเป็นนักนวัตกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมการเรียนรู้รูปแบบทักษะชีวิตและอาชีพ ส่งเสริมให้นักเรียนเป็นนักประดิษฐ์สิ่งใหม่ๆ ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีทักษะการคิดสร้างสรรค์สนับสนุนทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยีส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้ยึดโครงการเป็นฐานโดยการปฏิบัติจริงอบรมส่งเสริมทักษะการดำรงชีวิตและอาชีพพื้นฐานให้กับนักเรียนในยุคปัจจุบันด้วยกระบวนการเรียนการสอนเน้นกิจกรรมมากขึ้นส่งเสริมให้ครูจากผู้ถ่ายทอดเป็นผู้สนับสนุนนักเรียนสามารถเปลี่ยนสารสนเทศเป็นความรู้และนำความรู้เป็นเครื่องมือสู่การปฏิบัติและส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครูในศตวรรษที่ 21 ได้แก่ ห้องเรียนกลับด้าน นวัตกรรมทางการศึกษา วิธีการจัดการเรียนการสอน แนวทางการพัฒนาควรให้สอดคล้องกับแนวทางการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มีความจำเป็นต้องประยุกต์ใช้ทักษะการเรียนรู้และได้รับการพัฒนาทักษะใหม่ๆ เพื่อให้สามารถจัดการและดำรงอยู่ได้ท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสังคม ซึ่งนอกจากจะปลูกฝังความคิดอย่างมีวิจารณญาณและความคิดสร้างสรรค์แล้วยังต้องเน้นในเรื่องการจัดการความสลับซับซ้อน การขึ้นนำตนเอง ความอยากรู้ และการจัดการความเสี่ยง ทักษะเหล่านี้เป็นตัวทำนายความสำเร็จในการเรียนและการปฏิบัติงานในอนาคต ประกอบด้วย 3R 7C 2L ได้แก่ Reading อ่านออก มีกิจนิสัยรักการอ่าน อ่านแล้วได้สุนทรียะ (W) Riting และ (A) Rithmetics เขียนเป็น เขียนเพื่อสื่อสาร บอกกล่าวเรื่องราวสื่อสารได้ตรง ความหมาย (A)Rithmetic คิดคำนวณ วิเคราะห์เรื่องราวอย่างมีเหตุผล 7C ก็คือ การคิดอย่างมี

วิจารณ์ญาณ การคิดเชิงวิพากษ์และการแก้ปัญหา (Critical Thinking and Problem Solving) ทักษะการสร้างสรรค์ และนวัตกรรมฝึกการนึกคิด ออกแบบ พัฒนาเพื่อให้ได้นวัตกรรมที่ช่วยแก้ปัญหาต่างๆ (Creativity & innovation) ทักษะความเข้าใจต่างวัฒนธรรม กระบวนทัศน์ มีการปรับตัวให้เข้ากับเหตุการณ์ของโลกที่เปลี่ยนไป Cross-cultural Understanding ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม การให้ความร่วมมือ ความสามัคคีและภาวะผู้นำ Collaboration Teamwork and Leadership ทักษะการสื่อสาร สารสนเทศ และรู้เท่าทันสื่อ รู้ทันข้อมูลสารสนเทศ และมีความสามารถในการที่จะใช้การอ่านและเขียนผ่านทางสื่อเทคโนโลยี Communications, Information, and Media Literacy ทักษะคอมพิวเตอร์ และ เทคโนโลยีสารสนเทศ การเข้าถึงข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อนำมาใช้ประโยชน์ Computing and ICT Literacy ทักษะอาชีพและมีทักษะในการเรียนรู้ มีความใฝ่รู้ Career and Learning Skills ส่วน 2L ประกอบด้วย ภาวะผู้นำ มีจิตใจที่รับผิดชอบต่อสังคม Leadership ทักษะการเรียนรู้ มีการฝึกทักษะ มีการเรียนรู้อยู่ตลอดเวลา Learning skills

12. ด้านการจัดการศึกษาขององค์กรแห่งการเรียนรู้ ได้แก่ สนับสนุนวิสัยทัศน์ของการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้กำหนดกลยุทธ์การส่งเสริมการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ส่งเสริมบุคลากร ได้รับการฝึกทักษะในเรื่องการคิดสร้างสรรค์ การสร้างนวัตกรรม และวิจัยทดลองคิดสรรผู้เชี่ยวชาญ(ครูผู้สอน)ด้านเนื้อหาออกแบบความรู้ผ่านเครือข่ายการเรียนรู้รวบรวมความรู้ ประสบการณ์ที่เกิดจากการปฏิบัติ และประสบผลสำเร็จ จัดการความรู้จากภูมิปัญญาชาวบ้านที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียนและเครือข่ายของโรงเรียน นำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพมาใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้และการปฏิบัติงาน นำสื่อประสม (Multimedia) ศิลปะ ข้อความ เสียง ภาพเคลื่อนไหว และวีดิทัศน์ มาใช้เพื่อการเรียนรู้ สนับสนุนการปฏิบัติงานอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อช่วยให้สามารถเรียนรู้และทำงานได้มีประสิทธิภาพมากขึ้น และกำหนดช่องทางในการเผยแพร่การจัดการศึกษาขององค์กรแห่งการเรียนรู้อย่างหลากหลาย แนวทางการพัฒนาควรเร่งส่งเสริมการเรียนรู้ของบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถเพื่อพัฒนาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization) ซึ่งเป็นองค์กรที่เน้นการพัฒนาการเรียนรู้สภาวะของการเป็นผู้นำในองค์กร (Leadership) และการเรียนรู้ร่วมกัน ของคนในองค์กร (Team Learning) เพื่อให้เกิดการถ่ายทอดแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ ประสบการณ์ และทักษะร่วมกัน และพัฒนาองค์กรอย่างต่อเนื่องทันต่อสภาวะการเปลี่ยนแปลงและการแข่งขันการมีองค์กรแห่งการเรียนรู้นี้จะทำให้องค์กรและบุคลากร มีกระบวนการทำงานที่มีประสิทธิภาพและมีผลการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิผล โดยมีการเชื่อมโยงรูปแบบของการทำงานเป็นทีม (Team working) สร้างกระบวนการในการเรียนรู้และสร้างความเข้าใจเตรียมรับกับความเปลี่ยนแปลง เปิดโอกาสให้ทีมงานและมีการให้อำนาจในการตัดสินใจ (Empowerment) เพื่อเป็นการส่งเสริมให้เกิดบรรยากาศของการคิดริเริ่ม

(Initiative) และการสร้างนวัตกรรม (Innovation) ซึ่งจะก่อให้เกิดองค์การที่เข้มแข็ง พร้อมเผชิญกับ
สภาวะการแข่งขัน Learning Organization หรือ การทำให้องค์การเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้

13. ด้านการจัดการอุดมศึกษาของเทศบาลนคร ได้แก่ สำรวจความต้องการทุกภาคส่วนใน
การจัดการอุดมศึกษาของเทศบาลนคร จัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเฉพาะทางในเขตเทศบาลนคร จัดทำ
หลักสูตรอุดมศึกษาสอดคล้องบริบทเทศบาลนคร ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนใช้สื่อสังคม (Social
Network) ในสถาบันอุดมศึกษา จัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาที่ใช้หลักสูตรต้นแบบจากต่างประเทศ และ
สนับสนุนสถาบันอุดมศึกษามุ่งผลิตผลงานวิจัย

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาเรื่อง “ภารกิจจัดการศึกษาของเทศบาลนคร (THE EDUCATIONAL ADMINISTRATION TASK OF CITY MUNICIPALITY)” เป็นการวิจัยเชิงอนาคต เทคนิค EDFR (Ethnographic Delphi Futures Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบภารกิจจัดการศึกษาของเทศบาลนครการวิจัยครั้งนี้โดยการเก็บรวบรวมความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลได้แก่ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 19 ท่าน โดยคัดเลือกจากผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความสามารถมีประสบการณ์และเชี่ยวชาญด้านการจัดการศึกษาของเทศบาลนคร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในการเก็บข้อมูล ได้แก่ แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (semi structured interview) ในรอบที่ 1 และแบบสอบถาม ความคิดเห็น (Questionnaire) ในรอบที่ 2 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลดำเนินการโดยรอบที่ 1 การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ผู้วิจัยได้ไปพบและเดินทางไปสัมภาษณ์ด้วยตนเอง รอบที่ 2 ใช้แบบสอบถาม ความคิดเห็น โดยผู้วิจัยเดินทางไปเก็บด้วยตนเอง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่ามัธยฐาน (Median) ค่าฐานนิยม (Mode) และ ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป และการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis)

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัยได้ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลจากการวิจัยโดยใช้เทคนิคการวิจัยเชิงอนาคต เพื่อทราบภารกิจจัดการศึกษาของเทศบาลนครประกอบด้วย 13 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการจัดการศึกษาพัฒนาเด็กเล็ก
2. ด้านการจัดการศึกษาภาคบังคับ
3. ด้านการจัดการศึกษามัธยมตอนปลาย
4. ด้านการจัดการศึกษาอาชีวศึกษา
5. ด้านการจัดการศึกษานอกระบบ
6. ด้านการจัดการศึกษาตามอัธยาศัย
7. ด้านการส่งเสริมพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา
8. ด้านส่งเสริมสนับสนุน อนุรักษ์วัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น
9. ด้านการจัดการศึกษาอาชีพในชุมชน

10. ด้านการจัดแหล่งเรียนรู้ในเขตเทศบาลนคร
11. ด้านการเตรียมการศึกษาสำหรับศตวรรษที่ 21
12. ด้านการจัดการศึกษาองค์กรแห่งการเรียนรู้
13. ด้านการจัดการอุดมศึกษาของเทศบาลนคร

2. การวิเคราะห์ข้อมูลจากการวิจัยโดยใช้เทคนิคการวิจัยเชิงอนาคตเพื่อทราบภารกิจจัดการศึกษาของเทศบาลนคร พบว่าภารกิจจัดการศึกษาของเทศบาลนครประกอบด้วย 13 ด้าน 96 ภารกิจ ดังนี้

1. ด้านการจัดการศึกษาพัฒนาเด็กเล็ก ประกอบด้วย 7 ภารกิจ คือ 1) ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนในเขตเทศบาลนครส่งบุตรหลานเข้าเรียนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและระดับอนุบาลอย่างต่อเนื่องชัดเจน 2) จัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีจำนวนเพียงพอต่อความต้องการอย่างครอบคลุมในเขตเทศบาลนคร 3) จัดหาเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนการสอนให้เพียงพอต่อการจัดกิจกรรมเพิ่มประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็กเล็ก 4) สร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนให้มีโอกาสร่วมกันรับผิดชอบในการบริหารพัฒนาเด็กเล็ก 5) การบริหารหลักสูตรโดยการจัดทำหลักสูตรปฐมวัยและกำหนดแนวการจัดการประสบการณ์การเรียนรู้เหมาะสมตามระดับวัย 6) สรรหาบุคลากรให้สอดคล้องกับความขาดแคลนของสถานศึกษาตรงตามวิชาเอกปฐมวัยอย่างเพียงพอเหมาะสมกับจำนวนเด็ก 7) จัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเน้นการสนทนาในชีวิตประจำวันระดับอนุบาลทุกวัน

2. ด้านการจัดการศึกษาภาคบังคับ ประกอบด้วย 6 ภารกิจ คือ 1) จัดตั้งหรือรับถ่ายโอนสถานศึกษาเพื่อจัดการศึกษาภาคบังคับในสังกัดขยายให้เพียงพออย่างมีประสิทธิภาพ 2) ระดมทรัพยากรทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาภาคบังคับ 3) รณรงค์ให้พ่อแม่ ผู้ปกครองเห็นความสำคัญในการส่งเสริมบุตรหลานให้เรียนจบการศึกษาภาคบังคับ 4) จัดหาเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนการสอนให้เพียงพอต่อการจัดกิจกรรมเพิ่มประสบการณ์การเรียนรู้ภาคบังคับ 5) จัดศูนย์การเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ที่มีเนื้อหาสอดคล้องในทุกกลุ่มสาระวิชา 6) ประเมินติดตามและรายงานผลการจัดการศึกษาภาคบังคับอย่างต่อเนื่อง

3. ด้านการจัดการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย ประกอบด้วย 5 ภารกิจ คือ 1) ส่งเสริมให้เทศบาลนครจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายให้มีประสิทธิภาพ 2) ส่งเสริมผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการวางแผนกิจกรรมการเรียนของนักเรียน 3) ส่งเสริมโรงเรียนจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายให้ได้ตามมาตรฐานสากล 4) ส่งเสริมให้เทศบาลนครจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสำหรับผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศเฉพาะทาง 5) สนับสนุนโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสร้างเครือข่ายการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายร่วมกับเอกชน

4. ด้านการจัดการศึกษาอาชีวศึกษา ประกอบด้วย 7 ภารกิจ คือ 1) สำรวจความต้องการของผู้ประกอบการส่งเสริมให้เทศบาลนครจัดหลักสูตรการศึกษาอาชีวศึกษาสอดคล้องต่อความต้องการ โดยผู้เรียนสามารถศึกษาต่อ หรือเข้าทำงานได้ 2) ส่งเสริมทักษะความรู้พื้นฐานให้กับนักเรียนที่จำเป็นและเท่าทันความเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี 3) ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ มีสมรรถนะ คุณลักษณะสำคัญที่ตรงกับความต้องการของสถานประกอบการ 4) เปิดโอกาสให้นักเรียนเข้าเรียนอาชีวศึกษาต่อเนื่องอย่างทั่วถึงโดยมีระบบการคัดเลือกที่เอื้อผู้เรียน 5) ขยายกลุ่มเป้าหมายการศึกษาต่อในสายอาชีวศึกษาในโรงเรียนการศึกษาขั้นพื้นฐาน และโรงเรียนอาชีวศึกษาเพื่อคนพิการ 6) เพิ่มช่องทางการเรียนอาชีวศึกษาด้วย อาชีวะทางไกล และเครือข่ายวิทยุเพื่อการศึกษาในเขตเทศบาลนคร 7) จัดอาชีวศึกษาทางเลือก เช่น วิทยาลัยอาชีวศึกษาฐานวิทยาศาสตร์ อาชีวศึกษาอินเตอร์

5. ด้านการจัดการศึกษานอกระบบ ประกอบด้วย 7 ภารกิจ คือ 1) จัดหาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาให้เพียงพอต่อการเรียนการสอนนอกระบบ 2) ส่งเสริมพัฒนาแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อเอื้อต่อการเรียนรู้ 3) สนับสนุน ในการจัดศูนย์การเรียนรู้ในชุมชน 4) จัดให้มีพิพิธภัณฑ์การศึกษาท้องถิ่นเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ 5) จัดให้มีห้องสมุด ICT เคลื่อนที่ เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียน 6) จัดให้มีวิทยุและทีวีท้องถิ่นให้ความรู้ด้านการศึกษาอย่างเท่าทันการเปลี่ยนแปลงของข้อมูลข่าวสาร 5) ส่งเสริม สนับสนุน และประสานภาคีเครือข่าย เพื่อการจัดการศึกษานอกระบบ

6. ด้านการจัดการศึกษาตามอัธยาศัย ประกอบด้วย 8 ภารกิจ คือ 1) การพัฒนาระบบการจัดการความรู้ และเผยแพร่ให้กับประชาชน โดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์ป้ายประกาศ 2) การจัดการศึกษาเน้นด้านการดำรงชีวิตของผู้สูงอายุเพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข 3) จัดการศึกษาหลักสูตรระยะสั้น ฝึกอบรมและพัฒนาวิชาชีพต่อประชาชนทั่วไปอย่างทั่วถึง 4) จัดสร้างพิพิธภัณฑ์การศึกษาของชุมชนหรือในสถานศึกษา 5) การจัดคลินิกให้คำปรึกษาด้านความรู้ ด้านอาชีพ และการดำรงชีวิตอย่างพอเพียง 6) ส่งเสริมศูนย์ธรรมชาติศึกษาภายในชุมชน 7) สนับสนุนการจัดนิทรรศการทางวิชาการ ของภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านวัฒนธรรมด้านประเพณี และด้านศาสนา 8) จัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ตามรอยพระยุคลบาท

7. ด้านการส่งเสริมพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา ประกอบด้วย 8 ภารกิจ คือ 1) การพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา ใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ 2) ส่งเสริมให้ผู้บริหาร ใช้กระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพงานวิชาการ 3) ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา 4) จัดระบบนิเทศแบบทางไกลภายในสถานศึกษาให้ทั่วถึง เกิดประสิทธิภาพ 5) ส่งเสริมให้ครูได้พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายและต่อเนื่อง 6) การอบรมครูแบบทางไกล 7) การสร้างเครือข่ายครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางการสอน 8) การเลือกโปรแกรมอบรม และเข้ารับการอบรมได้ตลอดเวลา ตามความสะดวก ความสนใจ

8. ด้านส่งเสริมสนับสนุน อนุรักษ์วัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น ประกอบด้วย 8 ภารกิจ คือ 1) ส่งเสริมสถานศึกษาอนุรักษ์วัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น 2) ส่งเสริมและสนับสนุน แลกเปลี่ยนวัฒนธรรมกับประเทศเพื่อนบ้านในอาเซียน 3) จัดทำระบบเครือข่ายสารสนเทศ ทางด้านวัฒนธรรมเพื่อเป็นศูนย์กลางเผยแพร่ 4) สนับสนุนร่วมกันอนุรักษ์ภูมิปัญญาที่เป็นเอกลักษณ์ ของท้องถิ่น 5) สนับสนุนให้มีพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นหรือพิพิธภัณฑ์ชุมชนรวบรวมความเป็นมาวัฒนธรรม และประเพณีท้องถิ่นขึ้น 6) ใช้ภูมิปัญญาเป็นพื้นฐานในการรวบรวมวัฒนธรรมและประเพณีประชาชน ในท้องถิ่น 7) การเสริมสร้างปราชญ์ท้องถิ่นด้านวัฒนธรรมและประเพณีในชุมชน 8) เลือกลงร ภูมิปัญญาด้านวัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่นที่กำลังสูญหาย

9. ด้านการจัดการศึกษาอาชีพในชุมชน ประกอบด้วย 8 ภารกิจ คือ 1) สนับสนุนการ จัดทำฐานความรู้อาชีพในชุมชน 2) ส่งเสริมอาชีพและการสร้างอาชีพในชุมชน 3) จัดตลาดนัด การศึกษาส่งเสริมการเรียนรู้อาชีพในชุมชน 4) จัดเวทีสร้างสรรค์งานให้แก่ละอาชีพมาแสดงและสาธิต 5) ส่งเสริมโรงเรียนฝึกทำอาหารท้องถิ่นเพื่อการสืบสานและการสร้างอาชีพ 6) ส่งเสริมอาชีพฝึกอาชีพ ช่าง เช่น ช่อมบ่ารุง ยานยนต์ ช่างไฟฟ้า ฯลฯ 7) สนับสนุนกลุ่มสนใจการเรียนรู้แพทย์แผนไทย 8) การสร้างเครือข่ายอาชีพเดียวกันและต่างอาชีพ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้และพัฒนางาน

10. ด้านการจัดแหล่งเรียนรู้ในเขตเทศบาลนคร ประกอบด้วย 7 ภารกิจ คือ 1) จัดสร้าง ศูนย์การเรียนรู้ ICT ในชุมชนเขตเทศบาลนคร 2) จัดหารถเคลื่อนที่คอมพิวเตอร์ (MOBITE UNIT) 3) ส่งเสริมแหล่งเรียนรู้การศึกษาภาษาอังกฤษโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ในชุมชน 4) จัดตั้งศูนย์ การเรียนรู้บูรณาการ STEM 5) สนับสนุนการจัดห้องเรียนเสมือนจริงโดยใช้ ICT ในโรงเรียนและ ชุมชน 6) จัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้เสมือนจริงในชุมชน 7) จัดศูนย์การเรียนรู้ท้องถิ่นเทศบาลนคร ผ่านอินเทอร์เน็ตในชุมชน

11. ด้านการเตรียมการศึกษาสำหรับศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 9 ภารกิจ คือ 1) ส่งเสริม ให้นักเรียนเป็นนักนวัตกรรมการเรียนรู้ 2) ส่งเสริมการเรียนรู้รูปแบบทักษะชีวิตและอาชีพ 3) ส่งเสริม ให้นักเรียนเป็นนักประดิษฐ์สิ่งใหม่ๆ 4) ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีทักษะการคิด สร้างสรรค์ 5) สนับสนุนทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี 6) ส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้ยึด โคร่งงานเป็นฐานโดยการปฏิบัติจริง 7) อบรมส่งเสริมทักษะการดำรงชีวิตและอาชีพพื้นฐานให้กับ นักเรียนในยุคปัจจุบันด้วยกระบวนการเรียนการสอนเน้นกิจกรรมมากขึ้น 8) ส่งเสริมให้ครูจากผู้ถ่ายทอด เป็นผู้สนับสนุนนักเรียนสามารถเปลี่ยนสารสนเทศเป็นความรู้และนำความรู้เป็นเครื่องมือสู่การปฏิบัติ 9) ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครูในศตวรรษที่ 21 ได้แก่ ห้องเรียนกลับด้าน นวัตกรรมทาง การศึกษา วิธีการจัดการเรียนการสอน เป็นต้น

12. ด้านการจัดการศึกษาองค์กรแห่งการเรียนรู้ ประกอบด้วย 10 ภารกิจ คือ 1) สนับสนุน วิสัยทัศน์ของการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ 2) กำหนดกลยุทธ์การส่งเสริมการเป็นองค์กรแห่งการ เรียนรู้ 3) ส่งเสริมบุคลากร ได้รับการฝึกทักษะในเรื่องการคิดสร้างสรรค์ การสร้างนวัตกรรม และวิจัย

ทดลอง 4) คัดสรรผู้เชี่ยวชาญ (ครูผู้สอน) ด้านเนื้อหาออกแบบความรู้ผ่านเครือข่ายการเรียนรู้
 5) รวบรวมความรู้ประสบการณ์ที่เกิดจากการปฏิบัติและประสบผลสำเร็จ 6) จัดการความรู้จากภูมิปัญญาชาวบ้านที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียนและเครือข่ายของโรงเรียน 7) นำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพมาใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้และการปฏิบัติงาน 8) นำสื่อประสม (Multimedia) ศิลปะ ข้อความ เสียง ภาพเคลื่อนไหว และวีดิทัศน์ มาใช้เพื่อการเรียนรู้ 9) สนับสนุนการปฏิบัติงานอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อช่วยให้สามารถเรียนรู้และทำงานได้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
 10) กำหนดช่องทางในการเผยแพร่การจัดการศึกษาองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย

13. ด้านการจัดการอุดมศึกษาของเทศบาลนคร ประกอบด้วย 6 ภารกิจ คือ 1) สำรวจความต้องการทุกภาคส่วนในการจัดการอุดมศึกษาของเทศบาลนคร 2) จัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเฉพาะทางในเขตเทศบาลนคร 3) จัดทำหลักสูตรอุดมศึกษาสอดคล้องบริบทเทศบาลนคร 4) ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนใช้สื่อสังคม (Social Network) ในสถาบันอุดมศึกษา 5) จัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาที่ใช้หลักสูตรต้นแบบจากต่างประเทศ 6) สนับสนุนสถาบันอุดมศึกษา มุ่งผลิตผลงานวิจัย

ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีความเห็นว่าการจัดการศึกษาของเทศบาลนครทั้ง 13 องค์กรประกอบ 96 ภารกิจ มีความถูกต้องเหมาะสมกับเทศบาลนคร มีความเป็นไปได้สามารถนำไปปฏิบัติซึ่งสอดคล้องกับกรอบแนวคิดทฤษฎีเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเทศบาลนครต่อไป

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาภารกิจจัดการศึกษาของเทศบาลนครภารกิจจัดการศึกษาของเทศบาลนคร ผู้วิจัยนำเสนอผลการอภิปราย เพื่อยืนยันภารกิจจัดการศึกษาของเทศบาลนคร ดังนี้ คือ

1. อภิปรายผลภารกิจจัดการศึกษาของเทศบาลนครจากการศึกษาได้ภารกิจจัดการศึกษาของเทศบาลนคร ประกอบด้วย 13 ด้าน ได้แก่

ด้านการจัดการศึกษาพัฒนาเด็กเล็ก ด้านนี้เป็นภารกิจหลักที่อยู่ในความรับผิดชอบของเทศบาลนคร ทั้งนี้เนื่องจากเด็กเล็กอายุตั้งแต่ 1 - 8 ขวบเป็นช่วงทองของชีวิตเป็นระยะที่ระบบประสาทและสมองของเด็กเจริญเติบโตในอัตราสูงสุดการปลูกฝังและสร้างเสริมพัฒนาการทุกด้านให้แก่เด็กวัยนี้จะได้ผลอย่างเต็มศักยภาพมากกว่าการปลูกฝังและสร้างเสริมในช่วงวัยอื่นๆโดยพัฒนาการแต่ละด้านจะเป็นไปตามลำดับตามระยะเวลาเช่นการพัฒนาอวัยวะและระบบทำงานต่างๆภายในร่างกายจะเกิดขึ้นเมื่อทารกยังอยู่ในครรภ์มารดาทารกแรกคลอดจะพัฒนาระบบหายใจระบบย่อยอาหารและระบบขับถ่ายในขณะที่พัฒนาการทางสมองจะดำเนินไปอย่างต่อเนื่องเพิ่มขึ้นตามลำดับจนสามารถควบคุมการทำงานของกล้ามเนื้อต่างๆ จดจำเข้าใจและเรียนรู้สิ่งต่างๆ ได้¹

¹นิชรา เรื่องดารกานนท์, **ตำราพัฒนาการและพฤติกรรมเด็ก** (กรุงเทพฯ: โอลิสติก, 2551), 2.

สอดคล้องกับแนวคิดของ² กล่าวถึงความสำคัญของการให้ความสำคัญกับการศึกษาพัฒนาการของเด็กเล็ก พบว่า เด็กเล็กของไทยมีพัฒนาการที่ล่าช้าทั้งทางด้านสติปัญญา การคิดวิเคราะห์ ความคิดสร้างสรรค์ ภาษา และการปรับตัว เนื่องจากเด็กเล็กได้รับการสนับสนุนที่ไม่เหมาะสมกับธรรมชาติของวัย เช่น การที่ผู้ปกครองให้เด็กเล็กเรียนกวดวิชาเพื่อสอบเข้าโรงเรียนในระดับประถมศึกษาที่มีชื่อเสียง และอีกปัญหาหนึ่งที่สำคัญคือ การที่โรงเรียนในระดับอนุบาลจำนวนมาก เปิดสอนพิเศษเพิ่มเติมในช่วงวันหยุดหรือปิดเทอม รวมถึงการเร่งเรียนเขียนและอ่านเกินพัฒนาการของเด็ก ซึ่งเป็นความเข้าใจที่คาดเคลื่อนในการจัดการศึกษาเด็กเล็ก ทำให้การศึกษาในวันนี้ มุ่งเน้นแต่การท่องจำความรู้ เพื่อสอบแข่งขันและเน้นเฉพาะ ด้านเนื้อหาสาระมากกว่าการพัฒนาด้านทักษะ กระบวนการ ได้แก่ การคิดแก้ปัญหา การตัดสินใจ การให้เหตุผล รวมถึงการขาดการพัฒนาด้านคุณธรรม และคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการเรียนรู้การดำเนินชีวิต ส่งผลให้เด็กขาดแรงจูงใจในการเรียนรู้ ขาดทักษะในการทำงานร่วมกับคนอื่น และขาดทักษะความรับผิดชอบทั้งต่อตนเองและผู้อื่น ด้านต่อมาคือ

ด้านการจัดการศึกษาภาคบังคับ การจัดการศึกษาช่วงนี้จะเป็นการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีการบังคับให้ถือเป็นหน้าที่ที่โรงเรียนในทุกสังกัดต้องจัดการศึกษาโดยเฉพาะโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนคร เพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ หมวดที่ 2 สิทธิหน้าที่ทางการศึกษา กล่าวไว้ในมาตรา 10 การจัดการศึกษา ต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดการศึกษาให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย³

ด้านการจัดการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นการจัดการศึกษาที่ต่อเนื่องกับการจัดการศึกษาภาคบังคับ ให้แก่ผู้เรียนอายุระหว่าง 15 ถึง 17 ปี ที่สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นแล้วโดยจัดการเรียนการสอน 3 ปี โดยในขั้นนี้จะมุ่ง การเลือกเรียนตามความสนใจของผู้เรียน เพื่อมุ่งสู่การเลือกอาชีพในอนาคต เช่น สายวิทย์-คณิต สายศิลป์-คำนวณ สายศิลป์-ภาษา ภารกิจหลักของในการจัดการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลายของเทศบาลนครซึ่งมีความพร้อมมากกว่าโรงเรียนในสังกัด สพฐ. และทั้งหมดตั้งอยู่ในเขตเมืองขนาดใหญ่มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างพลเมืองดีเก่ง มีสุข ให้กับประเทศไทยโดยกำหนดไว้ในหลักสูตรและจัดการศึกษาให้ได้ตามมาตรฐาน นอกจากนี้เทศบาลนครควรร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ เพื่อให้นักเรียน ประชาชนและผู้ที่มีความสนใจทุกคนได้รับการศึกษา

²สุริยา ฮ่องแสนาะ, การศึกษาของเด็กปฐมวัย หัวใจสำคัญของการศึกษา (กรุงเทพฯ: กลุ่มงานบริการวิชาการ 3 สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2557), 3.

³สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, แนวทางการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2555 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 (กรุงเทพฯ: ชุมชนุสหกรณการเกษตรแห่งประเทศไทย, 2553), 5.

ชั้นพื้นฐานและอาชีพ⁴ จากการศึกษาพบว่ามึรูปแบบการจัดการศึกษาที่หลากหลาย เช่น โรงเรียนวัดบ่อ (นนทวิทยา) นครปากเกร็ด 1 โรงเรียนสาธิตศึกษาวิทยาลัยสงฆ์ภาคทักษิณ เทศบาลนครนครศรีธรรมราช โรงเรียนสาธิตเทศบาลนครระยอง

ด้านการจัดการศึกษาอาชีวศึกษา ในการจัดการศึกษาของเทศบาลนครพบว่า ภารกิจด้านนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อนักวิชาชีพชั้นสูง มุ่งผลิตและพัฒนากำลังคนในสาขาที่เป็นความต้องการของตลาดแรงงาน สาขาที่เป็นนโยบายรัฐบาล และการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ อาทิ สาขาปิโตรเคมี สาขาเกษตรรุ่นใหม่ สาขาโลจิสติกส์ ภูมิณี ยานยนต์ ไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์ การท่องเที่ยว การโรงแรม หรือสาขาอื่นๆ ที่ขาดแคลนเทศบาลนครจะต้องดำเนินการให้ราษฎรได้รับการศึกษาอบรม และหน้าที่ที่จะเลือกปฏิบัติได้เฉพาะ เทศบาลเมืองและเทศบาลนคร คือ สามารถจัดตั้งและบำรุงโรงเรียนอาชีวศึกษาได้จัดให้มีและบำรุงสถานที่โดยได้รับการประกันคุณภาพทางการศึกษา⁵ จากการศึกษาพบว่าด้านที่ 5 ระบบการประกันคุณภาพและการกำกับมาตรฐานเกี่ยวข้องกับพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในระดับสถานศึกษาและสถาบันอาชีวศึกษา โดยการสร้างความร่วมมือและความตระหนักให้เห็นความสำคัญ มีเป้าหมายร่วมกันในการพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะสูง และให้ความสำคัญกับการสอบเทียบวัดความรู้ขององค์กรได้

ด้านการจัดการศึกษานอกระบบ ภารกิจของเทศบาลนครควรมุ่งการจัดการศึกษานอกระบบเพราะเป็นส่วนสำคัญในการเรียนรู้ของผู้ที่ไม่ได้เข้ารับการศึกษาในระบบ มุ่งเปิดโอกาสศึกษาหาความรู้ พัฒนาตนเอง ให้สามารถดำรงตนอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข เป็นการจัดการศึกษาในลักษณะอ่อนตัวให้ผู้เรียนมีความสะดวกเลือกเรียนได้หลายวิธี จึงก่อให้เกิดประโยชน์ต่อตัวผู้เรียนและสังคมเป็นอย่างยิ่ง อีกทั้งยังมีความหมายครอบคลุมถึงมวลประสบการณ์การเรียนรู้ทุกชนิดที่บุคคลได้รับจากการเรียนรู้ ไม่ว่าจะเป็นการเรียนรู้ตามธรรมชาติการเรียนรู้จากสังคม และการเรียนรู้ที่ได้รับจากโปรแกรมการศึกษาที่จัดขึ้นนอกเหนือไปจากการศึกษาในโรงเรียนตามปกติ เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อเปิดโอกาสให้บุคคลที่มีได้อยู่ในระบบโรงเรียนปกติ ได้มีโอกาสแสวงหาความรู้ ทักษะ ทักษะคนดี เพื่อมุ่งแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน ฝึกฝนอาชีพ หรือการพัฒนาความรู้เฉพาะเรื่องตามที่ตนสนใจ⁶ จากการศึกษาพบว่ามึรูปแบบการจัดการศึกษาด้านการจัดการศึกษานอกระบบ พบว่ามีจัดการเรียนที่

⁴สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, รายงานการติดตามการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปี 2551 (กรุงเทพฯ: บริษัท เพลิน สตูดิโอ จำกัด, 2553), 5-7.

⁵รุ่งนภา แดงดี, “การดำเนินการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมของสถาบันการศึกษาภาคกลาง 1 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในทัศนะของผู้บริหาร กรรมการสภาสถาบัน สถานประกอบการและชุมชน” (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาพัฒนาอาชีวศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2557), บทคัดย่อ.

⁶สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, รายงานการวิจัย การบริหารจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค, 2551), 7.

หลากหลาย เช่น การเรียนหลักสูตรระยะสั้น เช่น การทำเทียนหอม การทำบาติก การทำงานประดิษฐ์ จากใยบัว การเรียนทำเว็บไซต์ การเรียนโปรแกรมนำเสนอ โปรแกรมอินเทอร์เน็ตเบื้องต้น

ด้านการจัดการศึกษาตามอัธยาศัย ภารกิจของเทศบาลนครควมมุ่งการจัดการศึกษาตามอัธยาศัยโดยมุ่งกิจกรรมการเรียนรู้ในวิถีชีวิตประจำวันของบุคคลซึ่งบุคคลสามารถเลือกที่จะเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ตามความสนใจ ความต้องการ โอกาส ความพร้อม และศักยภาพในการเรียนรู้ของแต่ละบุคคล เช่น ห้องสมุดประชาชน การเรียนรู้ด้วยระบบคอมพิวเตอร์ออนไลน์ พิพิธภัณฑ์ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้จากภูมิปัญญาชาวบ้าน การจัดกลุ่มเสวนา หรือการอภิปราย กิจกรรมทางศาสนาและวัฒนธรรม กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน การเผยแพร่ข่าวสารข้อมูล และความรู้ต่างๆ⁷ กล่าวว่า การศึกษาตามอัธยาศัย ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong learning) ที่เติมเต็มความต้องการของปัจเจกที่ต้องการเรียนรู้ประสบการณ์ต่างๆ นอกเหนือการเรียนในระบบโรงเรียน โอกาสของการเรียนรู้ตามอัธยาศัยเกิดขึ้นในสถานที่ต่างๆ และจากสื่อต่างๆ (ตัวอย่างเช่น รายการกระจายเสียง ภาพยนตร์ CD) จากการศึกษาพบว่า มีรูปแบบการจัดการศึกษาที่หลากหลาย เช่น การจัดทำพิพิธภัณฑ์เมืองของเทศบาลเมืองนครนครศรีธรรมราช พิพิธภัณฑ์ดาราศาสตร์ของเทศบาลนครหาดใหญ่ พิพิธภัณฑ์และศูนย์ฝึกอบรมการแพทย์แผนไทยของเทศบาลนครปากเกร็ดห้องสมุดประชาชนเทศบาลนครระยองห้องสมุดประชาชนเทศบาลนครอุดรธานีโครงการนครแห่งการอ่านของเทศบาลนครระยองกิจกรรมส่งเสริมรักการอ่านของเทศบาลนครตรัง กิจกรรมบรรพชาภาคฤดูร้อนของเทศบาลนครปากเกร็ดกิจกรรม 5 ห้องเรียนชีวิตเนรมิตนิสัยของเทศบาลนครภูเก็ต

ด้านการส่งเสริมพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา ภารกิจของเทศบาลนครควมมุ่งพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง เพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์การจัดการศึกษา และนำเทคนิคการจัดการศึกษาใหม่ๆ การสร้างสรรค์นวัตกรรมทางการศึกษาที่น่าสนใจ มาใช้พัฒนาการจัดการเรียนรู้ เป็นการเปิดโลกทัศน์แลกเปลี่ยนเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้สู่สถานศึกษามุ่งนำความรู้ลงสู่นักเรียนอย่างยั่งยืนเพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553 หมวด 4 มาตรา 22 ระบุว่าการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้ และพัฒนาตนเองได้

⁷ สำนักประสานและพัฒนาการจัดการศึกษาท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย, **แนวทางการเสริมสร้างความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2556** (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์อาสาสมัครชาติแดง, 2556), 41.

และถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด ต่างมุ่งที่จะพัฒนาคนไทย ให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งทางด้านร่างกาย และจิตใจ ตลอดจนจรรยาบรรณ สร้างสรรค์สังคมให้อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขและมีคุณภาพ⁸

ด้านส่งเสริมสนับสนุน อนุรักษ์วัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น ภารกิจของเทศบาลนคร ควรมุ่งส่งเสริมสนับสนุน อนุรักษ์วัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่นเพื่อสืบสานวัฒนธรรมและประเพณี ท้องถิ่นที่มีอยู่ในท้องถิ่นได้คงสืบทอดต่อไป เพราะวัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่นเป็นสิ่งที่มีการ สืบสานต่อกันมาหลายชั่วอายุคนลักษณะเด่นของวัฒนธรรมของแต่ละชนชาติย่อมมีเอกลักษณ์เป็น ของตนเนื่องจากวัฒนธรรมเป็นเรื่องของการสั่งสมและเป็นสิ่งที่มีคุณค่าที่มีการปฏิบัติสืบทอดต่อกัน มาจนเป็นที่ยอมรับของสังคมซึ่งมีผลต่อวิถีการดำเนินชีวิตที่มีความหลากหลายอันสืบเนื่องมาจาก วัฒนธรรมประเพณีและภูมิปัญญาของแต่ละชุมชนเพื่อให้เกิดความเหมาะสมกับวิถีชีวิตและความ เป็นอยู่จึงเกิดการผสมผสานทางวัฒนธรรมประเพณีที่ก่อให้เกิดความแตกต่างๆรูปแบบของวัฒนธรรม ที่สะท้อนให้เห็นวิถีชีวิตความเป็นอยู่ค่านิยมความเชื่อขนบธรรมเนียมประเพณีของท้องถิ่นซึ่งแสดงถึง ความเป็นเอกลักษณ์ของชุมชน⁹

ด้านการจัดการศึกษาอาชีพในชุมชน ภารกิจของเทศบาลนครควรมีการส่งเสริมแนวทางใน การพัฒนาอาชีพเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน การจัดการศึกษาเพื่อการดำรงชีวิตได้อย่างมีคุณภาพใน สังคมแต่อาจไม่เพียงพอในการประกอบอาชีพยกเว้นอาชีพที่ได้รับการอบรมฝึกฝนมาจากครอบครัว หรือจากสภาพแวดล้อมวัยเยาว์การศึกษาระดับนี้ถือเป็นเงื่อนไขจำเป็นที่เทศบาลนครต้องดูแลจัดหา ให้หรือส่งเสริมให้มีขึ้นเช่น การส่งเสริมการแปรรูปสินค้า การส่งเสริมความรู้ในการผลิตพืชเศรษฐกิจ เพื่อรองรับกับความต้องการของตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ โครงการฝึกอบรมอาชีพให้แก่ เยาวชนและประชาชนในเขตเทศบาลโครงการอบรมอาชีพพระยะสัน หลักสูตรการทำอาหาร ไทย – จีน

ด้านการจัดแหล่งเรียนรู้ในเขตเทศบาลนคร ภารกิจของเทศบาลนครควรมีการพัฒนา แหล่งเรียนรู้ที่มีศักยภาพในท้องถิ่น เช่น การพัฒนาอุทยานการเรียนรู้นครหาดใหญ่ (Hatyai Knowledge Park) ห้องสมุดประชาชนเทศบาลนครระยองห้องสมุดเคลื่อนที่และธนาคารของเล่น กิจกรรม Play & Learn เพลินวันอาทิตย์ โครงการบรรณารักษ์อาสาที่ช่วยน้อง เพื่อบริการแก่ ห้องสมุดโรงเรียนและวัดที่ไม่มีบรรณารักษ์วิชาชีพปฏิบัติงานอยู่ศูนย์พัฒนาทักษะและการเรียนรู้ ICT

⁸สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, **แนวทางการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2555และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553** (กรุงเทพฯ: ชุมชนุสสทกรณการเกษตรแห่งประเทศไทย, 2553), 12.

⁹อรสา เงินฉาย, “การศึกษาสภาพวัฒนธรรมของชุมชนชาวมอญเกาะเกร็ด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี” (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาภูมิศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทร วิโรฒ, 2550), 12.

เทศบาลนครขอนแก่น (ICT Learning Center) สอดคล้องกับแนวคิดของ¹⁰ ได้กล่าว ถึงความสำคัญ ของแหล่งการเรียนรู้ว่าเป็นแหล่งที่รวบรวมขององค์ความรู้อันหลากหลาย พร้อมทั้งจะให้ผู้เรียนได้ ศึกษาค้นคว้า ด้วยกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่แตกต่างกันของแต่ละบุคคล และเป็นการส่งเสริมการ เรียนรู้ตลอดชีวิตแหล่งการเรียนรู้เป็นแหล่งเชื่อมโยงให้สถานศึกษาและท้องถิ่นมีความใกล้ชิดกัน ทำ ให้คนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาแก่บุตรหลานมุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเอง อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตและใช้เวลาอย่างสร้างสรรค์รวมทั้งมีความยืดหยุ่นสนองความต้องการของ ผู้เรียนชุมชนสังคมและประเทศชาติเรียนรู้ได้ตลอดเวลาทุกสถานที่และเรียนรู้ได้จากสื่อการเรียนรู้และ แหล่งการเรียนรู้ทุกประเภทรวมถึงเครือข่ายการเรียนรู้ต่างๆที่มีอยู่ในท้องถิ่นชุมชนและแหล่งอื่นๆ

ด้านการเตรียมการศึกษาสำหรับศตวรรษที่ 21 ภารกิจของเทศบาลนครควรนำแนว ทางการจัดการเตรียมการศึกษาสำหรับศตวรรษที่ 21 มาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาศักยภาพของ นักเรียนที่ความรับผิดชอบของเทศบาลนคร มีเป้าหมายลงสู่ผู้เรียน 21 โดยผู้เรียนจะใช้ความรู้ใน สาระวิชาหลักนำไปบูรณาการประสบการณ์กับทักษะ 3 ทักษะที่เรียนว่า 3R ซึ่งมีองค์ประกอบด้วย Reading อ่านออก, (W) Ritingเขียนได้, และ (A) Rithmetic การคำนวณและ 7C ประกอบด้วย Critical Thinking and Problem Solving ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการแก้ปัญหา Creativity & innovation ทักษะการสร้างสรรค์ และนวัตกรรม Cross-cultural Understanding ทักษะความเข้าใจต่างวัฒนธรรม ต่างกระบวนการที่ค้น Collaboration Teamwork and Leadership ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ Communications, Information, and Media Literacy ทักษะการสื่อสาร สารสนเทศ และ รู้เท่าทันสื่อ Computing and ICT Literacy ทักษะคอมพิวเตอร์ และ เทคโนโลยีสารสนเทศ Career and Learning Skills ทักษะอาชีพ และ ทักษะการเรียนรู้¹¹

ด้านการจัดการศึกษาองค์กรแห่งการเรียนรู้ ภารกิจของเทศบาลนครควรส่งเสริมเพื่อให้ บุคลากรต่างๆ ในเทศบาลนครที่ตนเองรับผิดชอบเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ การรวบรวมองค์ความรู้ ที่มีอยู่ในส่วนราชการซึ่งกระจุกกระจายอยู่ในตัวบุคคลหรือเอกสารมาพัฒนาให้เป็นระบบ เพื่อให้ทุก คนในองค์กรสามารถเข้าถึง ความรู้และ พัฒนาตนเองให้เป็นผู้รู้ นำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในการ ปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิภาพ อันจะส่งผลให้องค์กร มีความสามารถ ในเชิงแข่งขันสูงสุด เช่น องค์กร แห่งการเรียนรู้ของเทศบาลนครเชียงใหม่ที่มุ่งการพัฒนาแก่นักปฏิบัติหรือผู้ทำงานใช้ความรู้การ

¹⁰อมรทิพย์ เจริญผล, “การจัดการความรู้จากแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษา” (วิทยานิพนธ์ ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2550), 95.

¹¹สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย สพฐ., **แนวทางจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21** (กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ, 2558), 3.

สร้างแนวทางปฏิบัติที่เหมาะสมกับสถานการณ์ขององค์กรการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาการสร้างนวัตกรรมอย่างต่อเนื่อง¹²

ด้านการจัดการอุดมศึกษาของเทศบาลนคร พบว่า มีความต้องการให้เทศบาลนคร ส่งเสริมให้มีการจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษา เพื่อรองรับกับนักเรียนที่เรียนจบจากชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในส่วนของเทศบาลนครยังไม่พบว่ามีจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษา มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดการศึกษาถึงระดับอุดมศึกษามีเพียงกรุงเทพมหานครเท่านั้นที่มีการจัดการศึกษา 2 แห่ง คือ วิทยาลัยแพทยศาสตร์กรุงเทพมหานครและวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ซึ่งได้เปลี่ยนชื่อเป็นมหาวิทยาลัยกรุงเทพ และต่อมาปัจจุบันได้เปลี่ยนมาเป็น มหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช เป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของกรุงเทพมหานคร ต่อมามหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช ในสังกัดกรุงเทพมหานครได้มีการจัดตั้งวิทยาลัยชุมชนเมืองแห่งกรุงเทพมหานคร เพื่อรองรับการจัดการศึกษา ระดับอนุปริญาโดยมีการจัดการศึกษา 3 สาขา ได้แก่ สาขาวิชาการพัฒนาเด็กปฐมวัยสาขาวิชาเทคโนโลยีระบบบางสาขาวิชาการบริหารจัดการอาคารสูง¹³

แนวปฏิบัติการจัดการศึกษาของเทศบาลนคร จากการศึกษาภารกิจจัดการศึกษาของเทศบาลนคร เพื่อให้ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาลงสู่ที่นักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพควร ประชาสัมพันธ์ ให้ประชาชนในเขตเทศบาลนครส่งบุตรหลานเข้าเรียนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและระดับอนุบาลอย่างต่อเนื่องชัดเจน เร่งจัดหาเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนการสอนให้เพียงพอต่อการจัดกิจกรรมเพิ่มประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็กเล็ก สร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนให้มีโอกาส ร่วมกันรับผิดชอบในการบริหารพัฒนาเด็กเล็ก การบริหารหลักสูตรโดยการจัดทำหลักสูตรปฐมวัย และกำหนดแนวการจัดการประสบการณ์การเรียนรู้เหมาะสมตามระดับวัย ความกระตือรือร้นในการทำงาน และขาดทักษะในการปฏิบัติหน้าที่ ด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ในส่วนของการจัดการศึกษา ภาคบังคับ ควรจัดตั้งหรือรับถ่ายโอนสถานศึกษาเพื่อจัดการศึกษาภาคบังคับในสังกัดขยายให้เพียงพออย่างมีประสิทธิภาพ ระดมทรัพยากร ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาภาคบังคับ รณรงค์ให้พ่อแม่ผู้ปกครองเห็นความสำคัญในการส่งเสริมบุตรหลานให้เรียนจบการศึกษา จัดศูนย์การเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ที่มีเนื้อหาสอดคล้องในทุกกลุ่มสาระวิชา การจัดการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลายควรเร่งส่งเสริมให้เทศบาลนครจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายให้มีประสิทธิภาพ ส่งเสริมผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการวางแผนกิจกรรมการเรียนของนักเรียน ส่งเสริมโรงเรียนจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายให้ได้ตามมาตรฐานสากล ส่งเสริมให้เทศบาลนครจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสำหรับผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศเฉพาะทาง และสนับสนุนโรงเรียนในสังกัด

¹²อรรรณพ ธัญญชนะ, **องค์กรแห่งการเรียนรู้**, (เชียงใหม่: เทศบาลนครเชียงใหม่, 2558), 4.

¹³มหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช, **แผนพัฒนามหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช 4 ปี (พ.ศ 2556-2559)** (กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช, 2556), 5.

เทศบาลนครสร้างเครือข่ายการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายร่วมกับเอกชน การจัดการศึกษาอาชีวศึกษาคควรมีการสำรวจความต้องการของผู้ประกอบการส่งเสริมให้เทศบาลนครจัดหลักสูตรการศึกษาอาชีวศึกษาสอดคล้องต่อความต้องการ โดยผู้เรียนสามารถศึกษาต่อ หรือเข้าทำงานได้ ส่งเสริมทักษะความรู้พื้นฐานให้กับนักเรียนที่จำเป็นและเท่าทันความเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี การจัดการศึกษานอกระบบ ควรเร่งจัดหาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาให้เพียงพอต่อการเรียนการสอนนอกระบบ ส่งเสริมพัฒนาแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อเอื้อต่อการเรียนรู้ สนับสนุน ในการจัดศูนย์การเรียนรู้ในชุมชน จัดให้มีพิพิธภัณฑ์การศึกษาท้องถิ่นเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ จัดให้มีห้องสมุด ICT เคลื่อนที่ เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียน การจัดการศึกษาตามอัธยาศัย ควรเร่งการศึกษาหลักสูตรระยะสั้น ฝึกอบรมและพัฒนาวิชาชีพต่อประชาชนทั่วไปอย่างทั่วถึง จัดสร้างพิพิธภัณฑ์การศึกษาของชุมชนหรือในสถานศึกษา การจัดคลินิกให้คำปรึกษาด้านความรู้ ด้านอาชีพ และการดำรงชีวิตอย่างพอเพียง การส่งเสริมพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาควรเร่งพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา ใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ ส่งเสริมให้ผู้บริหาร ใช้กระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพงานวิชาการ ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา จัดระบบนิเทศแบบทางไกลภายในสถานศึกษาให้ทั่วถึงเกิดประสิทธิภาพ ส่งเสริมให้ครูได้พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายและต่อเนื่อง การอบรมครูแบบทางไกลการสร้างเครือข่ายครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางการสอน ส่งเสริมสนับสนุน อนุรักษ์วัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น ควรเร่งส่งเสริมสถานศึกษาอนุรักษ์วัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น ส่งเสริมและสนับสนุนแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมกับประเทศเพื่อนบ้านในอาเซียน จัดทำระบบเครือข่ายสารสนเทศทางด้านวัฒนธรรมเพื่อเป็นศูนย์กลางเผยแพร่ สนับสนุนร่วมกันอนุรักษ์ภูมิปัญญาที่เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น สนับสนุนให้มีพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นหรือพิพิธภัณฑ์ชุมชนรวบรวม ความเป็นมาวัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่นขึ้น การจัดการศึกษาอาชีพในชุมชน ควรสนับสนุนการจัดทำฐานความรู้อาชีพในชุมชน ส่งเสริมอาชีพและการสร้างอาชีพในชุมชน จัดตลาดนัดการศึกษา ส่งเสริมการเรียนรู้อาชีพในชุมชน จัดเวทีสร้างสรรค์งานให้แก่ละอาชีพมาแสดงและสาธิต ส่งเสริมโรงเรียนฝึกทำอาหารท้องถิ่นเพื่อสืบสานและการสร้างอาชีพ ส่งเสริมอาชีพฝึกอาชีพช่าง เช่น ช่อม บำรุง ยานยนต์ ช่างไฟฟ้า ฯลฯ สนับสนุนกลุ่มสนใจการเรียนรู้แพทย์แผนไทย การสร้างเครือข่าย อาชีพเดียวกันและต่างอาชีพ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้และพัฒนางาน การจัดแหล่งเรียนรู้ในเขตเทศบาลนคร ควรจัดสร้างศูนย์การเรียนรู้ ICT ในชุมชนเขตเทศบาลนคร จัดหารถเคลื่อนที่ คอมพิวเตอร์ (MOBITE UNIT) ส่งเสริมแหล่งเรียนรู้การศึกษาภาษาอังกฤษโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ในชุมชน จัดตั้งศูนย์การเรียนรู้บูรณาการ STEM สนับสนุนการจัดห้องเรียนเสมือนจริงโดยใช้ ICT ในโรงเรียนและชุมชน จัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้เสมือนจริงในชุมชน จัดศูนย์การเรียนรู้ท้องถิ่น เทศบาลนคร ผ่านอินเทอร์เน็ตในชุมชน การเตรียมการศึกษาสำหรับศตวรรษที่ 21 ควรส่งเสริมให้นักเรียนเป็นนักรบวัตกรรมการเรียนรู้ ส่งเสริมการเรียนรู้รูปแบบทักษะชีวิตและอาชีพ ส่งเสริมให้

นักเรียนเป็นนักประดิษฐ์สิ่งใหม่ๆ ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีทักษะการคิดสร้างสรรค์ สนับสนุนทักษะด้านสารสนเทศ และเทคโนโลยี ส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้ยึดโครงงานเป็นฐานโดย การปฏิบัติจริง อบรมส่งเสริมทักษะการดำรงชีวิตและอาชีพพื้นฐานให้กับนักเรียนในยุคปัจจุบันด้วย กระบวนการเรียนการสอนเน้นกิจกรรมมากขึ้น ส่งเสริมให้ครูจากผู้ถ่ายทอดเป็นผู้สนับสนุนนักเรียน สามารถเปลี่ยนสารสนเทศเป็นความรู้และนำความรู้เป็นเครื่องมือสู่การปฏิบัติ ส่งเสริมการจัดการ เรียนรู้ของครูในศตวรรษที่ 21 ได้แก่ ห้องเรียนกลับด้าน นวัตกรรมทางการศึกษา วิธีการจัดการเรียน การสอน การจัดการศึกษาองค์กรแห่งการเรียนรู้ควรสนับสนุนวิสัยทัศน์ของการเป็นองค์กรแห่งการ เรียนรู้ กำหนดกลยุทธ์การส่งเสริมการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ส่งเสริมบุคลากร ได้รับการฝึกทักษะ ในเรื่องการคิดสร้างสรรค์ การสร้างนวัตกรรม และวิจัยทดลอง คัดสรรผู้เชี่ยวชาญ (ครูผู้สอน) ด้าน เนื้อหาออกแบบความรู้ผ่านเครือข่ายการเรียนรู้ รวบรวมความรู้ ประสบการณ์ที่เกิดจากการปฏิบัติ และประสบผลสำเร็จ จัดการความรู้จากภูมิปัญญาชาวบ้านที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียนและเครือข่าย ของโรงเรียน นำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพมาใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้อและการ ปฏิบัติงาน สนับสนุนการปฏิบัติงานอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อช่วยให้สามารถเรียนรู้และทำงานได้มี ประสิทธิภาพมากขึ้น กำหนดช่องทางในการเผยแพร่การจัดการศึกษาองค์กรแห่งการรู้้อย่าง หลากหลาย การจัดการอุดมศึกษาของเทศบาลนคร ประกอบด้วย 6 ภารกิจ คือ สำรวจความต้องการ ทุกภาคส่วนในการจัดการอุดมศึกษาของเทศบาลนคร จัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเฉพาะทางในเขต เทศบาลนคร จัดทำหลักสูตรอุดมศึกษาสอดคล้องบริบทเทศบาลนคร สนับสนุนสถาบันอุดมศึกษามุ่ง ผลิตผลงานวิจัย

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

จากผลการศึกษาวิจัยพบว่า ภารกิจจัดการศึกษาของเทศบาลนคร มีความเหมาะสมกับ บริบท และเป็นไปได้ที่จะนำไปปฏิบัติ ซึ่งมีความสอดคล้องกับแนวคิด ทฤษฎีและเป็นประโยชน์ต่อ การนำไปพัฒนาให้มีภารกิจจัดการศึกษาของเทศบาลนครได้หลากหลายในอนาคต ผู้วิจัยมี ข้อเสนอแนะดังนี้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ควรกำหนดนโยบาย แนวปฏิบัติภารกิจ การจัดการศึกษาของเทศบาลนครดังนี้

1. ด้านการจัดการศึกษาพัฒนาเด็กเล็ก มีภารกิจ คือ ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนในเขต เทศบาลนครส่งบุตรหลานเข้าเรียนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและระดับอนุบาลอย่างต่อเนื่องชัดเจนจัดตั้ง ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีจำนวนเพียงพอต่อความต้องการอย่างครอบคลุมในเขตเทศบาลนคร จัดหา เทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนการสอนให้เพียงพอต่อการจัดกิจกรรมเพิ่มประสบการณ์การเรียนรู้

ของเด็กเล็ก สร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนให้มีโอกาสร่วมกันรับผิดชอบในการบริหาร พัฒนาเด็กเล็ก การบริหารหลักสูตรโดยการจัดทำหลักสูตรปฐมวัยและกำหนดแนวการจัด ประสบการณ์การเรียนรู้เหมาะสมตามระดับวัยสรรหาบุคลากรให้สอดคล้องกับขนาดแคลนของ สถานศึกษาตรงตามวิชาเอกปฐมวัยอย่างเพียงพอเหมาะสมกับจำนวนเด็ก และจัดการเรียนการสอน ภาษาอังกฤษเน้นการสนทนาในชีวิตประจำวันระดับอนุบาลทุกวัน

2. ด้านการจัดการศึกษาภาคบังคับ มีภารกิจ คือ จัดตั้งหรือรับถ่ายโอนสถานศึกษาเพื่อจัดการศึกษาภาคบังคับในสังกัดขยายให้เพียงพออย่างมีประสิทธิภาพพระดมทรัพยากร ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในจัดการศึกษาภาคบังคับบรรณรงค์ให้พ่อแม่ ผู้ปกครองเห็นความสำคัญในการส่งเสริมบุตรหลานให้เรียนจบการศึกษาภาคบังคับจัดหาเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนการสอนให้เพียงพอต่อการ จัดกิจกรรมเพิ่มประสบการณ์การเรียนรู้ภาคบังคับจัดศูนย์การเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ที่มีเนื้อหา สอดคล้องในทุกกลุ่มสาระวิชาและประเมินติดตามและรายงานผลการจัดการศึกษาภาคบังคับอย่างต่อเนื่อง

3. ด้านการจัดการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย มีภารกิจ คือ ส่งเสริมให้เทศบาลนครจัดการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายให้มีประสิทธิภาพส่งเสริมผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการวางแผนกิจกรรม การเรียนของนักเรียน ส่งเสริมโรงเรียนจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายให้ได้ตามมาตรฐานสากล ส่งเสริมให้เทศบาลนครจัดการศึกษาระดับ มัธยมศึกษาตอนปลายสำหรับผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศ เฉพาะทางและสนับสนุนโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสร้างเครือข่ายการจัดการศึกษาระดับ มัธยมศึกษาตอนปลายร่วมกับเอกชน

4. ด้านการจัดการศึกษามีภารกิจคือสำรวจความต้องการของผู้ประกอบการส่งเสริมให้ เทศบาลนครจัดหลักสูตรการศึกษาอาชีวศึกษาสอดคล้องต่อความต้องการ โดยผู้เรียนสามารถศึกษา ต่อ หรือเข้าทำงานได้ส่งเสริมทักษะความรู้พื้นฐานให้กับนักเรียนที่จำเป็นและเท่าทันความ เปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ มีสมรรถนะ คุณลักษณะ สำคัญที่ตรงกับความต้องการของสถานประกอบการเปิดโอกาสให้นักเรียนเข้าเรียนอาชีวศึกษา ต่อเนื่องอย่างทั่วถึงโดยมีระบบการคัดเลือกที่เอื้อผู้เรียนขยายกลุ่มเป้าหมายการศึกษาต่อในสาย อาชีวศึกษาในโรงเรียนการศึกษาขั้นพื้นฐาน และโรงเรียนอาชีวะเพื่อคนพิการ เพิ่มช่องทางการเรียน อาชีวศึกษาด้วย อาชีวะทางไกล และเครือข่ายวิทยุเพื่อการศึกษาในเขตเทศบาลนครและจัด อาชีวศึกษาทางเลือก เช่น วิทยาลัยอาชีวศึกษาฐานวิทยาศาสตร์ อาชีวศึกษาอินเตอร์

5. ด้านการจัดการศึกษานอกระบบมีภารกิจ คือจัดหาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาให้เพียงพอ ต่อการเรียนการสอนนอกระบบ ส่งเสริมพัฒนาแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อเอื้อต่อการ เรียนรู้ สนับสนุน ในการจัดศูนย์การเรียนรู้ในชุมชนจัดให้มีพิพิธภัณฑ์การศึกษาท้องถิ่นเพื่อเป็นแหล่ง เรียนรู้จัดให้มีห้องสมุด ICT เคลื่อนที่ เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียนจัดให้มีวิทยุและทีวี

ท้องถิ่นให้ความรู้ด้านการศึกษาอย่างเท่าทันการเปลี่ยนแปลงของข้อมูลข่าวสารและส่งเสริมสนับสนุน และประสานภาคีเครือข่าย เพื่อการจัดการศึกษานอกระบบ

6. ด้านการจัดการศึกษาตามอัธยาศัย มีภารกิจ คือ การพัฒนาระบบ การจัดการความรู้ และเผยแพร่ให้กับประชาชน โดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์ ป้ายประกาศการจัดการศึกษาเน้นด้านการดำรงชีวิตของผู้สูงอายุเพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีความสุขจัดการศึกษาหลักสูตรระยะสั้น ฝึกอบรมและพัฒนาวิชาชีพต่อประชาชนทั่วไปอย่างทั่วถึงจัดสร้างพิพิธภัณฑ์การศึกษาของชุมชนหรือในสถานศึกษาการจัดการจัดคลินิกให้คำปรึกษาด้านความรู้ ด้านอาชีพ และการดำรงชีวิตอย่างพอเพียงส่งเสริมศูนย์ธรรมชาติศึกษาภายในชุมชนสนับสนุนการจัดนิทรรศการทางวิชาการ ของภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านวัฒนธรรม ด้านประเพณี และด้านศาสนาและจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงตามรอยพระยุคลบาท

7. ด้านการส่งเสริมพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา มีภารกิจ คือการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา ใช้เทคโนโลยี สารสนเทศส่งเสริมให้ผู้บริหาร ใช้กระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพงานวิชาการส่งเสริม สนับสนุนให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษาจัดระบบนิเทศแบบทางไกลภายในสถานศึกษาให้ทั่วถึงเกิดประสิทธิภาพส่งเสริมให้ครูได้พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายและต่อเนื่องการอบรมครูแบบทางไกลการสร้างเครือข่ายครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางการสอนและการเลือกโปรแกรมอบรม และเข้ารับการอบรมได้ทุกเวลา ตามความสะดวก ความสนใจ

8. ด้านส่งเสริมสนับสนุน อนุรักษ์วัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น มีภารกิจ คือส่งเสริมสถานศึกษาอนุรักษ์วัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่นส่งเสริมและสนับสนุนแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมกับประเทศเพื่อนบ้านในอาเซียนจัดทำระบบเครือข่ายสารสนเทศทางด้านวัฒนธรรมเพื่อเป็นศูนย์กลางเผยแพร่สนับสนุนร่วมกันอนุรักษ์ภูมิปัญญาที่เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่นสนับสนุนให้มีพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นหรือพิพิธภัณฑ์ชุมชนรวบรวมความเป็นมาวัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่นขึ้นใช้ภูมิปัญญาเป็นพื้นฐานในการรวบรวมวัฒนธรรมและประเพณีประชาชนในท้องถิ่นการเสริมสร้างปราชญ์ท้องถิ่นด้านวัฒนธรรมและประเพณีในชุมชน และเลือกสรรภูมิปัญญาด้านวัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่นที่กำลังสูญหาย

9. ด้านการจัดการศึกษาอาชีพในชุมชน มีภารกิจ คือสนับสนุนการจัดทำฐานความรู้อาชีพในชุมชนส่งเสริมอาชีพและการสร้างอาชีพในชุมชนจัดตลาดนัดการศึกษาส่งเสริมการเรียนรู้อาชีพในชุมชนจัดเวทีสร้างสรรค์งานให้แก่ละอชีพมาแสดงและสาธิตส่งเสริมโรงเรียนฝึกทำอาหารท้องถิ่นเพื่อการสืบสานและการสร้างอาชีพส่งเสริมอาชีพฝึกอาชีพช่าง เช่น ซ่อมบำรุง ยานยนต์ ช่างไฟฟ้า ฯลฯ สนับสนุนกลุ่มสนใจการเรียนรู้แพทย์แผนไทยและการสร้างเครือข่ายอาชีพเดียวกันและต่างอาชีพเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้และพัฒนางาน

10. ด้านการจัดแหล่งเรียนรู้ในเขตเทศบาลนคร มีภารกิจ คือ จัดสร้างศูนย์การเรียนรู้ ICT ในชุมชนเขตเทศบาลนครจัดการรถเคลื่อนที่คอมพิวเตอร์(MOBITE UNIT)ส่งเสริมแหล่งเรียนรู้การศึกษาภาษาอังกฤษโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ในชุมชน จัดตั้งศูนย์การเรียนรู้บูรณาการ STEMสนับสนุนการจัดห้องเรียนเสมือนจริงโดยใช้ ICT ในโรงเรียนและชุมชนจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้เสมือนจริงในชุมชน และจัดศูนย์การเรียนรู้ท้องถิ่นเทศบาลนครผ่านอินเทอร์เน็ตในชุมชน

11. ด้านการเตรียมการศึกษาสำหรับศตวรรษที่ 21 มีภารกิจ คือส่งเสริมให้นักเรียนเป็นนักนวัตกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมการเรียนรู้รูปแบบทักษะชีวิตและอาชีพส่งเสริมให้นักเรียนเป็นนักประดิษฐ์สิ่งใหม่ๆส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีทักษะการคิดสร้างสรรค์สนับสนุนทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยีส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้ยึดโครงการเป็นฐานโดยการปฏิบัติจริงอบรมส่งเสริมทักษะการดำรงชีวิตและอาชีพพื้นฐานให้กับนักเรียนในยุคปัจจุบันด้วยกระบวนการสอนเน้นกิจกรรมมากขึ้น ส่งเสริมให้ครูจากผู้ถ่ายทอดเป็นผู้สนับสนุนนักเรียนสามารถเปลี่ยนสารสนเทศเป็นความรู้และนำความรู้เป็นเครื่องมือสู่การปฏิบัติและส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครูในศตวรรษที่21 ได้แก่ ห้องเรียนกลับด้าน นวัตกรรมทางการศึกษา วิธีการจัดการเรียนการสอน

12. ด้านการจัดการศึกษาองค์กรแห่งการเรียนรู้ มีภารกิจ คือ สนับสนุนวิสัยทัศน์ของการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้กำหนดกลยุทธ์การส่งเสริมการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ส่งเสริมบุคลากรได้รับการฝึกทักษะในเรื่องการคิดสร้างสรรค์ การสร้างนวัตกรรม และวิจัยทดลองคัดสรรผู้เชี่ยวชาญ (ครูผู้สอน) ด้านเนื้อหาออกแบบความรู้ผ่านเครือข่ายการเรียนรู้รวบรวมความรู้ ประสบการณ์ที่เกิดจากการปฏิบัติและประสบผลสำเร็จจัดการความรู้จากภูมิปัญญาชาวบ้านที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน และเครือข่ายของโรงเรียน นำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพมาใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้อะบบและการปฏิบัติงานนำสื่อประสม (Multimedia) ศิลปะ ข้อความ เสียง ภาพเคลื่อนไหว และวีดิทัศน์ มาใช้เพื่อการเรียนรู้ สนับสนุนการปฏิบัติงานอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อช่วยให้สามารถเรียนรู้และทำงานได้มีประสิทธิภาพมากขึ้นและกำหนดช่องทางในการเผยแพร่การจัดการศึกษาองค์กรแห่งการเรียนรู้

13. ด้านการจัดการอุดมศึกษาของเทศบาลนคร มีภารกิจ คือ สำรวจความต้องการทุกภาคส่วนในการจัดการอุดมศึกษาของเทศบาลนครจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเฉพาะทางในเขตเทศบาลนครจัดทำหลักสูตรอุดมศึกษาสอดคล้องบริบทเทศบาลนครส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนใช้สื่อสังคม (Social Network) ในสถาบันอุดมศึกษา จัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาที่ใช้หลักสูตรต้นแบบจากต่างประเทศและสนับสนุนสถาบันอุดมศึกษามุ่งผลิตผลงานวิจัย

ข้อเสนอแนะการนำไปใช้

1. กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ต้องกำหนดเป็นนโยบายให้เทศบาลส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำภารกิจการจัดการศึกษาของเทศบาลนคร ไปจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี และแผนพัฒนาการศึกษา
2. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่ง ควรนำภารกิจการจัดการศึกษาของเทศบาลนคร ไปจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี และแผนพัฒนาการศึกษา สู่การปฏิบัติในท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
3. เทศบาลนคร ควรนำภารกิจการจัดการศึกษาของเทศบาลนคร ไปจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของเทศบาลนครสู่การปฏิบัติในท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป
4. นำเสนอภารกิจการจัดการศึกษาของเทศบาลนคร โดยจัดประชุมผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาของเทศบาลนครหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีวิจัยรูปแบบที่ส่งผลสำเร็จในการจัดการศึกษาตามภารกิจของเทศบาลนคร เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติของท้องถิ่นแต่ละแห่งในอนาคต
2. วิจัยถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภารกิจการจัดการศึกษาของเทศบาลนคร

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กมลชนก ภาควงศ์. “การพัฒนา รูปแบบสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อรองรับการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน.” วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2556.
- กระทรวงศึกษาธิการ. **คู่มือประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น**. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ, 2558.
- กระทรวงศึกษาธิการ. **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 3) พุทธศักราช 2553**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.), 2553.
- กระทรวงศึกษาธิการ. **เกณฑ์การประเมินความพร้อม**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2551.
- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. **มาตรฐานการพัฒนาเด็กและเยาวชน**. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2553.
- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. **การจัดการศึกษาท้องถิ่นตามที่กฎหมายกำหนดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาท้องถิ่น**. กรุงเทพฯ: สำนักประสานและพัฒนากิจการการศึกษาท้องถิ่น, 2555.
- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. **การบริหารงานบุคคลครูและบุคลากรทางการศึกษาท้องถิ่น**. กรุงเทพฯ: กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2553.
- กระทรวงศึกษาธิการ. **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 3) พุทธศักราช 2553**. กรุงเทพฯ: คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553.
- กระทรวงศึกษาธิการ. **นโยบายและแผนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2552.
- โกวิท พวงงาม. **การปกครองท้องถิ่นไทย**. กรุงเทพฯ: ส.เอเชียเพรส, 2550.
- โกสินทร์ ไทยจางศ์ศิลป์. **การมีส่วนร่วมในการพัฒนาประสิทธิภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลวัดศรีสมบุญเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา, 2558.
- จุมพล พลภูภัทรชีวิน. **การวิจัยอนาคตด้วย EDFR**. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2554.
- ธเนศวร์ เจริญเมือง. **การปกครองท้องถิ่นกับการบริหารจัดการท้องถิ่น: อิมิตหนึ่งของอารยธรรมโลก**. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2553.
- นิชรา เรื่องดารกานนท์. **ตำราพัฒนาการและพฤติกรรมเด็ก**. กรุงเทพฯ: โฮลิสติก, 2551.
- บุญมี พันธุ์ไทย. **เทคนิคการวิจัยแบบ EDFR (Ethnographic Delphi Futures Research)**. กรุงเทพฯ: ภาควิชาการประเมินและการวิจัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2553.
- ปรัชญา เวสารัชช์. **หลักการจัดการศึกษา**. กรุงเทพฯ: โครงการพัฒนาผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาครู ผู้นำชุมชนและผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, 2552.

- พิชิต ฤทธิจรรณู. **การวิจัยประเมินผลการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น**. กรุงเทพฯ: สำนักนโยบายด้านประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการมีส่วนร่วม สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2554.
- พัชรราชัย พัฒนสุวรรณ. “โรงเรียน อบจ.: บทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการบริหารจัดการศึกษา.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารรัฐกิจ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2554.
- พัชรนันท์ ปรีชาพรประเสริฐ. “การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของเทศบาลในจังหวัดสระบุรี.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์, 2552.
- พระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ 13) พ.ศ. 2552 เกี่ยวกับการเลือกตั้งและการดำรงตำแหน่งของนายกเทศมนตรี**. กรุงเทพฯ: พิมพ์ครั้งที่ตั้งเซ็นเตอร์จำกัด, 2553.
- พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 13) พ.ศ. 2552 เกี่ยวกับการเลือกตั้งและการดำรงตำแหน่งของนายกเทศมนตรี**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, 2552.
- พริ้มเพรา วราพันธุ์พิพิธ. “ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น.” วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2556.
- ไพฑูรย์ บุญวัฒน์ และคณะ. **การปกครองท้องถิ่นไทย**. กรุงเทพฯ: สมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย, 2551.
- มลฤดี มีอิสสระ. “การพัฒนาตัวบ่งชี้ความเสี่ยงในการบริหารงานเชิงระบบ ของคณะครุศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2557.
- มหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช. **แผนพัฒนามหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช 4 ปี (พ.ศ 2556-2559)**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช, 2556.
- ระวี อรรถวิสัย. “การรักษาบุคลากรทางการศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น.” วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2555.
- ราชกุมารี ดูเบย์. “สมรรถนะของผู้บริหารกับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2554.
- รุ่งนภา แดงดี. “การดำเนินการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมของสถาบันการอาชีวศึกษา ภาคกลาง 1 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในทัศนะของผู้บริหาร กรรมการสภาสถาบัน สถานประกอบการและชุมชน.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนาอาชีวศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2557.
- เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. **รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550**. กรุงเทพฯ: สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2550.

- วุฒิสาร ตันไชย. **การกระจายภารกิจหน้าที่ไปสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยุคใหม่**. กรุงเทพฯ: สำนักปลัดกระทรวงมหาดไทย, 2555.
- วิโรจน์ สารรัตน์. **ปฏิบัติการวิจัยอนาคตด้วย EDFR**. กรุงเทพฯ: อักษรภาพิพัฒนา, 2557.
- ศักดิ์พันธ์ ตันวิมลรัตน์. “ข้อเสนอแนวทางแผนกลยุทธ์มหาวิทยาลัยศิลปากรในช่วงแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ.2555-2559).” วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2553.
- สถาบันศึกษานโยบายสาธารณะ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. **ระบบสารสนเทศ ท้องถิ่นและชุมชน**. เชียงใหม่: สถาบันศึกษานโยบายสาธารณะ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2555.
- สุบัน มุขระโกษา. **การวิจัยอนาคตด้วย เทคนิค EDFR**. ขอนแก่น: สำนักทะเบียนและประมวลผล มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ, 2557.
- สุริยา ฮ่องเสนาะ. **การศึกษาของเด็กปฐมวัย หัวใจสำคัญของการศึกษา**. กรุงเทพฯ: กลุ่มงานบริการวิชาการ 3 สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2557.
- สมาคมนักเรียนทุนรัฐบาลไทย. **วิสัยทัศน์ประเทศไทย ด้านการศึกษา สังคมวัฒนธรรมและศาสนา**. กรุงเทพฯ: บริษัท รุ่งเรืองรัตนพรินติ้ง จำกัด, 2550.
- สมหมาย เรืองรัตน์. **การมีส่วนร่วมในการพัฒนาประสิทธิภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลวัดศรีสมบุญเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน**. นครศรีธรรมราช: โรงเรียนเทศบาลวัดศรีสมบุญ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3, 2555.
- สัมพันธ์ สุโกส. “คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของกำลังคนในกลุ่มอุตสาหกรรมปิโตรเคมีในอีก 5 ปีข้างหน้า (พ.ศ.2554-2558).” วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2553.
- สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. **อำนาจหน้าที่ตามแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ**. กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี, 2556.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. **นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2557**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตร, 2557.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 3) พุทธศักราช 2553**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2553.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. **แนวทางการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2555 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553**. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2553.
- สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. **รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550**. กรุงเทพฯ: สำนักการพิมพ์สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2550.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. **การจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น**. กรุงเทพฯ: กลุ่มนโยบายส่งเสริมการกระจายอำนาจทางการศึกษา, 2551.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. **รายงานการวิจัย การบริหารจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น**. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค, 2551.

- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. **องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดีเด่นด้านการศึกษา**. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค, 2551.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. **รายงานการติดตามการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปี 2551**. กรุงเทพฯ: บริษัท เพลิน สตูดิโอ จำกัด, 2553.
- สำนักทดสอบทางการศึกษา. **แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา**. กรุงเทพฯ: สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, 2554.
- สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย สพฐ. **แนวทางจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21**. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ, 2558.
- สำนักประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 3) พุทธศักราช 2553**. กรุงเทพฯ: เพลิน สตูดิโอ จำกัด, 2559.
- สำนักประสานและพัฒนากิจการการศึกษาท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย. **แนวทางการเสริมสร้างความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2556**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์อาสาวิชาศึกษาดี, 2556.
- เสริมศักดิ์ พงษ์พานิช. **แนวทางการดำเนินงานของกระทรวงมหาดไทยในการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกสารประกอบการศึกษาอบรมและสัมมนาหลักสูตรสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล**. กรุงเทพฯ: กระทรวงมหาดไทย, 2554.
- อมรทิพย์ เจริญผล. “การจัดการความรู้จากแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษา.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2550.
- อรณพ ธัญชนะ. **องค์กรแห่งการเรียนรู้**. เชียงใหม่: เทศบาลนครเชียงใหม่, 2558.
- อรสา เงินฉาย. “การศึกษาสภาพวัฒนธรรมของชุมชนชาวมอญเกาะเกร็ด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาภูมิศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2550.
- อาหยวน วิสุทธิญาณเมธี. “การมีส่วนร่วมในการพัฒนาประสิทธิภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลวัดศรีสมบูรณ์เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2557.

ภาษาต่างประเทศ

- Aktar, Al. “Integrated Rural Development Philippines.” *Journal of Public Administration* 21, 1 (January 1977): 26.
- Craft, Rickie Clinton. *Community Attitudes Toward Education and Levels of Participation in School*. Accessed February 16, 2015. Available from <http://www.lib.uni.com/dissertations/fullcit/2081147>
- Cuttance, P. *The Contribution of quality assurance reviews to development in school systems*. In D.H. Hargreaves and D. Hopkins (eds.). *Development planning for school improvement*. London: Cassell. 1994.

- Daniel Wit. **A Comparative Survey of Local Govt. And Administration.** Bangkok: Kurusapha Press, 1967.
- Encyclopedia of Education. **The Education Foundation for All.** Oxford, England: Pergamon Press, 1994.
- Harris G. Mongtagu. **Comparative Local Government.** Great Britain: William Brendon and Son Ltd, 1984.
- Healy, M. **BS 5750 and beyond in a secondary school: A change for the best.** In C. Parsons (ed.), **Quality improvement in education.** London: David Fulton, 1994.
- Hertling, E. **Implementing whole-school reform.** Accessed February 16, 2015. Available from <http://www.cumberland.k12.il.us/DecemberMinutesCUSD#77>
- John J. Clark. **1 Clark, Jong J. Outline of Local Government of The United Kingdom.** London: Sir Issac Pitman and Son, Ltd, 1957.
- King, Sherry Parker. **The School as a community: The Importance of School.** Accessed February 16, 2015. Available from <http://wkbn.com/2016/10/21/gC&pg=PT120&lpg>
- Moorhead, G. and Griffin R.W. **Organization behavior: managing people and organization. 5th ed.** Boston: Houghton Mifflin, 1998.
- Putnam, Robert. **Making democracy work: Civic tradition in modern Italy.** NJ: Princeton University Press, 1993.
- Sharp, CharisEirene. **Small School Leadership: a Q Method Study of Elements of Leadership Specific to a Small School Setting.** Accessed February 16, 2015. Available from http://etd.ohiolink.edu/send-pdf.cgi/Sharp%20Charis%20Eirene.pdf?acc_num=Antioch
- Toy, Steven Leonard. **The Development of a School 13 Community Relations Plan for a Small School District.** Accessed February 16, 2015. Available from <http://www.lib.uni.com/dissertations/fullcit/2080661>
- Wang, Thomas Han-Yuan. **An Examination of Six Constituent Group' Perception of the Need to Increase Perception in Educational Decision - making in Taiwan the Republic of China (Citizen Group).** Accessed February 16, 2015. Available from <http://www.lib.uni.com/dissertations/fullcit/2095871>
- William A. Robson. **Local government in Encyclopedia of Social Science vo.x.** New York: The Macmillan Company, 1953.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ

แบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญรอบที่ 1
เรื่อง ภารกิจการจัดการศึกษาของเทศบาลนคร

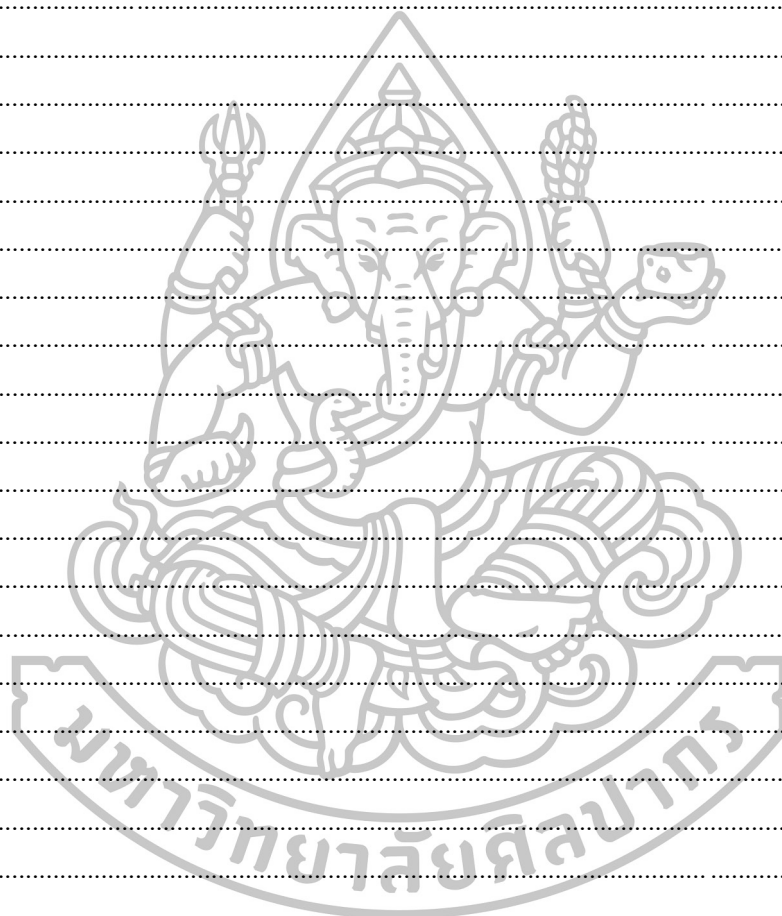
วัตถุประสงค์

เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญ ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับภารกิจการจัดการศึกษาของเทศบาลนคร
แบบสัมภาษณ์มี 2 ตอน ดังนี้
ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ให้สัมภาษณ์
ตอนที่ 2 ประเด็นการสัมภาษณ์

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ให้สัมภาษณ์

- 1.1 ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์.....
- 1.2 วุฒิการศึกษาสูงสุด.....สถานศึกษา.....
- 1.3 ตำแหน่ง/หน้าที่ประจำ.....
สถานที่ทำงาน.....
- 1.4 ประสบการณ์ในการทำงาน ..... ปี
- 1.5 สถานที่สัมภาษณ์.....
- 1.6 วัน เดือน ปี.....
- 1.7 เวลาที่ใช้ในการสัมภาษณ์ ..... นาที

ตอนที่ 2 ประเด็นการสัมภาษณ์ “ภารกิจจัดการศึกษาของเทศบาลนคร”

นายวัชชัย กรรณิการ์
นักศึกษาปริญญาเอก หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย รอบที่ 2
เรื่อง ภารกิจการจัดการศึกษาของเทศบาลนคร

.....
แบบสอบถามนี้สร้างขึ้นจากการนำผลการสัมภาษณ์ ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ
ในเรื่อง ภารกิจการจัดการศึกษาของเทศบาลนคร ในรอบที่ 1 มาวิเคราะห์ สังเคราะห์ และรวบรวม
จัดหมวดหมู่

แบบสอบถามนี้ใช้ในการเก็บข้อมูลรอบที่ 2 เพื่อรวบรวมความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ เพื่อพิจารณายืนยัน แนวปฏิบัติในภารกิจการจัดการศึกษาของ
เทศบาลนคร

ข้อมูลที่ท่านตอบจะไม่มีผลกระทบต่อการทำงานของท่านแต่อย่างใด ผู้วิจัยรับรอง
ว่าข้อมูลที่ได้รับ จากแบบสอบถามฉบับนี้จะเป็นความลับ การนำเสนอข้อมูล จะเป็นข้อมูลใน
ภาพรวมเท่านั้น

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณท่าน สำหรับความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้

นายรัชชัย กวรรณิการ์

นักศึกษาปริญญาเอก หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

คำชี้แจง

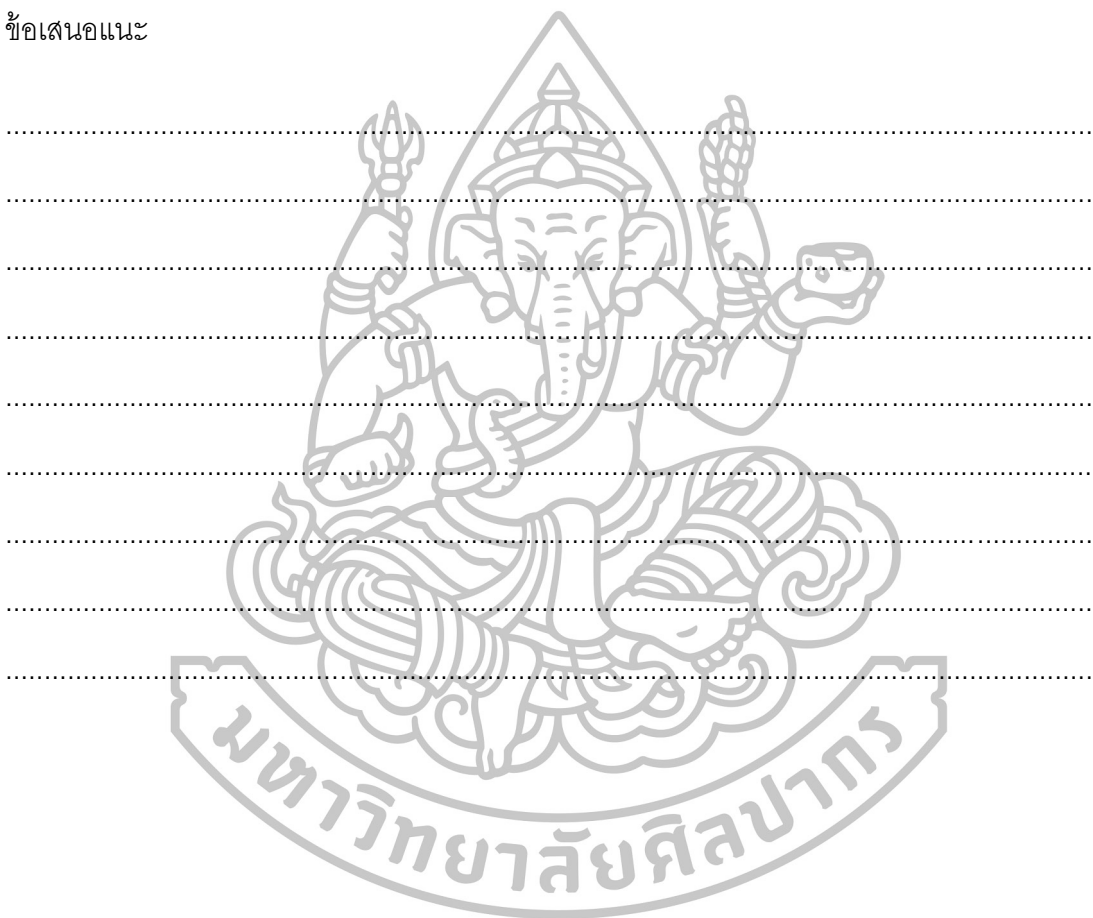
โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างระดับความคิดเห็นตรงกับภารกิจจัดการศึกษา
ของเทศบาลนคร

- 5 หมายถึง ระดับความคิดเห็นด้วยมากที่สุด
4 หมายถึง ระดับความคิดเห็นด้วยมาก
3 หมายถึง ระดับความคิดเห็นด้วยปานกลาง
2 หมายถึง ระดับความคิดเห็นด้วยน้อย
1 หมายถึง ระดับความคิดเห็นด้วยน้อยที่สุด

ที่	ภารกิจจัดการศึกษาของเทศบาลนคร	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
ด้านที่ 1 การจัดการศึกษาพัฒนาเด็กเล็ก							
1	ประชาสัมพันธิให้ประชาชนในเขตเทศบาลนคร ส่งบุตรหลานเข้าเรียนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและ ระดับอนุบาลอย่างต่อเนื่องชัดเจน						
2	จัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีจำนวนเพียงพอ ต่อความต้องการอย่างครอบคลุมในเขตเทศบาล นคร						
3	จัดหาเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนการสอนให้ เพียงพอต่อการจัดกิจกรรมเพิ่มประสบการณ์การ เรียนรู้ของเด็กเล็ก						
4	สร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนให้มี โอกาสร่วมกันรับผิดชอบในการบริหารพัฒนาเด็ก เล็ก						
5	การบริหารหลักสูตรโดยการจัดทำหลักสูตร ปฐมวัยและกำหนดแนวการจัดประสบการณ์การ เรียนรู้เหมาะสมตามระดับวัย						
6	สรรหาบุคลากรให้สอดคล้องกับความขาดแคลน ของสถานศึกษาตรงตามวิชาเอกปฐมวัยอย่าง เพียงพอเหมาะสมกับจำนวนเด็ก						

ที่	ภารกิจจัดการศึกษาของเทศบาลนคร	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
7	จัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเน้นการ สนทนาในชีวิตประจำวันระดับอนุบาลทุกวัน						

ข้อเสนอแนะ

ที่	ภารกิจจัดการศึกษาของเทศบาลนคร	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
ด้านที่ 2 การจัดการศึกษาภาคบังคับ							
8	จัดตั้งหรือรับถ่ายโอนสถานศึกษาเพื่อจัดการศึกษาภาคบังคับในสังกัดขยายให้เพียงพออย่างมีประสิทธิภาพ						
9	ระดมทรัพยากรทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาภาคบังคับ						
10	รณรงค์ให้พ่อแม่ ผู้ปกครองเห็นความสำคัญในการส่งเสริมบุตรหลานให้เรียนจบการศึกษาภาคบังคับ						
11	จัดหาเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนการสอนให้เพียงพอต่อการจัดกิจกรรมเพิ่มประสบการณ์การเรียนรู้ภาคบังคับ						
12	จัดศูนย์การเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ที่มีเนื้อหาสอดคล้องในทุกกลุ่มสาระวิชา						
13	ประเมินติดตามและรายงานผลการจัดการศึกษาภาคบังคับอย่างต่อเนื่อง						

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ที่	ภารกิจจัดการศึกษาของเทศบาลนคร	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
ด้านที่ 4 การจัดการศึกษาอาชีวศึกษา							
19	สำรวจความต้องการของผู้ประกอบการส่งเสริมให้เทศบาลนครจัดหลักสูตรการศึกษาอาชีวศึกษาสอดคล้องต่อความต้องการ โดยผู้เรียนสามารถศึกษาต่อ หรือเข้าทำงานได้						
20	ส่งเสริมทักษะความรู้พื้นฐานให้กับนักเรียนที่จำเป็นและเท่าทันความเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี						
21	ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ มีสมรรถนะ คุณลักษณะสำคัญที่ตรงกับความต้องการของสถานประกอบการ						
22	เปิดโอกาสให้นักเรียนเข้าเรียนอาชีวศึกษาต่อเนื่องอย่างทั่วถึงโดยมีระบบการคัดเลือกที่เอื้อผู้เรียน						
23	ขยายกลุ่มเป้าหมายการศึกษาต่อในสายอาชีวศึกษาในโรงเรียนการศึกษาขั้นพื้นฐาน และโรงเรียนอาชีวะเพื่อคนพิการ						
24	เพิ่มช่องทางการเรียนอาชีวศึกษาด้วย อาชีวะทางไกล และเครือข่ายวิทยุเพื่อการศึกษาในเขตเทศบาลนคร						
25	จัดอาชีวศึกษาทางเลือก เช่น วิทยาลัยอาชีวศึกษาฐานวิทยาศาสตร์ อาชีวศึกษาอินเตอร์ เป็นต้น						

ชื่อเล่นของเธอ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ที่	ภารกิจจัดการศึกษาของเทศบาลนคร	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
ด้านที่ 5 การจัดการศึกษานอกระบบ							
26	จัดหาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาให้เพียงพอต่อการเรียนการสอนนอกระบบ						
27	ส่งเสริมพัฒนาแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อเอื้อต่อการเรียนรู้						
28	สนับสนุน ในการจัดศูนย์การเรียนรู้ในชุมชน						
29	จัดให้มีพิพิธภัณฑ์การศึกษาท้องถิ่นเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้						
30	จัดให้มีห้องสมุด ICT เคลื่อนที่ เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียน						
31	จัดให้มีวิทยุและทีวีท้องถิ่นให้ความรู้ด้านการศึกษาอย่างเท่าทันการเปลี่ยนแปลงของข้อมูลข่าวสาร						
32	ส่งเสริม สนับสนุน และประสานภาคีเครือข่ายเพื่อการจัดการศึกษานอกระบบ						

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ที่	ภารกิจจัดการศึกษาของเทศบาลนคร	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
ด้านที่ 6 การจัดการศึกษาตามอัธยาศัย							
33	การพัฒนาระบบ การจัดการความรู้ และเผยแพร่ให้กับประชาชน โดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์ บ้ายประกาศ						
34	การจัดการศึกษาเน้นด้านการดำรงชีวิตของผู้สูงอายุเพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข						
35	จัดการศึกษาหลักสูตรระยะสั้น ฝึกอบรมและพัฒนาวิชาชีพต่อประชาชนทั่วไปอย่างทั่วถึง						
36	จัดสร้างพิพิธภัณฑ์การศึกษาของชุมชนหรือในสถานศึกษา						
37	การจัดคลินิกให้คำปรึกษาด้านความรู้ ด้านอาชีพ และการดำรงชีวิตอย่างพอเพียง						
38	ส่งเสริมศูนย์รวมชาติศึกษาภายในชุมชน						
39	สนับสนุนการจัดนิทรรศการทางวิชาการ ของภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านวัฒนธรรม ด้านประเพณี และด้านศาสนา						
40	จัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ตามรอยพระยุคลบาท						

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ที่	ภารกิจจัดการศึกษาของเทศบาลนคร	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
ด้านที่ 7 การส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา							
41	การพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ						
42	ส่งเสริมให้ผู้บริหาร ใช้กระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพงานวิชาการ						
43	ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา						
44	จัดระบบนิเทศแบบทางไกลภายในสถานศึกษาให้ทั่วถึงเกิดประสิทธิภาพ						
45	ส่งเสริมให้ครูได้พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายและต่อเนื่อง						
46	การอบรมครูแบบทางไกล						
47	การสร้างเครือข่ายครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางการสอน						
48	การเลือกโปรแกรมอบรม และเข้ารับการอบรมได้ตลอดเวลา ตามความสะดวก ความสนใจ						

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ที่	ภารกิจจัดการศึกษาของเทศบาลนคร	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
ด้านที่ 8 ส่งเสริมสนับสนุน อนุรักษ์วัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น							
49	ส่งเสริมสถานศึกษาอนุรักษ์วัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น						
50	ส่งเสริมและสนับสนุนแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมกับประเทศเพื่อนบ้านในอาเซียน						
51	จัดทำระบบเครือข่ายสารสนเทศทางด้านวัฒนธรรมเพื่อเป็นศูนย์กลางเผยแพร่						
52	สนับสนุนร่วมกันอนุรักษ์ภูมิปัญญาที่เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น						
53	สนับสนุนให้มีพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นหรือพิพิธภัณฑ์ชุมชนรวบรวมความเป็นมาวัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่นขึ้น						
54	ใช้ภูมิปัญญาเป็นพื้นฐานในการรวบรวมวัฒนธรรมและประเพณีประชาชนในท้องถิ่น						
55	การเสริมสร้างปราชญ์ท้องถิ่นด้านวัฒนธรรมและประเพณีในชุมชน						
56	เลือกสรรภูมิปัญญาด้านวัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่นที่กำลังสูญหาย						

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

ที่	ภารกิจจัดการศึกษาของเทศบาลนคร	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
ด้านที่ 10 การจัดแหล่งเรียนรู้ในเขตเทศบาลนคร							
65	จัดสร้างศูนย์การเรียนรู้ ICT ในชุมชนเขตเทศบาลนคร						
66	จัดหารถเคลื่อนที่คอมพิวเตอร์(MOBITE UNIT)						
67	ส่งเสริมแหล่งเรียนรู้การศึกษาภาษาอังกฤษโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ในชุมชน						
68	จัดตั้งศูนย์การเรียนรู้บูรณาการ STEM						
69	สนับสนุนการจัดห้องเรียนเสมือนจริงโดยใช้ ICT ในโรงเรียนและชุมชน						
70	จัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้เสมือนจริงในชุมชน						
71	จัดศูนย์การเรียนรู้ท้องถิ่นเทศบาลนครผ่านอินเทอร์เน็ตในชุมชน						

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ที่	ภารกิจจัดการศึกษาของเทศบาลนคร	ระดับความคิดเห็น					สำหรับผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
ด้านที่ 11 การเตรียมการศึกษาสำหรับศตวรรษที่ 21							
72	ส่งเสริมให้นักเรียนเป็นนักนวัตกรรมการเรียนรู้						
73	ส่งเสริมการเรียนรู้รูปแบบทักษะชีวิตและอาชีพ						
74	ส่งเสริมให้นักเรียนเป็นนักประดิษฐ์สิ่งใหม่ๆ						
75	ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีทักษะการคิดสร้างสรรค์						
76	สนับสนุนทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี						
77	ส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้ยึดโครงการเป็นฐาน โดยการปฏิบัติจริง						
78	อบรมส่งเสริมทักษะการดำรงชีวิตและอาชีพ พื้นฐานให้กับนักเรียนในยุคปัจจุบันด้วยกระบวนการเรียนการสอนเน้นกิจกรรมมากขึ้น						
79	ส่งเสริมให้ครูจากผู้ถ่ายทอดเป็นผู้สนับสนุน นักเรียนสามารถเปลี่ยนสารสนเทศเป็นความรู้ และนำความรู้เป็นเครื่องมือสู่การปฏิบัติ						
80	ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครูในศตวรรษที่ 21 ได้แก่ ห้องเรียนกลับด้าน นวัตกรรมทางการศึกษา วิธีการจัดการเรียนการสอน เป็นต้น						

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

ที่	ภารกิจจัดการศึกษาของเทศบาลนคร	ระดับความคิดเห็น					สำหรับผู้ วิจัย
		5	4	3	2	1	
ด้านที่ 12 การจัดการศึกษาขององค์กรแห่งการเรียนรู้							
81	สนับสนุนวิสัยทัศน์ของการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้						
82	กำหนดกลยุทธ์การส่งเสริมการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้						
83	ส่งเสริมบุคลากร ได้รับการฝึกทักษะในเรื่องการคิดสร้างสรรค์ การสร้างนวัตกรรม และวิจัยทดลอง						
84	คัดสรรผู้เชี่ยวชาญ(ครูผู้สอน)ด้านเนื้อหา ออกแบบความรู้ผ่านเครือข่ายการเรียนรู้						
85	รวบรวมความรู้ ประสบการณ์ที่เกิดจากการปฏิบัติและประสบผลสำเร็จ						
86	จัดการความรู้จากภูมิปัญญาชาวบ้านที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียนและเครือข่ายของโรงเรียน						
87	นำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพ มาใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้และการปฏิบัติงาน						
88	นำสื่อประสม(Multimedia)ศิลปะ ข้อความ เสียง ภาพเคลื่อนไหว และวีดิทัศน์ มาใช้เพื่อการเรียนรู้						
89	สนับสนุนการปฏิบัติงานอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อช่วยให้สามารถเรียนรู้และทำงานได้มีประสิทธิภาพมากขึ้น						
90	กำหนดช่องทางในการเผยแพร่การจัดการศึกษาขององค์กรรู้อย่างหลากหลาย						

ชื่อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ที่	ภารกิจจัดการศึกษาของเทศบาลนคร	ระดับความคิดเห็น					สำหรับผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
ด้านที่ 13 การจัดการอุดมศึกษาของเทศบาลนคร							
91	สำรวจความต้องการทุกภาคส่วนในการจัดการอุดมศึกษาของเทศบาลนคร						
92	จัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเฉพาะทางในเขตเทศบาลนคร						
93	จัดทำหลักสูตรอุดมศึกษาสอดคล้องบริบทเทศบาลนคร						
94	ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนใช้สื่อสังคม (Social Network) ในสถาบันอุดมศึกษา						
95	จัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาที่ใช้หลักสูตรต้นแบบจากต่างประเทศ						
96	สนับสนุนสถาบันอุดมศึกษามุ่งผลิตผลงานวิจัย						

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอบคุณครับ

ภาคผนวก ค
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญที่ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์และตอบแบบสอบถาม

หัวข้อวิจัยเรื่อง “ ภารกิจการจัดการศึกษาของเทศบาลนคร ”

กลุ่มนโยบายระดับกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น

ที่	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง / สังกัด
1	นายศิริชัย มั่นสชัย	ผู้เชี่ยวชาญ เฉพาะด้านบริการสาธารณะ และการศึกษากกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น
2	นางยิษฐา แว่วศรี	ผู้อำนวยการสำนักประสานงานและพัฒนากการจัดการศึกษาท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น
3	นางสาวแสงมณี มีน้อย	ผู้อำนวยการส่วนวิชาการและมาตรฐานการศึกษาท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย

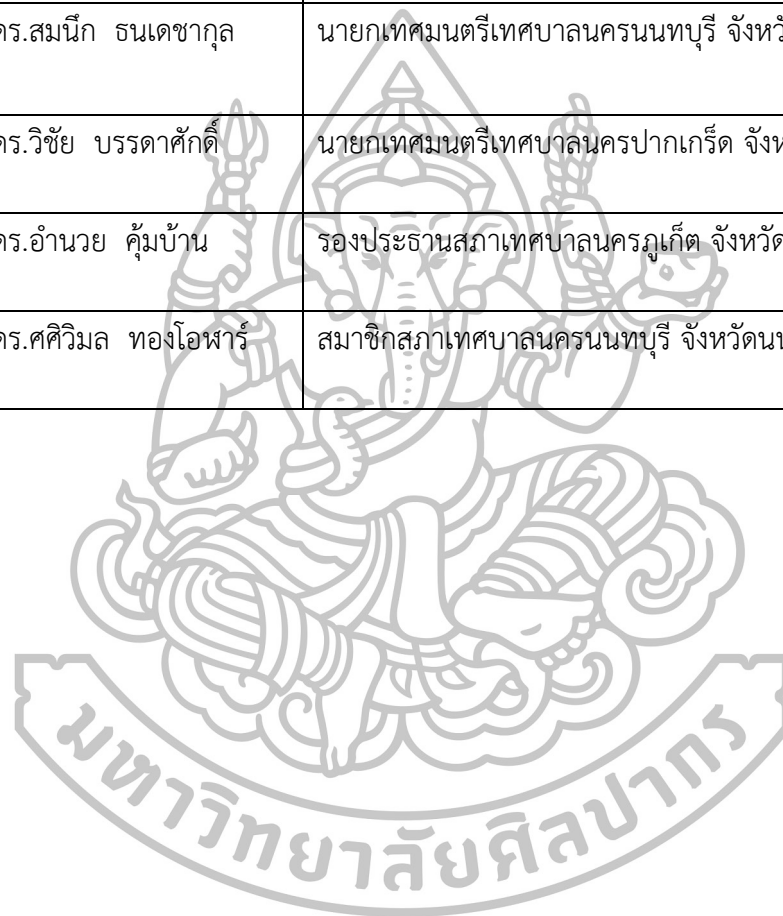

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญที่ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์และตอบแบบสอบถาม

หัวข้อวิจัยเรื่อง “ ภารกิจการจัดการศึกษาของเทศบาลนคร ”

กลุ่มนโยบายระดับเทศบาลนคร

ที่	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง / สังกัด
4	ดร.สมนึก ธนเดชากุล	นายกเทศมนตรีเทศบาลนครนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี
5	ดร.วิชัย บรรดาศักดิ์	นายกเทศมนตรีเทศบาลนครปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี
6	ดร.อำนาจ คุ่มบ้าน	รองประธานสภาเทศบาลนครภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต
7	ดร.ศศิวิมล ทองโอฬาร	สมาชิกสภาเทศบาลนครนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญที่ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์และตอบแบบสอบถาม

หัวข้อวิจัยเรื่อง “ ภารกิจการจัดการศึกษาของเทศบาลนคร ”

กลุ่มปฏิบัติการระดับเทศบาลนคร

ที่	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง / สังกัด
8	ดร.อำพล พลศร	ผู้อำนวยการสำนักศึกษา เทศบาลนครยะลา จังหวัดยะลา
9	ดร.มนตรี ธนกุล	ผู้อำนวยการสำนักศึกษา เทศบาลนครอุบลราชธานี
10	ดร.ศศิกาญจน์ โพธิ์ลังกา	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ เทศบาลนครอุบลราชธานี
11	ดร.พิชญ์สุกานต์ ทองอนันต์วิงศ์	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ เทศบาลนครอุดรธานี

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญที่ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์และตอบแบบสอบถาม

หัวข้อวิจัยเรื่อง “ ภารกิจการจัดการศึกษาของเทศบาลนคร ”

กลุ่มปฏิบัติการระดับสถานศึกษา

ที่	ชื่อ – สกุล	ตำแหน่ง / สังกัด
12	ดร.รศพร ทองธรรมชาติ	ผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนอนุบาลสุขสุขสวัสดิ์ เทศบาลนครนครปฐม
13	ดร.อารี แดงอุทัย	ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนเทศบาลบ้าน ปากคลอง เทศบาลนครระยอง
14	ดร.ทวิสิทธิ์ สมครกิจ	ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนเทศบาล 7 (วัดประสิทธิชัย) เทศบาลนครตรัง
15	นายกรศิริ มั่งไชย	ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ โรงเรียนเทศบาลบูรพาอุบล เทศบาลนครอุบลราชธานี

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญที่ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์และตอบแบบสอบถาม

หัวข้อวิจัยเรื่อง “ ภารกิจการจัดการศึกษาของเทศบาลนคร ”

กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ

ที่	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง / สังกัด
16	ดร.ธวัชชัย รัตต์ัญญู	ข้าราชการบำนาญ (อดีตผู้อำนวยการสำนักศึกษา เมืองพัทยา) กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น
17	รศ.ดร.พิชิต ฤทธิจรรยา	คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์
18	ดร.คมสร วังษ์รักษา	รองผู้อำนวยการ สมศ. รักษาการแทนผู้อำนวยการ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพ การศึกษา(องค์การมหาชน)
19	ว่าที่ร้อยโท ดร.สุวรรณ พินตานนท์	ข้าราชการบำนาญ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษา ท้องถิ่น

ภาคผนวก ง
หนังสือขอสัมภาษณ์งานวิจัย

ที่ ศธ 0520.203.2/๒๑๗

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม 73000

22 เมษายน 2559

เรื่อง ขอสัมภาษณ์งานวิจัย

เรียน นายศิริชัย มนัสชัย

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ จำนวน 1 ชุด

ด้วย นายธวัชชัย กรรณิการ์ รหัสนักศึกษา 55252911 นักศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับ อนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ภารกิจการจัดการศึกษาเทศบาลนคร”

ในการนี้ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ โค้รขอความอนุเคราะห์ท่านในฐานะ ผู้ทรงคุณวุฒิให้นักศึกษาสัมภาษณ์เกี่ยวกับภารกิจการจัดการศึกษาเทศบาลนคร เพื่อนำไปประกอบการพัฒนา งานวิจัยต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.สงวน อินทร์รักษ์)

รองหัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา
ปฏิบัติราชการแทนหัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

งานธุรการ

โทรศัพท์/โทรสาร 034-219136

ที่ ศธ 0520.203.2/๒๖๒

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม 73000

22 เมษายน 2559

เรื่อง ขอสัมภาษณ์งานวิจัย

เรียน นางยิษฐา แว่วศรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ จำนวน 1 ชุด

ด้วย นายธวัชชัย กรรณิการ์ รหัสนักศึกษา 55252911 นักศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับ อนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ภารกิจการจัดการศึกษาเทศบาลนคร”

ในการนี้ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ ใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านในฐานะ ผู้ทรงคุณวุฒิให้นักศึกษาสัมภาษณ์เกี่ยวกับภารกิจการจัดการศึกษาเทศบาลนคร เพื่อนำไปประกอบการพัฒนา งานวิจัยต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.สงวน อินทร์รักษ์)

รองหัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา
ปฏิบัติราชการแทนหัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

งานธุรการ

โทรศัพท์/โทรสาร 034-219136

ที่ ศธ 0520.203.2/๖๖๖

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม 73000

22 เมษายน 2559

เรื่อง ขอสัมภาษณ์งานวิจัย

เรียน นางสาวแสงมณี มีน้อย

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ จำนวน 1 ชุด

ด้วย นายรัชชัย วรรณิการ รหัสนักศึกษา 55252911 นักศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ภารกิจการจัดการศึกษาเทศบาลนคร”

ในการนี้ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ ใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิให้นักศึกษาสัมภาษณ์เกี่ยวกับภารกิจการจัดการศึกษาเทศบาลนคร เพื่อนำไปประกอบการพัฒนางานวิจัยต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

สงวน

(อาจารย์ ดร.สงวน อินทร์รักษ์)

รองหัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนหัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

งานธุรการ

โทรศัพท์/โทรสาร 034-219136

ที่ ศธ 0520.203.2/๒๖๔

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม 73000

22 เมษายน 2559

เรื่อง ขอสัมภาษณ์งานวิจัย

เรียน ดร.สมนึก ธนเดชากุล

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์

จำนวน 1 ชุด

ด้วย นายธวัชชัย วรรณิกัร รหัสนักศึกษา 55252911 นักศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ภารกิจการจัดการศึกษาเทศบาลนคร”

ในการนี้ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ ใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิให้นักศึกษาสัมภาษณ์เกี่ยวกับภารกิจการจัดการศึกษาเทศบาลนคร เพื่อนำไปประกอบการพัฒนา งานวิจัยต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.สงวน อินทร์รักษ์)

รองหัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนหัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

งานธุรการ

โทรศัพท์/โทรสาร 034-219136

ที่ ศธ 0520.203.2/

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม 73000

22 เมษายน 2559

เรื่อง ขอสัมภาษณ์งานวิจัย

เรียน ดร.วิชัย บรรดาศักดิ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ จำนวน 1 ชุด

ด้วย นายธวัชชัย วรรณิกักร รหัสนักศึกษา 55252911 นักศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับ อนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ภารกิจการจัดการศึกษาของเทศบาลนคร”

ในการนี้ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ ใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านในฐานะ ผู้ทรงคุณวุฒิให้นักศึกษาสัมภาษณ์เกี่ยวกับภารกิจการจัดการศึกษาของเทศบาลนคร เพื่อนำไปประกอบการพัฒนา งานวิจัยต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.สงวน อินทร์รักษ์)

รองหัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา
ปฏิบัติราชการแทนหัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

งานธุรการ

โทรศัพท์/โทรสาร 034-219136

ที่ ศธ 0520.203.2/

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม 73000

22 เมษายน 2559

เรื่อง ขอสัมภาษณ์งานวิจัย

เรียน นายอำนาจ คุ่มบ้าน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ จำนวน 1 ชุด

ด้วย นายธวัชชัย วรรณิการ์ รหัสนักศึกษา 55252911 นักศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ภารกิจจัดการศึกษาของเทศบาลนคร”

ในการนี้ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ ขอความอนุเคราะห์ท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิให้นักศึกษาสัมภาษณ์เกี่ยวกับภารกิจจัดการศึกษาของเทศบาลนคร เพื่อนำไปประกอบการพัฒนางานวิจัยต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.สงวน อินทร์รักษ์)

รองหัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนหัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

งานธุรการ

โทรศัพท์/โทรสาร 034-219136

ที่ ศธ 0520.203.2/๖๗๘

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม 73000

22 เมษายน 2559

เรื่อง ขอสัมภาษณงานวิจัย

เรียน ดร.ศศิวิมล ทองโอฬาร

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ จำนวน 1 ชุด

ด้วย นายธวัชชัย วรรณิกักร รหัสนักศึกษา 55252911 นักศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ภารกิจการจัดการศึกษาเทศบาลนคร”

ในการนี้ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ ใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิให้นักศึกษาสัมภาษณ์เกี่ยวกับภารกิจการจัดการศึกษาเทศบาลนคร เพื่อนำไปประกอบการพัฒนางานวิจัยต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.สงวน อินทร์รักษ์)

รองหัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา
ปฏิบัติราชการแทนหัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

งานธุรการ

โทรศัพท์/โทรสาร 034-219136

ที่ ศธ 0520.203.2/666

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม 73000

22 เมษายน 2559

เรื่อง ขอสัมภาษณ์งานวิจัย

เรียน ดร.อำพล พลศรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ จำนวน 1 ชุด

ด้วย นายธวัชชัย วรรณิการ์ รหัสนักศึกษา 55252911 นักศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับ อนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ภารกิจการจัดการศึกษาเทศบาลนคร”

ในการนี้ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ ขอความอนุเคราะห์ท่านในฐานะ ผู้ทรงคุณวุฒิให้นักศึกษาสัมภาษณ์เกี่ยวกับภารกิจการจัดการศึกษาเทศบาลนคร เพื่อนำไปประกอบการพัฒนา งานวิจัยต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.สงวน อินทร์รักษ์)

รองหัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนหัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

งานธุรการ

โทรศัพท์/โทรสาร 034-219136

ที่ ศธ 0520.203.2/๖๖๑

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม 73000

22 เมษายน 2559

เรื่อง ขอสัมภาษณ์งานวิจัย

เรียน ดร.มนตรี ณะกุล

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ จำนวน 1 ชุด

ด้วย นายธวัชชัย วรรณิการ์ รหัสนักศึกษา 55252911 นักศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ภารกิจการจัดการศึกษาเทศบาลนคร”

ในการนี้ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ ขอความอนุเคราะห์ท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิให้นักศึกษาสัมภาษณ์เกี่ยวกับภารกิจการจัดการศึกษาเทศบาลนคร เพื่อนำไปประกอบการพัฒนา งานวิจัยต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.สงวน อินทร์รักษ์)

รองหัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนหัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

งานธุรการ

โทรศัพท์/โทรสาร 034-219136

ที่ ศธ 0520.203.2/๒๖๙

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม 73000

22 เมษายน 2559

เรื่อง ขอสัมภาษณ์งานวิจัย

เรียน ดร.ศศิกาญจน์ โพธิ์ลังกา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ จำนวน 1 ชุด

ด้วย นายธวัชชัย วรรณิการ์ รหัสนักศึกษา 55252911 นักศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ภารกิจการจัดการศึกษาเทศบาลนคร”

ในการนี้ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ ขอความอนุเคราะห์ท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิให้นักศึกษาสัมภาษณ์เกี่ยวกับภารกิจการจัดการศึกษาเทศบาลนคร เพื่อนำไปประกอบการพัฒนา งานวิจัยต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.สงวน อินทร์รักษ์)

รองหัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา
ปฏิบัติราชการแทนหัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

งานธุรการ

โทรศัพท์/โทรสาร 034-219136

ที่ ศธ 0520.203.2/๒๒๑

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม 73000

22 เมษายน 2559

เรื่อง ขอสัมภาษณงานวิจัย

เรียน ดร.พิชญสุกานต์ ทองอนันต์วิวงศ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ จำนวน 1 ชุด

ด้วย นายรัชชัย วรรณิการ์ รหัสนักศึกษา 55252911 นักศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ภารกิจการจัดการศึกษาเทศบาลนคร”

ในการนี้ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ ใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิให้นักศึกษาสัมภาษณ์เกี่ยวกับภารกิจการจัดการศึกษาเทศบาลนคร เพื่อนำไปประกอบการพัฒนา งานวิจัยต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.สงวน อินทร์รักษ์)

รองหัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา
ปฏิบัติราชการแทนหัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

งานธุรการ

โทรศัพท์/โทรสาร 034-219136

ที่ ศธ 0520.203.2/7๙

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม 73000

22 เมษายน 2559

เรื่อง ขอสัมภาษณ์งานวิจัย

เรียน ดร.รสพร ทองธรรมจินดา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ จำนวน 1 ชุด

ด้วย นายธวัชชัย วรรณิการ์ รหัสนักศึกษา 55252911 นักศึกษาระดับปริญญาโทบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับ อนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ภารกิจการจัดการศึกษาเทศบาลนคร”

ในการนี้ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ ใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านในฐานะ ผู้ทรงคุณวุฒิให้นักศึกษาสัมภาษณ์เกี่ยวกับภารกิจการจัดการศึกษาเทศบาลนคร เพื่อนำไปประกอบการพัฒนา งานวิจัยต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

สรวง

(อาจารย์ ดร.สรวง อินทร์รักษ์)

รองหัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนหัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

งานธุรการ

โทรศัพท์/โทรสาร 034-219136

ที่ ศธ 0520.203.2/๘๘๐

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม 73000

22 เมษายน 2559

เรื่อง ขอสัมภาษณ์งานวิจัย

เรียน ดร.อารี แดงอุทัย

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ จำนวน 1 ชุด

ด้วย นายรัชชัย วรรณิการ์ รหัสนักศึกษา 55252911 นักศึกษาระดับปริญญาโทบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ภารกิจการจัดการศึกษาเทศบาลนคร”

ในการนี้ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ ขอความอนุเคราะห์ท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิให้นักศึกษาสัมภาษณ์เกี่ยวกับภารกิจการจัดการศึกษาเทศบาลนคร เพื่อนำไปประกอบการพัฒนา งานวิจัยต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.สงวน อินทร์รักษ์)

รองหัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนหัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

งานธุรการ

โทรศัพท์/โทรสาร 034-219136

ที่ ศธ 0520.203.2/

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม 73000

22 เมษายน 2559

เรื่อง ขอสัมภาษณ์งานวิจัย

เรียน ดร.ทวิสิทธิ์ สัมครกิจ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ จำนวน 1 ชุด

ด้วย นายธวัชชัย กรรณิการ์ รหัสนักศึกษา 55252911 นักศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ภารกิจการจัดการศึกษาของเทศบาลนคร”

ในการนี้ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ ขอความอนุเคราะห์ท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิให้นักศึกษาสัมภาษณ์เกี่ยวกับภารกิจการจัดการศึกษาของเทศบาลนคร เพื่อนำไปประกอบการพัฒนางานวิจัยต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.สงวน อินทร์รักษ์)

รองหัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนหัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

งานธุรการ

โทรศัพท์/โทรสาร 034-219136

ที่ ศธ 0520.203.2/๖๓๐

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม 73000

22 เมษายน 2559

เรื่อง ขอสัมภาษณ์งานวิจัย

เรียน นายกรศิริ มิ่งไชย

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ จำนวน 1 ชุด

ด้วย นายธวัชชัย วรรณิการ์ รหัสนักศึกษา 55252911 นักศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ภารกิจการจัดการศึกษาเทศบาลนคร”

ในการนี้ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ ขอความอนุเคราะห์ท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิให้นักศึกษาสัมภาษณ์เกี่ยวกับภารกิจการจัดการศึกษาเทศบาลนคร เพื่อนำไปประกอบการพัฒนา งานวิจัยต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.สงวน อินทร์รักษ์)

รองหัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนหัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

งานธุรการ

โทรศัพท์/โทรสาร 034-219136

ที่ ศธ 0520.203.2/ ๖71

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม 73000

22 เมษายน 2559

เรื่อง ขอสัมภาษณ์งานวิจัย

เรียน ดร.ธวัชชัย รัตตัญญู

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ จำนวน 1 ชุด

ด้วย นายธวัชชัย กรรณิการ์ รหัสนักศึกษา 55252911 นักศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ภารกิจการจัดการศึกษาเทศบาลนคร”

ในการนี้ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ ใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิให้นักศึกษาสัมภาษณ์เกี่ยวกับภารกิจการจัดการศึกษาเทศบาลนคร เพื่อนำไปประกอบการพัฒนา งานวิจัยต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.สงวน อินทร์รักษ์)

รองหัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนหัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

งานธุรการ

โทรศัพท์/โทรสาร 034-219136

ที่ ศธ 0520.203.2/๒๓๒

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม 73000

22 เมษายน 2559

เรื่อง ขอสัมภาษณ์งานวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.พิชิต ฤทธิจำรูญ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์

จำนวน 1 ชุด

ด้วย นายธวัชชัย วรรณิการ์ รหัสนักศึกษา 55252911 นักศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ภารกิจการจัดการศึกษาเทศบาลนคร”

ในการนี้ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ ใ้ขอความอนุเคราะห์ท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิให้นักศึกษาสัมภาษณ์เกี่ยวกับภารกิจการจัดการศึกษาเทศบาลนคร เพื่อนำไปประกอบการพัฒนา งานวิจัยต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.สงวน อินทร์รักษ์)

รองหัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนหัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

งานธุรการ

โทรศัพท์/โทรสาร 034-219136

ที่ ศธ 0520.203.2/ 673

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม 73000

22 เมษายน 2559

เรื่อง ขอสัมภาษณ์งานวิจัย

เรียน ดร.คมศร วงษ์รักษา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ จำนวน 1 ชุด

ด้วย นายธวัชชัย วรรณิการ์ รหัสนักศึกษา 55252911 นักศึกษาระดับปริญญาโทบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ภารกิจการจัดการศึกษาเทศบาลนคร”

ในการนี้ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ ใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิให้นักศึกษาสัมภาษณ์เกี่ยวกับภารกิจการจัดการศึกษาเทศบาลนคร เพื่อนำไปประกอบการพัฒนา งานวิจัยต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.สงวน อินทร์รักษ์)

รองหัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนหัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

งานธุรการ

โทรศัพท์/โทรสาร 034-219136

ที่ ศธ 0520.203.2/

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม 73000

22 เมษายน 2559

เรื่อง ขอสัมภาษณ์งานวิจัย

เรียน ว่าที่ร้อยโท ดร.สุวรรณ พิณตานนท์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ จำนวน 1 ชุด

ด้วย นายธวัชชัย กรรณิการ์ รหัสนักศึกษา 55252911 นักศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ภารกิจการจัดการศึกษาของเทศบาลนคร”

ในการนี้ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ ขอความอนุเคราะห์ท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิให้นักศึกษาสัมภาษณ์เกี่ยวกับภารกิจการจัดการศึกษาของเทศบาลนคร เพื่อนำไปประกอบการพัฒนา งานวิจัยต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.สงวน อินทร์รักษ์)

รองหัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนหัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

งานธุรการ

โทรศัพท์/โทรสาร 034-219136

Statistics

		p13.1	p13.2	p13.3	p13.4	p13.5	p13.6
N	Valid	19	19	19	19	19	19
	Missing	0	0	0	0	0	0
Mean		4.58	4.42	4.47	4.53	4.47	4.74
Median		5.00	4.00	4.00	5.00	4.00	5.00
Mode		5	4	4	5	4	5
Percentiles	25	4.00	4.00	4.00	4.00	4.00	4.00
	50	5.00	4.00	4.00	5.00	4.00	5.00
	75	5.00	5.00	5.00	5.00	5.00	5.00

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ – สกุล ที่อยู่	นายรัชชัย กรรณิการ์ 89/175 ม.1 หมู่บ้านพฤษ์ลดา ถนน 345 ตำบลบางตะไนย์ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี 11120 โทร. 081-948-8075
ที่ทำงาน	โรงเรียนวัดบ่อ (นันทวิทยา) นครปากเกร็ด ๑ สังกัดเทศบาลนครปากเกร็ด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี 11120 โทร. 02-5836696
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2524	สำเร็จการศึกษาปริญญาครุศาสตรบัณฑิต (สังคมศึกษา) จากวิทยาลัยครูพระนคร
พ.ศ. 2544	สำเร็จการศึกษาปริญญาศึกษาศาสตรบัณฑิต จากมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
พ.ศ. 2547	สำเร็จการศึกษาปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง
พ.ศ. 2555-ปัจจุบัน	กำลังศึกษาปริญญาดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร
ประวัติการทำงาน	
พ.ศ. 2525	ข้าราชการครู อาจารย์ 1 โรงเรียนบ้านน้ำอ้อม อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์
พ.ศ. 2542-2544	ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนวัดบางขัน อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี
พ.ศ. 2544-2545	ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบ่อ (นันทวิทยา) สพท. นนทบุรี เขต 2 จังหวัดนนทบุรี
พ.ศ. 2545-2550	ครูใหญ่, อาจารย์ใหญ่, ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดศรีเขตนันทาราม สพท. นนทบุรี เขต 2
พ.ศ. 2550-2556	ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดกู่ (นันทาภิวัฒน์) นครปากเกร็ด ๓ สังกัดเทศบาลนครปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี
พ.ศ. 2556-ปัจจุบัน	ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบ่อ (นันทวิทยา) นครปากเกร็ด ๑ สังกัดเทศบาลนครปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี